

Šumperk

Živá brána Jeseníků

STRATEGIE ROZVOJE MĚSTA ŠUMPERKA 2014 – 2020

Zpracovatel: Haskoning DHV Czech
Republic, spol. s r.o.

Červen 2014
Verze 1.0

Obsah

ANALYTICKÝ PROFIL MĚSTA ŠUMPERKA.....	6
1 Obecná charakteristika města	7
1.1 Poloha města.....	7
1.2 Geomorfologická charakteristika území a krajinný ráz.....	9
1.3 Stručný historický vývoj města.....	10
2 Demografická charakteristika města.....	12
2.1 Vývoj počtu obyvatelstva	12
2.2 Struktura obyvatelstva podle pohlaví a věku.....	15
2.3 Struktura obyvatelstva podle národnosti a náboženského vyznání.....	17
2.4 Struktura obyvatelstva podle vzdělání.....	18
2.5 Domovní a bytový fond.....	19
2.6 Domácnosti.....	21
2.7 Vyjíždka a dojíždka za prací a do škol	22
2.8 Shrnutí.....	24
3 Ekonomika	25
3.1 Ekonomická struktura	25
3.2 Rozvojové plochy pro průmyslové zóny.....	29
3.3 Trh práce	30
3.4 Shrnutí.....	35
4 Sociální prostředí.....	37
4.1 Sociální služby	37
4.1.1 Sociální služby pro seniory.....	37
4.1.2 Sociální služby pro děti, mládež a rodinu	38
4.1.3 Sociální služby pro osoby se zdravotním postižením	39
4.1.4 Sociální služby pro osoby v krizi a osoby ohrožené sociálním vyloučením	41
4.1.5 Navazující služby	43

4.2	Zdravotnické služby.....	45
4.2.1	Zdravotní stav obyvatelstva okresu Šumperk – vybrané údaje.....	45
4.2.2	Zdravotnická zařízení	46
4.2.3	Pracovníci ve zdravotnictví.....	47
4.3	Shrnutí.....	48
5	Školství, nabídka volnočasových aktivit, NNO a jiné občanské sdružení	49
5.1	Mateřské školy a předškolní vzdělávání	49
5.2	Základní školy.....	51
5.3	Střední školy	53
5.4	Vysoké školy.....	53
5.5	Spolupráce Města a škol	54
5.6	Celoživotní vzdělávání.....	54
5.7	Další školská zařízení.....	54
5.8	Zařízení pro volnočasové aktivity dětí a mládeže.....	55
5.9	Shrnutí.....	56
6	Kriminalita a bezpečnost	57
6.1	Prevence kriminality.....	57
6.2	Statistika trestné činnosti	59
6.3	Bezpečnostní složky	60
6.3.1	Požární služba.....	60
6.3.2	Městská policie.....	61
6.4	Shrnutí.....	61
7	Kultura, sport a volnočasové aktivity	62
7.1	Kultura	62
7.1.1	Kulturní zařízení.....	62
7.1.2	Soubory a skupiny	65
7.1.3	Kulturní akce.....	65
7.2	Sport.....	66
7.3	Další volnočasové aktivity	67

7.4	Shrnutí.....	68
8	Cestovní ruch.....	69
8.1	Primární nabídka.....	69
8.2	Sekundární nabídka.....	72
8.3	Návštěvnost.....	73
8.4	Informační centrum Šumperk.....	74
8.5	Sdružení cestovního ruchu Jeseníky.....	75
8.6	Výsledky průzkumu CzechTourism.....	75
8.6.1	Vzdálenost od místa bydliště a způsob dopravy.....	75
8.6.2	Délka pobytu.....	76
8.6.3	S kým návštěvníci přijíždí.....	77
8.6.4	Opakovanost návštěv.....	77
8.6.5	Ubytovací zařízení.....	78
8.6.6	Příspěvek do místní ekonomiky.....	78
8.6.7	Zásah reklamou.....	78
8.6.8	Důvod návštěvy.....	79
8.6.9	Spokojenost návštěvníků a jejich hodnocení regionu Šumperk a okolí.....	80
8.6.10	Zdroj informací.....	81
8.7	Shrnutí.....	82
9	Doprava.....	84
9.1	Širší dopravní vazby.....	84
9.2	Silniční síť.....	84
9.2.1	Základní komunikační skelet.....	84
9.2.2	Ostatní významné komunikace.....	85
9.2.3	Intenzity dopravy.....	86
9.3	Železniční doprava.....	88
9.3.1	Železniční tratě.....	88
9.3.2	Železniční vlečky.....	88
9.4	Letecká doprava.....	89

9.5	Vodní a nekonvenční doprava	89
9.6	Hromadná doprava osob	89
9.7	Cyklistická doprava	91
9.8	Pěší provoz.....	92
9.9	Statická doprava	93
9.10	Bezbariérová řešení.....	94
9.11	Shrnutí.....	94
10	Technická infrastruktura.....	95
10.1	Vodní hospodářství a kanalizace	95
10.1.1	Zásobování vodou	95
10.1.2	Kanalizační síť	96
10.2	Energetika.....	97
10.2.1	Zásobování elektrickou energií.....	97
10.2.2	Zásobování plynem	98
10.2.3	Zásobování teplem.....	100
10.3	Telekomunikace a radiokomunikace	100
10.4	Závěry.....	101
11	Životní prostředí.....	102
11.1	Krajina podle využití a reliéfu	102
11.2	Klima	104
11.3	Vodstvo.....	104
11.4	Znečištění ovzduší.....	105
11.5	Odpady	108
11.6	Kontaminované lokality a brownfiledy	109
11.7	Ochrana životního prostředí.....	111
11.8	Shrnutí.....	111
12	Správa města.....	112
12.1	Rozpočet města.....	113
12.2	Investice města	115

12.3	Regionální partnerství a Partnerská města	116
12.4	Shrnutí.....	118
SWOT ANALÝZA.....		119
13	SWOT analýza města Šumperka	120
13.1	Infrastruktura.....	120
13.2	Vzdělávání, mládež a občanská společnost	122
13.3	Bezpečnost ve městě	124
13.4	Životní prostředí.....	126
13.5	Kultura, sport a cestovní ruch	128
13.6	Ekonomika	131
NÁVRHOVÁ ČÁST STRATEGIE.....		133
14	Vize strategie	134
14.1	Základní východiska pro formulaci strategické vize.....	134
14.2	Vize města:.....	136
14.3	Struktura strategie	137
15	Priority strategie	139
15.1	Priorita 1: Podpora místní ekonomiky.....	139
15.2	Priorita 2: Sociální prostředí a lidské zdroje	144
15.3	Priorita 3: Rozvoj infrastruktury a kvality životního prostředí	152
15.4	Priorita 4: Kultura, cestovní ruch a volný čas	163
15.5	Horizontální priorita: Efektivní veřejná správa.....	173

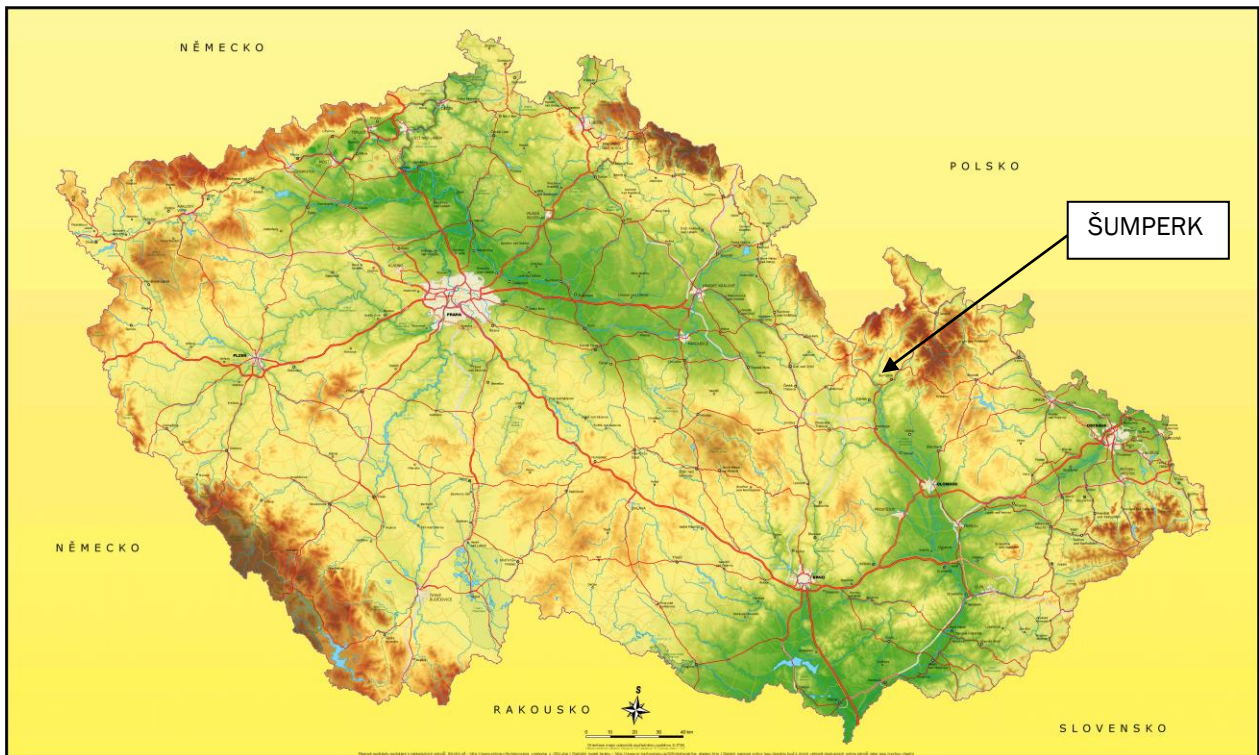
ANALYTICKÝ PROFIL MĚSTA ŠUMPERKA

1 Obecná charakteristika města

1.1 Poloha města

Město Šumperk je významným centrem v severozápadní části Moravy, městem ležícím severně od úrodných rovin Hané, v podhůří nejvyššího pohoří Moravy – Jeseníků, v údolí řeky Desné. Nadmořská výška města je 330 m n. m. Šumperk má v současné době necelých 27 tisíc obyvatel, což jej řadí na čtvrté místo v žebříčku populačně největších měst v Olomouckém kraji (po městech Olomouc, Prostějov a Přerov). Poloha města je znázorněna na obrázku č. 1.

Obrázek 1: Poloha města Šumperka v rámci České republiky

Zdroj: www.ceskedalnice.cz

Město bylo založeno v období velké středověké kolonizace, písemně je pak doloženo od roku 1281. Dopravně je město situováno na méně exponovaných tazích, jak z hlediska silniční, tak železniční dopravy. Přes město Šumperk je však veden jeden z důležitých tahů nákladní kamionové dopravy směřované do nebo z Polska. Tato doprava přináší zvýšenou zátěž jak samotnému městu, tak okolním obcím a životnímu prostředí.

Šumperk je hlavním městem okresu Šumperk, jehož geografické hranice se během historie výrazně měnily, poslední velkou změnou bylo rozdělení okresu a odtržení jeho severní části, ve které vznikl od roku 1996 okres Jeseník. Zároveň je také obcí s rozšířenou působností. Správní obvod obce s rozšířenou působností Šumperk má celkem 36 obcí s téměř 70 tisíci obyvateli (69 405 podle SLDB 2011)

Obrázek 2: Územní členění Olomouckého kraje a pozice města Šumperka v něm

Šumperk - územní členění

- okresy Olomouckého kraje
- SO ORP obcí Olomouckého kraje
- SO ORP Šumperk
- město Šumperk
- Šumperk okresní město i pověřená obec ORP
- Zábřeh pověřená obec ORP

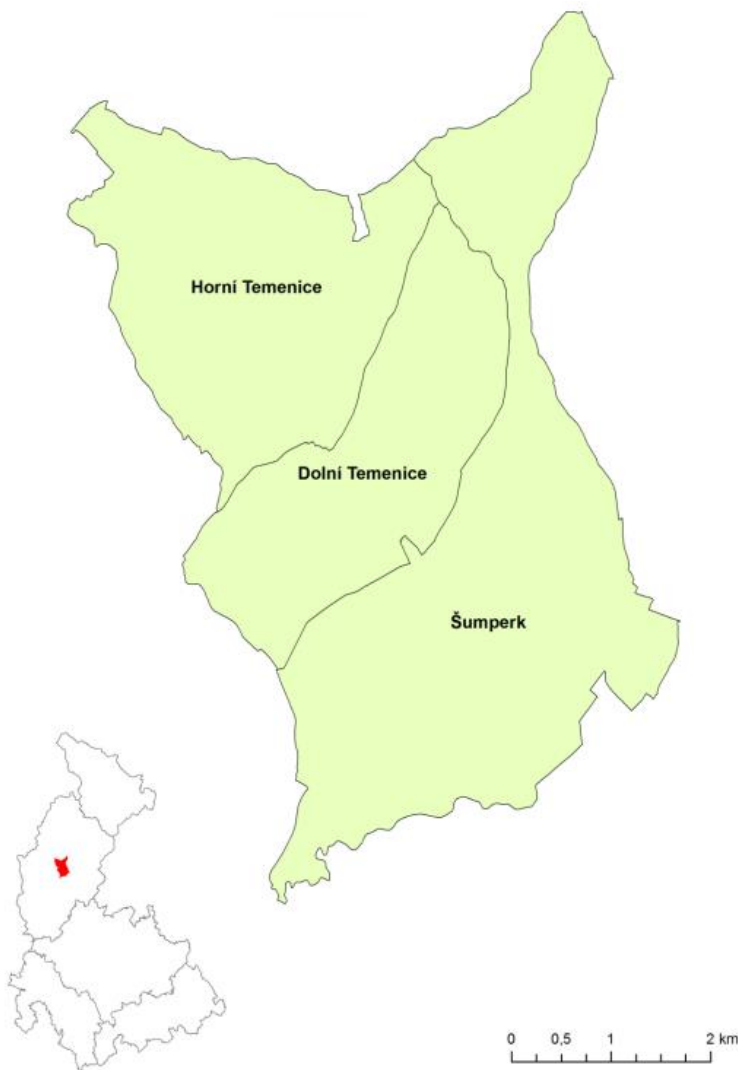

HaskoningDHV CZ, spol. s r.o., 2014

Zdroj: HaskoningDHV CZ, spol. s r.o. - vlastní zpracování

Území Šumperka se člení na tři katastrální území, a to na Šumperk, Dolní Temenici a Horní Temenici – viz obrázek 3.

Obrázek 3: Členění katastru města Šumperka na katastrální území

Zdroj: ČSÚ, převzato z Tomsová, L. (2013): Komparační studie historicko-geografického vývoje města Šumperka a Zábřeh, diplomová práce Palackého Univerzita, Katedra geografie, Olomouc

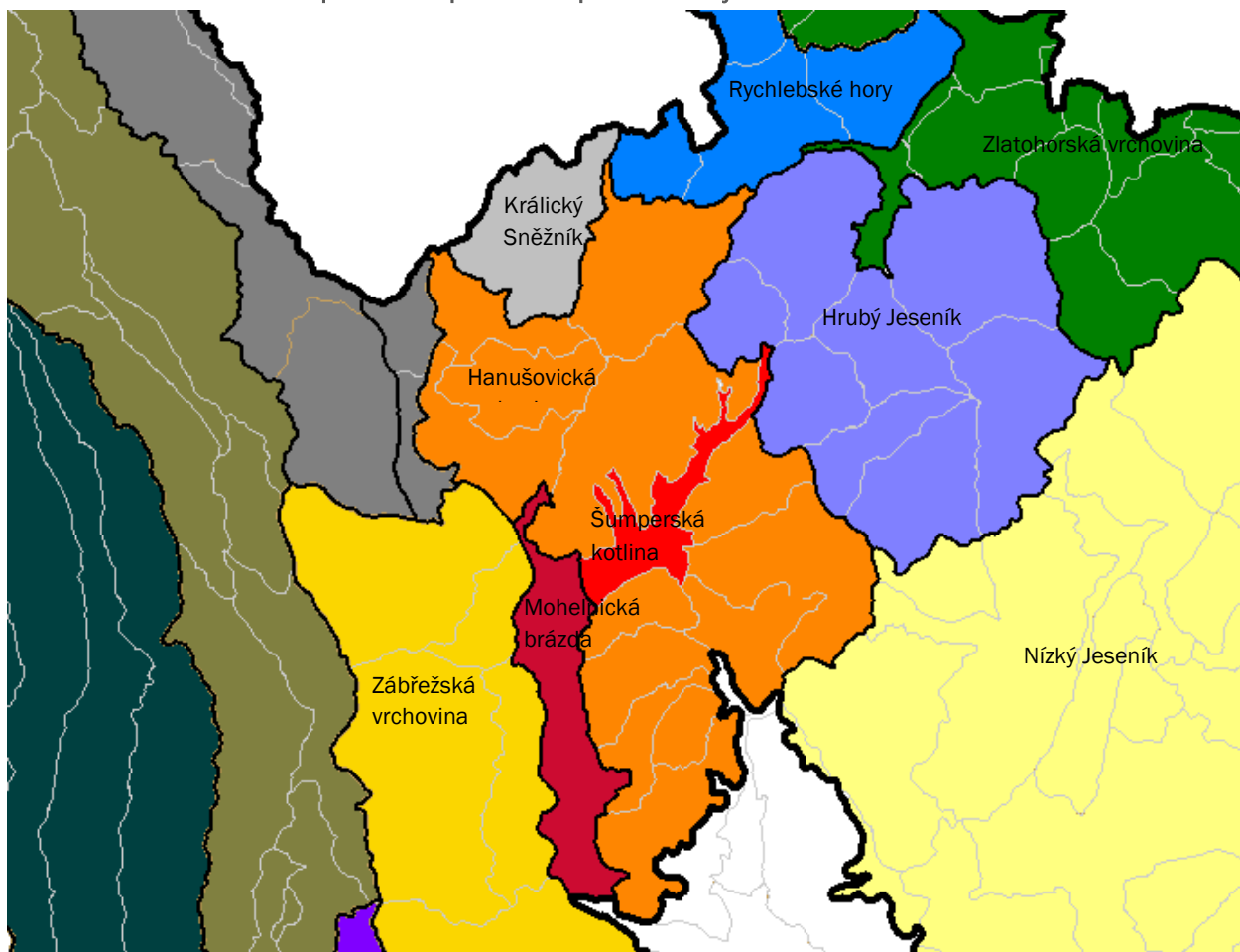
1.2 Geomorfologická charakteristika území a krajinný ráz

Město Šumperk leží v geomorfologickém podcelku zvaném Šumperská kotlina, v celku Hanušovická vrchovina. Hanušovická vrchovina je součástí hierarchicky vyšší Jesenické oblasti, která spadá pod Krkonošsko-jesenickou subprovincii, provincie Česká vysočina.

Poloha města v rámci geomorfologických celků udává výsledný krajinný ráz oblasti Šumperska. Reliéf má tvar údolí s velmi plochým dnem, které se směrem po proudu Desné postupně rozšiřuje, od několika desítek metrů v Koutech nad Desnou po téměř tři kilometry pod Šumperkem. Výškový rozdíl mezi dnem údolí a okolními vrcholky činí až 700 metrů. Z geologického hlediska je dno

údolí vyplněno kvartérními usazeninami, především šterky a písky a z púd zde převažují fluvizemě a gleje, na svazích potom kambizemě a v okolí Šumperka hnědozemě. ¹

Obrázek 4: Jesenická provincie a pozice Šumperské kotliny v ní

Zdroj: www.geoportal.gov.cz, vlastní úpravy HaskoningDHV CZ, 2014

1.3 Stručný historický vývoj města

Založení města Šumperka je spjato se středověkou kolonizací a datováno do období zhruba poloviny 13. století, kdy na toto území přišli kolonisté ze Slezska. Šumperk byl královským městem s významnou těžbou drahých kovů a horním právem a později také s právem mílovým. Ačkoliv byl městem královským, byl dáván do zástavy různým šlechtickým rodům. V 16. století to byl rod Žerotínů, kteří se zasloužili o obnovu města po požáru v roce 1513. Dalším významným šlechtickým rodem byly Lichtenštejnové. Město nebylo ušetřeno projevů Třicetileté války a bylo několikrát dobyt a plněno švédskými vojsky. V roce 1669 město opět podlehl požáru.

Výraznou kapitolou v období dějin města jsou čarodějnické procesy, proti nimž vystupoval a jimž padl za oběť zdejší děkan Kryštof Alois Lautner. Téma čarodějnickým procesů a s ním i historie Šumperska se dostali do významných děl české literatury v podobě románu Václava Kaplického Kladivo na čarodějnice.

¹ VYSLOUŽIL, L. (2013): Vymezení a charakteristika oblastí krajinného rázu v Olomouckém kraji, Diplomová práce, Přírodovědecká fakulta, Masarykova Univerzita, 123 str.

Velkou tradici měla v Šumperku textilní výroba. V roce 1785 zde vznikla manufaktura s monopolním právem na výrobu manšestru v habsburské monarchii a město s rozvojem textilního průmyslu bohatlo a vzkvétalo. Dalším tradičním odvětvím na Šumpersku pak bylo a doposud je papírnictví. Ve Velkých Losinách se dodnes nachází papírna a muzeum výroby papíru. V Losinách se také rozvinulo lázeňství.

Výrazným zásahem do dějin města byl poválečným odsun německého obyvatelstva a následné dosídlení. Jako i v ostatních částech Sudet měl tento akt za následek zprětrhání historických vazeb obyvatel k místu. Nastalo tak nejdříve období stagnace a později postupného rozvoje v rámci plánovaného socialistického hospodářství.

Mezi významné osobnosti spjaté s městem, které se zapsaly do dějin naší země, lze počítat také studenta šumperské průmyslovky Jana Zajíce, který se 25. 2. 1969, po vzoru Jana Palacha, upálil na protest proti okupaci země vojsky Varšavské smlouvy. Z nejnovější historie pak může být město hrdé na dva své rodáky-sportovce, Jiřího Dopitu (člen vítězného hokejového týmu z OH v Naganu) a Aleše Valentu (zlatý medailista v akrobatickém lyžování na OH v USA).

V roce 1991 bylo historické jádro města prohlášeno za městskou památkovou zónu a byla započata rekonstrukce některých významných historických budov a památek. O tři roky později vypukl v budově divadla požár, který ji vážně poškodil, a bylo třeba budovu rekonstruovat. Ta byla znovu otevřena v roce 2000.²

² Zdroje: VYSLOUŽIL, L. (2013): Vymezení a charakteristika oblastí krajinného rázu v Olomouckém kraji, Diplomová práce, Přírodovědecká fakulta, Masarykova Univerzita, 123 str.

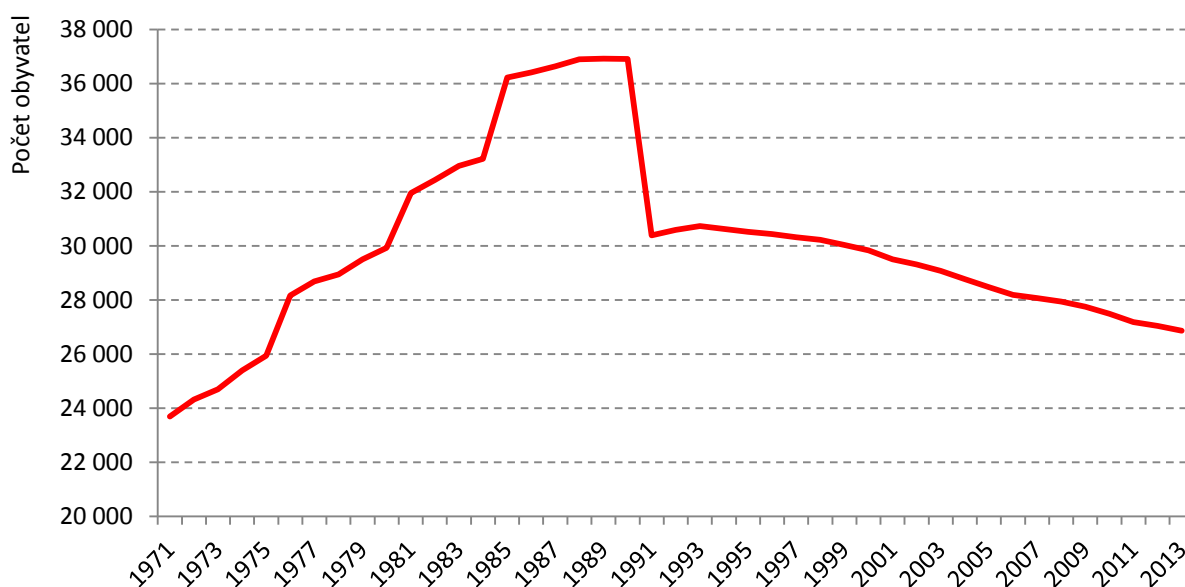
MěÚ Šumperk, www.sumperk.cz, 2014 (Dějiny města Šumperka)

2 Demografická charakteristika města

2.1 Vývoj počtu obyvatelstva

Jak již bylo zmíněno v předešlé kapitole, město Šumperk má v současnosti téměř 27 tisíc obyvatel (poslední údaj je z roku 2013 a udává populaci o 26 870 lidech). V následujícím grafu je znázorněn dlouhodobý vývoj počtu obyvatel ve městě. Z něj je patrné, že od 70. let minulého století docházelo k postupnému nárůstu počtu obyvatel na úroveň až o deset tisíc vyšší než nyní. V roce 1991 došlo ke skokovému poklesu na hodnotu o málo vyšší než 30 tisíc a od roku 1993 počet obyvatel města postupně klesá. Důvod poklesu počtu obyvatel v roce 1991 je odtržení šesti obcí (Rapotín, Víkyně, Dolní Studénky, Bratrušov, Rejchartice, Hraběšice).

Graf 1: Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel ve městě Šumperku (1971-2013)

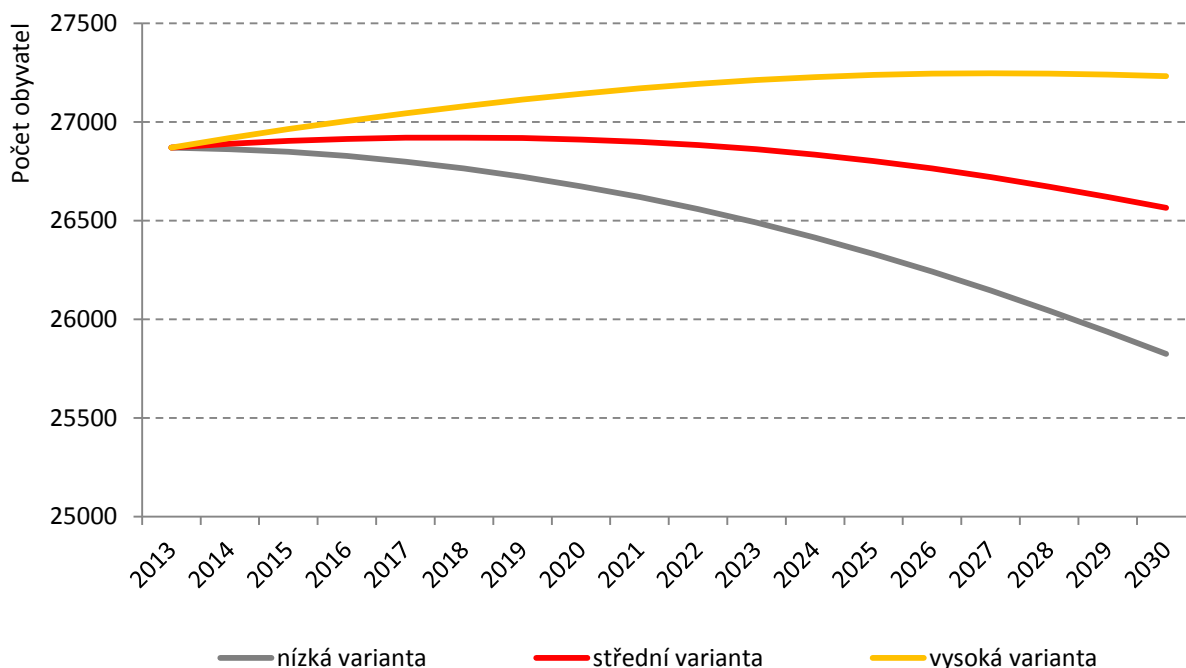

Zdroj: ČSÚ, www.czso.cz, 2014

Následující graf dokumentuje prognózu vývoje počtu obyvatel města Šumperka založené na projekci obyvatelstva České republiky do roku 2100 zpracované Českým statistickým úřadem v roce 2013. Všechny varianty vývoje (nízká, střední i vysoká) předpokládá postupný pokles počtu obyvatel. Ve střední variantě se do roku 2030 předpokládá pokles na 98,9 % hodnoty z roku 2013. V nejbližších letech je u všech variant předpokládán ještě mírný nárůst počtu obyvatel, ten se však v dohledném časovém horizontu zlomí (u střední varianty je rokem zlomu a počátku poklesu počtu obyvatel rok 2019) a nastane postupný pokles počtu obyvatel.

Neznámou a těžkou predikovatelnou proměnou v populační projekci je nárůst či pokles počtu obyvatelstva migrací. V případě města Šumperka pravděpodobně nelze předpokládat výraznou kompenzaci trendu přirozeného úbytku obyvatelstva migrací.

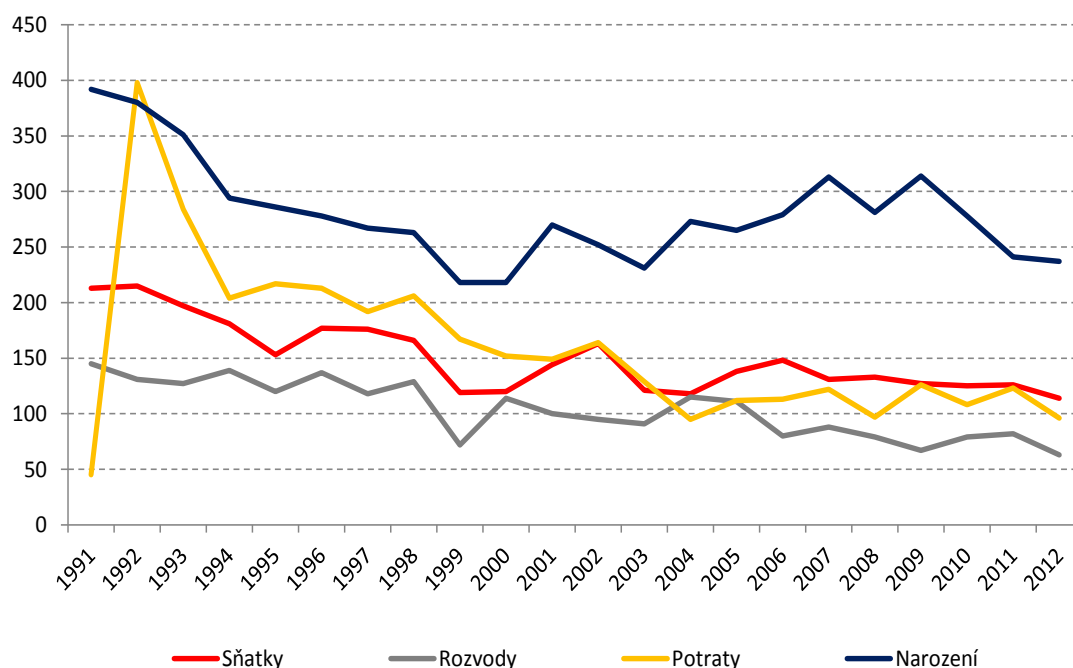
Graf 2: Prognóza vývoje počtu obyvatel města Šumperka do roku 2030

Zdroj: ČSÚ, www.czso.cz, 2014, vlastní výpočty

Do roku 1994 byl ve městě Šumperku zaznamenáván každoroční přirozený přírůstek obyvatelstva. Se změnou politické a ekonomické situace v zemi po roce 1989 se výrazně změnilo i demografické chování obyvatelstva a přijímané životní a reprodukční strategie. Právě s těmito změnami souvisí přechod k trendu úbytku populace přirozenou měnou, který se v Šumperku začal projevovat od roku 1995 (s výjimkou let 2008–2010). Přirozený úbytek obyvatelstva je dán nízkou mírou porodnosti, která souvisí s nastolenými změnami v partnerském chování jedinců ve smyslu diverzifikace typů kohabitace a individualizace a odkladem uzavírání sňatků do pozdějšího věku partnerů. Nižší míra porodnosti tak souvisí s odkladem narození prvního dítěte do pozdějšího věku matek a obecným trendem snižování velikosti rodiny v souvislosti s ekonomickou náročností finanční podpory dětí a snahou o udržení životního stylu a standardu rodiny na úrovni co nejbližší před narozením dítěte. Větší míru plánování doby založení rodiny její velikosti také dokladuje postupný trend poklesu počtu potratů (viz graf 3), který lze dát do souvislosti s menším množstvím nechtěných těhotenství. Celkově se počet narozených dětí snížil z hodnot mezi 400 až 600 v letech 1971–1990 na hodnoty poloviční (200 až 400 nově narozených dětí) v letech 1991–2012.

Graf 3: Vývoj počti sňatků, rozvodů, potratů a narozených v letech 1991-2012

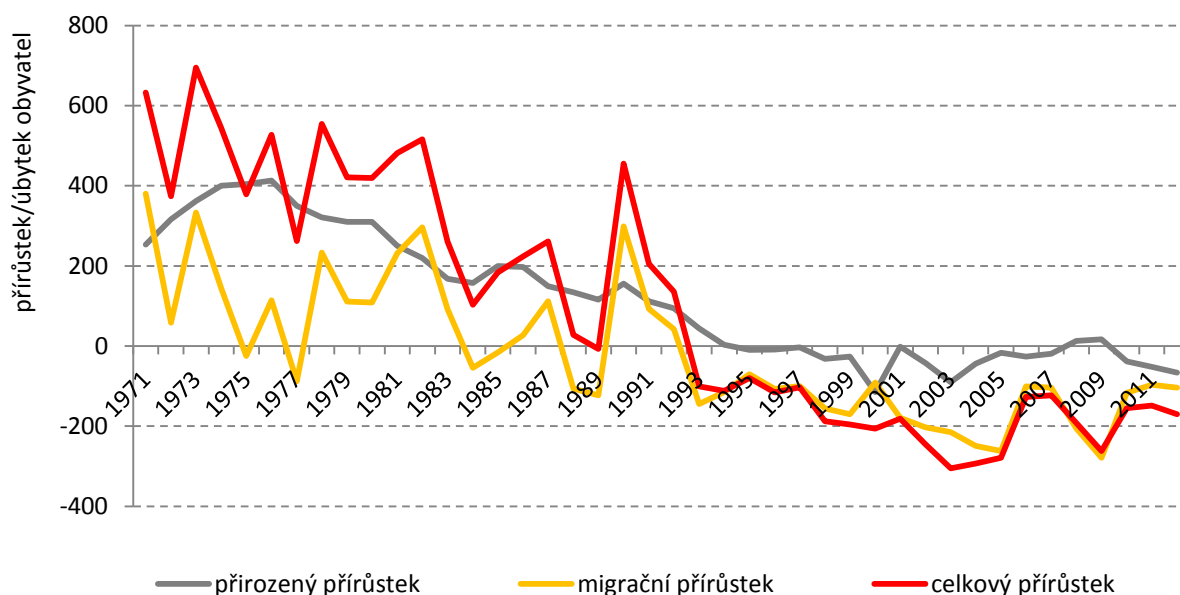
Zdroj: ČSÚ, www.czso.cz, 2014

Druhou složkou celkového přírůstku či úbytku obyvatelstva je migrace. Od 70. let do roku 1993 bylo město Šumperk migračně spíše ziskové (s výjimkou několika krátkých období). Migrační přírůstek souvisel s procesem urbanizace, kde město jakožto sídlo okresu Šumperk s rozvinutou průmyslovou výrobou mělo silný atrakční potenciál. Od roku 1993 byl zaznamenán úbytek populace migrací. Ten lze spojit s procesy suburbanizace a zároveň poklesu významnosti města Šumperka jako správního centra (zrušení okresů) a centra zaměstnanosti (pokles průmyslové produkce). Vývoj migračního, přirozeného a celkového přírůstku/úbytku je zaznamenán v grafu 4.

Podíváme-li se na situaci s celkovým přírůstkem/úbytkem obyvatelstva v ostatních městech Olomouckého kraje v roce 2012, lze až na výjimky sledovat, stejně jako u města Šumperka, celkový úbytek obyvatel ve městech.

Také správní obvod ORP Šumperk zaznamenává pokles počtu obyvatel. V roce 2012 byl počet obyvatel SO ORP Šumperk 70 838. V 90. letech se počet obyvatel pohyboval kolem hodnoty 74 tisíc. Od roku 1995 však dochází ke každoročnímu úbytku populace SO ORP.

Graf 4: Vývoj přirozeného, migračního a celkového přírůstu obyvatelstva ve městě Šumperk v období let 1971 - 2012

Zdroj: ČSÚ, www.czso.cz, 2014

2.2 Struktura obyvatelstva podle pohlaví a věku

Věková struktura obyvatel města Šumperka odpovídá trendům typickým pro celou Českou republiku. To znamená v současné době nejvyšší podíl obyvatel ve věku 15-64 let (67 %) a nižším podílem nejmladších věkových skupin 0-14 let (13 %) ve srovnání v podílu obyvatel ve věku 65 a více let (20 %). Celorepublikové hodnoty pro tyto podíly jsou 15 % podíl věkové skupiny 0-14, 68 % podíl věkové skupiny 15-65 a 17 % podíl věkové skupiny 65+. Disproporce mezi podílem nejmladší a nejstarší věkové skupiny je v Šumperku, při srovnání se stavem v České republice jako celku, vyšší. Graf 5 dokumentuje podíl jednotlivých věkových složek na obyvatelstvu města Šumperka.

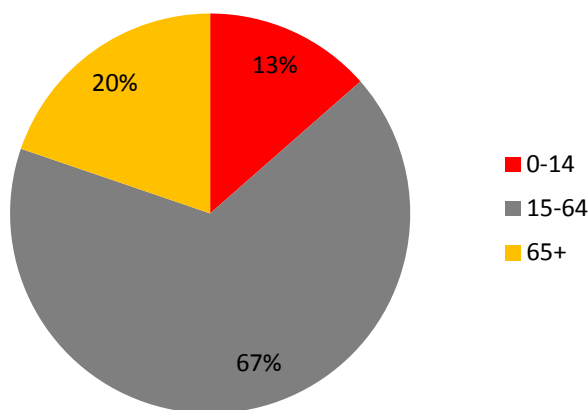
Nízký podíl nejmladší věkové složky populace souvisí s výše komentovanou nízkou mírou porodnosti a zároveň s prodlužující se délkou života obyvatel a tedy nárůstem počtu obyvatel ve věku 65 a více let. Ve městě Šumperku je tak patrný celorepublikový proces stárnutí obyvatelstva, který zakládá zvýšené nároky na poskytování sociálních a zdravotnických služeb ve městě.

Index stárí, tedy počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0 - 14 let, se v roce 2012 vyšplhal na hodnotu 1,46. Následující tabulka dokumentuje vývoj tohoto indexu v období 2007–2012. Tato hodnota je výrazně vyšší než index stárí pro celou Českou republiku (113,3 v roce 2012). Podíváme-li se na údaj pro SO ORP Šumperk, lze pozorovat rychlejší nárůst indexu stárí, kdy z podprůměrné hodnoty v roce 2007 došlo ke srovnání s průměrem ČR v roce 2010 a v roce 2012 je již hodnota indexu stárí nadprůměrná.

Dalším ukazatel dokladujícím proces stárnutí obyvatelstva je průměrný věk. Ten byl v Šumperku v roce 2012 43,2, což je hodnota o téměř dva roky vyšší, než je průměrný věk obyvatelstva České republiky.

Výše uvedené ukazatele tedy nejen potvrzují obecný trend stárnutí populace v České republice, ale ukazují, že konkrétně ve městě Šumperku je tento jev ještě silnější a ve strategickém plánování se s jeho projevy musí do budoucna počítat.

Graf 5: Podíl hlavních věkových kategorií na obyvatelstvu města Šumperka v roce 2012

Zdroj: ČSÚ, Územně analytické podklady 2012. www.czso.cz, 2014

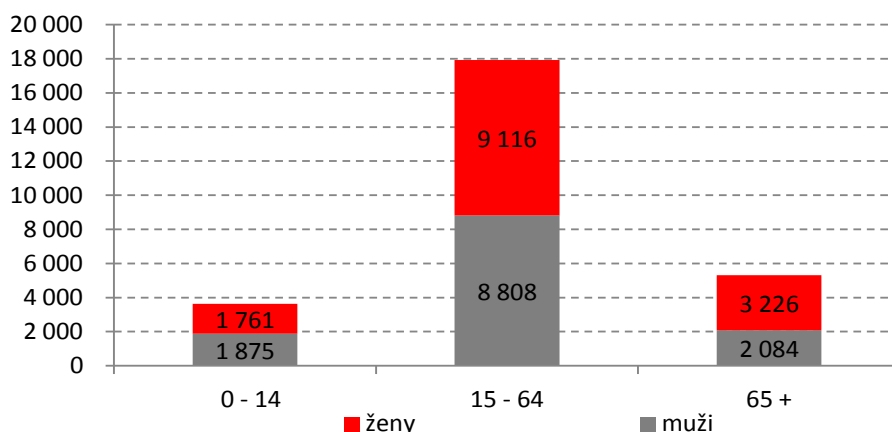
Tabulka 1 Složení obyvatelstva podle věkových kategorií a vývoj indexu stáří v letech 2007-2012

Věk/rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012
0-14	3701	3623	3594	3654	3639	3636
15-64	17756	17407	16998	16488	16236	17924
65+	4606	4719	4813	4865	5095	5310
Průměrný věk (Šumperk)	41,5	41,9	42,2	42,4	42,9	43,2
Průměrný věk (ČR)	40,3	40,5	40,6	40,8	41,1	41,3
Index stáří (Šumperk)	124,5	130,3	133,9	133,1	140,0	146,0
Index stáří (SO ORP Šumperk)	99,6	103,3	106,4	107,6	112,3	117,4
Index stáří (ČR)	102,4	105,1	107,0	107,8	110,4	113,3

Zdroj: ČSÚ – Územně analytické podklady 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 a 2012, www.czso.cz, 2014

Struktura obyvatelstva podle pohlaví je znázorněna v grafu 6. I zde se projevuje klasické rozdělení, kdy v nejmladší věkové kategorii se projevuje mírná početní převaha chlapců. Ve střední věkové kategorii se již obvykle projevuje mírně vyšší podíl počtu žen, který je pak nejzřetelnější v nejvyšší věkové kategorii. Tento podíl činí 61 % a souvisí s vyšší nadějí dožití už žen než u mužů.

Graf 6: Podíl mužů a žen v jednotlivých věkových kategoriích v roce 2012

Zdroj: ČSÚ, www.czso.cz, 2014

2.3 Struktura obyvatelstva podle národnosti a náboženského vyznání

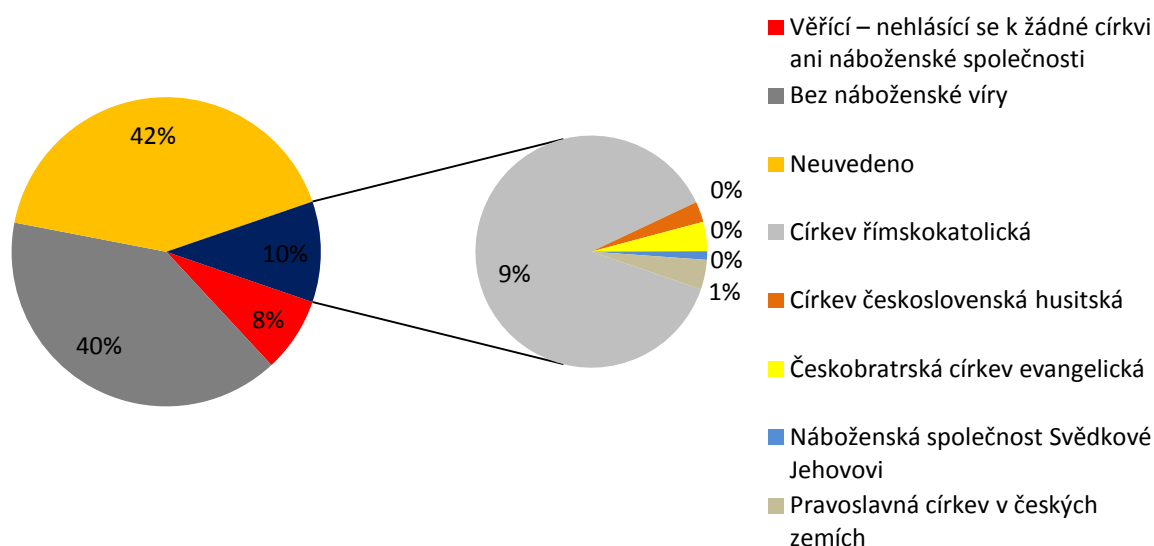
Podle posledního Sčítání lidu, domů a bytů, které se konalo v roce 2011, je národnostní složení obyvatel města Šumperka následující. Nejvíce lidí se hlásí k české národnosti - téměř 60 %. K moravské národnosti jako druhé nejčastější se hlásí 13 % obyvatel, což je více než je celorepublikový průměr (5 %) i průměr Olomouckého kraje (12,1 %). Žádnou konkrétní národnost nevedlo 22 % sečtených obyvatel (cca o 3 % méně než je celorepublikový průměr). Z národnostních menšin se nejvíce lidí oficiálně přihlásilo k národnosti slovenské, bylo to 0,9 % obyvatel. Tento podíl je o 0,5 procentního bodu nižší než celorepublikový podíl obyvatel slovenské národnosti. U ostatních národnostních menšin lze předpokládat nižší míru přihlášení se k národnostní příslušnosti. Tradičně nízkou míru přihlášení se k národnosti vykazují Romové. Romskou národnost uvedlo pouze 18 obyvatel. Jiné zdroje, například Strategie integrace romských komunit Olomouckého kraje (zpracováno v roce 2009), uvádějí počet romských občanů žijících v SO ORP Šumperk na zhruba 500. Lze odhadovat, že velký podíl z nich žije přímo ve městě Šumperku a že jejich počet mnohonásobně překračuje počet deklarovaný ve statistikách SLDB.

Tabulka 2 Struktura obyvatelstva města Šumperka podle národnosti (SLDB 2011)

národnost	absolutní počet	relativní podíl (%)
česká	15 899	59,5
moravská	3 492	13,1
slezská	6	0,0
slovenská	231	0,9
maďarská	15	0,1
německá	49	0,2
polská	34	0,1
romská	18	0,1
ruská	8	0,0
ukrajinská	30	0,1
vietnamská	54	0,2
neuvedeno	5 877	22,0

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, www.vdb.czso.cz, 2014

Graf 7: Struktura obyvatelstva podle náboženského vyznání (SLDB 2011)

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, www.vdb.czso.cz, 2014

Z grafu 7 je patrné, že věřících obyvatel hlásících se ke konkrétní církvi je v Šumperku pouze desetina a 90 % z nich se hlásí k církvi římskokatolické. Osm procent obyvatel se považuje za „neorganizované“ věřící a 40 % deklaruje, že je bez náboženské víry. Zbýlých 42 % se k otázce vyznání nevyjádřilo.

2.4 Struktura obyvatelstva podle vzdělání

Údaje o vzdělanostní struktuře obyvatelstva vychází také ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011. U této kategorie byli sčítáni obyvatelé ve věku 15 a více let. V absolutních číslech se jedná o 23 137 obyvatel, u kterých bylo zjišťováno nejvyšší ukončené vzdělání. Kolem 60 % obyvatel Šumperku má střední vzdělání, přičemž velmi mírně převažuje střední vzdělání bez maturity nad středním

vzděláním s maturitou. Vysokoškolsky vzdělané obyvatelstvo tvoří 14 %. Bez vzdělání je pouze 0,4 % obyvatel města. Vzdělanostní strukturu obyvatel města Šumperka prezentuje tabulka 3.

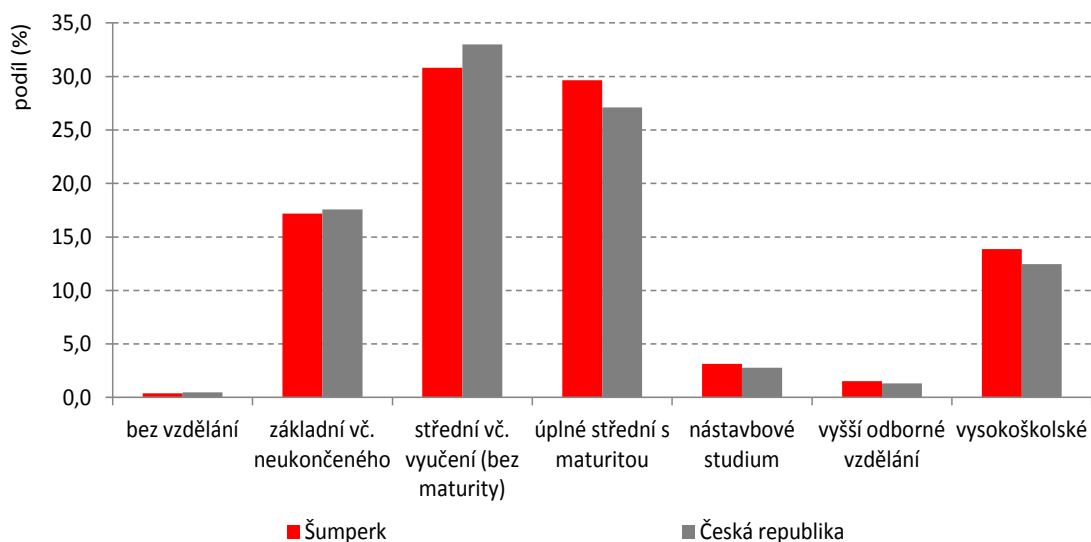
Tabulka 3 Struktura obyvatelstva města Šumperka staršího 15 let podle nejvyššího dosaženého stupně vzdělání (SLDB 2011)

nejvyšší ukončené vzdělání		absolutní počet	relativní podíl (%)
bez vzdělání		91	0,4
základní vč. neukončeného		3 977	17,2
střední vč. vyučení (bez maturity)		7 131	30,8
úplné střední s maturitou		6 861	29,7
nástavbové studium		726	3,1
vyšší odborné vzdělání		350	1,5
vysokoškolské		3 207	13,9
z toho	bakalářské	479	2,1
	magisterské	2 644	11,4

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, www.vdb.czso.cz, 2014

Srovnáme-li vzdělanostní strukturu města s vzdělanostní strukturou České republiky, lze konstatovat obecně nadprůměrnou vzdělanost obyvatel Šumperku. Zatímco vysokoškolsky vzdělaných v celé české populaci je podle SLDB 2011 12,5 %, v Šumperku je to podíl 13,9 %. Ve všech úrovních vyššího vzdělání (počínaje středoškolským vzděláním s maturitou) dosahuje obyvatelstvo města lepších výsledků než je celorepublikový průměr. Srovnání vzdělanostní struktury obyvatel města Šumperka a České republiky je znázorněno v grafu 8.

Graf 8:

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, www.vdb.czso.cz, 2014

2.5 Domovní a bytový fond

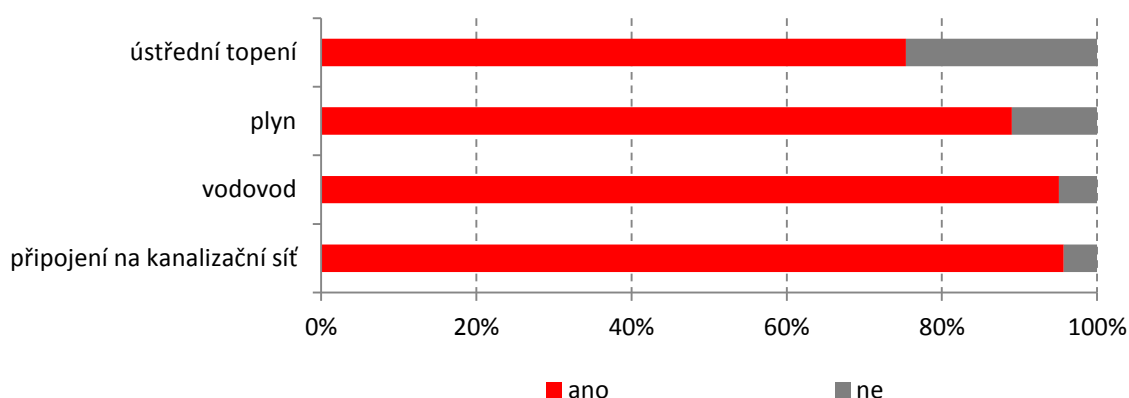
Údaje o stavu domovního a bytového fondu pocházejí také ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011. Souhrnem bylo v Šumperku sečteno k rozhodnému datu (26. 3. 2011) celkem 2616 domů, z nichž 2470 je trvale obydlených. Rodinné domy tvoří 60 % domovního fondu, zbývajících 40 %

tvoří domy bytové. Z doby před rokem 1919 pochází 319 domů. Zřejmě nejintenzivnější výstavba probíhala v sedmdesátých letech minulého století, ze kterých pochází 431 domů. Další desetiletí již byla intenzita výstavby nižší, pohybovala se zhruba na polovičních hodnotách sedmdesátých let.

Technickou vybavenost domů dokumentuje graf 9. Na kanalizační síť je napojeno 96 % všech domů. Plynovou přípojku má v Šumperku 89 % domů. Na ústřední topení je napojeno 75 % domů a vodovod je zaveden do 95 % domů.

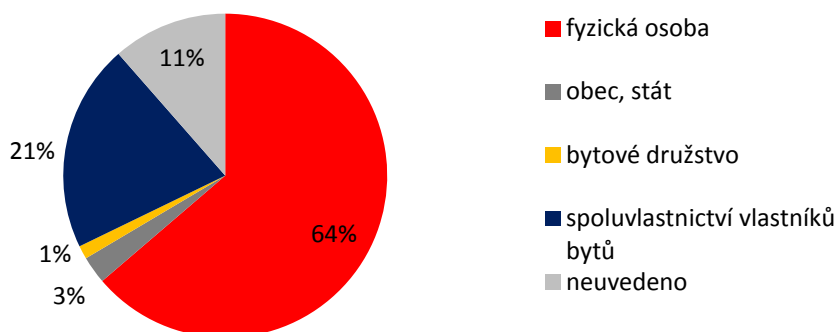
Z hlediska vlastnictví domů ve městě je rozdělení následující: 64% domů je ve vlastnictví fyzické osoby, 21 % je ve spoluvlastnictví vlastníků bytů, 3 % jsou ve vlastnictví obce či státu a 1 % ve vlastnictví bytových družstev (viz graf 10).

Graf 9: Technická vybavenost domů (SLDB 2011)

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, www.vdb.czso.cz, 2014

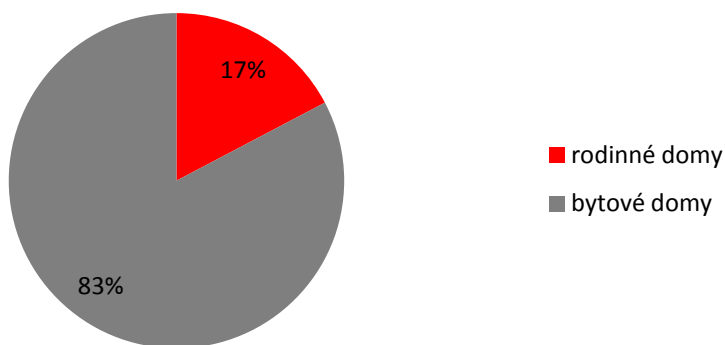
Graf 10: Rozdělení domovního fondu podle typu vlastnictví (SLDB 2011)

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, www.vdb.czso.cz, 2014

Celkový počet bytů v Šumperku je 12 333, z toho 11 347 bytů je obydlených. 83 % obydlených bytů se nachází v bytových domech a zbylých 17 % v domech rodinných.

Graf 11: Podíl bytů v rodinných a bytových domech (SLDB 2011)

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, www.vdb.czso.cz, 2014

2.6 Domácnosti

Podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2011 bylo k rozhodnému datu sčítání v Šumperku 11 896 hospodařících domácností (tj. soubor osob trvale společně bydlících v bytě, společně hradících náklady na bydlení, vybavení, stravu aj. - vyznačuje se společným bydlením a společným hospodařením). V jednom bytě tak může koexistovat více hospodařících domácností a jedna hospodařící domácnost může být tvořena více rodinami.

Ze všech hospodařících domácností je 60 % tvořeno jednou rodinou. V posledních letech díky demografickému vývoji (zvyšování podílu starších osob v populaci a tedy potenciálních vdov i vdovců) a změně životních strategií a stylů mladších ročníků dochází k nárůstu počtu domácností jednotlivců. V případě Šumperku domácnosti tvořené jedním člověkem činí 34 % všech hospodařících domácností. Z těchto domácností jednotlivců je většina takových, kde jednotlivci bydlí samostatně.

Tabulka 4 Struktura bytových a hospodařících domácností v Šumperku (SLDB 2011)

Typ domácnosti	Domácnosti celkem	v tom podle počtu členů domácnosti				
		1	2	3	4	5 a více
Bytové domácnosti celkem	11 347	3 640	3 689	2 001	1 477	540
v tom:						
1 hospodařící domácnost	10 944	3 640	3 605	1 910	1 398	391
2 a více hospodařících domácností	403	x	84	91	79	149
Vybavenost osobním počítačem:						
s internetem	5 803	1 038	1 728	1 416	1 212	409
bez internetu	490	157	173	94	51	15
Hospodařící domácnosti celkem	11 838	4 040	3 877	2 026	1 478	417
domácnosti jednotlivců	4 040	4 040	x	x	x	X
v tom:						
bydlící samostatně	3 640	3 640	x	x	x	x
spolubydlící s jinou hospodařící domácností	400	400	x	x	x	X
vícečlenné nerodinné domácnosti	541	x	411	86	30	14
rodinné domácnosti	7 257	x	3 466	1 940	1 448	403
tvořené 1 rodinou	7 149	x	3 466	1 940	1 405	338
úplné rodiny celkem	5 388	x	2 437	1 371	1 288	292
v tom:						

Typ domácnosti	Domácnosti celkem	v tom podle počtu členů domácnosti				
		1	2	3	4	5 a více
úplná rodina bez závislých dětí	3 334	x	2 437	676	190	31
úplná rodina se závislými dětmi	2 054	x	x	695	1 098	261
neúplné rodiny celkem	1 761	x	1 029	569	117	46
v tom:						
neúplná rodina v čele muž	271	x	158	85	15	13
neúplná rodina v čele žena	1 490	x	871	484	102	33
tvořené 2 a více rodinami	108	x	x	x	43	65

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, www.vdb.czso.cz, 2014

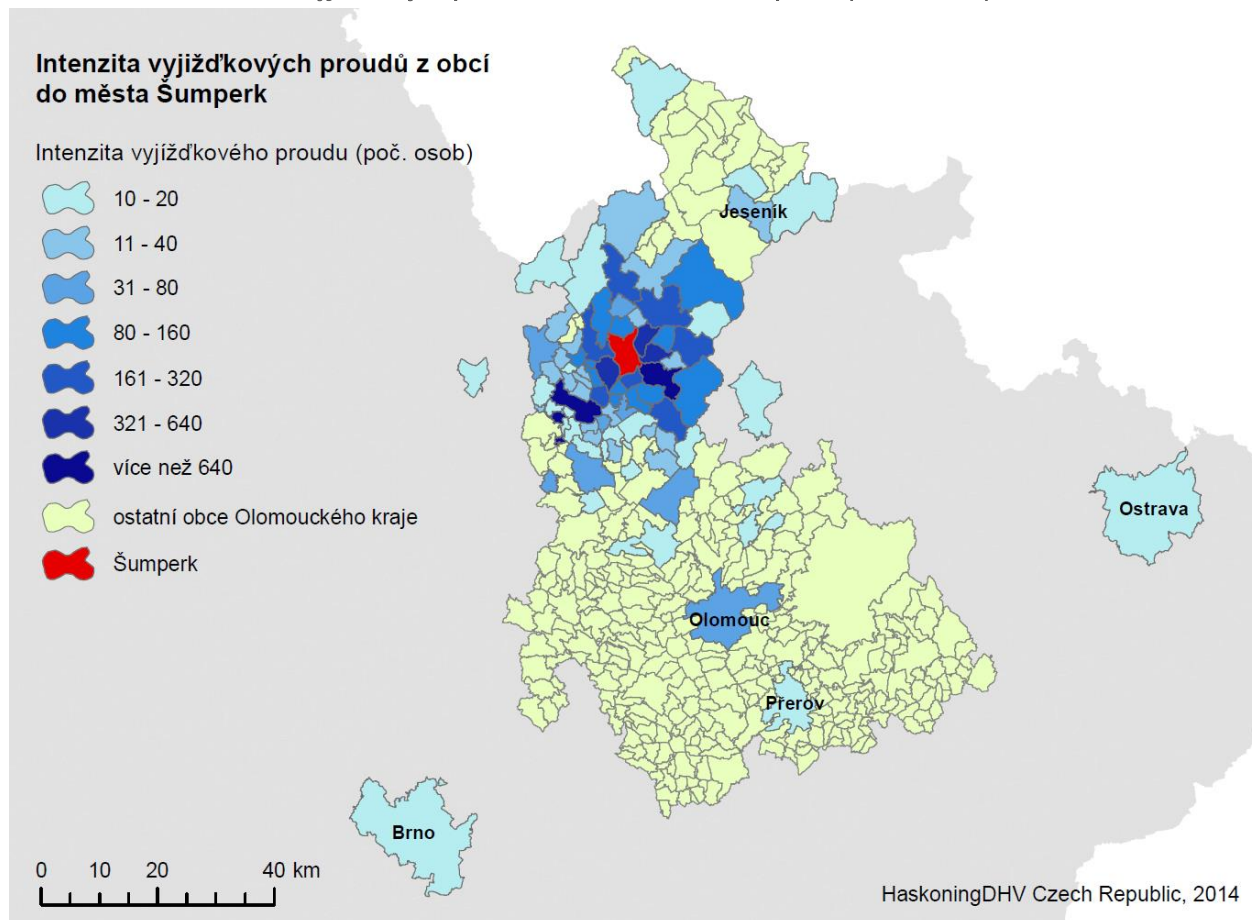
2.7 Vyjíždka a dojíždka za prací a do škol

Město Šumperk má dojíždkovou bilanci kladnou, což znamená, že více lidí do města denně dojíždí, než z něj vyjíždí. Celkem podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 dojíždí denně do zaměstnání do Šumperka 5 236 lidí a do šumperských škol dojíždí 2 087 žáků a studentů z nich většina (1 949) dojíždí denně. Celkem tedy do Šumperka za prací a do škol dojíždí 7 323 lidí. Je třeba brát v úvahu, že tato čísla nejsou konečná, protože podle metodiky ČSÚ jsou sčítány pouze dojíždkové a vyjíždkové proudy o více než 10 lidech.

Na obrázku 5 je kartodiagram znázorňující obce, ze kterých obyvatelé vyjíždějí do Šumperka za prací a vzděláním. Je patrné, že město si vytváří dojíždkový region zejména z obcí ležících v rámci jeho SO ORP, ale zasahuje také do obcí z ostatních blízko ležících SO OPR (Zábřeh, Mohelnice, Lanškroun, Jeseník atd.) Více než 10, a v případě Olomouce dokonce více než 30, obyvatel dojíždí do města Šumperka i z několika jiných moravských okresních měst (Jeseník, Přerov, Brno, Ostrava).

Z následujících obcí vyjíždí do města Šumperka za prací více než 500 lidí: Zábřeh, Nový Malín, Vikýřovice a Rapotín. Ze stejných obcí směřují do Šumperka i nejsilnější vyjíždkové proudy do škol. U těchto čtyř obcí je vyjíždkový proud silnější než 100 žáků a studentů.

Obrázek 5: Intenzita vyjížďkových proudů z obcí do města Šumperka (SLDB 2011)

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, www.czso.cz/2014; vlastní úpravy

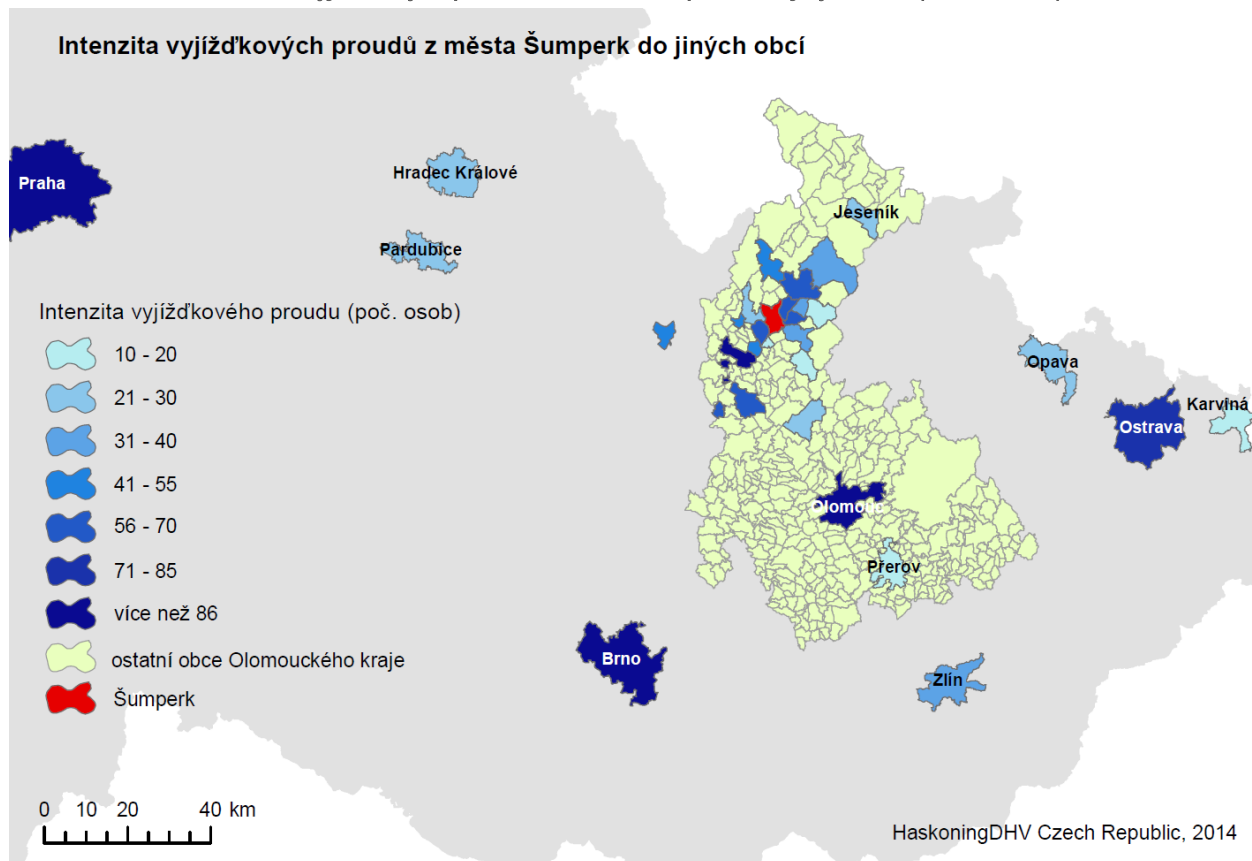
Počet obyvatel vyjíždějících z města Šumperka do jiných obcí za prací a vzděláním je 2 373. Následující kartodiagram (obrázek 6) znázorňuje opět proudy vyjížďky ze Šumperka do jiných obcí, které jsou ovšem větší než 10 lidí. Za prací vyjíždí z Šumperka celkem 1 572 obyvatel. Nejvíce obyvatel dojíždí za prací do blízkého města Zábřeh, dále pak do Prahy a Olomouce. Do těchto tří měst dojíždí za prací více než 100 obyvatel denně.

Co se týče vyjížďky do škol, lze očekávat, že nejsilnější proudy budou směřovat do měst poskytujících vysokoškolské vzdělání, vzhledem k tomu, že nároky na nižší stupně vzdělání mohou být saturovány přímo ve městě a nutnost za nimi dojíždět tedy není vysoká. To potvrzují i data ze Sčítání, která za nejsilnější vyjížďkové proudy za vzděláním označují: Brno 193, Olomouc 149 a Praha 92.

Celková bilance Šumperka je tedy následující: Saldo celkové dojížďky je kladné. Počítáme-li proudy o minimálně deseti lidech, tak je Šumperk výrazně ziskový – o 5 325 lidí více do Šumperka dojíždí, než z něj vyjíždí.

Nejsilnější vzájemná vazba je mezi Šumperkem a Zábřehem. Ze Zábřehu do Šumperka denně dojíždí 669 lidí a naopak ze Šumperka do Zábřehu dojíždí denně 247 lidí.

Obrázek 6: Intenzita vyjížďkových proudů z města Šumperka do jiných obcí (SLDB 2011)

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, www.czso.cz.2014; vlastní úpravy

2.8 Shrnutí

- Dlouhodobý trend poklesu počtu obyvatel přirozenou změnou i migrací.
- Nadprůměrná rychlost stárnutí obyvatelstva ve srovnání s Českou republikou.
- Nárůst podílu poproduktivní složky obyvatelstva v populaci (s očekávanými dopady na nárůst indexu ekonomické závislosti, nárůst poptávky po sociálních a zdravotnických službách).
- Nadprůměrná úroveň vzdělanosti obyvatelstva ve srovnání s Českou republikou (13,9 % vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva).
- Nízký podíl věřících, hlásících se ke konkrétní církvi (10 % všech obyvatel).
- Vysoký podíl domů (95 %) je připojených na kanalizační síť.
- 83 % bytů se nachází v bytových domech.
- Více než třetina hospodařících domácností je tvořena jedním člověkem.
- Šumperk má výrazně kladné saldo dojížďky.

3 Ekonomika

3.1 Ekonomická struktura

Na území města Šumperka bylo podle Českého statistického úřadu k 31. 12. 2013 registrováno celkem 6 555 subjektů, z toho necelá polovina (48,7 %) vykazuje aktivitu. Fyzické osoby představují 77 % z celkového počtu ekonomických subjektů a pouze 46,6 % z nich vykazuje aktivitu. Právnícké osoby byly zastoupeny na celkovém počtu ekonomických subjektů 23 % a zde vykazuje aktivitu 55,8 % z nich. Cca 47 % právníckých osob tvoří obchodní společnosti. Z tabulky níže můžeme sledovat snižující se podíl fyzických osob, kdežto podíl právníckých osob na celkovém počtu ekonomických subjektů mírně vzrůstá. Vývoj v letech 2009 až 2013 znázorňuje následující tabulka.

Tabulka 5 Vývoj počtu ekonomických subjektů v Šumperku

	Registrované subjekty					Z toho subjekty se zjištěnou aktivitou (v %)				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
Ekonomické subjekty celkem	7 017	7 137	7 178	6 731	6 555	-	45,76	46,22	49,60	48,72
Z toho fyzické osoby	-	5 688	5 699	5 218	5 047	-	44,83	45,24	47,82	46,62
Z toho právnické osoby	-	1 449	1 479	1 513	1 508	-	49,34	50,00	55,78	55,77
Vybrané právní formy										
Společnost s ručením omezeným	589	607	623	630	642	-	439	453	500	518
Veřejná obchodní společnost	42	41	39	38	34	-	26,19	25,64	26,31	29,41
Akciová společnost	44	45	41	39	39	-	88,89	90,24	89,74	89,74
Obecně prospěšná společnost	10	10	10	9	9	-	90,00	90,00	88,89	88,89
Společenství vlastníků jednotek	234	249	261	268	272	-	5,62	8,00	9,33	11,40
Družstvo	-	32	32	35	34	-	87,50	81,25	80,00	82,35
Příspěvková organizace	26	26	26	26	26	-	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: CSÚ, www.czso.cz

Podle registru ekonomických subjektů je struktura zaměstnavatelů dlouhodobě zastoupena převážně odvětvím obchodu a oprav motorových vozidel, následují profesní, vědecké a technické činnosti, průmysl a stavebnictví. Vývoj v letech 2009 až 2013 uvádí tabulka číslo 6.

Tabulka 6 Vývoj počtu ekonomických subjektů v Šumperku (podle převažující činnosti) v letech 2009–2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Ekonomické subjekty celkem	7 017	7 137	7 178	6 731	6 555
Nezařazeno	40	72	95	126	134
Zemědělství, lesnictví, rybářství	130	139	145	143	140
Průmysl celkem	863	875	885	777	735
Stavebnictví	691	710	695	626	587
Velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel	1 981	1 956	1 857	1 686	1 540
Doprava a skladování	225	220	217	195	170
Ubytování, stravování a pohostinství	376	391	408	404	374
Informační a komunikační činnosti	166	168	157	126	110
Peněžnictví a pojišťovnictví	162	104	124	144	354
Činnosti v oblasti nemovitostí	368	385	399	406	411
Profesní, vědecké a technické činnosti	912	980	1 007	932	847

	2009	2010	2011	2012	2013
Administrativní a podpůrné činnosti	104	102	111	98	93
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	8	8	4	4	4
Vzdělávání	117	117	120	121	111
Zdravotní a sociální péče	141	148	155	156	162
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	220	221	231	223	212
Ostatní činnosti	513	541	568	564	571

Zdroj: ČSÚ

Následující tabulka přináší přehled hlavních zaměstnavatelů se sídlem v Šumperku, tedy subjektů zaměstnávajících minimálně 50 osob. Největším zaměstnavatelem je Šumperská nemocnice, a.s. Do kategorie zaměstnavatelů s více než 500 zaměstnanci spadají tyto společnosti: EPCOS, s.r.o., Pars nova, a.s. a Pramet Tools, s.r.o.

Tabulka 7 Největší zaměstnavatelé se sídlem v Šumperku

Obchodní jméno	Převažující činnost	Kategorie podle počtu zaměstnanců
Šumperská nemocnice a.s.	Ústavní zdravotní péče	1000 - 1499
EPCOS s.r.o.	Výroba elektrických motorů, generátorů a transformátorů	500 - 999
Pars nova a.s.	Výroba železničních lokomotiv a vozového parku	500 - 999
Pramet Tools, s.r.o.	Výroba nástrojů a nářadí	500 - 999
CeramTec Czech Republic, s.r.o.	Výroba technické keramiky	250 - 499
Město Šumperk	Všeobecné činnosti veřejné správy	250 - 499
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Šumperk, Gen. Krátkého 30	Střední odborné vzdělávání na středních odborných školách	250 - 499
FORTEX - AGS, a.s.	Výstavba bytových a nebytových budov, Výroba čistíren odpadních vod	200 - 249
APATOR METRA s.r.o.	Výroba měřicí a regulační techniky	100 - 199
BPS Bicycle Industrial s.r.o.	Výroba jízdních kol a vozíků pro invalidy	100 - 199
DOLS-výroba Dveří, Oken, Listovních Schránek, a.s.	Výroba ostatních kovodělných výrobků j. n.	100 - 199
Domov důchodců Šumperk, příspěvková organizace	Sociální péče v domovech pro seniory	100 - 199
FOLGET, spol. s r.o.	Maloobchod s převahou potravin, nápojů a tabákových výrobků v nesespecializovaných prodejnách	100 - 199
Okresní soud v Šumperku	Činnosti v oblasti spravedlnosti a soudnictví	100 - 199
SAN-JV s. r. o.	Výstavba bytových a nebytových budov	100 - 199
SUMTEX CZ s.r.o.	Tkaní textilií	100 - 199
Šumperská provozní vodohospodářská společnost, a.s.	Shromažďování, úprava a rozvod vody	100 - 199
Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola	Střední odborné vzdělávání na středních odborných školách	100 - 199
ZO OS KOVO Metra Šumperk	Činnosti odborových svazů	100 - 199
ABA Šumperk, společnost s ručením omezeným	Výroba průmyslových chladicích a klimatizačních zařízení	50 - 99
ABS Bonifer Czech s.r.o.	Silniční nákladní doprava	50 - 99
ASD Software, s.r.o.	Programování	50 - 99
Auto Kubiček s.r.o.	Obchod s automobily a jinými lehkými motorovými vozidly	50 - 99
Dětské centrum Pavučinka Šumperk, příspěvková organizace	Ostatní pobytové služby sociální péče	50 - 99

Obchodní jméno	Převažující činnost	Kategorie podle počtu zaměstnanců
ECOPAK, spol. s r.o.	Úprava odpadů k dalšímu využití, kromě demontáže vraků, strojů a zařízení	50 - 99
Gymnázium Šumperk	Střední všeobecné vzdělávání	50 - 99
MARCONIC, s r.o. "v likvidaci"	Maloobchod v nespecializovaných prodejnách	50 - 99
Mateřská škola Sluníčko Šumperk, Evaldova 25, příspěvková organizace	Předškolní vzdělávání	50 - 99
ORAMONT SYSTEM s.r.o.	Instalace průmyslových strojů a zařízení	50 - 99
PEKAŘSTVÍ POD POŠTOU s.r.o.	Výroba pekařských a cukrářských výrobků, kromě trvanlivých	50 - 99
PIVOT a.s.	Výroba ostatních elektrických zařízení	50 - 99
PMEC, spol. s r.o.	Výroba elektrických motorů, generátorů a transformátorů	50 - 99
PRO LEN s.r.o.	Výroba konfekce	50 - 99
RAUDO - výrobní družstvo invalidů	Velkoobchod s díly a příslušenstvím pro motorová vozidla, kromě motocyklů	50 - 99
SART-stavby a rekonstrukce a.s.	Výstavba mostů a tunelů	50 - 99
SHM, s. r. o.	Povrchová úprava a zušlechťování kovů	50 - 99
Střední odborná škola	Střední odborné vzdělávání na středních odborných školách	50 - 99
Střední škola železniční a stavební, Šumperk, Bulharská 8	Střední odborné vzdělávání na středních odborných školách	50 - 99
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola Šumperk, Hanácká 3	Základní vzdělávání na druhém stupni základních škol	50 - 99
TILAK, a.s.	Výroba konfekce	50 - 99
Urdiamant, s.r.o.	Výroba diamantových nástrojů	50 - 99
Vlastivědné muzeum v Šumperku, příspěvková organizace	Činnosti muzeí	50 - 99
Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení a mateřská škola logopedická Schola Viva, o.p.s.	Předškolní vzdělávání	50 - 99
Základní škola Šumperk, 8. května 63	Základní vzdělávání na druhém stupni základních škol	50 - 99
Základní škola Šumperk, Dr. E. Beneše 1	Základní vzdělávání na druhém stupni základních škol	50 - 99
Základní škola Šumperk, Šumavská 21	Základní vzdělávání na druhém stupni základních škol	50 - 99

Zdroj: Ústav územního rozvoje 2011

Rozhodující podíl na objemu výroby a tržní produkce v Šumperku má **kovo-průmysl a strojírenství** (EPCOS, s.r.o., Pramet Tools, s.r.o., Urdiamant, s.r.o. atd.). Ve výrobní skladbě převažují feritová jádra, pozistory, nástroje ze slinutých karbidů a výrobky technické keramiky. V podnicích kovoprůmyslu a strojírenství je zaměstnáno cca 3 292 pracovníků. **Textilní výroba** (SUMTEX CZ, s.r.o., Hedva, a.s., PRO-LEN, s.r.o., TILAK, a.s. atd.) ve městě stagnuje. Počet pracovníků je cca kolem 227 osob. Hlavní zaměření v **zemědělství** (Agritec, s.r.o., Agritec Plant Research, s.r.o.) spočívá ve výzkumu a šlechtění polních plodin, výroby osiv, sadby, prodej přípravků na ochranu rostlin a aplikovaný výzkum v této oblasti. V oblasti zemědělství je ve městě zaměstnáno kolem 83 pracovníků. **Potravinářství** (PENAM, s.r.o., NUGET – R. Mazák) je ve městě zastoupeno 2 firmami a je zde zaměstnáno 290 pracovníků. **Stavební činnost** (Fortex AGS, a.s., SAN-JV, s.r.o. atd.) je v Šumperku 3. největší odvětví, co do tržní produkce i zaměstnanosti (cca 477 pracovníků). Odvětví **výroby stavebních hmot** (Dols, a.s., Cembrit, a.s., Sumwin, s.r.o. atd.) zaměstnává ve městě cca 432 osob. Dalším významným odvětvím v Šumperku je **dřevo, plasty,**

sklo a papír (Novatronic, s.r.o., Plast Produkt, s.r.o., FGH Plus, s.r.o. atd.), kde je zaměstnáno cca 171 osob. **Poštovní a telekomunikační služby** (Česká pošta, s.p., obvod Šumperk, Telefonica O2, a.s., MPO Šumperk, Maregs, s.r.o.) zaměstnávají ve městě cca 112 osob a **energetika a vodní hospodářství** (Šumperská provozní vodohospodářská společnost, a.s., ČEZ energetika, a.s., pracoviště Šumperk, RWE Plynárenská, a.s., oblast Šumperk atd.) cca 182 pracovníků.

V průzkumu Olomouckého kraje, který se prostřednictvím Týdeníku Ekonom uskutečnil v 13 největších městech kraje na podzim roku 2013 na téma „Nejlepší město pro byznys“, se Šumperk umístil na posledním místě, zatímco o rok dřív zaujímal druhou pozici. V Olomouckém kraji jsou nejlépe hodnoceny městy Litovel a Hranice. Cílem výzkumu je podnítit diskusi na téma podnikatelských možností ze strany samospráv. Šumperk si pohoršil ve všech sledovaných ukazatelích. Oproti roku 2012 se výrazně zhoršil názor samotných podnikatelů. Zatímco v roce 2012 nebyli k úředníkům tak kritičtí, v roce 2013 nejsou s přístupem radnice spokojeni vůbec. Do výsledku se promítla i vysoká cena vody a poplatků za odpady, které patří k nejvyšším v kraji. Problematické je i hodnocení městského rozpočtu - likvidita 10. místo, iRating Czech Credit Bureau 10. místo, dluhová služba/běžné příjmy 11. místo.

Týdeník Ekonom naopak ocenil šumperskou firmu SHM, s.r.o. za přínosnou spolupráci s radnicí.

Výběr z hodnocených kritérií a umístění Šumperka:

- Cena za odvoz odpadu - 10. místo
- Cena vodného a stočného - 11. - 13. místo
- Ceny stavebních pozemků - 10. - 11. místo
- Konkurence na pracovním trhu - 11. místo
- Dlouhodobá nezaměstnanost - 11. místo
- Dluhová služba/běžné příjmy - 11. místo
- Počet strážníků - 9. místo

Průzkum názorů mezi podnikateli:

- Názor podnikatelů - spokojenost s přístupem radnice - 12. - 13. místo
- Názor podnikatelů - vstřícnost a ochota úředníků - 10. -12. místo
- Názor podnikatelů - rychlost vyřízení na úradě - 12. místo
- Názor podnikatelů - odborná kompetence úředníků - 10. - 11. místo
- Názor podnikatelů - ekonomický rozvoj - 11. - 12. místo

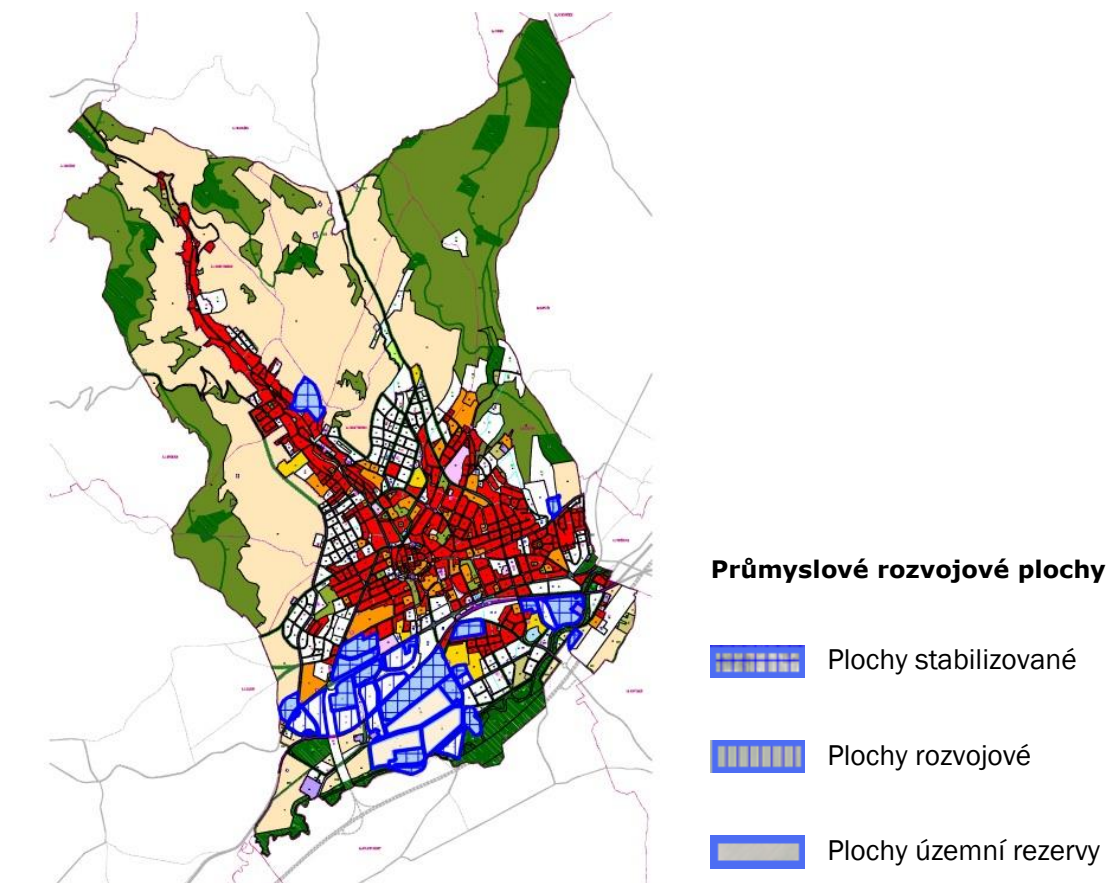
K datům z průzkumu Město pro byznys je pochopitelně nutné přistupovat s rezervou – zpracovatel nezná detailní metodiku realizace průzkumu (především potom sběru názorů podnikatelů) a není ji tedy schopen dostatečně kvalitně interpretovat. Názory vyjadřující problematický vztah mezi podnikatelskými subjekty a veřejnou správou ovšem zaznamenal také v rámci svých individuálních rozhovorů ve městě. Z tohoto důvodu aktuálně realizuje dodatečné dotazníkové šetření mezi podnikatelskými subjekty, které by mělo poskytnout validnější a lépe zobecnitelné závěry ohledně podnikatelského prostředí v Šumperku.

3.2 Rozvojové plochy pro průmyslové zóny

Plochy smíšené výrobní jsou v územním plánu situovány zejména v jižní části města. Soustředění rozvojových ploch výroby do jižní části města Šumperka vyplývá zejména z dobré dopravní dostupnosti lokality, která bude významně posílena po vybudování přeložky I/44 jižně od správního území města s přivaděčem vedeným přímo přes rozvojové plochy výroby. Lokalita je dobře napojitelná na inženýrské sítě, je situována mimo obytná území a navazuje na polohu stávajících výrobních aktivit. Město Šumperk je součástí rozvojové oblasti nadregionálního významu R02 Šumperk – Zábřeh – Mohelnice vymezené v ZÚR Olomouckého kraje.

V Šumperku jsou vymezeny 3 plochy územní rezervy (539, 542 a 553). Jedná se o plochy smíšené výrobní a jsou navrženy v sousedství již stávající výrobní zóny. Dále je územním plánem vymezeno 12 rozvojových ploch, z toho 11 se jedná o plochy smíšené výrobní (83, 430, 489, 530, 533, 546, 562, 565, 571, 587, 589). Pro ilustraci viz obrázky níže.

Obrázek 7: Průmyslové rozvojové plochy

Zdroj: MěÚ Šumperk www.sumperk.cz

Město Šumperk novým potenciálními investory může nabídnout:

- odborné zázemí - Střední průmyslová škola Šumperk (obory strojní a elektrotechnické), Vyšší odborná škola Šumperk (informační technologie), Vysoká škola báňská Ostrava (fakulta strojní, bakalářské studium Šumperk), Česká zemědělská univerzita v Praze (Fakulta provozně ekonomická, bakalářské a navazující magisterské studium v KS Šumperk),
- pomoc při stavebních řízeních,
- pomoc při získávání dotací,
- dobré bytové, vzdělávací a sociální podmínky.

Ve městě však schází připravená průmyslová zóna.

3.3 Trh práce

Ve městě Šumperku bylo dle SLDB 2011 12 537 ekonomicky aktivních osob, tj. cca 47 % všech obyvatel. Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo ve městě Šumperk tvoří 13 235 osob (49,5 %), u 965 osob (3,5 %) nebyla ekonomická aktivita zjištěna. Z ekonomicky aktivních osob tvoří 88 % osoby zaměstnané a zbylých 12 % osoby nezaměstnané. Dle výsledků předešlých let lze sledovat postupný pokles relativního zastoupení ekonomicky aktivních na celkové populaci, což souvisí se změnami demografického chování české populace a v důsledku toho k demografickému stárnutí. Tento pokles je výraznější i ve srovnání s celorepublikovým vývojem. Vývoj v letech a srovnání se situací v okrese, kraji a celé ČR znázorňuje následující tabulka.

Tabulka 8 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo (srovnání let 1991, 2001 a 2011)

Územní jednotka	Šumperk			Okres Šumperk		
	1991	2001	2011	1991	2001	2011
rok						
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo celkem	16 155	14 983	12 537	65 726	63 664	57 279
Obyvatelstvo celkem	30 599	29 490	26 737	125 972	126 567	121 299
Ekonomicky aktivní relativně	52,80 %	50,80 %	46,90 %	52,18 %	49,51 %	47,22 %
Územní jednotka	Olomoucký kraj			ČR celkem		
	1991	2001	2011	1991	2001	2011
rok						
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo celkem	332 537	324 278	303 992	5 418 965	5 253 400	5 080 573
Obyvatelstvo celkem	647 341	639 369	628 427	10 302 215	10 230 060	10 436 560
Ekonomicky aktivní relativně	51,37 %	50,72 %	48,37 %	52,6 %	51,35 %	48,68 %

Zdroj: ČSU, SLDB 1991, 2001, 2011

V priméru, tedy v oblasti zemědělství, lesnictví a rybářství je v Šumperku zaměstnáno 1,2 % všech zaměstnaných osob. Vzhledem k tomu, že Šumperk je okresním městem, je nízký podíl zaměstnaných v prvovýrobě zcela přirozený. Podíl zaměstnaných v priméru pro celý Olomoucký kraj je 3,4 %, pro celou Českou republiku je to pak 2,7 %.

V sekundéru, tedy v oblasti stavebnictví a průmyslu, dosahuje zaměstnanost 34,0 % podílu. I zde se jedná o podprůměrnou hodnotu ve srovnání s Olomouckým krajem (34,8 %), naopak o nadprůměrnou hodnotu ve srovnání s Českou republikou (32,2 %). Největší podíl zaměstnaných v Šumperku pracuje v některém z odvětví terciárního sektoru, tedy sektoru služeb. Z následující

tabulky je patrné, že vysoký podíl mají oblasti velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel, dále pak zdravotní a sociální péče a vzdělávání.

Tabulka 9 Zaměstnanost obyvatel Šumperka v odvětvích národního hospodářství

Celkem zaměstnaných		11 084	Podíl (%)
Z toho podle odvětví	Zemědělství, lesnictví, rybářství	128	1,15
	Průmysl	3 034	27,37
	Stavebnictví	732	6,60
	Velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel	1 145	10,33
	Doprava a skladování	544	4,91
	Ubytování, stravování a pohostinství	321	2,90
	Informační a komunikační činnosti	252	2,27
	Peněžnictví a pojišťovnictví	230	2,10
	Činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, vědecké a technické činnosti a administrativní a podpůrné činnosti	767	6,92
	Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	636	5,74
	Vzdělávání	860	7,76
	Zdravotní a sociální péče	1 032	9,31
	Nezjištěno	1 011	9,12

Zdroj: CSU, SLDB 2011

Nejdůležitějšími indikátory situace na trhu práce jsou míra nezaměstnanosti, počet uchazečů na 1 volné pracovní místo a délka nezaměstnanosti. Protože hodnotit situaci na trhu práce je vhodnější v širším kontextu, bude následující charakteristika vztažena k celému okresu Šumperk a srovnávána se situací v Olomouckém kraji a České republice.

Následující tabulka přináší srovnání situace na trhu práce v Šumperku v roce 2012³ s ostatními okresy Olomouckého kraje. Mírou nezaměstnanosti se okres Šumperk řadí na 4. místo. Ve srovnání s celokrajským průměrem je míra nezaměstnanosti v okrese Šumperk o 1,1 procentní bod vyšší, ve srovnání s celorepublikovým průměrem pak o více jak 3 procentní body vyšší. Co se týče počtu uchazečů o zaměstnání připadajících na jedno volné pracovní místo, se okres Šumperk řadí na 2. místo hned za okresem Prostějov. I tak je to ovšem 2,5krát vyšší než je průměr ČR (15,6 uchazečů na 1 VPM). V Olomouckém kraji připadá na jedno volné pracovní místo průměrně 49,9 uchazečů.

Je zajímavé, že v okrese Šumperk je ve srovnání s ostatními okresy, krajem i ČR poměrně nízký podíl žen na počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání. Podíl absolventů a mladistvých a osob se zdravotním postižením je naopak mírně nadprůměrný.

³ Ke dni zpracování analýzy (12. 2. 2014) ještě nebyla data v tomto členění za rok 2013 zveřejněna.

Tabulka 10 Struktura evidovaných uchazečů o zaměstnání a další charakteristiky nezaměstnanosti v okresech Olomouckého kraje k 31. 12. 2012

okres	Počet evid. uchazečů o zaměstnání	Z toho podíl (%)				Počet osob pobírajících podporu	Míra nezaměstnanosti	Počet uchazečů na 1 VPM
		dosažitelní	ženy	Absolventi škol a mladiství ^a	Osoby se ZP			
Jeseník	3 500	94,3	44,5	6,4	8,0	828	14,6	94,6
Šumperk	8 458	98,2	47,5	7,7	11,7	1 841	11,9	39,0
Prostějov	6 223	93,6	53,0	7,6	12,2	1 030	9,7	33,5
Olomouc	13 251	97,6	47,9	8,3	9,3	2 591	9,6	87,8
Přerov	8 910	97,7	48,5	7,4	8,4	1 423	11,8	40,9
Ol. kraj	40 342	96,8	48,5	7,7	9,9	7 713	10,8	49,9
ČR	545 311	97,4	48,9	6,6	11,4	107 937	8,6	15,6

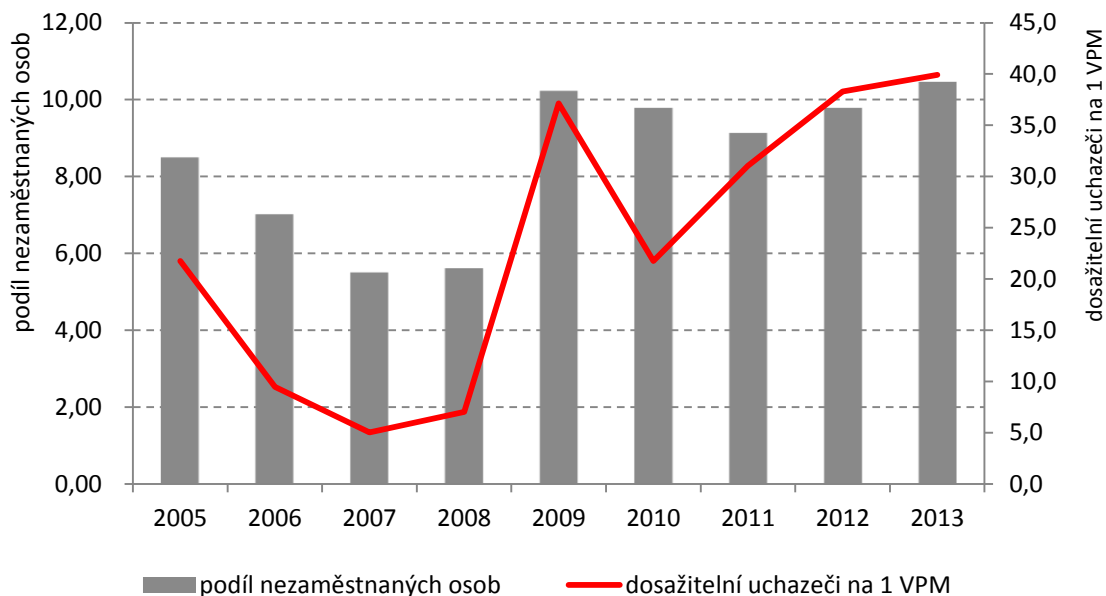
Zdroj: MPSV – Statistická ročenka trhu práce v České republice 2012

Data za nižší územní jednotku – město Šumperk lze dohledat k 31. 12. 2011. K tomu datu činila nezaměstnanost v Šumperku 10,3 %. V roce 2008 byla na území města nezaměstnanost 6,4 %, v roce 2009 vzrostla na 10,7 a poté nezaměstnanost klesala.

Následující graf ukazuje vývoj podílu nezaměstnaných osob a počtu dosažitelných uchazečů na jedno volné pracovní místo v okrese Šumperk v letech 2005 až 2013⁴. Z grafu je patrné výrazné období roků 2007 a 2008, kdy byla situace na trhu práce velmi pozitivní. Na konci roku 2008 už se však začaly projevovat dopady tzv. hospodářské krize a situace na trhu práce se skokem zhoršila. Očekávané oživení ekonomiky a návrat k předkrizovým hodnotám se zatím nepotvrzují a situace zatím jednoznačně pozitivní trend nenabrala.

⁴ Ministerstvo práce a sociálních věcí od 1. 1. 2013 přechází na nový ukazatel nezaměstnanosti v ČR s názvem Podíl nezaměstnaných osob. Nový ukazatel vyjadřuje podíl nezaměstnaných ze všech obyvatel v daném věku, zatímco dosavadní míra nezaměstnanosti poměřuje uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám. V grafu jsou za roky 2005 – 2012 uvedena data dle nové metodiky pro srovnatelnost v letech.

Graf 12: Vývoj podílu nezaměstnaných osob a počtu dosažitelných uchazečů na 1 volné pracovní místo v okrese Šumperk v letech 2005 – 2013

Zdroj: ČSÚ, Časové řady vybraných ukazatelů Šumperk

Nejvíce registrovaných uchazečů o zaměstnání patří mezi osoby vyučené bez maturity. Pro tyto osoby je také na úřadu práce registrováno nejvíce volných pracovních míst. Jejich počet je přesto velmi nízký a na jedno volné pracovní místo s požadavkem na vyučeného zaměstnance připadá 41,3 uchazečů. Podle počtu uchazečů na volné pracovní místo jsou na tom však ještě hůře uchazeči s úplným středním vzděláním, kterých připadá 135 na jedno volné pracovní místo, a úplně nejhůř jsou na tom uchazeči vyučení s maturitou, kterých připadá 348 na jedno volné pracovní místo. Relativně nejlépe jsou na tom nezaměstnaní se střední školou bez maturity, kterých na jedno volné pracovní místo připadá 5,6.

Ve srovnání s Olomouckým krajem jsou počty uchazečů na 1 VPM ve většině případů v okrese Šumperk nižší. Naopak ve srovnání s celou Českou republikou jsou počty uchazečů na 1 VPM ve všech stupních vzdělání vyšší (viz tabulka níže).

Tabulka 11 Struktura uchazečů o zaměstnání a volných pracovních míst podle vzdělání v okrese Šumperk k 31. 12. 2012, ve srovnání s Olomouckým krajem a Českou republikou

	Počet uchazečů	Počet nabízených VPM	Počet uchazečů na 1 VPM Šumperk	Počet uchazečů na 1 VPM Ol. kraj	Počet uchazečů na 1 VPM ČR
bez vzdělání + neúplné základní vzdělání	9	1	9	27,7	5,3
základní neukončeného vč. vyučení	2 116	58	36,5	62,4	12,6
střední bez maturity	3 801	92	41,3	50,1	19,8
vyučení s maturitou	28	5	5,6	67,9	10,0
úplné střední vzdělání	348	1	348	47,7	12,6
úplné střední odborné	135	1	135	20,2	10,4
vyšší odborné vzdělání	1 356	48	28,3	41,0	20,6
vysokoškolské	56	3	18,7	38,1	13,0
	357	8	44,6	72,7	11,9

Zdroj: MPSV – Statistická ročenka trhu práce v České republice 2012

Necelých 56 % klientů ÚP je evidováno déle než 6 měsíců. Struktura nezaměstnaných v okrese Šumperk podle délky jejich evidence víceméně kopíruje strukturu v Olomouckém kraji i ČR. Ve srovnání s ČR a Olomouckým krajem má šumperský okres vyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných (nad 12 měsíců).

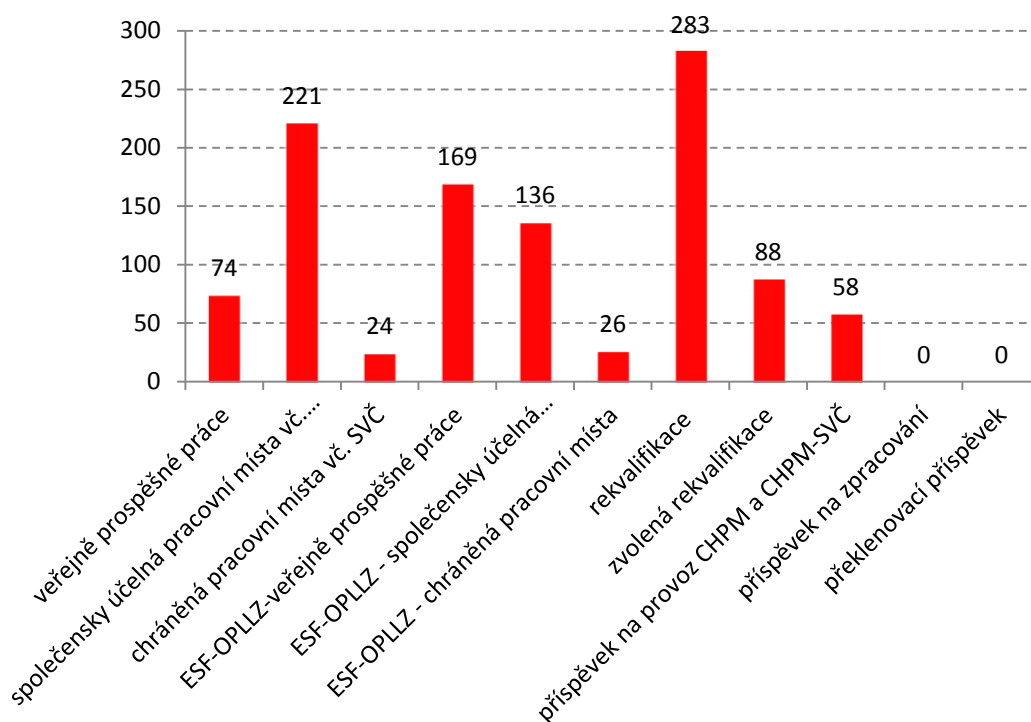
Tabulka 12 Struktura uchazečů o zaměstnání podle celkové délky nezaměstnanosti v okrese Šumperk k 31. 12. 2012, ve srovnání s Olomouckým krajem a Českou republikou (v %)

	Do 3 měsíců	3 – 6 měsíců	6 – 9 měsíců	9 – 12 měsíců	Nad 12 měsíců
Okres Šumperk	28,9	15,3	7,8	6,4	41,6
Olomoucký kraj	28,5	17,2	8,6	7,4	38,2
ČR	28,4	18,4	9,8	8,2	35,3

Zdroj: MPSV – Statistická ročenka trhu práce v České republice 2012

Situaci v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti ilustruje následující graf. Největší počet osob prošlo v roce 2012 rekvalifikací (celkem 283 lidí).

Graf 13: Aktivní politika zaměstnanosti v okrese Šumperk v roce 2012

Zdroj: MPSV – Statistická ročenka trhu práce v České republice 2012

V rámci aktivní politiky zaměstnanosti vynaložil ÚP na celém území šumperského okresu v roce 2012 celkem 26,7 mil. Kč, z toho přímo v Šumperku 4,7 mil. Kč. Finanční prostředky byly vynaloženy především na tvorbu společensky účelných pracovních míst (11,5 mil. Kč), provoz společensky účelných pracovních míst a veřejně prospěšné práce. Téměř 45 % takto vynaložených finančních prostředků bylo čerpáno z Evropských sociálních fondů.

3.4 Shrnutí

- Ve městě jsou lokalizovány významné podniky poskytující pracovní místa zejména v oblasti kovo-průmyslu a strojírenství (s unikátní výrobou v celoevropském měřítku a vysokým podílem výzkumu a vývoje).
- Nespokojenost podnikatelů s přístupem radnice – dle výsledku průzkumu Týdeníku Ekonom.
- Není vzájemná komunikace a informovanost mezi podnikateli a městem.
- Ve městě není připravená průmyslová zóna.
- Chybí rozvojové pozemky pro podnikání.
- Postupný pokles relativního zastoupení ekonomicky aktivních obyvatel na celkové populaci.

- Nadprůměrná míra nezaměstnanosti ve srovnání s Olomouckým krajem a Českou republikou.
- Ve srovnání s ostatními okresy kraje, Olomouckým krajem i ČR je v okrese Šumperk poměrně nízký podíl žen na počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání.
- Největší přetlak na volná pracovní místa je registrován u uchazečů s úplným středním vzděláním a vyučení s maturitou.
- Ve srovnání s ČR a Olomouckým krajem má šumperský okres vyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných.

4 Sociální prostředí

Město Šumperk má zpracován Komunitní plán sociálních služeb ve městě Šumperk na období let 2007 – 2015⁵. V období jeho implementace bylo naplňování jeho opatření průběžně vyhodnocováno a od roku 2013 jsou v procesu komunitního plánování sociálních služeb vyvíjeny aktivity směřující ke tvorbě dalšího navazujícího komunitního plánu sociálních služeb ve městě Šumperku. Vizí procesu komunitního plánování sociálních služeb za účasti zadavatele (Město Šumperk), poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb je vytvoření funkčního systému sociálních služeb, který odpovídá potřebám občanů, reaguje na lokální odlišnosti a směřuje k poskytování kvalitních sociálních služeb s efektivním vynakládáním finančních prostředků.

Na základě původních analýz z let 2006 byly definovány tyto potřeby – rozšíření informovanosti o sociálních službách, rozšíření stávající nabídky sociálních služeb, zvyšování profesionality poskytovaných služeb a podpora poradenských a terénních sociálních služeb.

Celkové vyhodnocení implementace komunitního plánu proběhlo v průběhu roku 2012⁶ se závěrem, že rozvíjení systému sociálních služeb ve městě Šumperku bylo jednou z priorit celého procesu komunitního plánování sociálních služeb a dařilo se jej naplnit za významné podpory aktivních poskytovatelů sociálních služeb, kteří svými aktivitami služby rozvíjejí, významně a citlivě reagují na základě zjištěných potřeb uživatelů na potřeby komunity jako celku.

4.1 Sociální služby

4.1.1 Sociální služby pro seniory

Z výsledků demografické analýzy (viz kapitola 1) je zřejmé, že zejména sociální zařízení zaměřené na seniory, budou do budoucna pod stále větším tlakem na zvyšování svých kapacit a kvality poskytovaných služeb. V současné době na území města fungují následující zařízení zaměřená na poskytování služeb starším občanům (viz tabulka 13).

Tabulka 13 Registrovaní poskytovatelé sociálních služeb seniorům se sídlem ve městě Šumperk

Název poskytovatele sociální služby	Charakteristika poskytovaných služeb	Typ a kapacita poskytovaných služeb
Domov důchodců Šumperk	<ul style="list-style-type: none"> - Domov pro seniory poskytuje sociální služby seniorům ve věku od 60 let, kteří nemohou žít ve svém domácím prostředí a kteří v důsledku svého věku mají sníženou soběstačnost. - Domov se zvláštním režimem poskytuje pomoc a podporu lidem od 50 let věku, kteří nemohou žít ve svém domácím prostředí a kteří mají v důsledku onemocnění demencí sníženou soběstačnost 	<ul style="list-style-type: none"> - Domov pro seniory – 176 lůžek - Domov se zvláštním režimem – 54 lůžek
Charita Šumperk	<ul style="list-style-type: none"> - Pečovatelská služba je umožnit lidem se sníženou soběstačností vést důstojný život v jejich domácím prostředí a zachovat si vlastní životní styl. - Osobní asistence poskytuje služby osobám se sníženou soběstačností. Jedná se o terénní službu, která je poskytována především v domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Pečovatelská služba – 225 klientů (z toho pro 150 klientů pouze rozvoz oběda) - Osobní asistence – 9 klientů

⁵ Komunitní plán sociálních služeb ve městě Šumperk na období let 2007 – 2015

⁶ <http://www.sumperk.cz/cs/obcan/komunitni-planovani-socialnich-sluzeb/dokumenty-kpss/>

Název poskytovatele sociální služby	Charakteristika poskytovaných služeb	Typ a kapacita poskytovaných služeb
	uživatelé, popř. v okolí domu a na veřejných místech.	
PONTIS Šumperk, o.p.s.	<ul style="list-style-type: none"> - Cílem sociálně aktivizačních služeb je prodloužit aktivní a nezávislý život seniorů, předcházet jejich sociálnímu vyloučení a znovu je zapojit do společenského a kulturního života společnosti. - Centrum sociálního poradenství poskytuje poradenské služby lidem, kteří se nacházejí v těžké životní situaci a z různých důvodů potřebují získat informace k jejímu řešení. V rámci služby je také poskytováno zapůjčení kompenzačních pomůcek. - Pečovatelská služba a denní stacionář pomáhají uživatelům zvládat v nepříznivé sociální situaci pobyt v domácím prostředí, podporovat rozvoj nebo alespoň zachování stávající soběstačnosti uživatelů a obnovit nebo zachovat původního životní styl. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sociálně aktivizační služby – 10 klientů (na jednu aktivitu) - Odborné sociální poradenství – 12 klientů - Pečovatelská služba – 10 + 135 klientů (amb. + ter.) - Denní stacionář – 22 klientů
Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR	<ul style="list-style-type: none"> - Odborné sociální poradenství - cílem služby je zprostředkovat co největšímu počtu osob se zrakovým postižením (případně jejich rodinným příslušníkům a osobám blízkým), dostupné, bezplatné, nezávislé, nestranné, kvalifikované a diskrétní informace, rady a případnou další podporu a pomoc - Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením mají za cíl vytvářet prostor pro smysluplné trávení volného času, získávání nových zkušeností, dovedností i znalostí a v neposlední řadě získávání, obnovování a udržení sociálních kontaktů. 	<ul style="list-style-type: none"> - Odborné sociální poradenství – 40 + 40 klientů (amb. + ter.) - Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – 40+40 klientů (amb. + ter.)
Sociální služby Šumperk	Pečovatelská služba pomáhá seniorům při zvládnutí běžných životních potřeb, které si vzhledem ke svému věku nebo zdravotnímu stavu nemohou zabezpečit sami, aby mohli setrvat co nejdéle ve svém domácím prostředí, žít plnohodnotný život, popřípadě jim pomoci k návratu do běžného života.	Pečovatelská služba – 420 klientů
Šumperská nemocnice, a.s.	Nemocnice poskytuje pobytové sociální služby osobám, které již nevyžadují lůžkovou péči. Vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nejsou schopny se obejít bez pomoci jiné fyzické osoby a nemohou být proto propuštěny ze zdravotnického zařízení lůžkové péče do doby, než jim je zabezpečena pomoc osobou blízkou nebo jinou fyzickou osobou nebo zajištěno poskytování terénních, ambulantních nebo pobytových sociálních služeb.	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče – 15 lůžek

Zdroj: Adresář poskytovatelů sociálních služeb a služeb navazujících na Šumpersku 2013

4.1.2 Sociální služby pro děti, mládež a rodinu

Sociální služby pro děti, mládež a rodinu jsou poskytovány v širokém spektru sociálních zařízení působících ve městě Šumperku. Jejich výčet je uveden v tabulce 14.

Tabulka 14 Registrovaní poskytovatelé sociálních služeb dětem, mládeži a rodinám se sídlem ve městě Šumperk

Název poskytovatele sociální služby	Charakteristika poskytovaných služeb	Typ a kapacita poskytovaných služeb
Dětský klíč Šumperk, o.p.s.	Dětský klíč Šumperk o.p.s. poskytuje sociální služby směřující ke zlepšení péče o handicapované děti – zejména s diagnostikou autismus, dále k podpoře jejich rodin a k hledání možností začlenění dětí do společenského života.	- Osobní asistence – 8 klientů - Sociální rehabilitace - 4+2 klienti (amb.+ter.) - Odlehčovací služby 2+6+3 klienti (pob.+amb.+ ter.)
Fond ohrožených dětí	Služba se zaměřuje na pomoc a podporu rodinám v tíživé sociální situaci se zvláštním zřetelem na zájem dětí v situacích týrání, zanedbávání, zneužívání či jiné krizové situacích v rodině, a to sociální prací převážně v terénu v přirozeném prostředí dětí a jejich rodin, příp. pak odbornou pomocí v prostorách FOD.	- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi - 200 + 300 klientů (amb. + ter.)
Město Šumperk	Posláním služby je ovlivnění rizikového životního stylu osob v jejich přirozeném prostředí. Úsilí směřuje k tomu, aby byl uživatel samostatný, znal svá práva a povinnosti. Účelem poskytované pomoci a podpory je sociální začlenění a ochrana před sociálním vyloučením.	Terénní program – 39 klientů
PONTIS, o.p.s	- Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Rachot se zaměřuje na zlepšení kvality života dětí a mládeže ohrožených společensky nežádoucími jevy. - Dům pro osamělé rodiče s dětmi v tísní pomáhá rodičům a jejich dětem překlenout nepříznivou životní situaci spojenou se ztrátou bydlení a začlenit se zpět do společnosti. - Posláním krizové pomoci je okamžitá pomoc ženám nebo osamělým rodičům v životní krizi zejména prostřednictvím krátkodobého ubytování, sociálního poradenství a zprostředkováním kontaktu s dalšími odborníky a institucemi. - Centrum sociálního poradenství poskytuje poradenské služby lidem, kteří se nacházejí v těžké životní situaci a z různých důvodů potřebují získat informace k jejímu řešení.	- Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež – 30 klientů (denní kapacita) - Azylový dům – 14 klientů - Krizová pomoc – 1 byt - Odborné sociální poradenství – 12 klientů
Středisko sociální prevence Olomouc	- Posláním Poraden pro rodinu Olomouckého kraje je podpora rodin, párů a jednotlivců při samostatném zvládnutí nepříznivých životních situací a posilování jejich schopnosti tyto situace aktivně a samostatně řešit. - Posláním sociální služby intervenčního centra, je pomoc a podpora osobám ohroženým domácím násilím a dále osobám ohroženým nebezpečným pronásledováním v souvislosti s domácím násilím	- Odborné sociální poradenství – 100 klientů/rok - Intervenční centrum – 20 klientů/rok

Zdroj: Adresář poskytovatelů sociálních služeb a služeb navazujících na Šumpersku 2013

4.1.3 Sociální služby pro osoby se zdravotním postižením

Pod skupinu sociálních služeb pro zdravotně handicapované náleží široké spektrum služeb pro pestrou škálu klientů, zahrnující osoby s tělesným, mentální, duševním, smyslovým a kombinovaným postižením. V Šumperku se nachází sociální zařízení, jejichž výčet je uveden v tabulce 15.

Tabulka 15 Registrovaní poskytovatelé sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením se sídlem ve městě Šumperk

Název poskytovatele sociální služby	Charakteristika poskytovaných služeb	Typ a kapacita poskytovaných služeb
Dětský klíč Šumperk, o.p.s.	Dětský klíč Šumperk o.p.s. poskytuje sociální služby směřující ke zlepšení péče o handicapované děti – zejména s diagnostikou autismus, dále k podpoře jejich rodin a k hledání možností začlenění dětí do společenského života.	- Osobní asistence – 8 klientů - Sociální rehabilitace - 4+2 klienti (amb.+ter.) - Odlehčovací služby 2+6+3 klienti (pob.+amb.+ ter.)
Domov důchodců Šumperk	Pomoc a podporu lidem od 50 let věku, kteří nemohou žít ve svém domácím prostředí a kteří mají v důsledku onemocnění demencí sníženou soběstačnost - ocitli se v nepříznivé sociální situaci.	- Domov se zvláštním režimem - 54 lůžek
Charita Šumperk	- Pečovatelská služba je umožnit lidem se sníženou soběstačností vést důstojný život v jejich domácím prostředí a zachovat si vlastní životní styl. - Osobní asistence poskytuje služby osobám se sníženou soběstačností. Jedná se o terénní službu, která je poskytována především v domácnosti uživatele, popř. v okolí domu a na veřejných místech.	- Pečovatelská služba – 225 klientů (z toho pro 150 klientů pouze rozvoz oběda) - Osobní asistence – 9 klientů
PONTIS Šumperk, o.p.s.	- Cílem sociálně aktivizačních služeb je prodloužit aktivní a nezávislý život osobám se zdravotním postižením, předcházet jejich sociálnímu vyloučení a znovu je zapojit do společenského a kulturního života společnosti. - Centrum sociálního poradenství poskytuje poradenské služby lidem, kteří se nacházejí v těžké životní situaci a z různých důvodů potřebují získat informace k jejímu řešení. V rámci služby je také poskytováno zapůjčení kompenzačních pomůcek. - Pečovatelská služba a denní stacionář pomáhají uživatelům zvládat v nepříznivé sociální situaci pobyt v domácím prostředí, podporovat rozvoj nebo alespoň zachování stávající soběstačnosti uživatelů a obnovit nebo zachovat původního životní styl.	- Sociálně aktivizační služby – 10 klientů (na jednu aktivitu) - Odborné sociální poradenství – 12 klientů - Pečovatelská služba – 10 + 135 klientů (amb. + ter.) - Denní stacionář – 22 klientů
Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR	- Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením mají za cíl vytvářet prostor pro smysluplné trávení volného času, získávání nových zkušeností, dovedností i znalostí a v neposlední řadě získávání, obnovování a udržení sociálních kontaktů.	- Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – 40+40 klientů (amb. + ter.)
Sociální služby Šumperk	- Chráněné bydlení je bytová služba s ubytováním, stravováním a zajištěním základních služeb pro klienty nad 50 let věku, se sníženou soběstačností, s tělesným postižením nebo chronickým onemocněním. - Pečovatelská služba pomáhá lidem s chronickým onemocněním nebo tělesným postižením při zvládnutí běžných životních potřeb, které si tyto lidé vzhledem ke svému věku nebo zdravotnímu stavu nemohou zabezpečit sami, aby mohli setrvat co nejdéle ve svém domácím prostředí, žít plnohodnotný život, popřípadě jim pomoci k návratu do běžného života	- Chráněné bydlení – 49 klientů - Pečovatelská služba – 420 klientů
Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením	- Centrum denních služeb je zaměřeno na posilování sociálního začleňování osob s mentálním postižením prostřednictvím realizovaných činností v ambulantní formě služby tak, aby získaly či udržely si stávající schopnosti a dovednosti, které by vedly k řešení jejich nepříznivé sociální situace. - Chráněné bydlení je poskytováno dospělým osobám se	- Centrum denních služeb – 35 klientů - Chráněné bydlení – 8 lůžek - Podpora samostatného bydlení – 10 klientů - Sociální rehabilitace – 6

Název poskytovatele sociální služby	Charakteristika poskytovaných služeb	Typ a kapacita poskytovaných služeb
	<p>sníženou soběstačností z důvodu mentálního či kombinovaného postižení za účelem zvyšování samostatnosti a soběstačnosti a to v jeho přirozeném prostředí.</p> <p>- Podporované bydlení je podpora při péči o vlastní osobu a domácnost; podpora při využívání veřejných služeb; trvalý rozvoj osobnosti uživatelů; umožnit člověku s postižením žít život srovnatelný s vrstevníkem bez postižení.</p> <p>- Sociální rehabilitace je služba pomoci lidem se zdravotním postižením při uplatnění se na otevřeném trhu práce.</p>	<p>klientů</p>
Středisko rané péče SRPR Olomouc	<p>- Služby rané péče se poskytují rodičům dítěte ve věku do 7 let, které je osobou se zdravotním postižením nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého sociálního prostředí.</p> <p>- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jsou ambulantní služby poskytované rodině s dítětem, u kterého existují rizika ohrožení jeho vývoje, nebo je jeho vývoj ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobě obtížné sociální situace, kterou rodiče nedokáží sami bez pomoci překonat.</p>	<p>- Ranná péče – 103 rodin</p> <p>- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi – 15 rodin</p>
Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR, Krajská organizace Olomouckého kraje	<p>- Odborné sociální poradenství pro vyloučení nepříznivé sociální situace a podpoření sluchově postižených osob, aby se snažili se svým sluchovým postižením aktivně a důstojně žít a začlenili se co nejlépe do majoritní společnosti.</p> <p>- Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením jsou ambulantní, popřípadě terénní služby poskytované osobám v důchodovém věku nebo osobám se zdravotním postižením ohroženým sociálním vyloučením.</p>	<p>Odborné sociální poradenství – 4 klienti</p> <p>Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – 1 klient denně</p>
Šumperská nemocnice, a.s.	<p>Nemocnice poskytuje pobytové sociální služby osobám, které již nevyžadují lůžkovou péči. Vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nejsou schopny se obejít bez pomoci jiné fyzické osoby a nemohou být proto propuštěny ze zdravotnického zařízení lůžkové péče do doby, než jim je zabezpečena pomoc osobou blízkou nebo jinou fyzickou osobou nebo zajištěno poskytování terénních, ambulantních nebo pobytových sociálních služeb.</p>	<p>Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče – 15 lůžek</p>
TyfloCentrum Olomouc, o.p.s.	<p>Služby sociální rehabilitace poskytované TyfloCentrem směřují k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob se zrakovým postižením.</p>	<p>- Sociální rehabilitace – 7 + 7 klientů denně (amb. + ter.)</p>

Zdroj: Adresář poskytovatelů sociálních služeb a služeb navazujících na Šumpersku 2013

4.1.4 Sociální služby pro osoby v krizi a osoby ohrožené sociálním vyloučením

Mezi osoby, které jsou ohroženy sociálním vyloučením, můžeme zahrnout osoby bez domova, osoby propuštěné z výkonu trestu, osoby užívající návykové látky (alkohol, drogy), osoby závislé nebo přímo ohrožené závislostí, osoby opouštějící kvůli zletilosti zařízení ústavní výchovy apod. Společným znakem pro tyto osoby mohou být kumulované sociální problémy, jež se objevují zpravidla v těchto oblastech: chybějící či narušené rodinné vazby a okruh sociálně začleněných přátel, chybějící či narušené vazby na trh práce a chybějící či narušené bytové zázemí či problémy se závislostí.

V následujícím výčtu sociálních zařízení, poskytujících služby této skupině občanů jsou zařízení, která již byla uvedena výše v souvislosti se sociálními skupinami zaměřenými na jiné klienty, ale také zařízení specificky zaměřená právě na tuto ohroženou skupinu obyvatel (např. Podané ruce či Společně - Jekhetane). Uváděné dělení na typy klientů sociálních zařízení se tak vzájemně často velmi prolíná a nelze vždy jednoznačně určit, o jaký typ klienta se jedná.

Podle aktuálních informací má Armáda spásy v Šumperku záměr vybudovat domov se zvláštním režimem pro osoby bez přístřeší, které jsou obtížně umístitelné v běžných pobytových zařízeních, a to z důvodu nízkého příjmu, psychického onemocnění či z důvodu závislosti⁷.

Tabulka 16 Registrovaní poskytovatelé sociálních služeb pro osoby v krizi a osoby ohrožené sociálním vyloučením se sídlem ve městě Šumperk

Název poskytovatele sociální služby	Charakteristika poskytovaných služeb	Kapacita poskytovaných služeb
Armáda spásy	<ul style="list-style-type: none"> - Azylový dům poskytuje celodenní ubytování na 2–3 lůžkových pokojích, možnost celodenního stravování, osobní hygieny, možnost praní prádla, sklad ošacení, odborné sociální poradenství, osobní rozhovory, podpora při stabilizaci situace a hledání řešení. - Noclehárna poskytuje možnost přenocování (zpravidla na 4 nebo 6 lůžkových pokojích) pro osoby bez přístřeší v bezpečném prostředí. Dále uživatelům nabízí možnost osobní hygieny, základní stravu, sklad ošacení a základní sociální poradenství. - Nízkoprahové denní centrum je bezpečným útočištěm pro osoby, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci. Denní centrum nabízí možnost osobní hygieny, výměny prádla, čaje, polévky s chlebem a sociální poradenství. 	<ul style="list-style-type: none"> - Azylový dům - 31 lůžek - Noclehárna - 26 lůžek - Nízkoprahové denní centrum - 20 klientů/den
Město Šumperk	<ul style="list-style-type: none"> - Terénní programy jsou služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. 	<ul style="list-style-type: none"> - Terénní program - 39 klientů
PONTIS Šumperk, o.p.s.	<ul style="list-style-type: none"> - Kontaktní centrum se snaží snižovat důsledky rizikového užívání drog u uživatelů nelegálních návykových látek prostřednictvím sociálně terapeutických a preventivních činností, sociálního poradenství. Hlavním cílem je zlepšení kvality života uživatele služeb po stránce psychické, zdravotní a sociální, které by umožňovalo jejich smysluplné zapojení do společnosti. - Azylový dům pro osamělé rodiče s dětmi v tísní pomáhá rodičům a jejich dětem překlenout nepříznivou životní situaci spojenou se ztrátou bydlení a začlenit se zpět do společnosti. - Posláním krizové pomoci je okamžitá pomoc ženám nebo osamělým rodičům v životní krizi zejména prostřednictvím krátkodobého ubytování, sociálního poradenství a zprostředkováním kontaktu s dalšími odborníky a institucemi. - Centrum sociálního poradenství poskytuje poradenské služby lidem, kteří se nacházejí v těžké životní situaci a z různých důvodů potřebují získat informace k jejímu řešení. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kontaktní centrum - 21 klientů za den - Azylový dům - 14 klientů - Krizová pomoc - 1 byt - Odborné sociální poradenství - 12 klientů
Sdružení Podané ruce, o.s.	<ul style="list-style-type: none"> - Posláním „Terénních programů Šumpersko“ je pozitivně působit na uživatele nealkoholových drog 	<ul style="list-style-type: none"> - Terénní program - 20 klientů za den

⁷ Zdroj: Šumperský deník, www.sumperskydenik.cz, 11.2.2014

Název poskytovatele sociální služby	Charakteristika poskytovaných služeb	Kapacita poskytovaných služeb
	směrem ke změně rizikového chování a chránit veřejnost před negativními dopady užívání drog nabízením sociálních služeb, zejména pak předáváním objektivních informací, poradenstvím, motivací k aktivnímu řešení problému, poskytováním injekčního a zdravotního materiálu sloužící k bezpečnější aplikaci drog.	
Společně – Jekhetane, o.s.	- Služba sociálního poradenství zprostředkovává kontakt se společenským prostředím, radí a pomáhá při uplatňování práv a oprávněných zájmů občanů prostřednictvím poskytování rad, informací a pomoci při zařizování běžných záležitostí, vyplňování formulářů a sepisování písemných podání. - Terénní programy zprostředkovávají kontakt se společenským prostředím a pomáhají při uplatňování práv a oprávněných zájmů uživatelů prostřednictvím poskytování informací, nácviku dovedností, doprovázení a pomoci při zařizování běžných záležitostí osobám, které nemohou žít běžným způsobem života z důvodu nepříznivé sociální situace, a které nejsou schopné řešit své problémy vlastními silami.	- Sociální poradenství – 1 + 1 (amb. + ter.) - Terénní programy – 1 klient
Středisko sociální prevence Olomouc	- Posláním Poraden pro rodinu Olomouckého kraje je podpora rodin, párů a jednotlivců při samostatném zvládnutí nepříznivých životních situací a posilování jejich schopnosti tyto situace aktivně a samostatně řešit. - Posláním sociální služby intervenčního centra, je pomoc a podpora osobám ohroženým domácím násilím a dále osobám ohroženým nebezpečným pronásledováním v souvislosti s domácím násilím	- Odborné sociální poradenství - Intervenční centrum

Zdroj: Adresář poskytovatelů sociálních služeb a služeb navazujících na Šumpersku 2013

4.1.5 Navazující služby

Následující tabulka přináší výčet poskytovatelů navazujících služeb s jejich stručnou charakteristikou a cílových skupin, pro které jsou určeny.

Tabulka 17 Poskytovatelé navazujících služeb ve městě Šumperk

Název poskytovatele sociální služby	Charakteristika poskytovaných služeb	Cílová skupina
Agentura domácí péče Victoria	Poskytované služby: odborná ošetrovatelská péče při dlouhodobém a chronickém onemocnění v domácím prostředí, odborná ošetrovatelská péče při doléčení krátkodobých onemocnění po propuštění z ústavní lůžkové péče (pooperační stavy, poúrazové stavy), odborná ošetrovatelská péče v terminálním stadiu života (domácí hospicová péče), edukace rodinných příslušníků, zapůjčení kompenzačních pomůcek.	-senioři
APLA – asociace pomáhající lidem s autismem	Cílem sdružení je zkvalitnění péče o osoby s poruchou autistického spektra (PAS) respektive s pervazivními vývojovými poruchami (PVP) v Olomouckém kraji, zejména na Šumpersku. Sdružení hodlá všemi prostředky podporovat systematickou a komplexní profesionální pomoc lidem s PAS a jejich rodinám.	-osoby se zdravotním postižením

Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR – Klub Čtyřlístek	Posláním Klubu Čtyřlístek je hájit zájmy zdravotně postižených dětí a jejich rodičů, napomáhat integraci dětí se zdravotním postižením, podporovat nezávislý způsob života rodinám s postiženým dítětem, šířit informace do rodin se zdravotně postiženým dítětem od narození, ovlivňovat porozumění a vzájemné vztahy veřejnosti a rodin s dítětem se zdravotním postižením.	-osoby se zdravotním postižením
Bezpečný Šumperk, o.s.	Oblastmi činnosti organizace jsou: kulturně-vzdělávací akce, vzdělávací aktivity pro veřejné složky a instituce, vzdělávací aktivity pro odbornou i občanskou veřejnost, charitativní činnost, udělování ocenění za mimořádné služby nebo činy, pomoc při získávání prostředků (grantů) do oblasti s bezpečnostní tematikou	-senioři -děti, mládež a rodiny -osoby se zdravotním postižením - osoby v krizi a osoby ohrožené sociálním vyloučením
Centrum pro rodinu Šumperk, o.s.	Cílem organizace je podpora rodinného soužití - rodinné soudržnosti, rodinné adaptability, komunikace, dále pak posílení postavení rodiny ve společnosti a v neposlední řadě zlepšení kvality života	-senioři -děti, mládež a rodiny - osoby v krizi a osoby ohrožené sociálním vyloučením
Dětské centrum Pavučinka Šumperk	- Ustavní péče (dětský domov pro děti do 3 let, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, komplexní péče o děti se závažným chronickým onemocněním, péče o stabilizovaného novorozence s problémem) - Denní péče – ambulantní péče stacionární, péče o dítě do 3 let v denním režimu - Ambulantní péče – fyzioterapie, ambulance PLDD, vývojová ambulance - Další služby pro veřejnost – zácvik matek v péči o dítě, laktační poradna, zajištění utajeného porodu, půjčování pomůcek, poradenské služby, služby související s náhradní rodinnou péčí	-děti, mládež a rodiny -osoby se zdravotním postižením - osoby v krizi a osoby ohrožené sociálním vyloučením
Liga proti rakovině v Šumperku	Liga proti rakovině se zabývá preventivní činností (propagace zdravého způsobu života, informace občanů o rizikových faktorech, důraz na preventivní prohlídky), zlepšováním kvality života onkologicky nemocných a podporou výzkumu v oblasti onkologie.	-osoby se zdravotním postižením
Speciální pedagogické centrum při Schola Viva	Poskytované služby: péče o děti s vadami řeči a se specifickými poruchami učení, diagnostika školní zralosti a poradenství pro děti předškolního věku, poradenství rodinám, školským a zdravotnickým zařízením, poradenství a diagnostiku mládeži i dospělým se zaměřením na specifické problémy v jazykové oblasti (dyslexie), služby pro potřeby kmenové ZŠ Schola Viva, ale také pro ostatní školy nejen šumperského regionu, terapie: muzikoterapie, biblioterapie, ergoterapie, atd.	-děti, mládež a rodiny -osoby se zdravotním postižením
Středisko volného času a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Doris Šumperk	Poskytované služby: pravidelná zájmová činnost, akce pro využití volného času dětí, mládeže i dospělých, letní činnost: jazykové tábory, soustředění zájmových kroužků a tábory pro veřejnost, Středisko ekologické výchovy, Šumperský dětský sbor, zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků: vzdělávání pedagogických pracovníků formou seminářů, kurzů a praktických dílen a zabezpečení všech soutěží a olympiád vyhlášených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR.	-děti, mládež a rodiny

Zdroj: Adresář poskytovatelů sociálních služeb a služeb navazujících na Šumpersku 2013

4.2 Zdravotnické služby

4.2.1 Zdravotní stav obyvatelstva okresu Šumperk – vybrané údaje

Údaje o zdravotním stavu obyvatelstva lze získat ze Zdravotnické ročenky Olomouckého kraje, vydávané Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR. Bohužel, údaje prezentované v této ročence jsou publikovány do úrovně okresů. V případě oblasti zdravotnictví však jsou pro účely této strategie takováto data vhodná, protože ve městě Šumperk jsou poskytovány zdravotnické služby nejen samotným občanům města, ale také obyvatelům blízkého i vzdáleného okolí města, obzvláště v případě specializovaných zdravotnických služeb.

V rámci Olomouckého kraje dosáhl okres Šumperk nelichotivého prvenství v počtu nově hlášených zhoubných novotvarů na 100 000 obyvatel. U mužů se jedná o 1 074 těchto případů, u žen o 842 případů. Nejčastěji se jednalo o zhoubné novotvary kůže. U mužů pak druhým nejčastějším typem novotvaru byl zhoubný novotvar prostaty, u žen zhoubný novotvar prsu. Naopak nejméně nově hlášených onemocnění tohoto typu vykázal v roce 2012 okres Jeseník.

Výskyt infekčních nemocí a srovnání s ostatními okresy Olomouckého kraje dokumentuje tabulka 18.

Tabulka 18 Výskyt vybraných infekčních nemocí v okrese Šumperk v roce 2012

	Jiné infekce způsobené salmonelami	Shigellosis	Dávivý kašel	Spála	Lymfská nemoc	Virová encefalitida přen. klíšťaty
	Na 100 000 obyvatel					
Česká republika	100,0	2,5	7,5	49,2	31,4	5,5
Olomoucký kraj	85,1	0,6	10,3	28,5	36,2	4,1
Jeseník	34,7	2,5	2,5	39,7	34,7	7,4
Olomouc	81,9	0,4	19,0	36,2	39,6	2,2
Prostějov	146,2	0,9	7,3	11,9	38,4	5,5
Přerov	86,6	-	2,3	33,9	23,3	3,8
Šumperk	51,9	0,8	8,1	19,5	42,2	5,7

Zdroj: ÚZIS, Zdravotnická ročenka Olomouckého kraje 2012

Z této tabulky je patrné, že v okrese Šumperk je ve srovnání s krajem a celou republikou nadprůměrný výskyt onemocnění virovou encefalitidou přenosnou klíšťaty a lymfskou nemocí. Naopak podprůměrný výskyt je zaznamenán u spály a infekcí způsobených salmonelami. Podprůměrný je také výskyt žloutenky, jak typu A a B, tak virové hepatitidy.

V roce 2012 byly v Šumperku hlášeny dva případy bakteriální meningitidy a tři případy epidemického zánětu průšnic. Relativně nízký je také výskyt tuberkulózy (celkem 4 případy v roce 2012).

V Olomouckém kraji je zaznamenán postupný nárůst případů onemocnění některým z typů diabetes. V přepočtu na 100 000 obyvatel je krajský průměr v roce 2012 8 508 případů, v okrese Šumperk je to ještě více – 8 613 případů na 100 000 obyvatel.

V roce 2012 bylo hospitalizováno 27 892 pacientů pocházejících z okresu Šumperk. Při přepočtu na 100 000 obyvatel se jedná o nadprůměrnou hodnotu jak oproti kraji, tak celé republice. Také průměrná ošetrovací doba těchto pacientů je vyšší než jsou průměrné hodnoty (viz tabulka 19).

Tabulka 19 Hospitalizovaní v nemocnicích podle okresu bydliště, 2012

	počet případů hospitalizace						průměrná ošetrovací doba (dny)
	absolutně			na 100 000 obyvatel			
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	
Česká republika	2 199 193	976 254	1 222 939	20 926,2	18 916,3	22 865,6	6,4
Olomoucký kraj	136 348	60 681	75 667	21 376,6	19 471,3	23 197,0	5,8
Jeseník	8 722	4 294	4 428	21 637,3	21 442,1	21 830,0	6,0
Olomouc	46 815	20 624	26 191	20 175,1	18 292,1	21 954,6	6,1
Prostějov	23 521	10 318	13 203	24 493,3	19 353,3	23 526,4	5,9
Přerov	29 398	12 923	16 475	22 142,4	19 889,5	24 301,6	5,2
Šumperk	27 892	12 522	15 370	22 624,7	20 669,5	24 513,9	5,9

Zdroj: ÚZIS, Zdravotnická ročenka Olomouckého kraje 2012

4.2.2 Zdravotnická zařízení

V Šumperku se nachází jedna nemocnice, Šumperská nemocnice, s 358 lůžky na svých odděleních. Spádová oblast této nemocnice zahrnuje až 200 tisíc obyvatel. Nemocnice disponuje mnoha ambulantními a lůžkovými odděleními. V roce 2012 pracovalo v Šumperské nemocnici 138 lékařů a 317 zdravotních sester.

Ambulantní oddělení jsou: Anesteziologická ambulance; Ambulance bolesti; Centrum pro závislé na tabáku; Cévní ambulance; Dětské ambulance; Diabetologická ambulance; Endoskopické pracoviště gastroenterologického oddělení; Gastroenterologická ambulance; Gynekologicko-porodnické ambulance; Hematologická ambulance; Chirurgická ambulance; Interní ambulance; Kardiologická ambulance; Kožní ambulance; Neurologické ambulance; Nutriční ambulance; Oční ambulance; Onkologické ambulance; Ortopedické ambulance; ORL ambulance (ušní, nosní, krční); Ambulance plastické chirurgie; Plicní (TRN) ambulance; Proktologická ambulance; Protetická ambulance; RDG ambulance; Rehabilitace; Revmatologická ambulance; Urologické ambulance

Lůžková oddělení Šumperské nemocnice s lůžkovým oddělením jsou uvedena v následující tabulce.

Tabulka 20 Lůžková oddělení Šumperské nemocnice

Lůžková oddělení nemocnice	lůžka
JIP	20
Dětské a novorozenecké oddělení	23
Gynekologicko-porodnické oddělení	25+27
Interní oddělení	69+57
Kožní oddělení	17
Neurologické oddělení	30
ORL	12
Ortopedické oddělení	38
Plicní oddělení	13
Urologie	27

Zdroj: Šumperská nemocnice, www.nemocnicesumperk.agel.cz

Ve městě Šumperku se dále nachází tyto typy zdravotnických zařízení:

Tabulka 21 Typy zdravotnických zařízení a jejich počet ve městě Šumperku

Typ zdravotnického zařízení	počet
Nemocnice	1
Samostatná ordinace praktického lékaře pro dospělé	25
Samostatná ordinace praktického lékaře pro děti a dorost	7
Samostatná ordinace praktického lékaře - stomatologa	26
Samostatná ordinace praktického lékaře - gynekologa	8
Samostatná ordinace lékaře specialisty	51
Samostatné zařízení nelékaře psychologické	4
Samostatné zařízení nelékaře logopedické	4
Domácí zdravotní péče	2
Samostatné zařízení nelékaře - rehabilitační	11
Samostatné zařízení nelékaře - návš. služ. sestry	1
Samostatná stomatologická laboratoř	12
Samostatná odborná laboratoř	2
Transfuzní stanice	1
Zařízení lékařské služby první pomoci	1
Hemodialyzační středisko	1
Kojenecký ústav	1
Dětský domov pro děti 1-3 leté	1
Zdravotnická záchranná služba	1
Lékárna	12
Výdejna zdravotnických prostředků	5
Oční optika	1
Krajská hygienická stanice	1
Zdravotní ústav	1

Zdroj: ÚZIS - registr zdravotnických zařízení, <https://snzr.uzis.cz>, 2014

Služby rychlé zdravotnické pomoci zajišťuje pro obyvatele Šumperku a okolních obcí Zdravotnická záchranná služba Olomouckého kraje. V územním obvodu Šumperk se nachází celkem 4 výjezdové základny záchranné služby - v Mohelnici, Zábřehu, Hanušovicích a Šumperku, přičemž v Šumperku je také Lékařská služba první pomoci.

4.2.3 Pracovníci ve zdravotnictví

Z hlediska počtu lékařů a jiných pracovníků ve zdravotnictví přepočtených na počet obyvatel, se okres Šumperk pohybuje pod průměrem Olomouckého kraje i České republiky. V tabulce 22 jsou uvedeny údaje za rok 2012. Zatímco průměrný počet lékařů (zaměstnanců) na 10 000 obyvatel v České republice je 35,17, v okrese Šumperk je to o více než 10 lékařů méně. Výrazně méně je také zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí a všeobecných sester a porodních asistentek.

Tabulka 22 Evidenční počet vybraných typů zaměstnanců ve zdravotnictví v okresech Olomouckého kraje, 2012

	počet lékařů		zubní lékaři		faramceuti		ZPBD*		SPBD**	
	Abs.	na 10 tisíc ob.	Abs.	na 10 tisíc ob.	Abs.	na 10 tisíc ob.	Abs.	na 10 tisíc ob.	Abs.	na 10 tisíc ob.

Česká republika	36 987,9	35,17	7 168,6	6,82	6 156,9	5,85	105 626,8	100,44	82 381,2	78,34
Olomoucký kraj	2 365,5	37,10	444,4	6,97	388,5	6,09	6 441,4	101,02	5 133,6	80,51
Jeseník	104,3	25,95	23,8	5,92	18,0	4,48	301,7	75,07	244,5	60,83
Olomouc	1 273,6	54,83	186,7	8,04	174,5	7,51	3568,0	153,62	2 816,5	121,26
Prostějov	309,8	28,33	79,0	7,22	54,3	4,97	801,7	73,32	640,5	58,57
Přerov	375,1	28,27	84,7	6,39	77,3	5,83	958,4	72,24	767,1	57,82
Šumperk	302,7	24,58	70,2	5,7	64,3	5,22	811,7	65,91	665,1	54,01

Zdroj

*ZPBD – Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí

**SPBD – Všeobecné sestry a porodní asistentky

4.3 Shrnutí

- Město Šumperk má zpracován Komunitní plán sociálních služeb na období 2007–2015 a připravuje se nový.
- Šumperk je z hlediska sociálních a zdravotnických služeb střediskem vyšší hierarchické úrovně a služby zde poskytované si vytváří širší spádový region. Pro samotné obyvatele Šumperku to znamená dostupnost služeb vyšší hierarchické úrovně přímo v obci bydliště.
- Do budoucna lze očekávat nárůst poptávky po sociálních a zdravotnických službách pro seniory.
- Počet zaměstnanců ve zdravotnictví vztažený k počtu obyvatel je nižší než celorepublikový i krajský průměr.
- Významným subjektem zdravotnické péče je Šumperská nemocnice.

5 Školství, nabídka volnočasových aktivit, NNO a jiné občanské sdružení

5.1 Mateřské školy a předškolní vzdělávání

Ve městě Šumperku nabízí služby předškolního vzdělávání 3 mateřské školy se sedmi odloučenými pracovišti, jejichž zřizovatelem je město Šumperk a 2 mateřské školy, které jsou součástí škol, z nichž jedna je soukromá⁸ a jedna zřizovaná Olomouckým krajem⁹. V Šumperku se také nachází zařízení pro nejmenší děti - již od věku 8 měsíců a provozovatelem je společnost Jesle - Ječmínek, o.p.s.

K datu 1. 9. 2012 nastoupilo do mateřských škol celkem 953 dětí, přičemž počet nelze považovat za konečný, neboť v rámci školního roku dochází průběžně k pohybu dětí. Kapacita školek je 971. Ve školním roce 2012/2013 dojíždělo do městských mateřských škol v Šumperku z jiných obcí celkem 29 dětí. Výuku v témže roce zajišťovalo v městských mateřských školách 64 pedagogických pracovníků. Pro stravování dětí jsou k dispozici školní jídelny nebo výdejny stravy, které jsou součástí MŠ.

Následující tabulka přináší přehled mateřských škol a počty dětí a tříd. V níže uvedených zařízeních je poskytována výuka ve 41 třídách pro 953 dětí. Školky vykazují 98 % vytíženost, což vypovídá o téměř **maximálním využití jejich kapacit**, o čemž svědčí i poměrně vysoký počet odmítnutých žádostí o přijetí. (V době zápisu zachovávají ředitelky 5 volných míst. Tato místa jsou blokována pro případ přistěhovaných dětí, dětí ze zařízení pro matky s dětmi atd., které v průběhu školního roku mohou o předškolní docházku požádat. Tyto případy jsou poté individuálně řešeny.)

Tabulka 23 Mateřské školy ve městě Šumperku ve školním roce 2012/2013

Mateřská škola	Kapacita MŠ	Počet dětí ¹⁰	Počet tříd
MŠ Pohádka, Nerudova 4B	80	80	3
Odloučené pracoviště, Jeremenkova 52	125	125	5
Celkem MŠ Pohádka	205	205	8
MŠ Sluníčko, Evaldova 25	112	112	4
Odloučené pracoviště, Gen. Krátkého 28	56	56	2
Odloučené pracoviště, Šumavská 15	84	84	3
Odloučené pracoviště, Vrchlického 19	84	84	3
Celkem MŠ Sluníčko	336	336	12
MŠ Veselá školka, Prievidzská 1 ¹¹	160	160	6
Odloučené pracoviště, Temenická 61	60	56	2
Odloučené pracoviště, Zahradní 17 A	60	56	2
Odloučené pracoviště, Sluneční 38	56	56	2
Celkem MŠ Veselá školka	336	328	12

⁸ určena pro děti s odkladem školní docházky, s potřebnou intenzivní logopedickou péčí, s deficitem dílčích funkcí, s oslabenou motorikou a s handicapem – zrakovým, sluchovým, tělesným

⁹ specializovaná pro děti s odkladem školní docházky, pro děti s vadami řeči, vadami zraku, s mentálním i tělesným postižením, hyperaktivitou, poruchami pozornosti, pro děti s kombinovanými vadami a děti s lékařskou diagnózou autismus

¹⁰ Počet dětí, které do MŠ nastoupily k 1. 9. 2012

¹¹ Škola se věnuje dětem mimořádně rozumově nadaným

Mateřská škola	Kapacita MŠ	Počet dětí ¹⁰	Počet tříd
MŠ ZŘIZOVANÉ MĚSTEM CELKEM	877	869	32
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola Šumperk, Hanácká 3 ¹²	60	60	7
Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení a Mateřská škola logopedická, Schola-Viva o.p.s, Erbenova 16. ¹³	34	24	2
Mateřinka Emilka, Gagarinova 6	X	X	X
Školka a dětské centrum Borůvka Šumperk, nám. Míru 22	10	X	X
Soukromá Školka Žabka, Jeremenkova 2A	10	X	X
MŠ VE MĚSTĚ ŠUMPERKU CELKEM	991	953¹⁴	41

Zdroj: Ročenka města Šumperka, 2012

X – nezjištěno

Tabulka níže ilustruje vývoj počtu dětí v městských mateřských školách a jejich kapacitu ve školních letech 2007/2008 – 2012/2013. Z tabulky vyplývá postupný nárůst dětí navštěvující mateřské školy ve městě. Město Šumperk na velkou poptávku zareagovalo ve školním roce 2011/2012 otevřením nového odloučeného pracoviště MŠ Veselá školka – Sluneční 38.

Tabulka 24 Vývoj počtu dětí v MŠ a kapacit MŠ¹⁵

Mateřská škola	2007/2008		2008/2009		2009/2010	
	Kapacita	Počet dětí	Kapacita	Počet dětí	Kapacita	Počet dětí
MŠ Pohádka	205	200	205	204	205	204
MŠ Sluníčko	365	336	365	335	336	336
MŠ Veselá školka	270	255	270	254	270	266
MŠ CELKEM	840	791	840	793	811	806
Mateřská škola	2010/2011		2011/2012		2012/2013	
	Kapacita	Počet dětí	Kapacita	Počet dětí	Kapacita	Počet dětí
MŠ Pohádka	205	204	205	205	205	205
MŠ Sluníčko	336	336	336	334	336	336
MŠ Veselá školka	274	273	336	331	336	328
MŠ CELKEM	815	810	877	870	877	869

Zdroj: Ročenka města Šumperka, 2008 - 2012

V posledních letech vzrůstá obecně v celé ČR v mateřských školách počet 3–6 letých dětí, přičemž nárůst jejich počtu by měl dosáhnout maxima v letošním školním roce 2013/2014. Poté je předpokládán mírný pokles a s tím předpoklad snižování poptávky po umístění dětí v MŠ.

Zřizovatel MŠ – město Šumperk – aktivně využívá dotačních prostředků z **fondů EU**, především na **snižování energetické náročnosti** budov MŠ, jako např. u MŠ Vrchlického, MŠ Temenická, MŠ Šumavská, MŠ Prievidzská a MŠ Zahradní (v realizaci).

K 31. 12. 2013 byl ukončen projekt, který řeší **rozšíření kapacity** Mateřské školy Pohádka na ul. Nerudova a reaguje tak na populační vývoj posledních let a nedostatek kapacit v mateřských školách ve městě. Cílem projektu je navýšení kapacity MŠ prostřednictvím vybudování nové přístavby, v němž je zřízeno 1 oddělení MŠ o kapacitě 20 dětí (toto oddělení již od 1. 1. 2014

¹² Zřizovatelem je Olomoucký kraj

¹³ Zřizovatelem je Mgr. Vladimír Bican

¹⁴ Zkresleno z důvodu nezjištěného počtu dětí v některých soukromých MŠ.

¹⁵ Údaje pouze za MŠ zřizované městem

funguje). Součástí projektu jsou rovněž úpravy stávajícího objektu MŠ související s nezbytným spojením obou budov a vybudování bezbariérového přístupu do objektu.

5.2 Základní školy

V Šumperku je základní vzdělávání poskytnuto v pěti základních školách, jejichž zřizovatelem je město Šumperk, dále v základní škole, kterou zřizuje Olomoucký kraj a ve dvou soukromých školách. Do základních škol, zejména do jazykových a sportovních tříd, dojíždělo v roce 2012 celkem 710 žáků z jiných obcí. Výuku v témže roce zajišťovalo v městských základních školách 148 pedagogických pracovníků. Pro stravování dětí jsou k dispozici školní jídelny nebo výdejny stravy, které jsou součástí ZŠ.

Následující tabulka přináší přehled základních škol a počty žáků a tříd. V níže uvedených zařízeních je poskytována výuka ve 144 třídách pro 2 718 dětí. Školy vykazují 75 % vytíženost. Na všech základních školách jsou zřízeny školní družiny.

Tabulka 25 Základní školy ve městě Šumperku ve školním roce 2012/2013

Základní škola	Kapacita ZŠ	Počet žáků ¹⁶	Počet tříd
ZŠ Šumperk, Dr. E. Beneše 1	650	483	21
ZŠ Šumperk, 8. Května 63	730	603	26
ZŠ Šumperk, Sluneční 38	500	313	15
ZŠ Šumperk, Vrchlického 22	550	310	15
ZŠ Šumperk, Šumavská 21	750	623	26
Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení a Mateřská škola logopedická, Schola-Viva o.p.s, Erbenova 16. ¹⁷	150	146	13
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola Šumperk, Hanácká 3 ¹⁸	241	196	20
Základní škola a střední škola Pomněnka o.p.s. ¹⁹	50 ²⁰	44	8
ZŠ VE MĚSTĚ ŠUMPERKU CELKEM	3 621	2 718	144

Zdroj: Ročenka města Šumperka, 2012

Mimo výše uvedené školy poskytuje základní vzdělávání **Výchovný ústav, dětský domov se školou, ZŠ a SŠ Vyhlídka, p.o.** Zřizovatelem je MŠMT ČR. Kapacita je 48 dětí, domov mládeže pro 40 dětí a chráněné bydlení pro 8 osob.

Tabulka 26 ilustruje vývoj počtu žáků v městských základních školách a jejich kapacitu ve školních letech 2007/2008 – 2012/2013. Z tabulky vyplývá postupný pokles žáků navštěvující základní školy ve městě. Město Šumperk na tento vývoj zareagovalo ve školním roce 2010/2011 snížením počtu kapacit v jednotlivých základních školách.

¹⁶ Počet žáků, které do ZŠ nastoupily k 1. 9. 2012

¹⁷ Zřizovatelem je Mgr. Vladimír Bican

¹⁸ Zřizovatelem je Olomoucký kraj

¹⁹ Zřizovatelem je Ing. Ivo Vykydal, jedná se o základní školu praktickou, speciální školu a střední školu praktickou jednoletou

²⁰ Kapacita je včetně střední školy

Tabulka 26 Vývoj počtu žáků v ZŠ a kapacit ZŠ²¹

Základní škola	2007/2008		2008/2009		2009/2010	
	Kapacita	Počet žáků	Kapacita	Počet žáků	Kapacita	Počet žáků
ZŠ Šumperk, Dr. E. Beneše 1	750	547	750	531	750	495
ZŠ Šumperk, 8. Května 63	830	603	830	568	830	567
ZŠ Šumperk, Sluneční 38	780	400	780	359	780	329
ZŠ Šumperk, Vrchlického 22	550	383	550	340	550	330
ZŠ Šumperk, Šumavská 21	900	625	900	610	900	591
ZŠ CELKEM	3 810	2 558	3 810	2 408	3 810	2 312
Základní škola	2010/2011		2011/2012		2012/2013	
	Kapacita	Počet žáků	Kapacita	Počet žáků	Kapacita	Počet žáků
ZŠ Šumperk, Dr. E. Beneše 1	650	495	650	485	650	483
ZŠ Šumperk, 8. Května 63	730	562	730	577	730	603
ZŠ Šumperk, Sluneční 38	500	305	500	300	500	313
ZŠ Šumperk, Vrchlického 22	550	335	550	321	550	310
ZŠ Šumperk, Šumavská 21	750	588	750	590	750	623
ZŠ CELKEM	3 180	2 286	3 180	2 273	3 180	2 332

Zdroj: Ročenka města Šumperka, 2008 - 2012

Dle údajů jednotlivých škol lze konstatovat velký pokles žáků především na 2. stupni ZŠ. Mezi školními roky 2007/2008 a 2012/2013 je rozdíl 389 žáků. Počet žáků na nižším stupni má ve stejném období kolísavý vývoj, ale v posledním roce výrazně vzrostl, takže v důsledku je ve školním roce 2012/2013 na nižším stupni o 70 žáků více než ve školním roce 2007/2008 a tento trend zatím přetrvává. Podle předběžných výsledků zápisů do 1. tříd pro školní rok 2014/2015 je po odečtu dětí s odkladem školní docházky zapsáno 779 dětí.

Dle statistických údajů, na základě demografických prognóz, počet prvňáčků vyvrcholí v letech 2014 až 2016, což se projeví vzrůstající poptávkou po umístění na ZŠ. Naopak počet dětí opouštějících základní školy bude klesat, nejnižší počet dětí ve věku 15 let se dá očekávat v letech 2015 a 2016.

Město Šumperk, stejně jako u MŠ, tak i u ZŠ využívá možností dotací z fondů EU, a to především na snižování energetické náročnosti budov ZŠ, jako např. u ZŠ Šumavská, ZŠ Dr. E. Beneše, ZŠ Sluneční a ZŠ Vrchlického. Všechny školy rovněž realizují projekty financované z evropských zdrojů na vzdělávací aktivity a na infrastrukturu do rozvoje vzdělávání.

Ve městě také funguje **Základní umělecká škola**, kterou ve školním roce 2012/2013 navštěvovalo celkem 684 žáků v oboru hudebním, výtvarném, tanečním a literárně dramatickém. Zřizovatelem je Olomoucký kraj a celková kapacita je 723 žáků. V současnosti je tedy škola naplněna z 95 %. Škola pořádá každoročně několik koncertů pro veřejnost, žáci reprezentují školu v řadě uměleckých soutěží.

²¹ Údaje pouze za ZŠ zřizované městem

5.3 Střední školy

Nabídka středoškolského stupně vzdělání v Šumperku zahrnuje celkem 7 škol, jejichž zřizovatelem je Olomoucký kraj. Obecné vzdělání poskytuje **Gymnázium Šumperk**, Masarykovo nám. 8 a to ve čtyřletém a osmiletém studijním programu. Odborné vzdělání je zajišťováno na 6 státních středních školách:

- **Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Šumperk**, Hlavní třída 31 (délka studia 4 roky: obchodní akademie a ekonomické lyceum)
- **Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola Šumperk**, Gen. Krátkého 1 (délka studia 4 roky: strojírenství, elektrotechnika, informační technologie, technické lyceum, grafický design, průmyslový design)
- **Střední odborná škola železniční a stavební Šumperk**, Bulharská 8 (délka studia 4 roky: stavitelství, strojírenská a elektrotechnická zařízení, mechanik strojů a zařízení, délka studia 3 roky: elektrikář, mechanik opravář, instalatér, klempíř, tesař, zedník a zednické práce, nástavbové studium: elektrotechnika, logistické a finanční služby)
- **Střední odborná škola Šumperk**, Zemědělská 3 (délka studia 4 roky: agropodnikání, ekologie a životní prostředí, cestovní ruch, délka studia 5 let: veřejnoprávní činnost-dálkové studium)
- **Střední zdravotnická škola Šumperk**, Kladská 2 (délka studia 4 roky, popř. 5 let u večerního studia: zdravotnický asistent)
- **Střední odborná škola a SOU Šumperk**, Gen. Krátkého 30 (délka studia 4 roky: nábytkářská a dřevařská výroba, obchodník, délka studia 3 roky: strojní mechanik, obráběč kovů, truhlář, kadeřník, prodavač, délka studia 2 roky-nástavbové: podnikání)

5.4 Vysoké školy

V Šumperku zajišťuje výuku **VŠB - TU Ostrava** (fakulta strojní a fakulta ekonomická) a **Česká zemědělská univerzita v Praze** (provozně ekonomická fakulta).

Vysoká škola báňská – technická univerzita Ostrava, Fakulta strojní

Centrum bakalářských studií v Šumperku sídlí od akademického roku 2005/2006 v objektu SOŠ, Zemědělská 3. Výuka probíhá ve studijních oborech Strojírenská technologie a Dopravní technika a studuje zde celkem cca 178 studentů (2012/2013).

Vysoká škola báňská – technická univerzita Ostrava, Fakulta ekonomická

Od akademického roku 2006/2007 otevřela své detašované pracoviště v Šumperku i Ekonomická fakulta VŠB - TU Ostrava. Studium probíhá v akreditovaném bakalářském studijním programu Hospodářská politika a správa, studijní obor Veřejná ekonomika a správa, v kombinované formě. Pracoviště ekonomické fakulty je umístěno v objektu Obchodní akademie a Jazyková školy Šumperk, Hlavní třída 31. V akademickém roce 2012/2013 zde studovalo 111 studentů.

Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta

Škola zahájila v Šumperku výuku v akademickém roce 2007/2008. Studium probíhá v akreditovaném bakalářském studijním programu a v navazujícím magisterském studijním programu Veřejná správa a regionální rozvoj, v kombinované formě. Studium je realizováno v konzultačním středisku Šumperk, v budově Akademie J. A. Komenského, nám. Míru 4. V akademickém roce 2012/2013 zde studovalo 159 studentů v rámci bakalářského studia a 140 studentů v navazujícím magisterském studiu.

5.5 Spolupráce Města a škol

Spolupráce mezi školami a Městem probíhá každoročně při různých akcích pořádaných městem Šumperk. Všechny školy mají rovněž možnost se zapojit do grantového systému města (VFP – granty a dotace na činnost). Spolupráce rovněž probíhá formou řešení problematických oblastí jednotlivých škol, při řešení krizových situací, při řešení kulturních projektů, zkvalitnění systému vzdělávání, finanční spolupráce. S vysokými školami ve městě Město spolupracuje především prostřednictvím každoročního příspěvku do Nadačního fondu bakalářských studií.

Zřizovatel (město Šumperk) rovněž podporuje mezinárodní spolupráci škol, zejména s partnerskými městy, podporuje různé soutěže ve školách a mezi školami.

5.6 Celoživotní vzdělávání

Akademie Jana Amose Komenského, která působí od roku 1990, se v Šumperku významně podílí na rozvoji systému celoživotního učení a zejména dalšího vzdělávání mládeže a dospělých prostřednictvím akreditovaných vzdělávacích programů. Mezi priority činnosti se řadí:

- výuka cizích jazyků (A, N, F, I, Š, R, a ČJ) včetně konání jazykových zkoušek a pomaturitního studia
- rekvalifikační a kvalifikační kurzy (např. oblast ekonomiky a účetnictví, výpočetní techniky a kurzy se zaměřením na pracovní činnosti v sociálních službách dle zák. 108/2006)
- školící akce a semináře pro veřejnost, firmy a pracovníky obecních úřadů
- Univerzita 3. věku
- Vysokoškolské studium na PEF ČZU v Praze - bakalářský program „Veřejná správa a regionální rozvoj“ a navazující magisterský obor

Kromě Akademie J. A. Komenského se ve městě nachází řada dalších nestátních vzdělávacích institucí poskytující různé druhy a formy vzdělávání.

5.7 Další školská zařízení

- **Speciálně pedagogické centrum Šumperk** - je součástí ZŠ pro žáky se specifickými poruchami učení a MŠ logopedické Schola Viva, zabezpečuje komplexní speciálně pedagogickou a psychologickou diagnostiku, reedukační a terapeutickou činnost především pro děti s vadou řeči a specifickými poruchami učení a chování

- **SCHOLA SERVIS**, pobočka Šumperk (zřizovatel Olomoucký kraj) - zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a středisko služeb školám
- **Pedagogicko – psychologická poradna Olomouckého kraje** (zřizovatel Olomoucký kraj)

5.8 Zařízení pro volnočasové aktivity dětí a mládeže

Od 1. 1. 2013 došlo na území města Šumperka k transformaci volnočasových aktivit do jednoho právního subjektu: **Středisko volného času a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Doris Šumperk**, Komenského 9 (příspěvková organizace Města Šumperk). Až do konce roku 2012 fungovaly tyto dvě zařízení pro volnočasové aktivity:

- *Dům dětí a mládeže U radnice Šumperk* (zřizovatel Město Šumperk) – k 31. 12. 2012 zařízení poskytovalo 93 zájmových útvarů, počet účastníků v zájmových útvarech: 1 096, počet akcí: 327
- *Dům dětí a mládeže a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Vila Doris Šumperk* (zřizovatel Olomoucký kraj) – k 31. 12. 2012 zařízení poskytovalo 106 zájmových útvarů, počet účastníků v zájmových útvarech: 1 328, počet akcí: 1 189

Středisko volného času a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Doris Šumperk nabízí:

- Pravidelnou zájmovou činnost, která je soustředěna ve více jak 170 zájmových kroužcích, např. tělovýchovný, výtvarný, hudební, keramický, přírodovědný, počítačový atd.
- Pořádá akce pro aktivní a smysluplné využití volného času dětí, mládeže i dospělých. Dále sportovní a výtvarné soutěže, výstavy, besedy se zajímavými lidmi, semináře pro pedagogy, výlety a výukové programy.
- Vzdělávání pedagogických pracovníků formou seminářů, kurzů a praktických dílen a zabezpečení všech soutěží a olympiád vyhlašovaných MŠMT ČR.
- Jazykové tábory, soustředění zájmových kroužků, expedice a tábory pro veřejnost.
- Výukové ekologické programy pro mateřské a základní školy.

V květnu roku 2013 bylo za pomoci finančních prostředků z OPŽP vybudované nové pobytové **Středisko ekologické výchovy Švagrov u Vernířovic**. Středisko je využíváno jako centrum EVVO a rovněž v něm probíhají denní i pobytové aktivity.

Další organizace věnující se dětem a mládeži:

Junák - svaz skautů a skautek ČR Junák - středisko Rudy Knotka Šumperk má v současnosti celkem

5 oddílů, z toho 2 oddíly jsou v Libině, jeden dívčí a jeden chlapecký. Ve sledovaném roce bylo v šumperském středisku registrováno 200 světlušek, vlčat, skautů, skautek, roverů, rangers a činovníků. Ve třech šumperských oddílech je registrováno 115 osob mladších osmnácti let a 40 dospělých. Oddíly žijí pestrým životem, družiny se scházejí 1x týdně, každý měsíc jsou pořádány

jednodenní akce, vícedenní výpravy se konají jednou za 2 měsíce a pravidelně jednou ročně v létě je pořádán 14 - ti denní tábor.

Česká tábornická unie

Je neziskové zájmové sdružení s celostátní působností. V Šumperku sdružuje 181 členů. Oddíl T. O. Kamarádi má 4 družiny. Pro ně, ale i další zájemce, pořádá letní stanové tábory, kterých se celkem zúčastnilo 80 dětí.

5.9 Shrnutí

- Maximální využití kapacit mateřských škol - 98 % naplněnost.
- Základní školy vykazují 75% vytíženost a jsou schopny kapacitně obsloužit požadavky obyvatel města.
- Na základě demografických prognóz počet prvňáčků vyvrcholí v letech 2014 až 2016, což se projeví vzrůstající poptávkou po umístění na ZŠ.
- Počet dětí opouštějících základní školy bude klesat, nejnižší počet dětí ve věku 15 let se dá očekávat v letech 2015 a 2016.
- Dostatečná nabídka středních škol, možnost studia na vysokých školách.
- Ve městě se vyskytuje zařízení a organizace věnující se volnočasovým aktivitám dětí a mládeže.

6 Kriminalita a bezpečnost

6.1 Prevence kriminality

Prevenci kriminality je ve městě věnována značná pozornost. Město se již v roce 1997 zapojilo do programu prevence kriminality na místní úrovni. V rámci programu prevence kriminality jsou ve městě realizovány projekty z oblasti situační a sociální prevence, ale také projekty sloužící k informování veřejnosti. Město poskytuje na svých oficiálních webových stránkách aktualizované údaje o počtu a typu trestné činnosti v jednotlivých lokalitách. Tyto informace jsou velmi přehledně poskytovány formou mapového výstupu na mapovém portálu města Šumperka.

V současnosti má město zpracován dokument Strategie prevence kriminality v Šumperku na léta 2012–2015, který je v souladu s nadřazenými dokumenty na úrovni České republiky. Jeho cílem je „snížení míry a závažnosti trestné činnosti, jejich příčin a následků a zvýšení pocitu bezpečí občanů“.²² Cíle a priority definované ve Strategii jsou naplňovány prostřednictvím projektů prevence kriminality, které jsou součástí žádosti o státní účelovou dotaci na Program prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR, kterou město podává každý rok.

Jako nejzávažnější problémy města v oblasti kriminality jsou identifikovány:

- Majetková trestná činnost,
- Trestná činnost páchaná na seniorech,
- Kriminalita páchaná dětmi a mládeží,
- Vysoký podíl recidivistů na páchané trestné činnosti,
- Bezdomovectví,
- Nezájem veřejnosti o informovanost v oblasti prevence kriminality a o možnostech opatření své vlastní ochrany a bezpečnosti,
- Sociálně slabé rodiny s dětmi,
- Narůstající zadluženost, exekuce zadlužených obyvatel,
- Nedostatečný rozvoj probačních programů.

Oblast prevence kriminality je institucionálně zajišťována těmito subjekty:

- Pracovní skupina prevence kriminality,
- Městský úřad Šumperk, Odbor sociálních věcí,
- Městská policie Šumperk.
- Komise rady města,
- Příspěvkové organizace města a organizace s majetkovou účastí města,
- Policie České republiky,

²² Strategie prevence kriminality v Šumperku na léta 2012 až 2015

- Probační a mediační služba ČR, pracoviště Šumperk,
- Nestátní neziskové organizace – Středisko sociální prevence Olomouc, p.o. Poradna pro rodinu, Pedagogicko-psychologická poradna Ol. kraje, pracoviště Šumperk, PONTIS, o.p.s., Bezpečný Šumperk, o.s., Armáda spásy Šumperk, Diakonie ČCE – Sobotín, Charita Šumperk, LANO, o.s., Společně – JEKHEANE, o.s. a Společnost Podané ruce, o.s.

Z výsledků dotazníkového šetření mezi obyvateli města z roku 2008 vyplynulo, že pěti nejčastějšími důvody pocitu ohrožení jsou: krádež kola (81 %), výtržnictví (80 %), častý výskyt problémových osob (80 %), ublížení na zdraví (75 %) a bytové krádeže (72 %).

Ve školním roce 2009/2010 bylo provedeno šetření mezi žáky 5. až 9. tříd všech základních škol v Šumperku s cílem zjistit, jak a s kým žáci tráví svůj volný čas, jaká je kvalita prostředí ve třídách, jaké jsou vztahy mezi spolužáky (problematika šikany a agresivity) a jaké mají zkušenosti s návykovými látkami. Podrobné výsledky jsou zveřejněny na webových stránkách prevence kriminality města Šumperka. Z nich vybíráme:

- 52,3 % dětí navštěvuje sportovní kroužky, 18,2 % dětí navštěvuje hudební kroužky (téměř 60 % navštěvuje kroužky 1-2 x týdně),
- 50,4 % dětí tráví část volného času četbou,
- 96 % dětí využívá ve svém volném čase počítač (nejčastěji 1-2 hodiny denně), nejčastěji ke komunikaci a hraní her,
- Více než polovina dětí byla svědkem toho, že je nebo bylo ubližováno jejich spolužákovi jinými spolužáky ze třídy nebo školy,
- Téměř 25 % dětí odpovědělo kladně na otázku, zda jim ubližoval nebo ubližuje někdo ze třídy nebo školy,
- 45,2 % dětí vyzkoušelo cigaretu, 82,7 % ochutnalo alkohol,
- 25,8 % dětí přiznalo, že jim byla nabídnuta marihuana.

Město jako jedno z opatření pro snížení kriminality od roku 1997 buduje Městský kamerový dohlížecí systém. Ten je v současnosti tvořen deseti kamerami. Podle výsledků dotazníkového šetření mezi obyvateli města z roku 2012 rozhodně podporuje rozšíření MKDS více než polovina obyvatel a oproti roku 2008 se zvýšilo vnímání MKDS jako významného nástroje v prevenci kriminality.²³

Nejrizikovější jsou následující lokality:

- Jesenická ulice (oblast nádraží ČD, okolí hypermarketů Albert, Penny Market a Lidl)
- Vítězná ulice (hypermarket Kaufland)
- Hlavní třída (koncentrace restaurací, obchodů – násilná a majetková trestná činnost)
- Temenická ulice (supermarket Albert, sídliště, Music Club Kotelna)

²³ Program prevence kriminality na rok 2013, Šumperk

6.2 Statistika trestné činnosti

Jak již bylo výše zmíněno, dlouhodobě nejčastějším typem trestné činnosti je majetková trestná činnost. Ta v roce 2013 tvořila 47 % veškeré trestné činnosti evidované OO PČR Šumperk. V roce 2013 dochází ve srovnání s rokem 2012 k mírnému poklesu v počtu spáchaných přestupků, přesto se jedná o druhou nejvyšší hodnotu od roku 2003. V počtu přestupků se nejvíce podílí přestupky dopravní. V Šumperku byla v letech 2010-2013 zaznamenána následující skladba trestné činnosti a přestupků – viz tabulka 27.

Tabulka 27 Počet případů trestné činnosti a přestupků na území města Šumperka v letech 2010-2012 evidované PČR

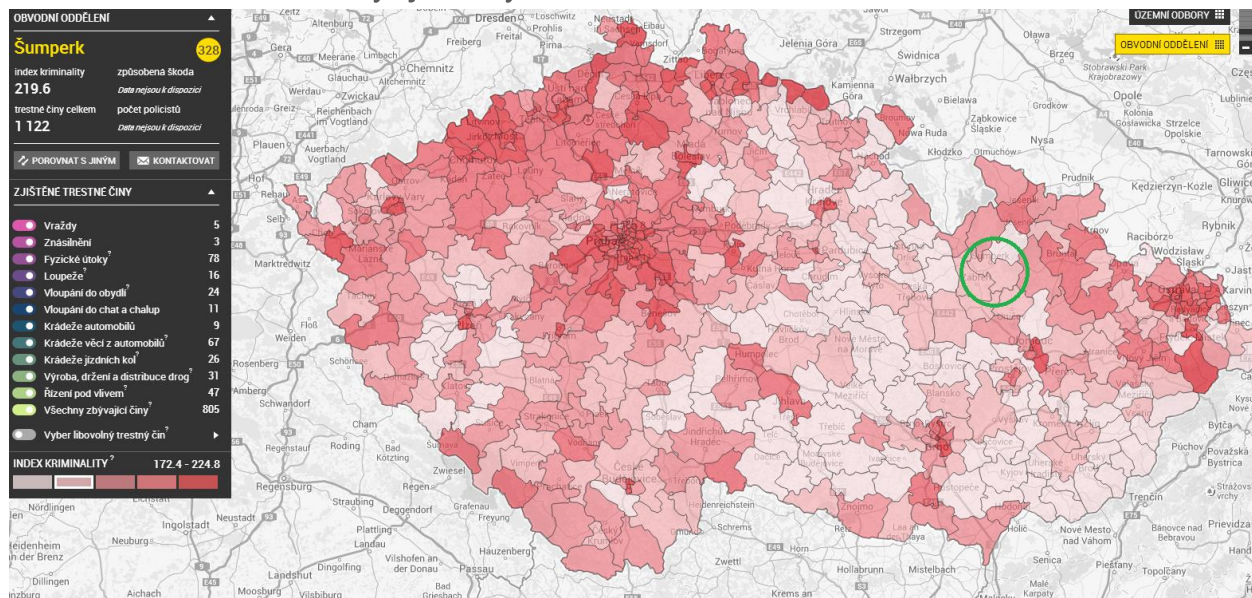
rok	přestupky	trestná činnost				
		majetková	násilná a mravnostní	ostatní	hospodářská	zbyvájící
2010	2311	500	93	110	132	150
2011	3484	544	101	114	104	199
2012	4216	585	123	121	110	164
2013	3844	484	99	109	147	185

Zdroj: Program prevence kriminality na rok 2013, Šumperk

Míra objasněnosti případů řešených obvodními odděleními policie České republiky v Šumperku v roce 2013 je 56 %²⁴.

Srovnání indexu kriminality OO PČR Šumperk s ostatními odděleními PČR v období leden 2013 až leden 2014 přináší následující obrázek.

Obrázek 8: Index kriminality v jednotlivých OO PČR v období leden 2013 až leden 2014.

Zdroj: www.mapakriminality.cz

²⁴ www.mapakriminality.cz

Městská policie Šumperk řešila v roce 2013 celkem 7 246 událostí, z toho 2 677 přestupků, z nich 79 % tvořili dopravní přestupky. Dále v roce 2013 řešila MP Šumperk 256 krádeží v obchodě a 28 přestupků proti majetku.

Tabulka 28 Přehled některých činností MP Šumperk; 2010-2013

událost	2010	2011	2012	2013
zadržení hledané osoby	39	37	28	19
zadržení podezřelého z TČ	33	49	45	33
zadržení podnapilého řidiče	10	24	23	16
dopravní přestupky	2 055	1 991	1 915	2 116
volné pobíhání psa	94	89	73	49
krádež v obchodě	397	348	258	256
přestupky proti majetku	44	44	34	28
rušení nočního klidu	53	31	35	33
odchyt psa	122	72	101	83
poškození veř. prostranství	45	54	18	30
znečištění veř. prostranství	27	52	44	33
asistence PČR, HZS, jiné	213	169	242	168
doručení zásilky	149	206	130	123
řešeno událostí	6 064	5 759	6 802	7 246

Zdroj: Program prevence kriminality města Šumperka na rok 2014

S trestnou činností souvisí, mimo jiné, i problematika využívání herních automatů. V Šumperku je evidováno cca 300 výherních automatů, ve větší části povolených ministerstvem financí a z menší radnice města (provoz povolen na téměř 30 místech). U tohoto fenoménu existuje rozpor mezi sociálními dopady této činnosti a příjmy, kterými přispívá do městské pokladny. Mezi skupiny nejvíce ohrožené hazardem patří děti a mladiství, muži obecně nebo lidé s povoláním, ve kterém se dostávají do kontaktu s automaty. Do rizikových skupin spadají také nezaměstnaní, lidé v krizi, alkoholici a narkomané. Ale také ti, kteří mají přístup k velkým finančním prostředkům, jako jsou podnikatelé a bankéři.²⁵

6.3 Bezpečnostní složky

6.3.1 Požární služba

Požární stanice Šumperk spadající pod Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje je na základě plošného pokrytí území Olomouckého kraje jednotkami požární ochrany zařazena do kategorie C 1. Na stanici je zajištěn nepřetržitý výkon služby, standardně je v každé směně 13 příslušníků. V rámci směny jsou organizovány 2 výjezdy. Stanice je předurčena pro zásahy při dopravních nehodách na všech komunikacích a dálnicích. Z hlediska předurčenosti k zásahům na nebezpečné látky se jedná o kategorii střední. Hasební obvod stanice čítá 36 obcí z území obce s rozšířenou působností (ORP) Šumperk.

²⁵ Zdroj: Šumperský deník, www.sumpersky.denik.cz, 8.2.2014

Celkový početní stav příslušníků zařazených v jednotce na požární stanici Šumperk je 39 příslušníků ve směnovém režimu, z toho 3 velitelé čet, 6 velitelů družstev, 3 technici strojní služby, 3 technici spojové služby, 6 techniků chemickotechnické služby, 12 strojníků a 6 hasičů.²⁶

Dále v Šumperku funguje Sbor dobrovolných hasičů Šumperk - Temenice ve formě občanského sdružení působícího na úseku požární ochrany. Jednotka je organizační složkou města a je plně financována šumperskou radnicí.²⁷

6.3.2 Městská policie

Městská policie Šumperk zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti města. Každý má právo obracet se na zaměstnance města zařazeného k městské policii (strážník) se žádostí o pomoc, strážníci jsou povinni v rozsahu svých úkolů požadovanou pomoc poskytnout.²⁸

6.4 Shrnutí

- Prevence kriminality je ve městě dlouhodobě a koncepčně řešena.
- Město disponuje Městským kamerovým dohlížecím systémem.
- Největším problémem v oblasti trestné činnosti je majetková trestná činnost.
- Nejrizikovějšími místy jsou oblasti s vysokou fluktuací obyvatel (dopravní uzly, nákupní střediska).
- Město v současnosti povoluje provoz výherních automatů na svém území.
- Ve městě působí Sbor dobrovolných hasičů jako podpůrná složka zajištění bezpečnosti občanů

²⁶ Zdroj: <http://www.hzscr.cz/>

²⁷ Zdroj: <http://www.hasicisumperk.cz/>

²⁸ Zdroj: www.sumperk.cz

7 Kultura, sport a volnočasové aktivity

7.1 Kultura

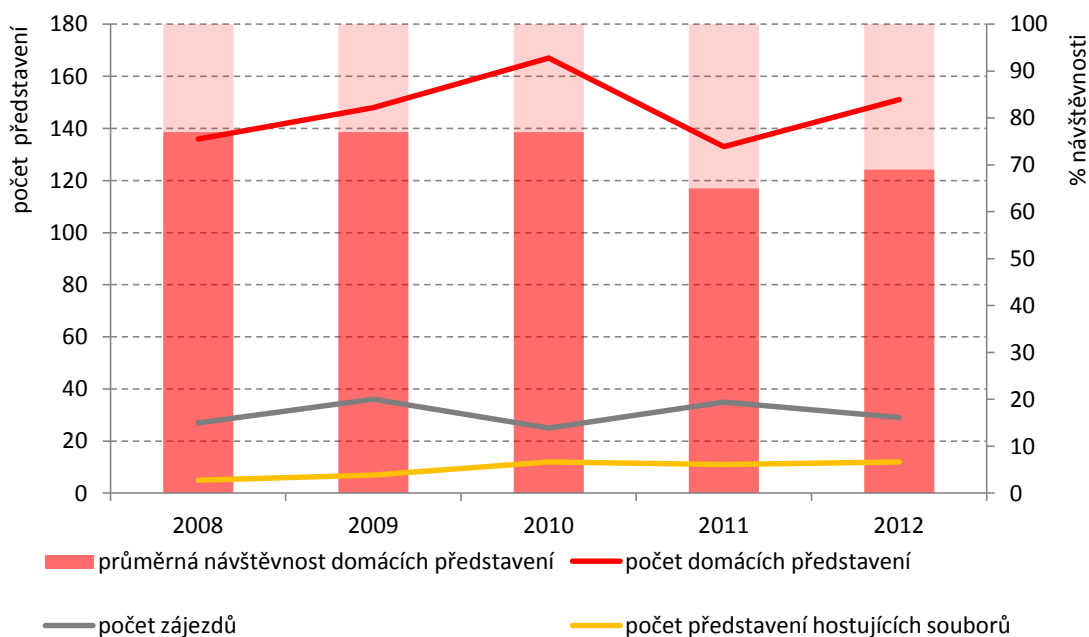
Šumpersko je oblastí, kde před 2. světovou válkou žilo převážně německé obyvatelstvo a tak i kultura tohoto regionu byla převážně německá. Po odsunu německého obyvatelstva a dosídlení Šumperska tak došlo k zprětrhání vazeb s původní místní kulturou. Je tedy poměrně překvapivé, že se Šumperk stal hostitelským městem významného mezinárodního folklórního festivalu, který se koná každoročně v polovině srpna a hostí množství folklórních souborů z České republiky a z celého světa.

7.1.1 Kulturní zařízení

Z hlediska institucionálního zabezpečení kulturních aktivit ve městě figurují následující zařízení:

Divadlo Šumperk, s.r.o. - Šumperské divadlo sídlí v budově z počátku 20. století a tradice českého divadla se zde pěstuje od poloviny 20. století. V roce 1994 vypukl v budově ničující požár a rekonstrukce trvala až do roku 2000.

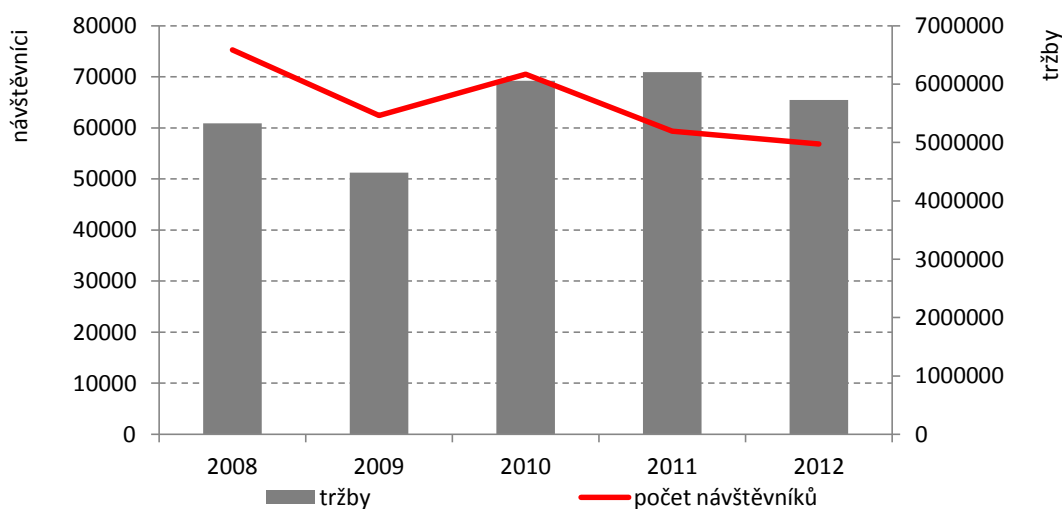
Graf 14: Vývoj počtu odehraných přestavení Divadla Šumperk, hostujících divadel a návštěvnost domácích představení

Zdroj: Ročenka Šumperk 2012,2011,2010,2009 a 2008

Kino OKO, p.o. - Kino Oko je dlouhodobě jedním z nejnavštěvovanějších jednosálových kin v republice. V roce 2012 se dle návštěvnosti umístilo na čtvrtém místě v republice. Počet návštěvníků mezi roky 2008 a 2012 má spíše klesající tendenci, což se ovšem neprojevuje na tržbách, vzhledem k postupnému nárůstu průměrné ceny lístku.

Graf 15: Vývoj počtu návštěvníků a tržeb kina OKO v letech 2008-2012

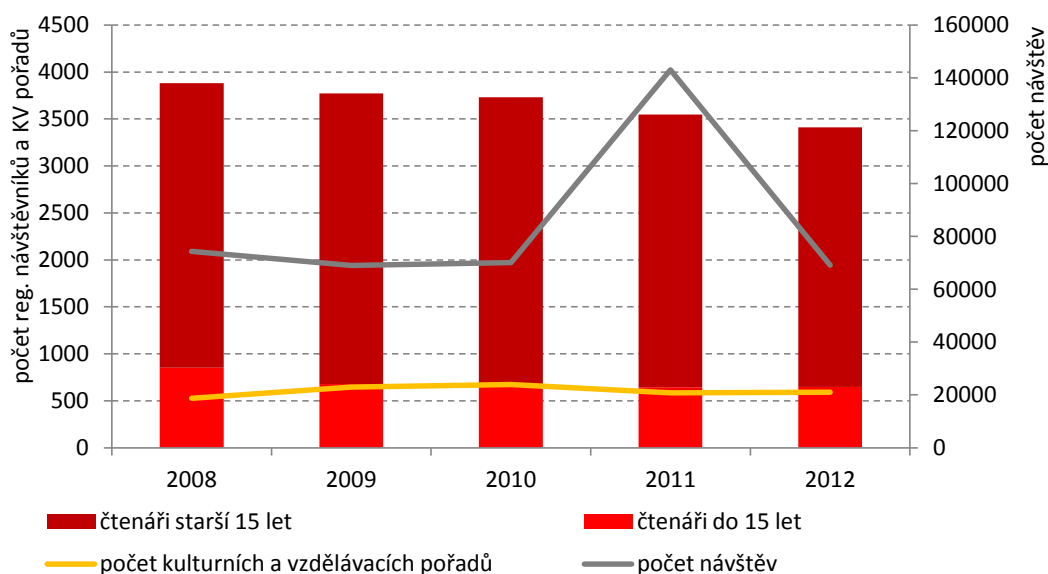
Zdroj: Ročenka Šumperk 2012,2011,2010,2009 a 2008

Městská knihovna, p.o. - Městská knihovna sídlí ve dvou budovách ve městě Šumperk. Hlavní sídlo se nachází v budově na tř. 17 listopadu 6, pobočka Sever se pak nachází na Temenické ulici č. 5. Počet zaregistrovaných čtenářů v posledních letech kontinuálně pomalu klesá.

Počet návštěv se ročně pohybuje kolem 70 tisíc, ale v roce 2011 se tento skokově zdvojnásobil. Městská knihovna každoročně připravuje kulturní a vzdělávací pořady, které jsou zaměřeny zejména na akce pro děti a mládež, konané v dopoledních hodinách a navštěvované školními třídami. Pořádá však také pro děti akce konané jako volnočasové aktivity.

Knihovna každoročně organizuje literární a filmový festival Město čte knihu, který je každý rok věnován dílu jednoho konkrétního autora.

Graf 16: Návštěvnost a aktivita Městské knihovny v letech 2008 až 2012

Zdroj: Ročenka Šumperk 2012,2011,2010,2009 a 2008

Dům kultury Šumperk, s.r.o. - Pod hlavičkou Domu kultury se každoročně koná velké množství různých akcí, od koncertů a divadelních představení, přes společenské akce jako jsou plesy, až po sportovní akce. Počty těchto akcí v letech 2008 až 2012 jsou uvedeny v tabulce 29.

Tabulka 29 Počet akcí pořádaných Domem kultury Šumperk v letech 2008 – 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
koncerty vážné hudby (+ koncerty v rámci Šumperského preludia)	15+5	13+4	14+4	14+4	8+4
hudební festivaly	13	13	12	8	7
koncerty (pop, rock, folk atd.)	15	20	17	20	15
akce pro mládež	90	96	96		11
společenské akce	17	12	11	14	12
divadelní představení (+ představní v rámci Divadla v parku)	4+5	4+4	3+4	2+4	4+4
literární večery		2	7	3	2
přednášky, besedy		20	9	15	12
výchovné pořady (pro žáky ZŠ a SŠ)	33	29	28	20	28
sportovní akce	6		3	3	5
celkem	278	271	271		146

Zdroj: Ročenka Šumperk 2012,2011,2010,2009 a 2008

Vlastivědné muzeum, p.o. - Vlastivědné muzeum je příspěvkovou organizací Olomouckého kraje. Kromě muzea v Šumperku spravuje také objekty v Zábřehu, Mohelnici, Lošticích a Úsově. Mezi lety 2010 a 2012 návštěvnost klesala, z 35 583 návštěvníků v roce 2010 na 27 477 v roce 2012.

Galerie Jiřího Jílka - Galerie Jiřího Jílka je nekomerční galerie, v jejíchž prostorách od roku 1993 probíhá každý měsíc jedna autorská výstava, zároveň je zde umístěna stálá expozice soch, obrazů a kreseb Jiřího Jílka. Galerie se nachází v Šumperku, v Sadech 1. máje, v přízemí pod Penzionem G. Zřizovatelem je Město Šumperk, provozovatelem je Dům kultury.

7.1.2 Soubory a skupiny

V Šumperku provozuje svoji činnost také mnoho profesionálních i amatérských skupin a souborů, které oživují kulturní dění ve městě i v okolí. Následující výčet vychází ze seznamu publikovaného na oficiálních stránkách města a nemusí být tedy zcela aktuální a konečný.

Tabulka 30 Skupiny a soubory působící ve městě Šumperk (k 1.1.2014)

Název	Typ aktivity
Cantus	Hudební skupina – pro společenské události
Headache	Hudební skupina - blues
HIGH TIME	Hudební skupina
Holátka	Hudební skupina - country
Kakrament Band	Hudební skupina – hanácký blues
Kareta	Hudební duo - interpreti
Koblížci	Hudební skupina – pop punk
KTS Šumperk	Klub tanečního sportu
Motýli Šumperk	Dětský pěvecký sbor
NO POP	Hudební skupina - grunge
No. 2	Hudební skupina – rock, pop, hard rock
O5 & Radeček	Hudební skupina – folk-rock
Old country dance Šumperk	Taneční skupina - country
Pangea	Hudební skupina – The Beatles revival
Rytmika Šumperk	Hudební a taneční skupina
Sioux	Hudební skupina - rock
The Creatores	Hudební skupina – pop-rock
Magna Moravia	Sdružení přátel historie – vojenská historie
Šermířský spolek Šumperk	Historický šerm

Zdroj: MěÚ Šumperk, www.sumperk.cz

7.1.3 Kulturní akce

Jak již bylo uvedeno zpočátku této kapitoly, město Šumperk má své významné místo jako pořadatel a spolupořadatel několika velkých kulturních akcí. Jednou z nich je zmiňovaný Mezinárodní folklórní festival. Dalšími významnými akcemi organizovanými Domem kultury jsou festival Blues Alive, největší středoevropská přehlídka bluesové muziky, multižánrový kulturní festival Džemfest a hudebně-filmový festival Eurofest. V kině Oko se pravidelně koná prázdninová filmová přehlídka Letní filmová klasika.

V oblasti vážné hudby je jednou z nejdůležitějších událostí cyklus koncertů Klasika VIVA či festival Klášterní hudební slavnosti.

Z nejvýznamnějších událostí pořádaných městem Šumperk lze jmenovat Dny evropského dědictví, Udílení ceny města Šumperka, Slavnosti města Šumperka či v roce 2013 poprvé pořádané Brány památek do kořán.

Mnoho kulturních zařízení se každoročně připojuje k literárnímu a filmovému festivalu Město čte knihu.

7.2 Sport

Ve městě Šumperku existuje široká nabídka sportovních zařízení a klubů, ve kterých lze aktivně provozovat různé sportovní aktivity na amatérské i profesionální úrovni. Počet členů organizací spadajících pod OS ČSTV Šumperk v roce 2012 byl 3 996, přičemž oproti roku 2011 došlo k poklesu o 923 členů a o 6 oddílů.

Zřejmě největším klubem je TJ Šumperk, která pod sebou sdružuje následující sportovní oddíly: atletika, basketbal, cyklistika, házená, kanoistika, moderní gymnastika, sportovní gymnastika, plavání, volejbal, vzpírání, futsal, ASPV a americký fotbal. TJ Šumperk využívá svá sportoviště v areálu Tyršova stadionu, v rámci nějž jsou k dispozici sportovcům víceúčelová sportovní hala, fotbalová hřiště, futsalové hřiště, atletická dráha, volejbalová a beachvolejbalová hřiště, venkovní hřiště na házenou a basketbal, kuželna, tenisové kurty a posilovnu. TJ Šumperk v roce 2012 měla celkem 801 členů (pokles o 200 členů oproti roku 2011) s tím, že cca 65 % členské základny tvoří mládež.

TJ Sokol v roce 2012 provozoval 12 sportovních oddílů s celkem zhruba 200 členy. Klub českých turistů v roce 2012 čítal 166 členů a v tomto roce zorganizoval 90 vycházek a 12 zájezdů. Asociace víceúčelových základních organizací technických sportů a činností ČR (AVZO TSČ CR) sdružuje v okresech Šumperk a Jeseník 32 základních organizací. Sdružuje zájmovou činnost v oborech branné sporty, sportovní střelba, služební kynologie a motorismus. Místní organizace v Šumperku má 980 členů (z nichž polovinu tvoří mládež).

Tabulka 31 Nabídka sportovních zařízení a sportovních klubů a oddílů v Šumperku

Sportovní zařízení a aktivity	Sportovní kluby a oddíly
AQUACENTRUM	1.FC DELRA REAL Šumperk - futsal
Areál futsalu	Aeroklub Šumperk
BlueStar Bowling	AVZO TSČ ČR Šumperk - střelba
Bratrušovické letní koupaliště	C.A.C. Šumperk
Fit Aerobik studio Angi Samcové	Cannibals Baseball Šumperk
Fitcentrum GYM4YOU	Cyklistický spolek VÍNO KARABINA
Fitness Korzo	Český svaz tělesné výchovy – okresní sdružení Šumperk
Fitnesscentrum Gábina	ČMFS – okresní fotbalový svaz Šumperk
Fitnesscentrum Myší díra	FbC Asper Šumperk – florbalový klub
H.E.A.T. Centrum Šumperk	Futsal Club Region Šumperk
Horolezecká stěna – 3. ZŠ Hluchák	Gymnastický klub Šumperk
Letiště Šumperk	Hokej Šumperk 2003 – hokejový klub
Minigolf U Hradeb	Horal Šumperk
Přetlaková tenisová hala	Jezdecký oddíl Šumperk

Rafting Club 11	Karate Klub Šumperk
Ranch Viktorie	Klub českých turistů
Salon Lenka - fitness	Klub sportovního tance Next Šumperk
Sauna Hotel Sport	Klub tanečního sportu Šumperk
Solná jeskyně	Kuželkářský klub Šumperk
Sport centrum Kotelna	KVS Šumperk
Střelnice AVZO TŠČ Šumperk Temenice	LKT 80
T.J. Sokol Šumperk – tenisové kurty	MAD DOG
Tomanon CZ - čtyřkolky	Magnus Orienteering – orientační běh
Vyhlídkové lety horkovzdušným balonem – balón Šumperk	Mladí Draci Šumperk - hokejový klub
Welly Sport Relax - Maják	Moderní sportovní karate TJ. Sokol Šumperk
Zimní stadion	Multisport Outdoor Team Šumperk
	Nohejbal klub Šumperk
	SAN-JV Šumperk – fotbalový klub
	SK People Šumperk
	SK Salth Šumperk
	SK Severka Šumperk – orientační běh
	Ski klub Šumperk
	Sporton Šumperk
	Table Tennis Club Pramet Šumperk
	TJ. Sokol Šumperk
	TJ Šumperk
	Viktorie ranch klub Šumperk

Zdroj: MěÚ Šumperk, www.sumperk.cz

7.3 Další volnočasové aktivity

Vybrané zájmové organizace jinde v textu neuvedené:

- Český zahrádkářský svaz – cca 1300 členů, 22 zahrádkářských osad,
- Český rybářský svaz – 1677 členů,
- Český myslivecký svaz – 2 honitby (Městské skály a Šumperský les),
- Český včelařský svaz – 42 včelařů, 340 včelstev,
- Český kynologický svaz – 1704 držitelů psů, 2 základní kynologické organizace (22 členů),
- Nadační fond obchodní akademie a státní jazykové školy v Šumperku,
- Řecká obec Šumperk,
- Okresní sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (Šumperk),
- Přátelé Jeseníků – SOJKA,
- Kruh rodičů a přátel ZUŠ v Šumperku,

- IV. Pionýrská skupina Šumperk,
- Rodinné centrum RADOST.

Výčet zájmových zařízení není konečný. Jejich celkový soupis je součástí přílohouvé části Ročenky Šumperka, 2012.

Volnočasové aktivity zaměřené na děti a mládež jsou součástí kapitoly 5.

7.4 Shrnutí

- Město Šumperk je centrem kulturního života v severní polovině Olomouckého kraje.
- V Šumperku se konají kulturní akce lokálního, nadlokálního, národního i mezinárodního významu.
- V Šumperku existuje profesionální divadelní soubor.
- Kino Oko vykazuje dlouhodobě jednu z nejvyšších návštěvností jednosálových kin v České republice, ačkoli v posledních letech dochází spíše k úbytku celkového počtu návštěvníků.
- Klesající trend má počet registrovaných čtenářů v knihovně Šumperk a počet kulturních akcí pořádaných Domem kultury.
- Ve městě Šumperk existuje relativně velký počet hudebních skupin a souborů věnujících se různým hudebním stylům.
- Ve městě existuje pestrá nabídka sportovních zařízení a klubů.
- Počet členů tělovýchovných organizací v posledních letech klesá.

8 Cestovní ruch

Česká republika se dělí do tzv. turistických regionů a dále do turistických oblastí. Město Šumperk se nachází v turistickém regionu Střední Morava a Jeseník, v turistické oblasti Jeseník-západ. Již z tohoto názvu je patrné, že za jádro této oblasti je považováno horské pásmo Jeseníku s jeho převážně přírodními atraktivitami. Na internetovém portálu www.kudyznudy.cz je region Jeseník-západ charakterizován takto: „Krásná příroda s ideálními podmínkami pro pěší výlety i cykloturistiku, množství rekreačních středisek a v zimě celá řada lyžařských areálů – co si přát víc? V západní části Jeseníků navíc najdete skvělé lázně, místa obestřená legendami o čarodějnicích, jeskyně, vodopády a vzácné technické unikáty“²⁹. Z této charakteristiky je patrné, že region láká více na sportovní outdoorové aktivity, než na městskou poznávací turistiku, což město Šumperk odsouvá spíše na okraj zájmových lokalit v turistickém regionu.

Nabídku turistických destinací lze obecně dělit na primární a sekundární. Primární nabídka je dána přírodními podmínkami nebo vytvořena lidskou činností. Spadají sem také společenské a kulturní akce, jako jsou festivaly, sportovní akce a podobně. Sekundární nabídku pak tvoří ubytovací a stravovací zařízení a doprovodná infrastruktura.

Podrobná analýza atraktivit a nabídky města Šumperka v cestovním ruchu byla zpracována v roce 2011 v dokumentu „Analýza cestovního ruchu pro město Šumperk“³⁰. Tento dokument obsahuje podrobný výčet atraktivit a také výsledky základního průzkumu mezi návštěvníky města. Data z tohoto dokumentu nebyla, z důvodu duplicity, kopírována do tohoto socio-ekonomického profilu, který poskytuje obecnější pohled na nabídku CR ve městě, případně některá data aktualizuje.

8.1 Primární nabídka

Z hlediska primární nabídky město Šumperk přímo na svém katastru nedisponuje významnými atraktivitami přírodního charakteru. Primární nabídka je tedy vázána spíše na historické pamětihodnosti a společenské aktivity.

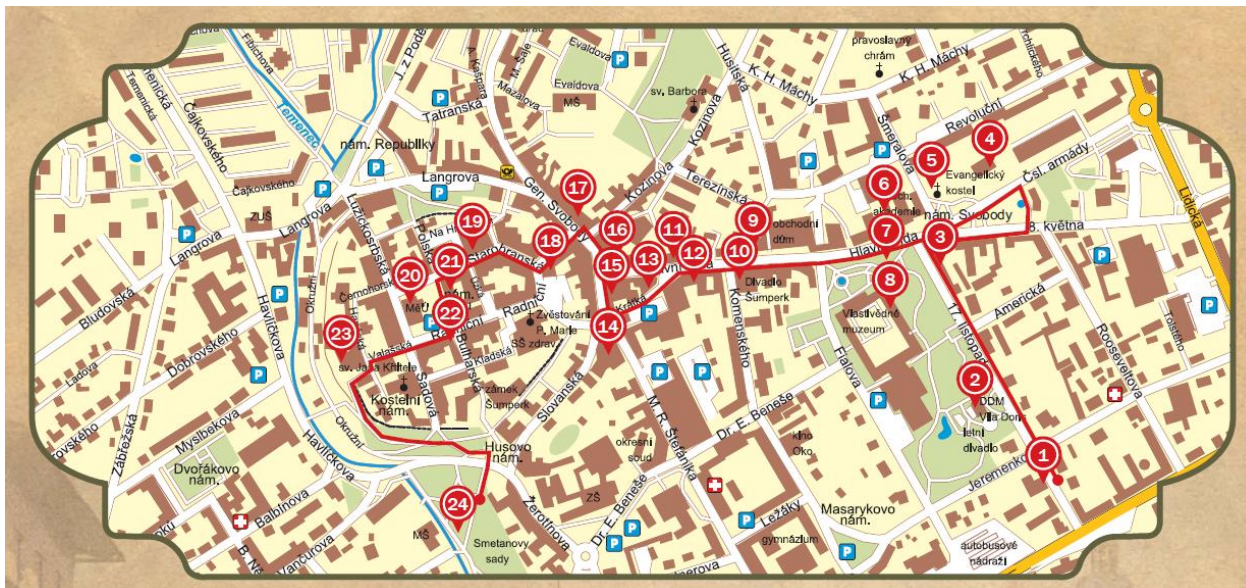
Město Šumperk samo sebe s hrdostí označuje jako „bránu do Jeseníků“. Tato teze do značné míry vystihuje situaci města v cestovním ruchu, kdy je město vnímáno spíše jako uzel či zastávka na cestě k dalším atraktivitám ležících severněji, v oblasti samotného Hrubého Jeseníku. Přitom město samotné disponuje památkami, které mají potenciál přitáhnout zájem turistů, příjíždějících do oblasti Šumperska a Jesenicka, ačkoliv nelze očekávat, že by ve městě trávili delší časové období.

V období bohatého rozkvětu města v 19. století, spjatém s rozvojem textilního průmyslu, došlo k výstavbě mnoha výstavních budov v Šumperku. V této době se městu začalo z tohoto důvodu říkat „Malá Vídeň“. Pro návštěvníky tak vznikl prohlídkový okruh městem s názvem „Po stopách malé Vídně“, který představuje celkem 24 zastavení (budovy, zahrady, parky) u významných urbanistických bodů z tohoto období. Obrázek 9 prezentuje výřez mapy jednotlivých zastavení z prezentačního plakátu.

²⁹ Zdroj: www.kudyznudy.cz

³⁰ Analýza cestovního ruchu pro město Šumperk: místo, funkce a potenciál Šumperka na trhu cestovního ruchu, 2011

Obrázek 9: Jednotlivá zastavení na prohlídce „Po stopách malé Vídně“

Zdroj: MěÚ Šumperk, www.sumperk.cz

Pro tuto prohlídku nechalo město vytvořit i mobilní aplikaci, kterou si lze zdarma stáhnout, což pro dnešního turistu může být velmi atraktivní možnost.

Kromě výše zmíněného typu prohlídky nabízí turistické centrum města další tematické prohlídkové okruhy s průvodcem s názvy „Procházka ze 13. do 21. století“, „Kde žily čarodějnice“ či „Zrození malé Vídně“ (tento okruh se z větší části shoduje s okruhem „Po stopách malé Vídně“). Tyto prohlídky (obrázek 10) jsou pravidelně nabízeny během turistické sezóny v měsících červnu až září.

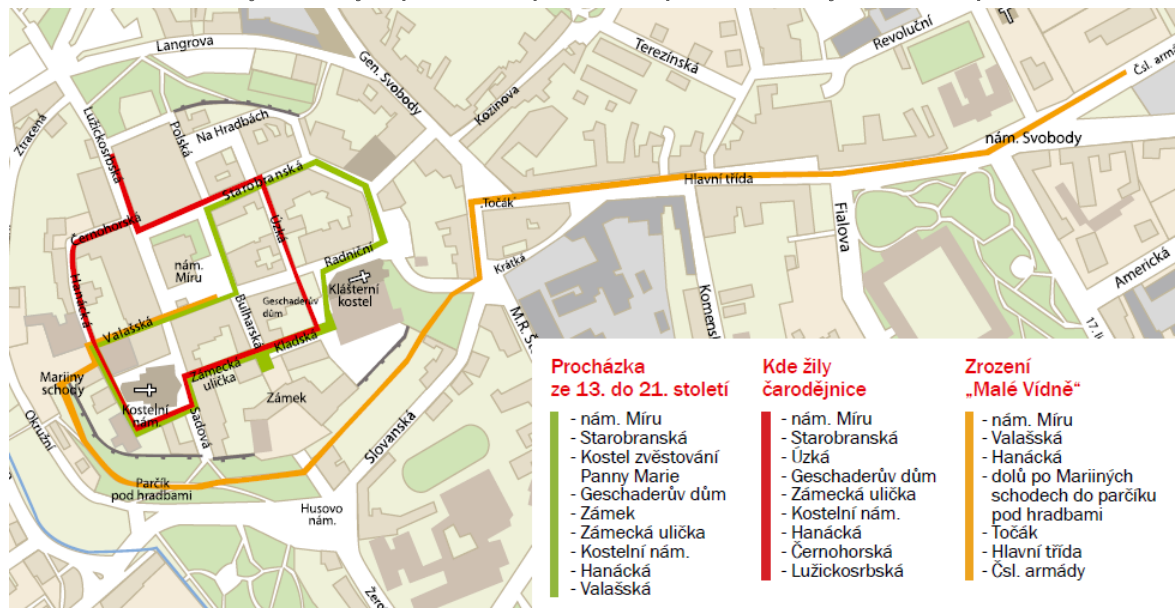
Dalšími nabízenými produkty jsou tzv. Rozhledy z radniční věže a stálá expozice Čarodějnické procesy v Geschaderově domě.

Tabulka 32 Vývoj návštěvníků a tržeb za produkty cestovního ruchu nabízenými městem Šumperk

rok	Počet zakoupených lístků na městem nabízené produkty				Tržby	
	celkem	Z toho prohlídkové okruhy	Z toho expozice	Z toho radniční věž	Za vstupné	Za propagační předměty
2012	11 630	1 011	5 763	4 856	174 739 Kč	162 588 Kč
2011	12 190	762	6 104	5 324	178 605 Kč	103 879 Kč

Zdroj: Ročenka Šumperk 2011 a 2012

Obrázek 10: Trasy nabízených prohlídek s průvodcem pro návštěvníky města Šumperka

Zdroj: MěÚ Šumperk, www.sumperk.cz

Z dalších významných objektů a projektů atraktivních pro návštěvníky města lze jmenovat:

Zámek Šumperk - V současné době sídlí v budově původního zámku střední odborné učiliště. Tento zámek vznikl v letech 1496 - 1504. Budova v dnešní době již jen velmi málo připomíná zámek, natož hrad, který zde vznikl patrně již při zakládání Šumperka. Od města byl oddělen příkopem, který probíhal před dodnes patrnou průjezdní bránou. Na hradě sídlili většinou pouze purkrabí pověřeni správou majetku. Zástavní držitelé města se v něm začali trvaleji usazovat až v 15. století. Od poloviny 19. století až dodnes slouží zámek ke školním účelům.

Radnice - Z ochozu radniční věže se naskýtá jedinečný pohled na město Šumperk z ptáčích perspektivy a také výhled na panorama pohoří Hrubého Jeseníku, kterému dominuje nejvyšší hora Moravy - Praděd.

Městské hradby – torso městského opevnění z období po roce 1496 (zejména dobře patrné v ulicích Langrova, Slovanská, Okružní, Na hradbách). Hradba byla původně místy až 5 m vysoká a 1,5 m silná a zesilovalo ji 5 bašt. Kolem byl také vodní příkop, až 10 m široký, napájený vodou v Bratrušovického potoka.

Expozice čarodějnických procesů - Neblaze proslulé inkviziční procesy v letech 1679–94 otřásly dějinami města Šumperka a blízkého okolí. Ve sklepení Evropského domu setkávání, nebo-li v tzv. Geschaderově domě se nachází stálá expozice, která dokumentuje tento hon na čarodějnice. Není bez zajímavosti, že právě v tomto domě v 17. století bydlela rodina Heinricha Pesckeho, právě on a jeho žena Marie se stali nejstatečnějšími oběťmi Bobligova řádění.

Vlastivědné muzeum v Šumperku – je příspěvkovou organizací zřízenou Olomouckým krajem. Je místem řady expozic, výstavních prostor a sbírkového fondu. Sídlí v něm odborná pracoviště společenských a přírodních věd a také Informační centrum.

Kostel Zvěstování Panny Marie - Kostel Zvěstování Panny Marie původně náležel k dominikánskému klášteru, jenž byl podle řádové kroniky založen v r. 1293 vyšehradským proboštem Janem. Celý klášterní komplex byl postaven v gotickém slohu. Ale po požárech došlo

k jeho přestavbám a získal tak barokní podobu. V rámci josefínských reforem byl klášter v r. 1784 zrušen a klášterní budova sloužila převážně hospodářským účelům měšťanstva. V druhé pol. 20. stol. kostel postupně chátral, ačkoliv byl v r. 1958 zapsán na seznam nemovitých kulturních památek, zatímco klášter se stal natrvalo sídlem střední zdravotnické školy. V 80. letech byl kostel v natolik havarijním stavu, že se muselo přistoupit k radikální rekonstrukci. Kostel se stal na počátku 90. let součástí nově vzniklé městské památkové zóny a odstartovaly intenzivní stavební úpravy, které skončily v r. 2005 s proinvestovanými 35 mil. Kč. Nyní je kostel odsvěcen a slouží k pořádání významných kulturních akcí, koncertů, předávání maturitních vysvědčení, imatrikulací a promocií vysokých škol.

Kostel Sv. Jana Křtitele - vznikl již při zakládání města ve 13. století. Nejstarší gotická stavební fáze se dochovala jen v torzech, protože chrám v letech 1513 a 1669 vyhořel. Dnešní barokní podobu a půdorysný tvar kříže získal svatostánek po posledním požáru. Mohutná kostelní věž je v interiéru nejlépe dochovanou gotickou památkou v Šumperku.

8.2 Sekundární nabídka

Nabídka vhodných a kvalitních ubytovacích zařízení je nezbytnou podmínkou pro rozvoj cestovního ruchu. Ve městě Šumperk lze nalézt ubytovací kapacity různých kategorií, od ubytoven až po tříhvězdičkové hotely. Ve městě se nachází pět hotelů, všechny se třemi hvězdičkami. Vyšší kategorie ubytování se v Šumperku nenachází. Poměrně překvapivé je velké množství ubytovacích kapacit z kategorie ubytoven. Ve městě se jich nachází sedm a jejich celková kapacita je více než 560 lůžek. Samozřejmě u ubytoven provozovaných při školách lze očekávat sezónní nabídku volných lůžek (zejména o prázdninách)

Tabulka 33 Ubytovací zařízení ve městě Šumperk

Typ ubytovacího zařízení	Název	Kapacita (počet lůžek)	Adresa
Hotel ***	Hotel Elegance	58	Husitská 2
Hotel ***	Hotel Grand Šumperk	60	17. listopadu 413/1
Hotel ***	Hotel Koruna	34	Langrova 194/35
Hotel ***	Hotel Sport	42	Žerotínova 2010/59
Hotel ***	Hotel Hansa	22	Langrova 224/29
Penzion	Penzion Černý Havran	8	Kozinova 7
Penzion	Penzion Villa Ancora	15	Masarykovo nám. 188/9
Penzion	Penzion G	26	Fialova 416/3
Penzion	Penzionek	18	ČSL. armády 15
Penzion	Apartmány Elektra	18	Žerotínova 16
Penzion	Penzion Rotunda	16	Žerotínova 264/14
Penzion	Penzion Moravan	80	Americká 3
Penzion	Penzion Na Hradbách	4(+3)	Hanácká 1
Penzion	Penzion Pod Hájem	21	Potoční 1
Ubytovna	Haso Ubytovna	30	Langrova 37
Ubytovna	Marie Pantůčková		Zábřežská 69/41
Ubytovna	Domov mládeže Střední odborné školy, Šumperk	144	Zemědělská 3

Typ ubytovacího zařízení	Název	Kapacita (počet lůžek)	Adresa
Ubytovna	Domov mládeže Střední zdravotnické školy v Šumperku	60	ČSL. armády 1
Ubytovna	Domov mládeže u Sanatoria	266	U Sanatoria 1
Ubytovna	Ubytovna Hampl	26	Lidická 54
Ubytovna	Ubytovna Na Benátkách	36	Uničovská 13
Ubytování v soukromí	Apartmán 2+kk	4	Hlavní třída 2
Ubytování v soukromí	Apartmán Dakota	2(+2)	Hlavní třída 16A
Ubytování v soukromí	Apartmány Stará Sokolovna	6 (+4)	Temnická 119
Hostel	Hostel Korzo	47	Dr. E. Beneše 2871/5

Zdroj: vlastní rešerše na internetu; webové stránky jednotlivých zařízení, MěÚ Šumperk www.sumperk.cz

Nabídka stravovacích zařízení (celkem jich byla v roce 2012 evidováno 85) je následující:

Tabulka 34 Stravovací zařízení a bary ve městě Šumperk, 2012

Typ stravovacího zařízení	počet
Restaurace a pizzerie	22
Kavárny, cukrárny	11
Bary	24
Hostince, pivnice	15
Vinotéky	6
Rychlé občerstvení	7

Zdroj: Ročenka Šumperk, 2012

8.3 Návštěvnost

Podle údajů z českého statistického úřadu přijede ročně do města Šumperka kolem 7 000 návštěvníků (viz tab. 35). Tento údaj ale jistě není konečný, protože Český statistický úřad umí zachytit pouze tu část návštěvníků, která v daném místě přenocuje v některém z neprivátních ubytovacích zařízení. Vzhledem k dalšímu průzkumu agentury CzechTourism (viz níže) ale v případě Šumperka představují příjezdy turistů s přespáním zhruba 43 % všech příjezdů. Lze tedy předpokládat, že reálný počet příjezdů turistů do Šumperka je minimálně dvakrát vyšší. Z turistů, kteří do Šumperka přijíždí, tvoří převážnou většinu (cca 80 %) domácí turisté a pouze 20% tvoří turisté ze zahraničí. Od roku 2011 již pro města Šumperka nejsou údaje Českým statistickým úřadem publikovány.

Průměrná délka pobytu návštěvníků, kteří ve městě přenocují, je zhruba 3 dny a tedy 2 noci (přespání) a doba pobytu se spíše zkracuje.

Tabulka 35 Vývoj příjezdu hostů do Šumperka v letech 2000-2010

	Počet příjezdů hostů		Počet přenocování		Průměrný počet přenocování	Průměrná doba pobytu
	celkem	z toho rezidenti	celkem	z toho rezidenti		
2000	11 145	9 520	62 978	56 808	5,7	6,7
2001	5 990	4 186	15 861	11 739	2,6	3,6
2002	7 993	5 952	24 902	19 014	3,1	4,1
2003	5 899	4 230	16 828	10 226	2,9	3,9

	Počet příjezdů hostů		Počet přenocování		Průměrný počet přenocování	Průměrná doba pobytu
	celkem	z toho rezidenti	celkem	z toho rezidenti		
2004	7 872	6 428	16 798	13 212	2,1	3,1
2005	5 183	3 974	12 970	10 229	2,5	3,5
2006	7 738	6 492	17 877	14 767	2,3	3,3
2007	8 201	6 852	19 090	15 889	2,3	3,3
2008	8 175	6 284	17 886	13 765	2,2	3,2
2009	7 074	5 129	15 068	11 009	2,1	3,1
2010	6 908	5 652	15 174	12 564	2,2	3,2

8.4 Informační centrum Šumperk

Informační centrum Šumperk působí při Vlastivědném muzeu v Šumperku (Hlavní třída 22) a jeho činnost je finančně podporována městem Šumperk. Jeho součástí je i Městské evropské informační středisko, na které Statutární město Olomouc poskytuje každoroční finanční podporu ve výši 25 tis. Kč. Centrum se aktivně podílí na tvorbě tištěných materiálů, vydávaných Olomouckým krajem, které jsou pravidelně zdarma k dispozici. Probíhají v něm vzdělávací kurzy a pracuje se na zkvalitnění služeb cestovního ruchu společně s městem Šumperk a Sdružením cestovního ruchu Jeseníky. Informační centrum pravidelně prezentuje Šumperk na veletrhu cestovního ruchu Regiountour a GO v Brně.³¹

Centrum nabízí následující služby:

- informace o institucích, službách a podnikatelských subjektech v Šumperku,
- přehled ubytování v okrese Šumperk,
- kulturní, společenské a sportovní akce města Šumperka a okolí,
- významné památky a zajímavosti regionu,
- turistické a cyklistické trasy,
- možnosti koupání a sportovního vyžití,
- aktuální zimní zpravodajství a možnosti lyžování,
- autobusové a vlakové spojení,
- rezervace do cyklobusů v Jeseníkách,
- prodej map, průvodců, pohlednic a publikací o regionu,
- propagační materiály a předměty,
- předprodej vstupenek - Klasika Viva, Losinské kulturní léto,
- zajištění prohlídky města s průvodcem a rozhledů z radniční věže
- veřejná internetová stanice,

³¹ Zdroj: Ročenka Šumperk, 2012

- prodej Olomouc region Card.

Otevírací doba Informačního centra je ve všední dny mezi 8 a 17 h a v sobotu od 9 do 13 hodin.³²

8.5 Sdružení cestovního ruchu Jeseníky

Město Šumperk je jedním ze subjektů, zapojených do sdružení cestovního ruchu Jeseníky. Toto sdružení vzniklo v roce 1999 a jeho cílem je rozvoj kvality služeb cestovního ruchu v oblasti Jeseníků. Členy sdružení jsou Olomoucký kraj, 24 měst a obcí, 5 lázeňských zařízení, 27 ubytovacích zařízení, 8 kulturních a vzdělávacích organizací a zařízení, 3 muzea, 20 lyžařských areálů, 6 sportovních institucí a další organizace.

Kromě města samotného jsou šumperskými členy sdružení: Akademie J.A.Komenského, Střední odborná škola Šumperk, SVČ a ZpDVPP Doris šumperk, Vlastivědné muzeum v Šumperku, SK Severka Šumperk, Scaron, spol. s r. o., Ski klub Šumperk, Tydra, kavárna PředMěstí, Letní tábory, o.s. a centrum Maják.³³

Smlouvou o vzájemné spolupráci z roku 2006 mezi městem Šumperkem, Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu a Vlastivědným muzeem v Šumperku se strany dohodly na společném postupu v propagaci a prezentaci města Šumperka a podpoře cestovního ruchu v rámci regionu Šumperska.

8.6 Výsledky průzkumu CzechTourism

Agentura CzechTourism provádí výzkum zaměřený na domácí návštěvníky turistických oblastí v letech 2010-2014. Informace získané v tomto projektu jsou zdrojem pro tuto kapitolu.³⁴ V tomto výzkumu jsou zvláště sbírány informace pro oblast Šumperk a okolí. Konkrétně se jedná o průzkum probíhající v létě 2013 a dotázáno bylo 101 návštěvníků.

8.6.1 Vzdálenost od místa bydliště a způsob dopravy

Nejvyšší podíl návštěvníků Šumperka a okolí přijíždí ze vzdálenosti 10 až 20 km, tedy z velmi blízkého okolí. Druhou nejpočetnější skupinou jsou pak naopak návštěvníci ve vzdálenosti vyšší než 100 km. Vysoký podíl návštěvníků z nejbližšího okolí je pro oblast Střední Moravy a Jeseníků velmi netypická. Z této vzdálenosti přijíždí do jednotlivých regionů obvykle nejmenší podíly obyvatel (cca 15 %).

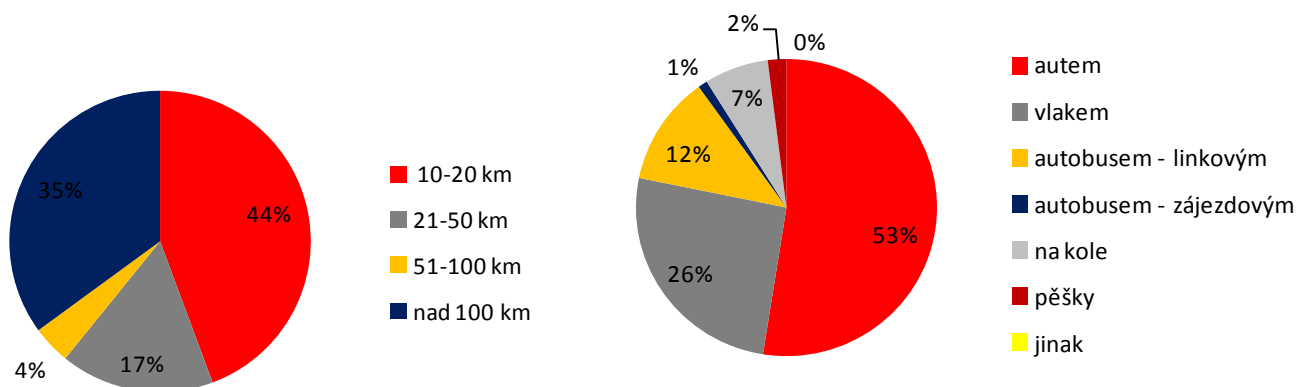
Více než polovina návštěvníků využívá pro příjezd do Šumperka a okolí osobní automobil, a zhruba čtvrtina (26 %) využívá vlak. V celém regionu Střední Moravy a Jesenicka je přitom podíl individuální automobilové dopravy tři čtvrtinový. Šumperk tak vykazuje vyšší podíl všech způsobů hromadné dopravy, i podíl lidí přijíždějících na kole či pěšky. Zde lze také vidět souvislost se vzdáleností, ze které většina návštěvníků přijíždí a která tak umožňuje alternativní způsoby dopravy.

³² Zdroj: IC Šumperk; www.infosumperk.cz

³³ Sdružení cestovního ruchu Jeseníky, www.jesenikytourism.cz

³⁴ Czechtourism, www.monitoring.czechtourism.cz

Graf 17: Vzdálenost návštěvníků Šumperka a okolí od místa bydliště a způsob dopravy, léto 2013

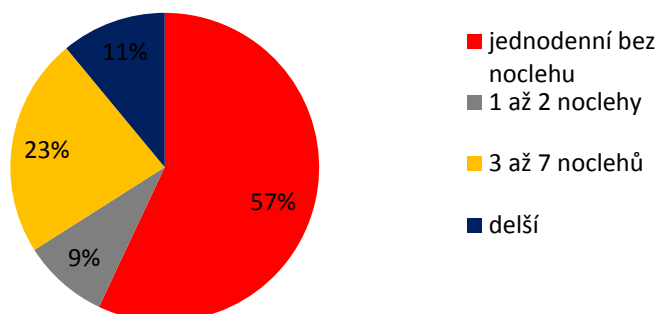

Zdroj: Czechtourism, www.monitoring.czechtourism.cz

8.6.2 Délka pobytu

Délka pobytu je jedním ze stěžejních ukazatelů, vypovídajících o turistickém ruchu v regionech. Vysoký podíl jednodenních návštěv bez noclehu je problém mnoha turistických regionů, obzvláště městských regionů a je snaha o přilákání více turistů, kteří v místě stráví minimálně jednu a více nocí. Tato situace platí i v Šumperku, kam na tyto krátké návštěvy přijíždí 57 % turistů. Je to nadprůměrný podíl ve srovnání s regionem Střední Moravy a Jeseníků, kde je na takto krátké pobyty zaznamenáno 50 % příjezdů. Na druhou stranu, 11% podíl více než 7mi denních návštěv je nadprůměrný (oproti 5 % v celém turistickém regionu).

Graf 18: Délka pobytu návštěvníků v Šumperku a okolí, léto 2013

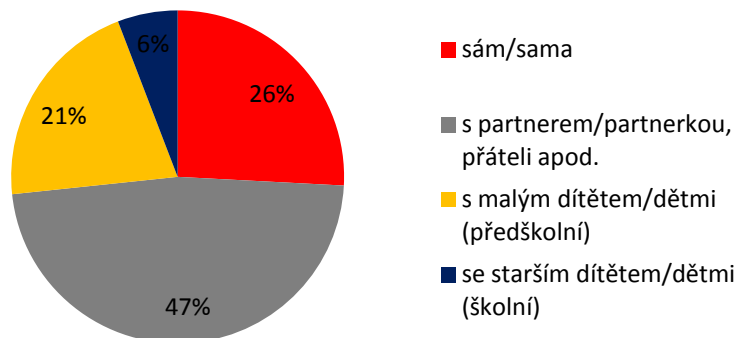

Zdroj: Czechtourism, www.monitoring.czechtourism.cz

8.6.3 S kým návštěvníci přijíždí

Nejvíce návštěvníků (47 %) přijíždí do Šumperka s partnerem, partnerkou či přáteli. Tento podíl je oproti průměru celého turistického regionu Střední Moravy a Jeseníků výrazně podprůměrný (79 %). Naopak nadprůměrný je podíl samotných návštěvníků - zhruba jedna čtvrtina, oproti průměru 14 %. Zbývá cca čtvrtina přijíždí s dětmi, většinou s dětmi předškolního věku.

Graf 19: S kým návštěvníci přijíždějí do Šumperka a okolí, léto 2013

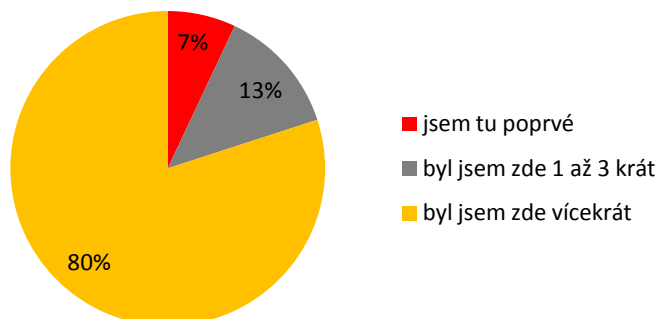

Zdroj: Czechtourism, www.monitoring.czechtourism.cz

8.6.4 Opakovanost návštěv

Až 93 % přijíždí do Šumperka a okolí opakovaně, z toho 80 % Šumperk navštívilo minimálně 4 krát. To je velmi vysoký podíl. I zde může jít o příčinnou souvislost se vzdáleností, ze které návštěvníci přijíždějí. Pro návštěvníky z blízkého okolí je dosažitelnost a poměrně snadná a mohou zde mít důvody k opakovaným návštěvám, jako jsou rodina, přátelé či nabídka služeb.

Graf 20: Opakovanost příjezdů návštěvníků do Šumperka a okolí, léto 2013

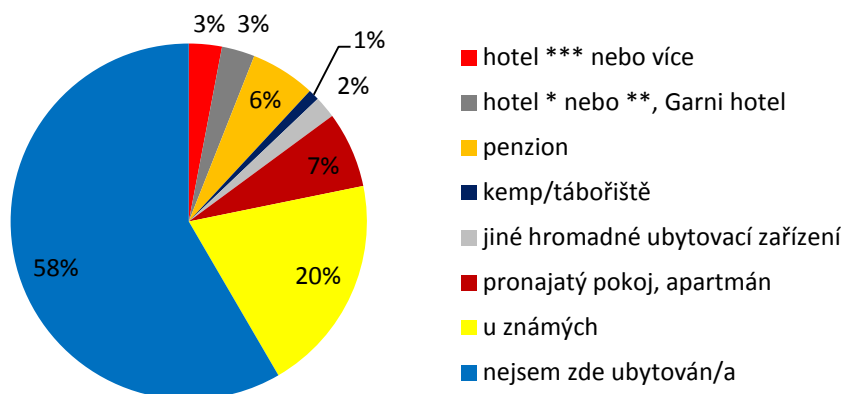

Zdroj: Czechtourism, www.monitoring.czechtourism.cz

8.6.5 Ubytovací zařízení

Vzhledem k nízkému počtu přenocování deklarovalo 58 % návštěvníků, že ve městě není ubytováno. Ze zbylých 42 % návštěvníků jich nejvíce využívá možnost ubytování v soukromí u známých či rodiny. To také může být vysvětlení vysokého počtu opakovaných návštěv, tedy že jedním z hlavních důvodů příjezdů je návštěva rodiny a přátel. Z ostatních způsobů ubytování jsou nejvíce využívány pronájem pokojů a apartmánů a penzióny.

Graf 21: Využití typů ubytovacích zařízení návštěvníků Šumperka a okolí, léto 2013

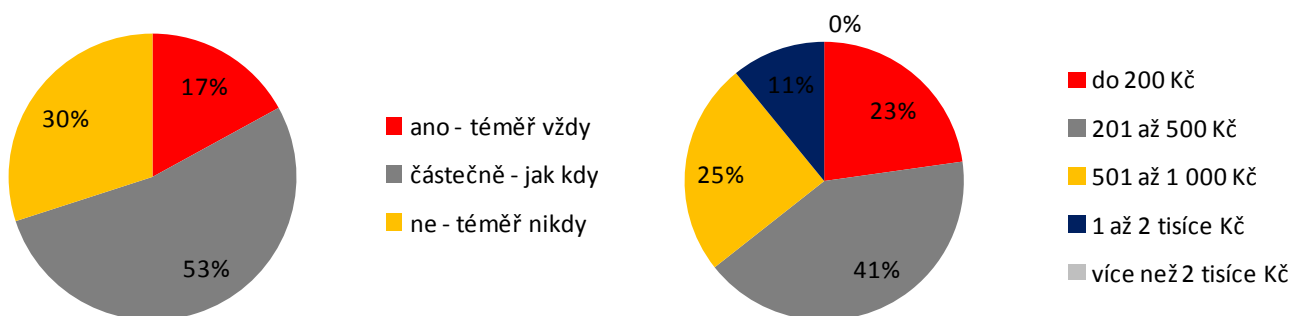

Zdroj: Czechtourism, www.monitoring.czechtourism.cz

8.6.6 Příspěvek do místní ekonomiky

Nadprůměrný podíl návštěvníků deklarovalo, že jejich denní útrata se pohybuje do 200 Kč. S tím také souvisí fakt, že až 30 % návštěvníků nevyužije za svůj pobyt žádné místní stravovací zařízení. Ve srovnání s regionem Střední Moravy a Jeseníku se jedná o 17 procentních bodů vyšší podíl. Opět lze tento fakt dát do souvislosti s vysokou mírou návštěvnosti známých či příbuzných, kde lze očekávat, že návštěvníci budou pohoštěni v domácím prostředí a nejsou tedy tak často nuceni využít veřejné stravovací zařízení.

Graf 22: Návštěvnost stravovacích zařízení a průměrná denní útrata návštěvníků Šumperku a okolí, léto 2013

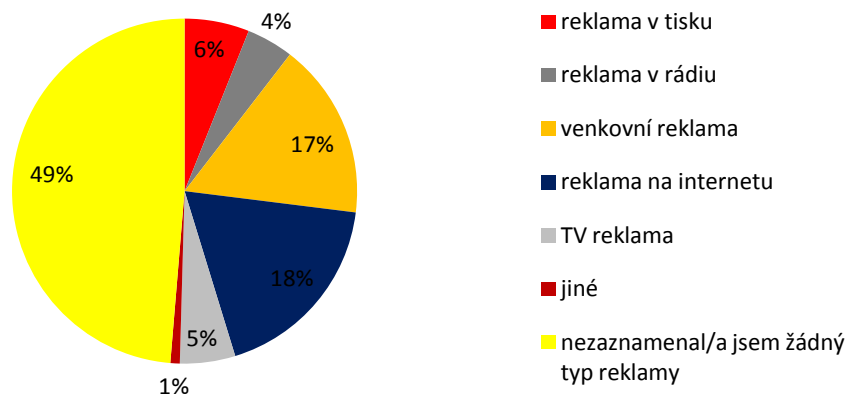
Zdroj: Czechtourism, www.monitoring.czechtourism.cz

8.6.7 Zásah reklamou

Otázka směřuje na zjištění, jaký dopad má reklama na návštěvnost regionu. V případě města Šumperka a jeho okolí téměř polovina návštěvníků nezaznamenala žádný typ reklamy. Ti

návštěvníci, kteří zaznamenali před svým příjezdem nějaký typ reklamy, zmiňují nejčastěji reklamu na internetu a venkovní reklamu.

Graf 23: Zásah návštěvníků Šumperka a okolí reklamou, léto 2013

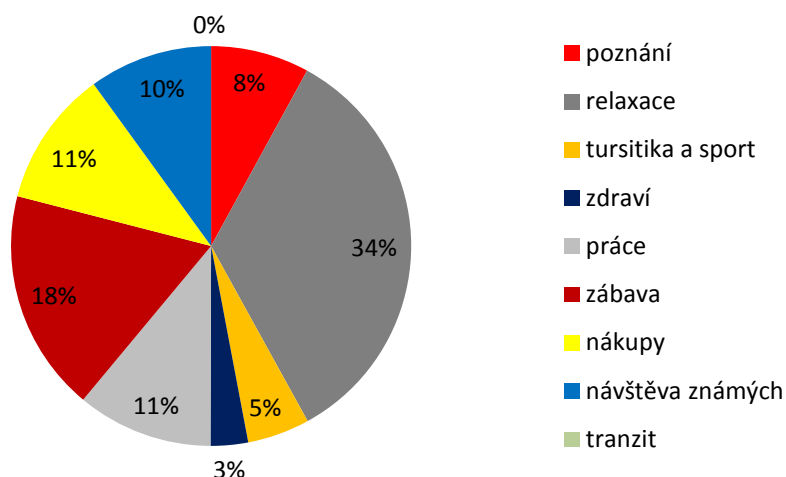

Zdroj: Czechtourism, www.monitoring.czechtourism.cz

8.6.8 Důvod návštěvy

O něco více než třetina návštěvníků přijíždí do Šumperka a jeho okolí s cílem zde zejména relaxovat. Druhým nejčastějším hlavním důvodem návštěvy je zábava. Až 11 % návštěvníků jezdí do Šumperka za prací a stejný podíl také za nákupy.

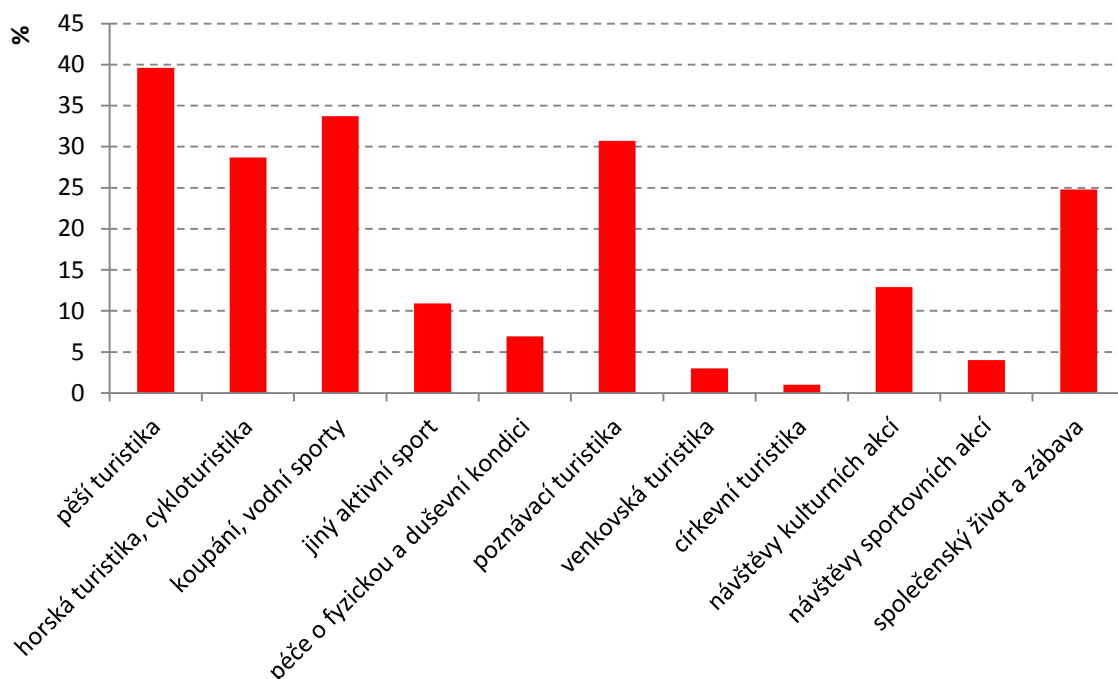
Graf 24: Převažující důvod, za kterým návštěvníci do Šumperka a okolí přijíždí, léto 2013

Zdroj: Czechtourism, www.monitoring.czechtourism.cz

Následující graf znázorňuje, jaký podíl návštěvníků udává jednotlivé typy aktivit jako ty, které jsou pro ně jedny z nejlákavějších. V případě návštěvníků Šumperka a okolí jsou to zejména pěší turistika, koupání a vodní sporty, poznávací turistika, horská turistika a cykloturistika (viz graf 25).

Graf 25: Nejlákanější aktivity pro návštěvníky Šumperka a okolí, léto 2013

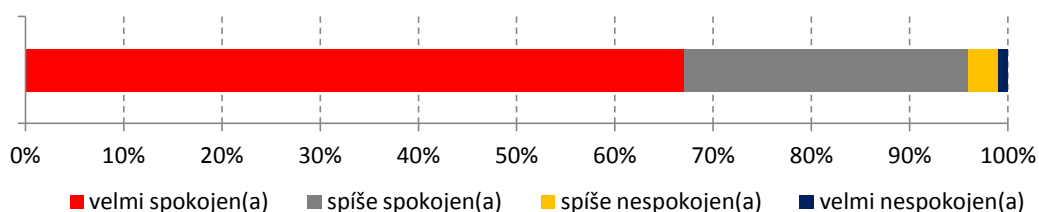

Zdroj: Czechtourism, www.monitoring.czechtourism.cz

8.6.9 Spokojenost návštěvníků a jejich hodnocení regionu Šumperk a okolí

Ve výsledcích monitoringu cestovního ruchu v regionu Šumperk a okolí je zajímavý rozdíl mezi vyjadřovanou celkovou vysokou mírou spokojenosti návštěvníků, kdy velmi a spíše spokojeno bylo 96 % respondentů. Podíváme-li se ale na jednotlivé kategorie, ke kterým se návštěvníci-respondenti vyjadřovali, takto vysokou míru pozitivního hodnocení nezaznamenala žádná z nich (viz grafy 26 a 27).

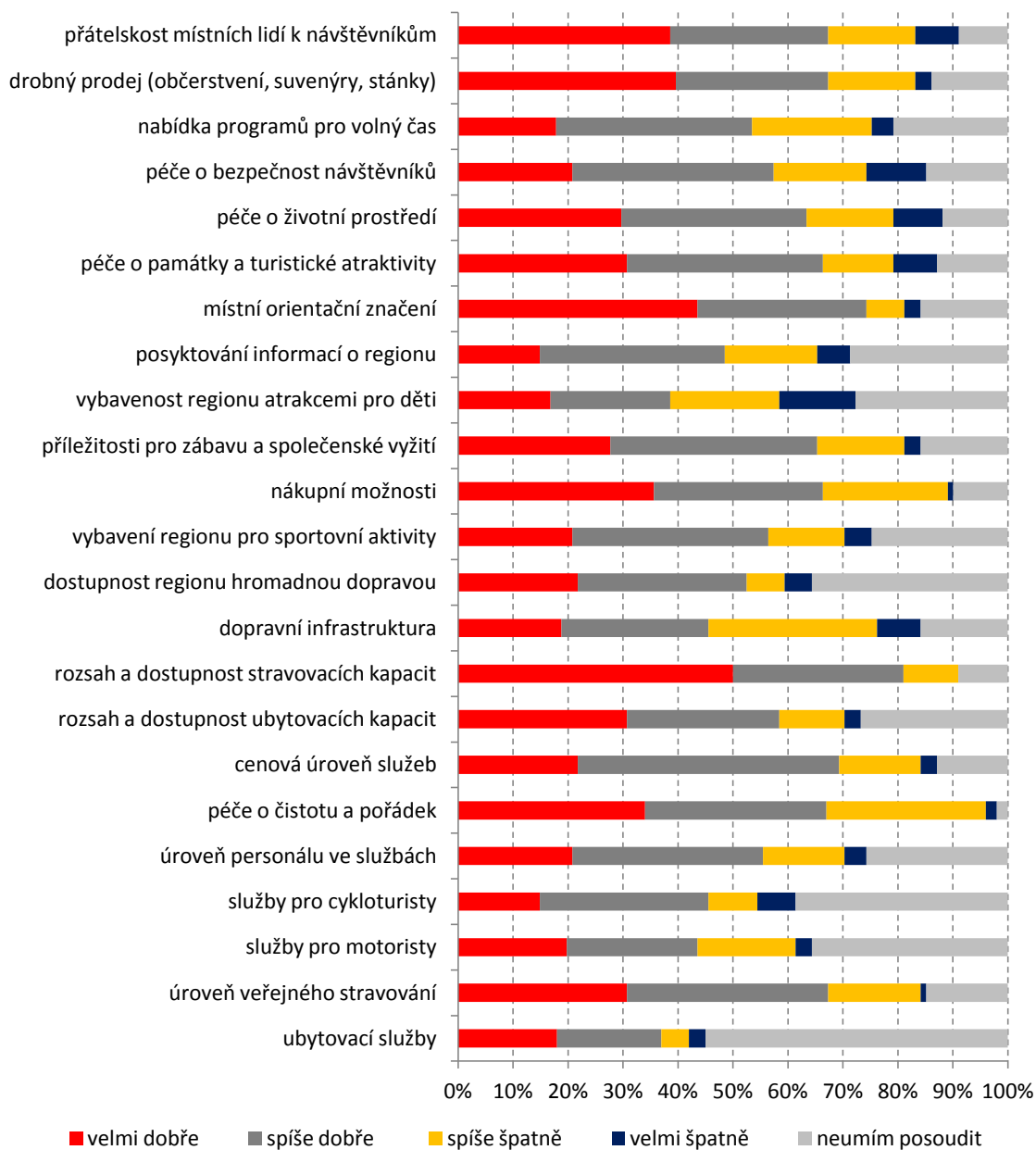
Graf 26: Celková míra spokojenosti návštěvníků Šumperka a okolí, léto 2013

Zdroj: Czechtourism, www.monitoring.czechtourism.cz

Z hodnocených kategorií se nejlepšího hodnocení dočkaly stravovací služby (ačkoliv až 30 % návštěvníků uvedlo, že se ve městě nestravují). Druhou nejúspěšnější kategorií byla kvalita místního orientačního značení. Naopak nejhůře hodnotili návštěvníci vybavenost atraktivitami pro děti, dopravní infrastrukturu a péči o životní prostředí, čistotu a pořádek.

Graf 27: Hodnocení jednotlivých služeb a aspektů cestovního ruchu

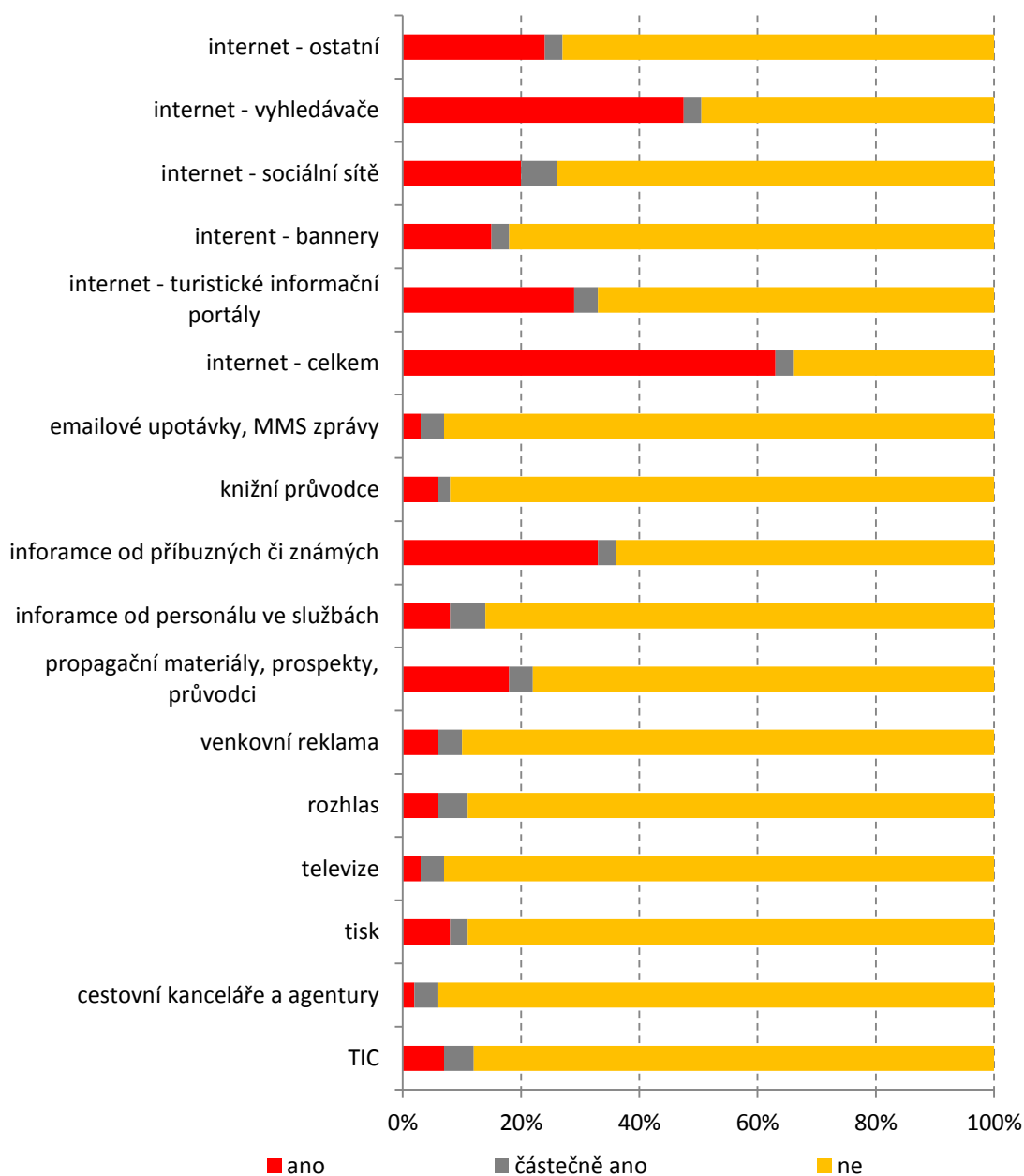

Zdroj: Czechtourism, www.monitoring.czechtourism.cz

8.6.10 Zdroj informací

Návštěvníci jako nejčastější zdroj informací o regionu uvádějí internet (cca dvě třetiny), přičemž mezi internetovými zdroji převládají vyhledávače jako je google a podobně. Druhým nejčastějším zdrojem informací jsou příbuzní a známí. Využití jednotlivých zdrojů pro získání informací o regionu je dokumentováno v grafu 28.

Graf 28: Využití různých zdrojů informací návštěvníky Šumperka a okolí, léto 2013

Zdroj: Czechtourism, www.monitoring.czechtourism.cz

8.7 Shrnutí

- Šumperk disponuje zachovalým historickým centrem s výstavními budovami (Malá Vídeň).
- Město nabízí návštěvníkům ucelené turistické produkty jako např. tematické prohlídkové okruhy.
- Vysoký potenciál má tematický cestovní ruch – možnost využití historických reálií jako jsou čarodějnické procesy či výjimečná tradice textilního průmyslu.

- Nabídka ubytovacích kapacit je orientována spíše na kvalitativně nižší a levnější typy ubytování (ubytovny, penziony, hotely maximálně do tří hvězdiček).
- Kontinuální pokles průměrné délky pobytu návštěvníku ve městě Šumperku.
- Vysoký podíl návštěvníků příjezdících do města z blízkého okolí (do 20 km) a vysoký podíl návštěv bez přenocování ve městě.
- Zhruba polovina návštěvníků jezdí do Šumperka primárně za zábavou a relaxací.

9 Doprava

9.1 Širší dopravní vazby

Město Šumperk leží v podhůří Jeseníků v údolí říčky Desné. Tímto údolím prochází ve směru od severovýchodu silnice I. třídy spojující Šumperk s Ostravskem (I/11) a Jesenickem (I/44). Obě tyto silnice prochází městem ve směru na jihovýchod a tvoří spojnici (I/44) s rychlostní komunikací R35 vedoucí do centra kraje a s Čechami (I/11) směr Hradec Králové. Šumperk leží na celostátních tratích 290 a 291, které napojují město na III. železniční koridor v Zábřehu a Olomouci. Za hranicí města leží veřejné vnitrostátní letiště. Těsně za hranicí Šumperka prochází ve směru sever-jih významná cyklotrasa, která spojuje Jadran s Baltem a je součástí evropské sítě Eurovelo. Město je prostřednictvím autobusových linek spojeno s nejvýznamnějšími městy ČR a všemi významnými městy Olomouckého kraje. Ve městě je provozována též městská hromadná doprava. Město disponuje generelem dopravy, který navrhuje opatření pro jednotlivé druhy dopravy.

9.2 Silniční síť

9.2.1 Základní komunikační skelet

Základní komunikační skelet je tvořen silnicemi I/11, I/44 (probíhají městem ve stejné stopě) a silnicí II. třídy II/446, procházející městem ve směru severozápad – jihovýchod (kolmo k silnicím I. třídy). Délka silnic I. třídy na území města je cca 4 km, silnice II. třídy asi 6 km.

Obrázek 11: Silniční síť ve městě a nejbližším okolí

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR

Hlavním silničním spojením města s okolím je silnice I/44, která město spojuje s navázáním na R 35 v Mohelnici s centrem Olomouckého kraje.

Z důvodu průchodu územím města v souběhu se silnicí I/11 a kvůli bariérovému efektu a dalším negativním vlivům je v rámci Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje plánována výstavba obchvatu silnice I/44 jižně od města v úseku Postřelmov – Petrov nad Desnou jako čtyřproudové komunikace včetně napojení na stávající silniční síť města.

Přeložka bude napojena s městem novým přivaděčem ve směru od jihozápadu zaústěným do křižovatky ulic Jesenická a Zábřežská, dále mimoúrovňovou křižovatkou se silnicí II/446 a mimo katastr města se silnicí III/44638.

Stávající nedostatečná dopravní dostupnost města (chybějící propojení rychlostní komunikací s Mohelnicí) je vnímáno jako negativní faktor, proto má vybudování kapacitní komunikace pro město rozhodující význam.

Po výstavbě obchvatu města lze očekávat snížení tranzitu ve stávající stopě ul. Jesenické, její přeřazení do kategorie silnic II., příp. III. třídy. Předpokládají se úpravy v křižovatkách (možné napojení stávajících uslepených komunikací) a příčného profilu v trase dnešního průtahu (doplnění cyklistických pruhů, ostrůvků, apod.).

Ve směru východ – západ je vedena silnice I/11, jejíž význam v skeletu komunikační sítě ČR dále poklesne po kompletizaci tahu R 35 mezi Hradcem Králové a Mohelnicí.

Silnice II/446, významná regionální vazba, spojuje město s Hanušovicemi na severozápadě a Uničovem na jihovýchodě. Plánuje se úprava průtahu této silnice s doplněním cyklistických pruhů.

9.2.2 Ostatní významné komunikace

Mezi ostatní významné komunikace lze zařadit silnice III. třídy, jejichž délka na území města je cca 15 km. Přehled všech silnic je obsažen v tabulkové části.

Do této kategorie lze rovněž zařadit další místní sběrné a významné obslužné komunikace Zábřežská, Šumavská, Jiřího z Poděbrad, Vančurova (část), Langrova (část), Čs. Armády (část), Uničovská (část), Dolnostudénská, Štefánikova, Dr. Beneše (část), Jeremenkova, gen. Svobody (část). Celková délka vozovek všech místních komunikací činí cca 105 km, chodníků pak cca 150 km.

Mezi významné projekty v oblasti místních komunikací byly v územním plánu řazeny propojení ulic Zábřežská s ul. Temenickou na západě zástavby, úprava propojení ulice Šumavské se Zemědělskou, výstavbu obslužných komunikací pro průmyslovou zónu vč. napojení, propojení ul. Uničovské a Žerotínovy.

Technický stav některých komunikací zejména v okrajové zástavbě není vyhovující.

Tabulka 36 Seznam silnic na území města Šumperka

Číslo silnice	Směr vedení
sil. I. třídy	
11	Štítý – Bludov – Šumperk – Rapotín – Rýmařov
44	Mohelnice – Zábřeh – Bludov – Šumperk – Rapotín – Velké Losiny
sil. II. třídy	
446	Hanušovice – Bratrušov – Šumperk – Nový Malín – Uničov
sil. III. třídy	
3703	Dolní Studénky - Šumperk
36916	Ruda nad Moravou - Šumperk

Číslo silnice	Směr vedení
36914	Bohdíkov - Šumperk
44636	Rapotín - Šumperk

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR

9.2.3 Intenzity dopravy

Největší dopravní zatížení vykazují podle celostátního sčítání dopravy z r. 2010 průtahy silnic I. třídy (10 tis. voz/den a více), dále silnice II/446 (s výjimkou severního okraje města cca 5-10 tis. vozidel) a silnice III/39916 (4-8 tis. voz/den). Přehled intenzit dopravy na všech sledovaných úsecích ve městě a okolí je doplněn obrazovou a tabulární přílohou. Z důvodů vysokých intenzit dopravy je ve městě řízeno 5 křižovatek a jeden přechod SSZ. Lze očekávat změny intenzit po dokončení obchvatu města.

Model dopravy byl aktualizován v roce 2010. Z modelu dopravy nevyplývají do výhledu žádné zásadní kapacitní problémy na síti. Přesto je nutné pokračovat v pravidelném pětiletém cyklu sčítání a vyhodnocování pro zajištění dostatečných kapacit na komunikační síti.

Tabulka 37 Intenzity dopravy

Číslo silnice	Úsek	Intenzita dopravy z r. 2010
sil. I. třídy		
11, 44	severovýchodní okraj Šumperka – sil.446	10438
11, 44	sil.446 – sil.36916	12829
11, 44	sil.36916 – židovský hřbitov	14659
11, 44	židovský hřbitov – jihozápadní okraj Šumperka	13765
sil. II. třídy		
446	sil.44636 – 100m severně od řeky Desná	5964
446	100m severně od řeky Desná – ul. Lidická	7190
446	ul. Lidická – sil.11	3664
446	sil.11 – ul. 8.května	9477
446	ul. 8.května – severní konec zástavby Šumperka	3686
446	severní konec zástavby Šumperka – sev. okraj Šumperka	2335
sil. III. třídy		
3703	jižní okraj Šumperka - Karlov	2525
3703	Karlov – sil.11	3051
36916	sil.11 – ul. Zábřežská	7345
36916	ul. Zábřežská – severozápadní okraj Šumperka	4390
36914		Nebylo sčítáno
44636	sil. II/446 – hranice Vikýřovic	1635

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR

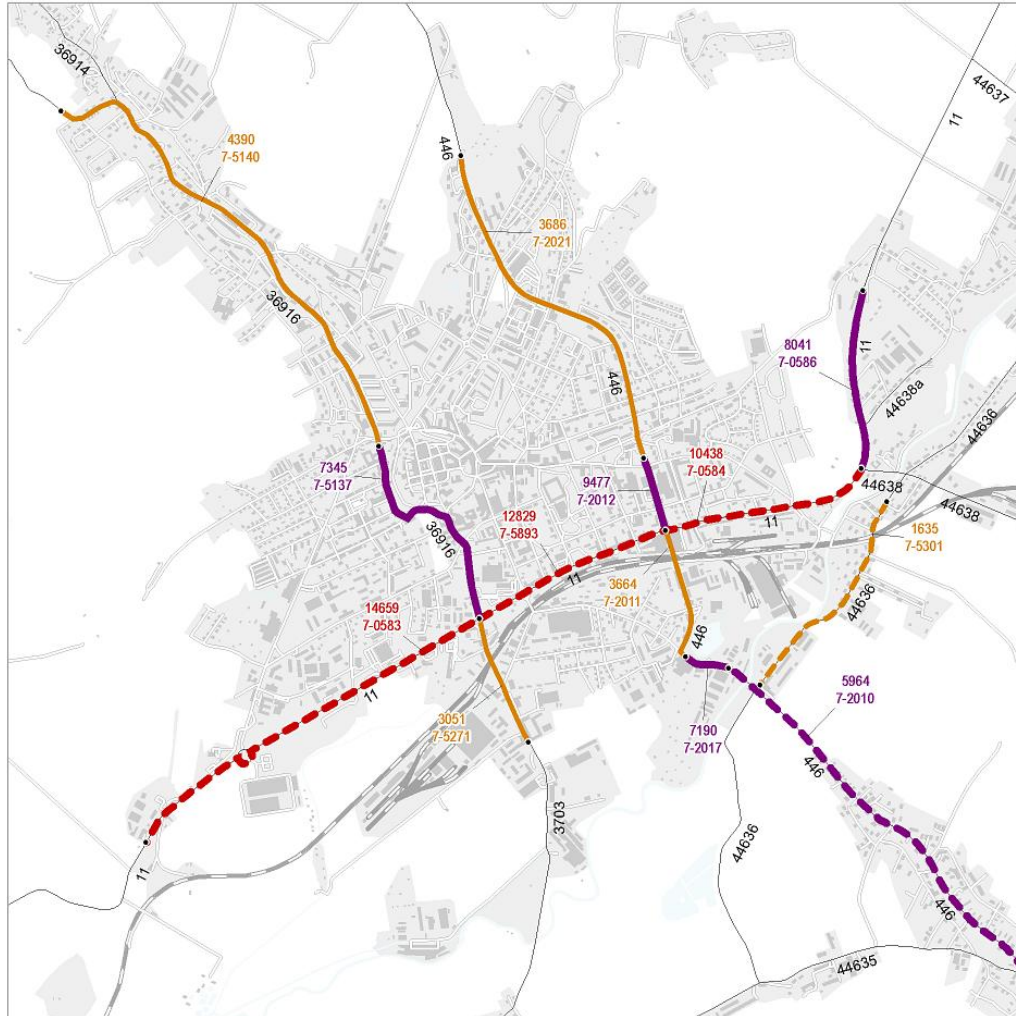
Obrázek 12: Denní intenzity ve městě v roce 2010

71-13

Šumperk

CZ0715-SU-1

Výsledky sčítání dopravy na dálniční a silniční síti ČR
v roce 2010

Tematické podklady z GlobalNetworku 1006 - zastavěná plocha, vodní plochy, železnice a silniční síť (1:25 000), ULS1007

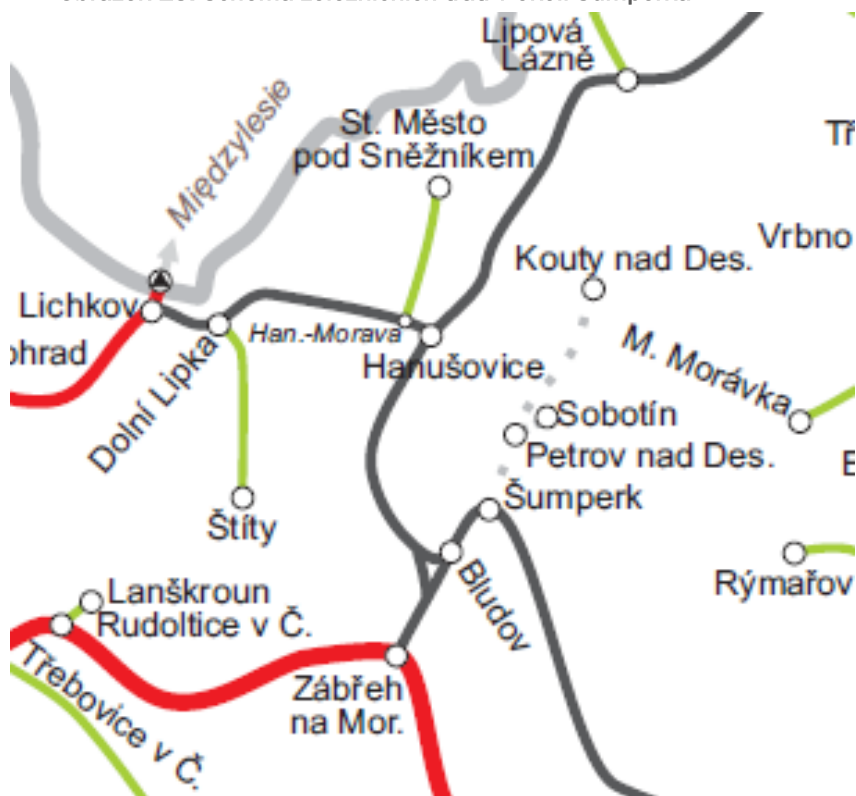
Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR

9.3 Železniční doprava

9.3.1 Železniční tratě

Město Šumperk je křižovatkou tří celostátních tratí – tratě č. 290 (Olomouc – Šumperk), 291 (Šumperk – Zábřeh na Moravě) a 292 (Krnov – Šumperk). Osobní doprava na těchto tratích včetně spěšných vlaků projíždějících Šumperkem je provozována Českými drahami. Dále ve městě začíná též regionální železniční trať 293 do Koutů nad Desnou a Sobotína, která je ve vlastnictví Svazku obcí údolí Desné a kde je osobní doprava provozována společností ARRIVA MORAVA. Všechny tratě procházejí železniční stanicí. Železniční stanice patří k největším co do objemu nákladní dopravy v Olomouckém kraji (obrat cca 2 000 nákladních vozů ročně). Denně přijedou a vypraví se v průměru 5 nákladních vlaků.

Obrázek 13: Schéma železničních tratí v okolí Šumperka

Zdroj: SŽDC

Na železniční trati č. 291 je provedena elektrifikace stejnosměrnou trakční soustavou 5kV, trať je jednokolejná. Tato trať vykazuje vysoké přepravní objemy osobní dopravy v rámci kraje. Ostatní tratě jsou rovněž jednokolejné, jsou provozovány motorovou trakcí. Podle zásad územního rozvoje Olomouckého kraje se počítá s elektrizací těchto tratí.

Koridory a plochy železniční dopravy jsou na území města stabilizované, předpokládá se případná možnost zavlečkování průmyslové zóny.

9.3.2 Železniční vlečky

Na území města jsou provozovány 4 železniční vlečky obsluhované ze stanice Šumperk.

9.4 Letecká doprava

Za hranicí města je umístěno směrem na jihovýchodě veřejné vnitrostátní letiště s travnatou přistávací drahou délky 0,7 km a šířky 0,1 km. Letiště je využíváno pro sportovní motorová, bezmotorová, ultralehká letadla a pro parašutistický výcvik, přistávat zde mohou letadla do 4,5 t. Nejbližší mezinárodní veřejné letiště je situováno v Brně-Tuřanech, neveřejné mezinárodní letiště v Přerově. Ochranná pásma letiště zasahující na území Šumperka jsou územním plánem stabilizována. Pro město je důležitý neveřejný zdravotnický heliport u nemocnice.

Obrázek 14: Letiště Šumperk - schéma

RWY	ROZMĚRY (m)	POVRCH	ÚNOSNOST	
10 / 00	700 x 115	TRÁVA	kg / 0,7 MPa	
24	700 x 90	TRÁVA	kg / 0,7 MPa	

	Shell 100, Shell W100
	v době provozu v omez. rozsahu
	omezeně, O/R
	omezeně bufet letiště restaurace Šumperk n. Malín
	48 osob objednat předem
	BUS od nádraží směr Hraběšice

VFR- den

Zdroj: AEROKLUB Šumperk

9.5 Vodní a nekonvenční doprava

Vodní doprava není ve městě provozována. Kontroverzní projekt kanálu Dunaj – Odra, příp. Labe se území města ani jeho okolí nedotýká. Nekonvenční veřejná doprava není na území města evidována. Ve městě je sportovní loděnice.

9.6 Hromadná doprava osob

Město Šumperk je zapojeno do Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje (IDSOK). Město tvoří zónu č. 1 tohoto systému. Integrovaný systém ve městě funguje na železniční, městskou hromadnou, dálkovou a příměstskou autobusovou dopravu provozovanou nejvýznamnějším dopravcem – ARRIVA MORAVA a.s..

Město je spojeno s významnými městy ČR šesti vnitrostátními dálkovými a s okolím 24 příměstskými autobusovými linkami. Pro turistické spojení v letní sezóně s Jeseníky funguje turistbus a cyklobus, oba s koncovou stanicí na Ovčárně pod Pradědem.

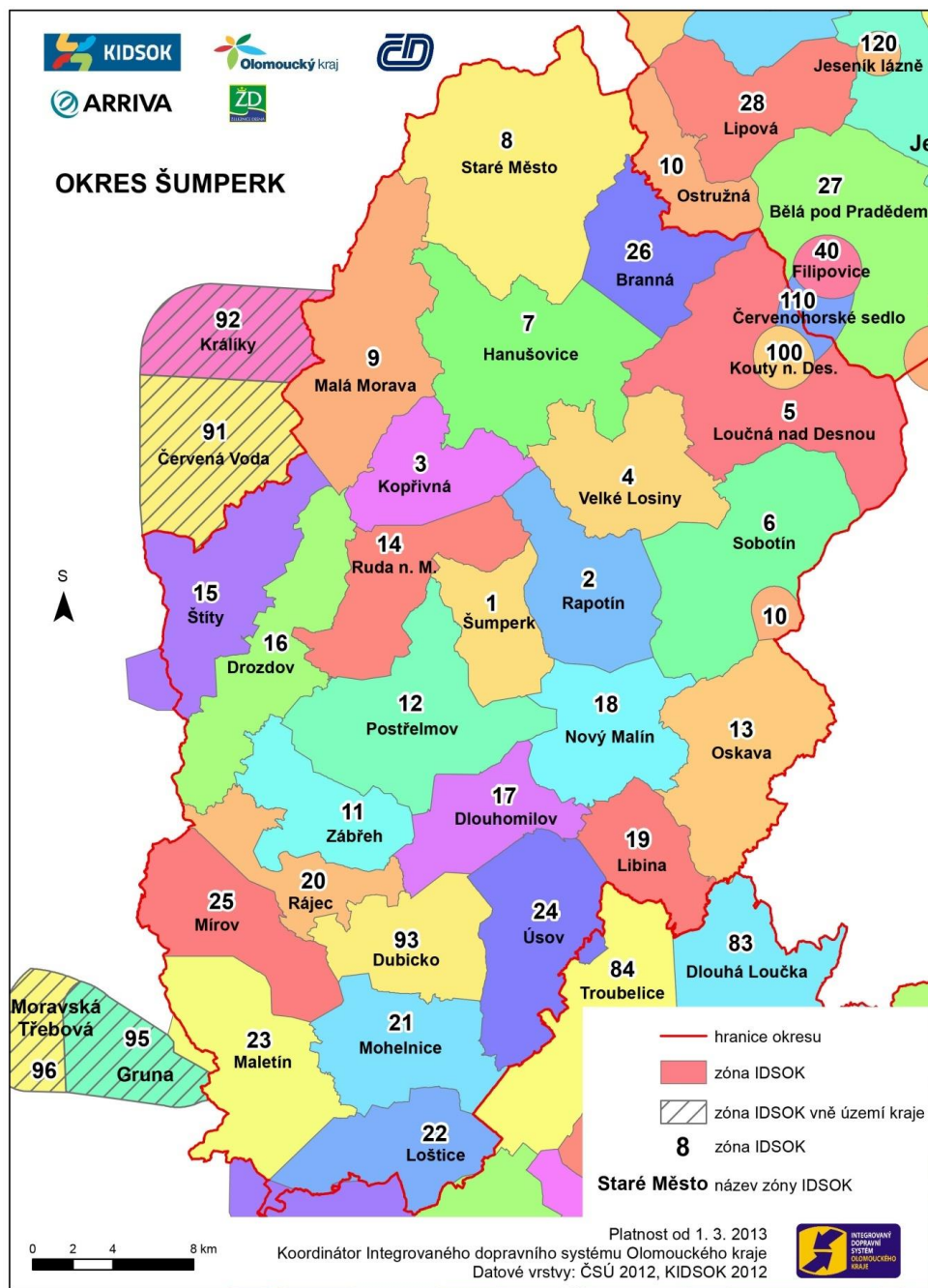
Městská hromadná doprava (MHD) je tvořena 5 linkami, které projíždí přestupním terminálem mezi autobusovou městskou, příměstskou, dálkovou a železniční dopravou. V pracovní dny je vypraveno na linky 106 spojů. Na území města je MHD obsluhováno 48 zastávek.

ARRIVA MORAVA a.s. denně přepraví v Šumperku v průměru 4 500 cestujících v příměstské dopravě a 2 100 cestujících v městské hromadné dopravě.³⁵

³⁵ Zdroj: ARRIVA MORAVA, a.s.

Obrázek 15: Integrovaný dopravní systém v okolí města

INTEGROVANÝ DOPRAVNÍ SYSTÉM OLOMOUCKÉHO KRAJE

Zdroj: KIDSOK

Do budoucna je vhodné zvážit na hlavních trasách autobusů zavést intervalovou dopravu.

9.7 Cyklistická doprava

Město je napojeno na celostátní síť cyklistických tras I. třídy prostřednictvím trasy č. 6114 a 6187, v jižním a západním okolí města je hustá síť cyklotras IV. třídy. Město začalo s výstavbou cyklistických stezek ve městě, což je příznivé pro udržení vyrovnaného poměru mezi automobilovou a ostatní dopravou. V současné době je na území města 3,4 km cyklistických stezek nebo cyklistických pruhů. Pro napojení okolní významné obce byla vybudována cyklostezka Šumperk – Nový Malín. Cyklistické pruhy jsou zřízeny na ulicích Temenická, Žerotínova,

Havlíčkova. Stezky pro chodce a cyklisty jsou realizovány na ulicích Lidická, Uničovská, podél potoka Temence a v Jiráskových a Smetanových sadech.

Z celostátního sčítání dopravy v roce 2010 vyplývá, že intenzity cyklistické dopravy v Šumperku jsou značné, pohybují se v hodnotách od 83 do 1141 cyklistů/den.

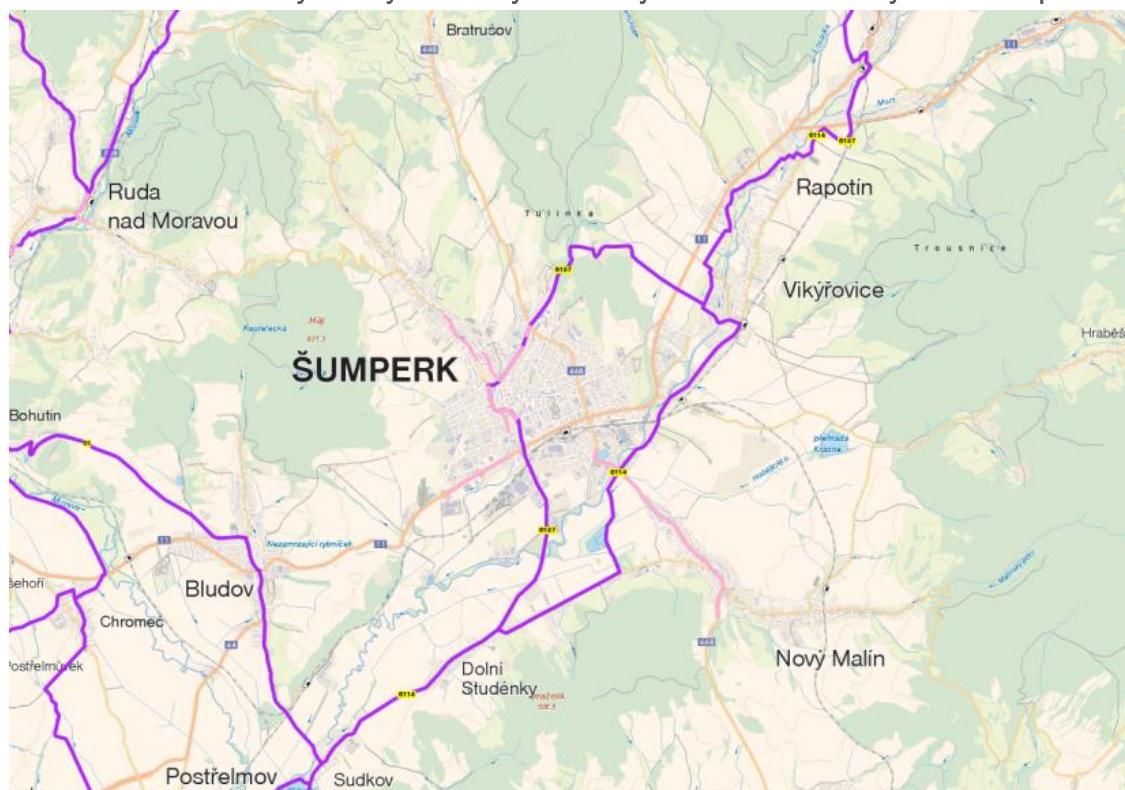
Tabulka 38 Seznam cyklotras procházející městem Šumperk

Název trasy	Směr vedení
cyklotrasa IV. třídy	
6114	Kladské sedlo (CZ/PL) – Staré Město – Velké Losiny – Rapotín – Šumperk – Dol. Studénky - Sudkov – Brničko - Nedvězí
6187	Vernířovice - V. Losiny – Sobotín – Rudoltice – Šumperk – Dolní Studénky

Zdroj: cykloserver.cz

Podle územní studie rozvoje cyklistické dopravy Olomouckého kraje se počítá s vyznačením cyklotrasy II. třídy nazvané Desná vedené od Červenohorského sedla přes Šumperk do Postřelмова s napojením na Moravskou stezku. Územní plán města stabilizuje koridory cyklistů a uvažuje též i s preferencí cyklistické dopravy formou plošných opatření (např. zóna 30, apod.). Nutno je připravit podmínky pro celodenní provoz cyklistů v pěší zóně a realizovat cyklistické pruhy podél sběrných komunikací.

Obrázek 16: Vedení cyklistických značených tras a cyklistické infrastruktury v okolí Šumperka

Zdroj: sumperk.cz

9.8 Pěší provoz

Rovněž pěší provoz je na území města vzhledem ke krátkým přepravním vzdálenostem a pěší zóně v centru značně rozšířen. S výjimkou pěší zóny tvoří nejpodstatnější pěší trasu vztah centra s autobusovým a železničním nádražím. V současné době se připravují úpravy nadměrně dlouhých přechodů přes komunikace. Územní plán předpokládá řešení hlavních pěších propojení,

bezpečné křížení hlavních tahů, zejména průtahů, provedení zásadních opatření ve smyslu dopravního zklidnění.

Městem procházejí též značené turistické trasy Klubu českých turistů.

Obrázek 17: vedení turistických značených tras v okolí Šumperka

Zdroj: mapy.cz

9.9 Statická doprava

Ve městě je k dispozici cca 4 000 míst k parkování, cca 1 700 řadových a boxových garáží, 50 autobusových stání a záchytné parkoviště pro 100 nákladních vozidel. Územní plán určuje plochy pro rozšíření kapacit. Připravuje se výstavba hromadné garáže u ul. Finské v Temenicích.

Jako v každém městě je problémem statická doprava v centru města a jeho nejbližším okolí a na sídlištích. Parkoviště v centru města jsou převážně zpoplatněna, ve dvojí sazbě tak, aby byla regulována. Odstavování na sídlištích není adekvátní požadovaným potřebám. Nedostatečně řešené parkování je možnou hrozbou pro případ požárů nebo živelné katastrofy, neboť komunikace zejména na sídlištích jsou blokovány parkujícími vozidly a nezajišťují požadovanou přístupnost vozidlům hasičských jednotek a lékařské služby. Nutno je uvažovat v souladu s územním plánem a s územními studii s výstavbou parkovacích objektů a ploch v sídlištích a postupně upravovat v centru regulaci parkování, např. změnou sazby za hodinu parkování. Ve výhledu je možné řešení systémem Park & Go.

9.10 Bezbariérová řešení

Městská hromadná doprava je postupně vybavována bezbariérovými vozidly. Bezbariérovost není zaručena u příměstských a dálkových autobusů. Autobusové nádraží není řešeno bezbariérově, většina zastávek MHD však byla upravena pro potřeby invalidů.

Převážná většina vlaků na trati 290 a 291 umožňuje jízdu osobám se sníženou schopností pohybu, u trati 292 je to cca polovina spojů. Trať 293 neumožňuje dle jízdního řádu dosud jízdu těmto cestujícím, aktuálně však existuje již bezbariérový provoz na některých spojích. Železniční stanice je po rekonstrukci a je vybavena opatřeními pro osoby se sníženou schopností pohybu.

Nutno je zavádět důsledné bezbariérové úpravy a vybavení prvky pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace v rámci rekonstrukcí a staveb nových komunikací, včetně opatření na zastávkách hromadné dopravy, na světelných signalizačních zařízeních a parkovištích. K tomuto účelu je vhodné zajistit pořízení generelu bezbariérových tras.

9.11 Shrnutí

- Z hlediska dopravní dostupnosti motorovou dopravou je negativně vnímána nedokončená stavba čtyřproudové komunikace mezi Mohelnicí a Šumperkem, která by urychlila napojení na páteřní síť ČR.
- Kapacitně se jeví stávající dopravní síť na území města vyhovující.
- Díky rekonstruované železniční trati do Zábřeha je k dispozici kvalitní spojení města s koridorovou tratí.
- Na území města funguje integrovaný dopravní systém, který umožňuje jízdu MHD, příměstskými autobusy a železniční dopravou na jeden jízdní doklad.
- Šumperk má k dispozici veřejné vnitrostátní letiště i heliport v areálu nemocnice.
- Ve statické dopravě je největší saldo v oblasti vysokopodlažní zástavby, je zapotřebí v rámci regenerace panelových sídlišť vytvářet podmínky pro pokrytí poptávky.
- Přes značné intenzity a potenciál cyklistické dopravy neexistuje spojitá síť kvalitních cyklistických komunikací, je nutno provést propojovací úseky a vybudovat cyklistické pruhy podél sběrných komunikací.
- Pěší komunikace nejsou vždy řešeny bezbariérově a nejsou vybaveny prvky pro slepce, je nutné rekonstruovat pro tyto potřeby též autobusové nádraží.
- S ohledem na velikost města by bylo vhodné další preferencí udržitelné dopravy předcházet zvyšování intenzit vnitroměstské IAD.

10 Technická infrastruktura

Technická infrastruktura slouží nejen domácnostem, ale také subjektům v hospodářské, podnikatelské sféře a službách. Pro komparaci s vyššími územními celky máme ovšem dostupné údaje pouze za technickou vybavenost bytů. Srovnání podílu bytů vybavených plynem, vodou (i teplou) a kanalizací přináší následující tabulka.

Tabulka 39 Technická vybavenost bytů (2011, v %)

Podíl bytů s	Šumperk	Olomoucký kraj	Česká republika
Plyn zaveden do bytu	84,3	70,2	62,2
Vodovod v bytě	94,5	93,1	91,5
Teplá voda	93,7	92,2	90,6
Přípoj na kanalizační síť	98,5	76,7	78,1

Zdroj: SLDB 2011

Dle údajů ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 vyplývá, že v Šumperku byl zaveden plyn do 9 560 bytů (84,3 %), 10 772 (94,5 %) bytů bylo napojeno na vodovod, teplou vodu mělo 10 633 bytů (93,7 %) a 11 172 bytů (98,5 %) bylo napojeno na kanalizační síť. Z tabulky výše vyplývají nadprůměrné údaje za město Šumperk ve srovnání s Olomouckým krajem, potažmo celou Českou republikou.

10.1 Vodní hospodářství a kanalizace

10.1.1 Zásobování vodou

Město Šumperk je zásobováno pitnou vodou ze 4 zdrojů: povrchový zdroj Kouty, prameniště Rapotín, Luže a Olšany. Toto rozdělení zdrojů umožňuje zásobovat město velmi kvalitní vodou podle aktuálních provozních potřeb tak, aby občané nebyli omezeni ani v provozně velmi náročných situacích. Mimo spotřebitele, kteří se nacházejí na území vymezeném administrativní hranicí města, jsou na skupinový vodovod Šumperk - Kouty připojeny i okolní obce. Vlastníkem skupinového vodovodu je společnost Vodohospodářská zařízení Šumperk, a.s. (Šumperk je majoritním vlastníkem). Provozování vodovodní sítě smluvně zajišťuje Šumperská provozní vodohospodářská společnost, a.s. V minulých letech bylo zásobování pitnou vodou realizováno téměř výhradně z podzemních zdrojů. Z celkového množství bytů v Šumperku je na skupinový vodovod napojeno 94,5 % z nich, teplá voda je pak přivedena do 93,7 % bytů. V části zástavby Horní Temenice jsou ještě soukromé studny, protože zde podzemní vody nejsou pro veřejné zásobování vhodné a v prostoru za nádražím jsou v průmyslové zóně mírně znečištěné původní výrobou.

Celková dodávka pitné vody pro město Šumperk v roce 2012 činila 1,68 mil. m³. Cena vody (vodné) činila 36,78 Kč/m³ (vč. DPH). Spotřebitelům bylo vyfakturováno vodné 1,43 mil. m³, z toho domácnostem 0,90 mil. m³, průmyslovým a ostatním subjektům 0,53 mil. m³. Cena vodného až do roku 2013 neustále stoupala, v roce 2014 je již na stejné částce jako v roce 2013, a to 39,10 Kč/m³. Cena vodného a stočného byla mimo jiné velmi negativně hodnocena v rámci průzkumu mezi podnikateli - viz kapitola věnující se ekonomice města.

Následující tabulka uvádí vývoj celkové dodávky pitné vody pro město Šumperk a vyfakturované vodné v letech 2007–2012. Z tabulky je patrná jak snižující se dodávka pitné vody, tak i spotřebitelům vyfakturované vodné. Naopak cena vody od roku 2007 stoupla cca o 15 Kč/m³.

Celkové ztráty (rozdíl mezi vyrobenou a fakturovanou spotřebou) vznikající při distribuci pitné vody činí kolem 15 %.

Tabulka 40 Vývoj celkové dodávky pitné vody pro město Šumperk a vyfakturované vodné v letech 2007–2012 (v mil m³)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 +2014
Celková dodávka pitné vody	1,87	1,75	1,75	1,75	1,75	1,68	x
Vyfakturované vodné	1,58	1,53	1,48	1,49	1,46	1,43	x
Celkové ztráty vznikající při distribuci pitné vody	0,29	0,22	0,27	0,26	0,29	0,25	x
Cena vody (vodné) (Kč/m³) včetně DPH	24,56	26,38	28,99	31,02	34,12	36,78	39,10

Zdroj: Ročenky města Šumperka, 2007 - 2012

Celková délka vodovodních řadů na území města v roce 2012 dosáhla 109,74 km, z toho přírodních řadů 11,85 km a rozvodných řadů 97,89 km (různých majitelů).

Vodovodní síť je v profilech DN 50 – 400 z různorodých materiálů (litina, ocel, PVC, osinkocement, sklo), proto také s ohledem na stáří řadů (podstatná část veřejného vodovodu byla vybudována v letech 1923–1930, od 60. let minulého století byly budovány kapacitní zdroje pro zásobení nově vznikajících skupinových vodovodů Kouty – Šumperk) je vhodné počítat s investicemi tak, aby nedošlo k většímu zastarávání. Kapacita skupinového vodovodu je v současnosti dostačující a i výhledově by měla bez problému pokrýt potřeby obyvatel a průmyslové výroby jím zásobované.

10.1.2 Kanalizační síť

Odvodnění starší části města je realizováno převážně jednotnou kanalizací se 7 odlehčovacími komorami, v novější zástavbě poblíž vodotečí (sídlíště Prievidzská, Zahradní, Finská, Belgická, Francouzská, Italská a v některých průmyslových areálech) naopak převažuje oddílná kanalizace. Kanalizace je ukončena v kanalizační čistírně na jihu města a odpad je sveden do řeky Desné. Počátek výstavby současné kanalizační sítě města je datován od roku 1890, ale podstatná část je z let 1931–1972, kdy také byla dokončena ČOV. Území centra města je prakticky ze 100 % odkanalizováno jednotnou stokovou sítí s pěti hlavními sběrači, v rámci územně plánovací dokumentace značenými písmeny A, B, C, D a E. Vlastník a provozovatel kanalizační sítě je stejný jako u veřejné vodovodní sítě.

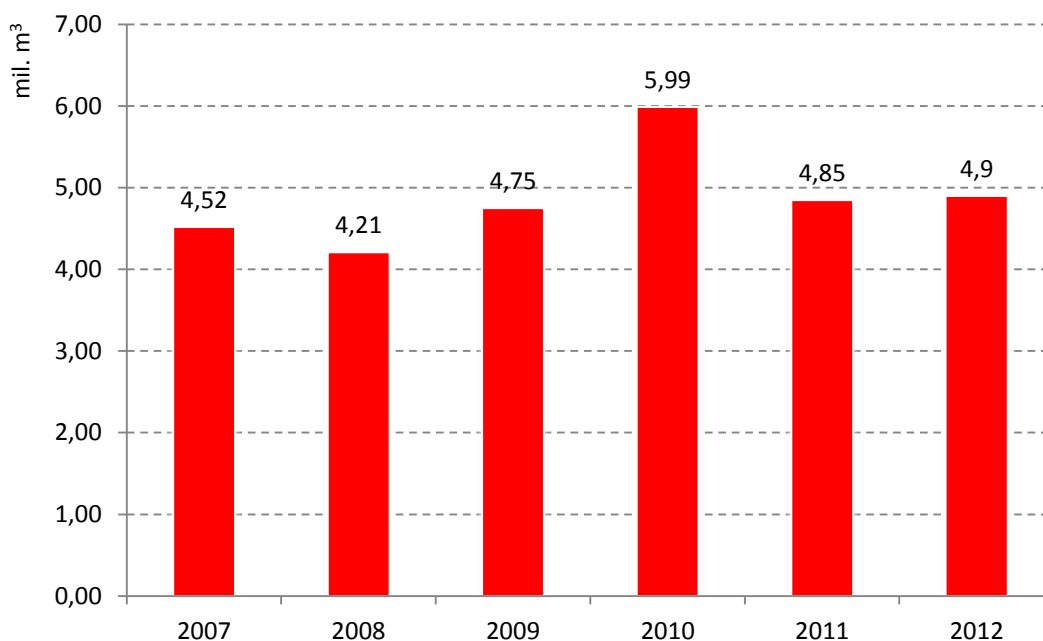
Podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2011 je 98,5 % bytů v Šumperku napojených na kanalizační síť. Žumpu či jímku používá pouze 0,8 % bytů.

Délka kanalizační sítě (bez většiny dešťové kanalizace) byla v roce 2012 93,61 km. V rámci projektu „Zlepšení kvality vod horního povodí řeky Moravy – I. etapa“ a „Zlepšení kvality vod horního povodí řeky Moravy – II. etapa“ byly a ještě v rámci 2. etapy budou nadále postupně jednotlivé úseky kanalizační sítě rekonstruovány.

Veškeré splaškové vody a část dešťových vod jsou svedeny do čistírny odpadních vod Šumperk a po vyčištění jsou vypouštěny do řeky Desné. ČOV Šumperk byla technologicky původně provedena jako mechanicko-biologická s anaerobním vyhníváním kalů na kapacitu 11 500 m³/den. Postupně došlo k rekonstrukci na celkovou kapacitu 50 000 EO (22 300 m³/den). Kromě města jsou na ČOV gravitačně přivedeny odpadní vody z obcí Vikýřovice, Rapotín, Petrov nad Desnou. Znečištění a množství odpadních vod z průmyslových podniků značně kolísá, a to se změnou výroby, úprav technologií a s celkovým vzhledem ploch průmyslových areálů. ČOV je v současné době vyhovující pro stávající i výhledové potřeby města.

V roce 2012 bylo v rámci ČOV Šumperk vyčištěno 4,9 mil. m³ odpadních vod. Meziroční trend čištěného množství odpadních vod v letech 2007 až 2012 je uveden následně.

Graf 29: Vývoj množství čištěné odpadní vody v letech 2007 – 2012 (v mil. m³)

Zdroj: Ročenky města Šumperka, 2007 – 2012

Odpadní voda (stočné) byla v roce 2012 fakturována za 37,34 Kč/m³ (vč. DPH) a bylo celkově vyfakturováno 1,97 mil. m³, z toho domácnostem 0,90 mil. m³, průmyslovým a ostatním subjektům 1,07 mil. m³. Cena stočného až do roku 2013 neustále stoukala, v roce 2014 je již na stejné částce jako v roce 2013, a to 39,70 Kč/m³. Z tabulky níže vyplývá snižující se množství vyfakturované odpadní vody. Cena stočného však za posledních 7 let stoupla o cca o 16 Kč/m³.

Tabulka 3 Vývoj vyfakturované odpadní vody 2007 – 2012 (v mil m³)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 +2014
Vyfakturované stočné	2,07	2,03	2,03	2,01	2,00	1,97	x
Cena stočného (Kč/m ³) včetně DPH	23,8	26,81	29,43	31,48	34,64	37,34	39,70

Zdroj: Ročenky města Šumperka, 2007 – 2012

10.2 Energetika

10.2.1 Zásobování elektrickou energií

Hlavním napájecím místem pro město Šumperk je rozvodna 110/222 kV situována na jihovýchodním okraji města. Rozvodna je napájena v běžném zapojení z českého systému – a to z rozvodny Krasíkov - Ráječek dvěma vedeními 110 kV o průřezu AlFe 240 mm². V mimořádných případech (poruchách) je možné rozvodnu Šumperk napájet také z moravského systému přes rozvodny Krnov - Česká Ves vedeními 110 kV o stejném průřezu AlFe 240 mm². Přenosové schopnosti napájecích vedení VVN jsou téměř 550 A a stávající max. zatížení je asi 300 A. Ve vedeních je 80% rezervy na přenos. Z hlediska spolehlivosti dodávky jde o prakticky bezporuchový provoz, který by mohly ohrozit pouze systémové havárie. Systém VVN není a ani v budoucnosti

nebude limitujícím faktorem dodávky el. energie do Šumperka. Transformační výkon rozvodny činí 120 MVA (3x 40 MVA).

Jihovýchodní části Šumperka dále probíhá linka VVN 400 kV vedena z Dlouhých Strání do Krasíkova. Z hlediska zdrojů elektrické energie se na území města Šumperka nachází dvě průtočné derivační elektrárny na řece Desné. U každé z nich se předpokládá roční produkce kolem 500 až 600 MWh - tj. obě vyprodukují asi 1 100 MWh/rok, tj. asi 4 000 GJ - což představuje pouze asi 0,3 % celkové spotřeby energie, ale také 1,1 % spotřeby elektrické energie.

Pro rozvod elektřiny k odběratelům se dále využívá 60 distribučních trafostanic 22/0,4 kV, 35 km vedení nízkého napětí, 31 km vedení vysokého napětí a 55 km kabelových rozvodů nízkého napětí.

Od roku 2007 se počet domácností, napojených na síť nízkého napětí, snižoval (z původních cca 15 000 na současných 12 000 domácností). Naopak počet zákazníků, převážně průmyslových podniků, napojených na síť vysokého napětí, se zvýšil z původních 95 na současných 110 zákazníků.

Vedení nízkého napětí

Téměř celé území města je napájeno kabelovou sítí. Střed města a části sídliště tvoří dokonce mřížovou síť, která se vyznačuje mimořádnou provozní spolehlivostí. Odběratel nepozná poruchu na síti NN, výpadek transformátoru a ani celého napáječe VN – zatížení okamžitě přebírají sousední prvky systému. Tohoto efektu lze dosáhnout za cenu jistého předdimenzování systému v normálním bezporuchovém stavu. Provozní zkoušky sítě prokázaly schopnost bezproblémového provozu při výpadku kteréhokoliv napáječe VN.

Mřížová síť v centrální části Šumperka je provozně jedna z nejspolehlivějších v rámci ČEZU s velkou přenosovou rezervou. Tím jsou vytvořeny technické předpoklady pro uspokojení všech požadavků do roku 2030. Limitujícím prvkem růstu odběru bude zřejmě transformační průřez 22 / 0,4 kV, který je ale možné řešit výměnou za větší transformátory 630 kVA, případně zahuštěním dalších trafostanic. Konkrétní lokality s nedostatkem výkonu zatím nejsou známy. Kabelová síť ve zbývajících částech města je tvořena vesměs zokruhovanou zjednodušenou mřížovou sítí, odběry na paprscích se nevyskytují, průměry kabelů jsou slabší než v síti mřížové.

Náklady na provoz a investice v oblasti energetiky dosáhly v roce 2012 136 mil. Kč.

Město Šumperk využilo v roce 2012 energetické burzy a ve svých objektech dosáhlo úspory téměř 10 % celkové spotřeby el. energie. Spotřebitelské ceny elektřiny se v průběhu roku 2012 zvýšily o 6 – 11,5 %. V ceně se silová energie podílí 34 %, distribuce 53 % a 13 % tvoří ostatní náklady.

Hlavním dodavatelem elektrické energie pro město Šumperk je ČEZ – Energetika, která má ve městě pracoviště 4 společností: ČEZ zákaznické služby, s.r.o., ČEZ Měření, s.r.o., ČEZ Distribuce, a.s. a ČEZ Distribuční služby, s.r.o. Hlavním předmětem podnikání skupiny ČEZ jsou činnosti související s nákupem, prodejem a distribucí elektrické energie.

10.2.2 Zásobování plynem

Město Šumperk je plně plynofikováno a zemní plyn je využit jak na vaření a přípravu teplé užitkové vody (TUV), tak na vytápění. Dodávku zemního plynu na území města Šumperka smluvně zajišťuje společnost RWE – distribuční služby, s.r.o.

Zásobení zemním plynem je z dálkovodu Olomouc – Mohelnice – Šumperk - Jeseník, který ve dvou větvích vede od Bludova (DN 200) a Zábřehu (DN 300). Po jejich spojení jihozápadně od města pokračuje západní větev přes městskou část Temenice k Rapotínu v profilu DN 300/40. Z tohoto vedení jsou přímo napojeny RS VTL/STL/NTL na jihozápadě u hřbitova - 1 200 m³/hod, na severu u Agritecu - 10 000 m³/hod a u VTL/STL/NTL Temenice - 5 000 m³/hod. Z této větve je zásobeno převážně vnitřní město a Temenice. Jižní větev 200/40 odbočuje z řady DN 300 od Zábřehu, vede kolem ČOV na Nový Malín a Vikýřovice. Je z ní zásobena především průmyslová zóna a severovýchod města. Jsou na ni připojeny tři RS VTL/STL (u Pars Nova - 5 000 m³ / hod, u ulice Uničovské v k. ú. Dolní Studénky - 5 000 m³/hod a u Vikýřovic, pekárna Skřivánčí Dvůr - 3 000 m³/hod). Tato trasa vede částečně po katastru obcí Dolní Studénky, Nový Malín a Vikýřovice.

Výstupy z regulačních stanic jsou propojeny sítí středotlakých rozvodů DN 50 - 300/0,4 a jsou z ní zásobeni většinou velkoodběratelé (včetně kotelen CZT) a novější zástavba. Na síti STL ve městě je sedm RS STL/NTL, které zásobují nízkotlaké rozvody DN 50 - 300 převážně v obytné části města, ale i některé velkoodběratele.

Délka plynovodní sítě na území města dosáhla 155 km a je jí dodáván plyn do 12 tisíc domácností, 855 maloodběratelům a 90 velkoodběratelům. Průběžně probíhá modernizace a rekonstrukce plynovodních rozvodů a s tím související servis. Vynaložené náklady v roce 2012 dosáhly na území města 122 mil. Kč, zejména na ul. Jesenická a výpadovka směr Rapotín. Spotřebitelské ceny plynu se v průběhu roku zvýšily o 8 až 12 %.

Maximální hodinový odběr zemního plynu ve městě je v zimní špičce asi 13 000 m³/hod, celková instalovaná kapacita regulačních stanic je 32 200 m³/hod. V tomto profilu je tedy vytvořena dostatečná rezerva. Rezerva je také v dimenzích řadů jak STL, tak NTL sítě.

Spotřeba plynu značně kolísá zejména u velkoodběratelů, kde změnou majitelů, výroby a nových technologií dochází ke značným změnám. U bytové zástavby dochází rovněž ke změnám následkem zateplování objektů a využíváním alternativních zdrojů energií.

Pro novou zástavbu bude preferováno rozšiřování především STL plynovodů. V nové zástavbě zejména rodinnými domy bude stále více využíváno k vytápění a přípravě TUV alternativních zdrojů až po tzv. pasivní domy a tedy spotřeba plynu bude spíše stagnovat.

V Šumperku byla uvedena do provozu bioplynová stanice v Temenici s elektrickým výkonem asi 500 kW a zhruba stejným výkonem tepelným. Roční spotřeba kogenerační jednotky této bioplynové stanice je asi 1 700 tis. m³ bioplynu a to je asi 36 000 GJ energie v palivu. Roční produkce el. energie je asi 3 600 MWh a to je asi 13 000 GJ a zhruba stejné je také vyprodukované teplo. Asi polovina této energie je však nutná pro udržení fermentace a zhruba 7000 GJ je dodáno do systému CZT města pro celoroční ohřev teplé užitkové vody. V Šumperku připadá v úvahu také využití bioplynu z anaerobního reaktoru čistírny odpadních vod. Vyhřívací nádrž o objemu 1 000 m³ vyprodukuje za den 600 až 800 m³ bioplynu za den tj. za rok asi 270 tis. m³. Při zvažované průměrné výhřevnosti tohoto bioplynu kolem 23,2 GJ / tis. m³ je potenciál asi 6 400 GJ primární energie. Po instalaci kogenerační pístové jednotky MT 140 s elektrickým výkonem 140 kW, je ročně touto stanicí vyprodukováno až 960 MWh elektrické energie a to je asi 3 500 GJ. Tepelná energie z kogenerační jednotky je využívána pro provoz ČOV.

10.2.3 Zásobování teplem

Zdrojově je soustava zásobování teplem ve většině zájmového území realizována soustavou centrálního zásobování teplem (51,8 % zastoupení bytových jednotek), individuálními zdroji tepla (44,7 % bytových jednotek) a v malé míře pak systémem domovních a blokových kotelen (3,5 % domovních jednotek). Převažujícím palivem je zemní plyn, následují elektrická energie, pevná paliva a v malé míře rovněž obnovitelné zdroje.

V roce 2011 (dle SLDB) z celkového počtu 11 347 obydlených bytů má 75 % ústřední topení a 14,5 % etážové topení.

V Šumperku je vybudováno 12 plynových kotelen zásobujících cca 6 000 bytových jednotek, 9 škol a 9 dalších organizací teplem a TUV. Dále je zde 17 malých kotelen zásobujících 2 MŠ, úřadovny města, domy s pečovatelskou službou, bytové domy, muzeum, Dům kultury, hotel Sport a společnost Metra. Sedm z nich je uzpůsobeno i k výrobě elektřiny (kogenerační jednotky). Kromě toho je ve městě, zejména v průmyslových objektech, řada menších kotelen. Tento stav by měl zůstat pokud možno zachován s ohledem na čistotu ovzduší.

Provozovatelem těchto kotelen, které jsou převážně na severozápadě a severovýchodě města, je společnost SATEZA, a. s. Celková spotřeba tepla ze všech kotelen je orientačně 40,0 MW (1 300 000 GJ/rok, z toho bytový fond 370 000 GJ/rok), instalovaný výkon 61,3 MW (z toho bytový fond 18,2 MW). Ve zdrojích je rezerva. Rozvody tepla v sídlištích jsou realizovány teplovody a rovněž v nich je dostatečná rezerva.

Palivem v kotelnách je převážně plyn 80 %, tuhá paliva 15 %, tekutá 3 %, ostatní 2 % (orientační hodnoty, které se mění se změnou cen paliv). U bytového fondu je to jen plyn, u průmyslu je to kombinace všech druhů paliv.

Obecně dochází k poklesu odběru tepla a to především vlivem masivního zateplování bytových domů a také vlivem dokončení procesu instalace úsporných termostatických ventilů a poměrového měření individuální spotřeby tepla v bytech.

10.3 Telekomunikace a radiokomunikace

Na území města Šumperka jsou provozovány sítě veřejných elektronických komunikací, které provozují různí operátoři. Jsou to podzemní a nadzemní komunikační vedení, elektronická komunikační zařízení, rádiové komunikační zařízení, rádiové směrové spoje a zařízení veřejných mobilních komunikačních sítí.

Městem Šumperk prochází podzemní komunikační vedení přenosové veřejné komunikační sítě nadmístního významu operátorů Telefonica O2 Czech Republic, České Radiokomunikace, GTS Czech, ČD-Telematika a ČEZnet.

Pro připojení účastníků elektronických komunikací je ve městě vybudována přenosová a přístupová komunikační síť napojena z řídicí digitální ústředny HOST Šumperk operátora Telefonica O2 Czech Republic. Kapacita řídicí digitální ústředny HOST Šumperk a vedení přenosové a přístupové sítě elektronických komunikací operátora Telefonica O2 Czech Republic je dostatečná pro zajištění požadovaných služeb.

Pro zajištění služeb elektronických komunikací je ve městě vybudováno komunikační zařízení a komunikační vedení i jiných operátorů, např. UPC, GTS Novera apod. Městem dále prochází množství radiových směrových spojů různých operátorů elektronických komunikací.

Na území města jsou vybudovány základnové stanice veřejné komunikační sítě operátorů Telefonica O2 Czech Republic, T-Mobile Czech Republic a Vodafone Czech Republic. Zařízení základnových stanic mobilní komunikační sítě jednotlivých operátorů jsou instalována zejména na výškových budovách ve městě.

Na území města je zapojeno 7 980 pevných telefonních stanic, z toho 57 % bytových. V provozu je 46 telefonních automatů, převážně kartových. Počet a jejich rozmístění vyhovuje současné potřebě obyvatel města.

Území města je pokryto televizním a rozhlasovým signálem z televizních a rozhlasových vysílačů operátora České Radiokomunikace a vysílačů jiných operátorů elektronických komunikací.

10.4 Závěry

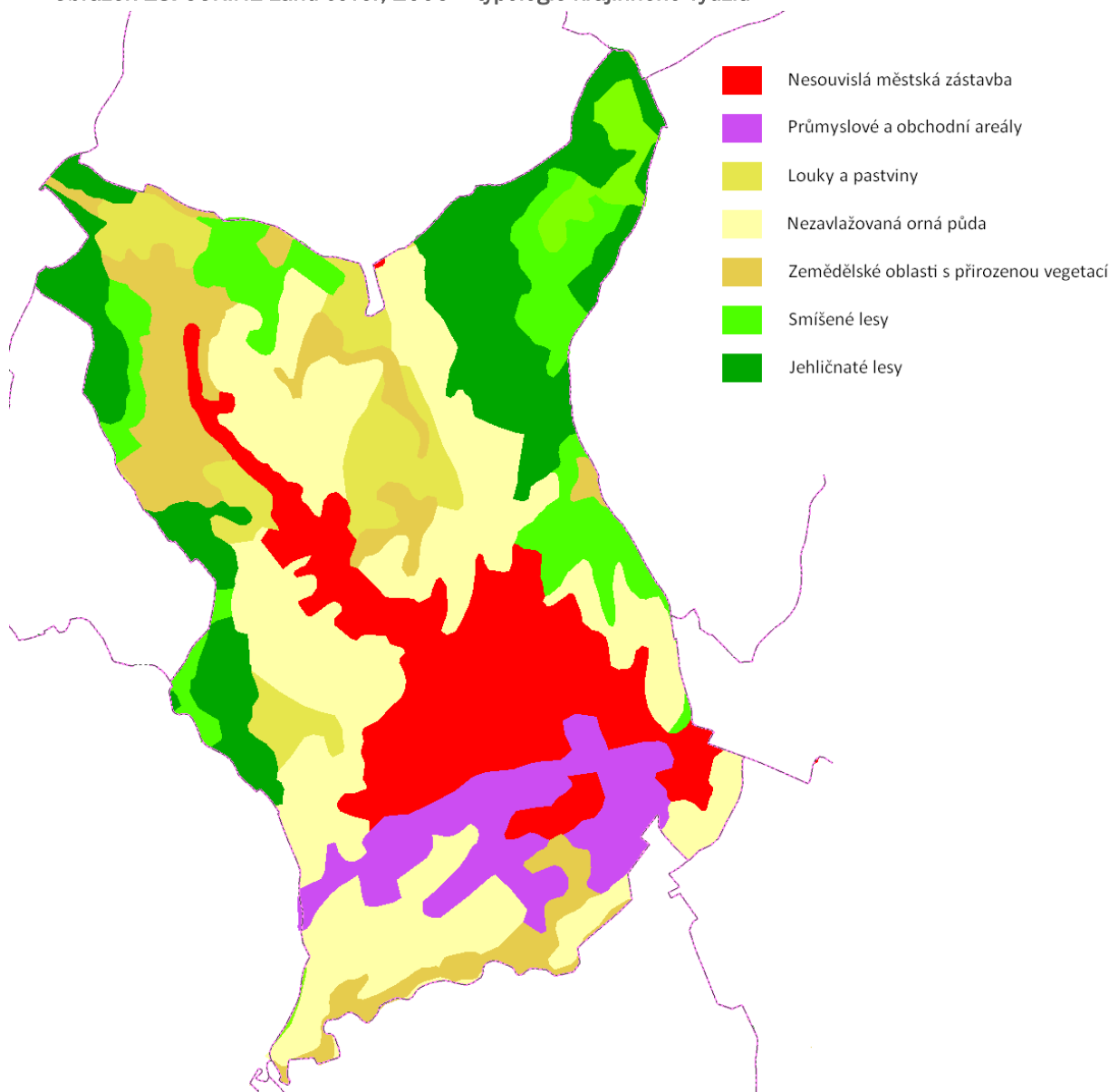
- 98,5 % bytů je napojeno na kanalizaci.
- Dostačující kapacita skupinového vodovodu v současnosti a i výhledově.
- ČOV s dostačující kapacitou v současnosti a i výhledově.
- V rámci průzkumu mezi podnikateli byla negativně hodnocena cena vodného a stočného
- Elektrovodní i plynovodní systémy s dostatečnou rezervou vyhovují a jsou plně dostupné a spolehlivé ve všech částech Šumperka.

11 Životní prostředí

11.1 Krajina podle využití a reliéfu

Využití půdy v katastrálním území města Šumperka vychází z velké části z charakteristik jeho reliéfu. Jak již bylo zmíněno v úvodní kapitole, město Šumperk leží v kotlině tvořené řekou Desnou. Nejnižší partie území se nachází v jižní části území města. V těchto plošších partiích se nachází zastavěná část města a průmyslové a obchodní areály. Naopak v severních oblastech katastrálního území se vyskytují vyšší partie reliéfu, na které je vázán výskyt lesů, ať již smíšených nebo jehličnatých.

Obrázek 18: CORINE Land cover, 2006 – typologie krajinného využití

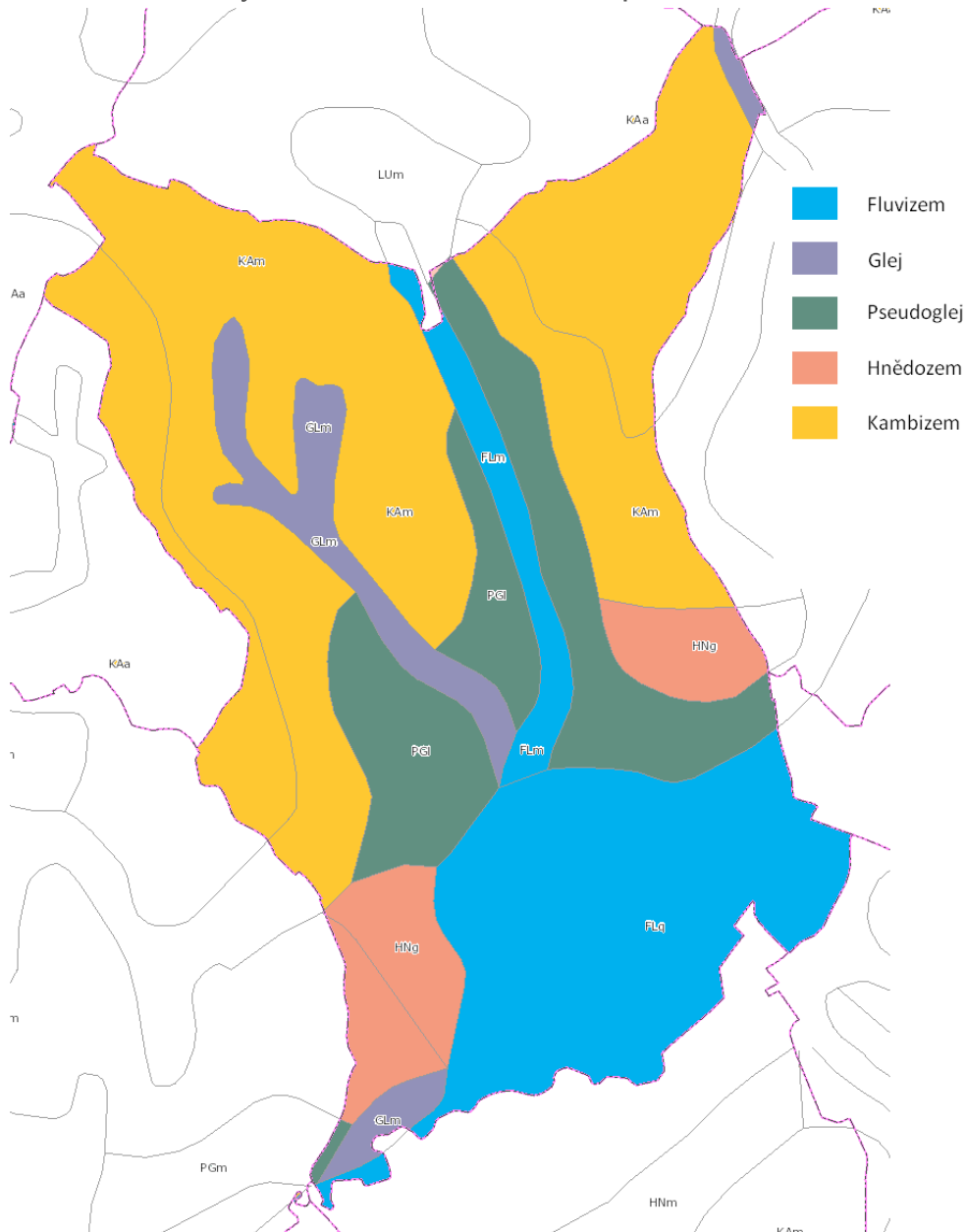

Zdroj: Geoportál, <http://geoportal.gov.cz>, 2014; vlastní úpravy

Využití krajiny souvisí také s typy půd, které se na území vyskytují. Zastavěná část území je vázána zejména na fluvizemě a glejové půdy. Je to dáno tím, že vznik města (stejně jako většiny ostatních

sídel v našich podmínkách) je vázán na zdroj vody, tedy v tomto případě řeku Desnou a Bratrušovský potok. Lesnaté části území jsou spjaty s kambizeměmi (nebo-li hnědými lesními půdami), které se nacházejí obvykle v členitějším reliéfu a vznikají zejména pod listnatými lesy.

Obrázek 19: Půdy na katastrálním území obce Šumperk

Zdroj: Geoportál, <http://geoportal.gov.cz>, 2014; vlastní úpravy

Celková výměra pozemků v katastrálním území města Šumperka je 2 788 ha. Největší podíl těchto pozemků připadá na zemědělskou půdu (necelá polovina celkové výměry), z níž 61 % tvoří půda orná. Lesní půda tvoří zhruba 26 % celkové výměry.

Tabulka 41 Struktura pozemků na katastrálním území města Šumperka (k 31.12.2013)

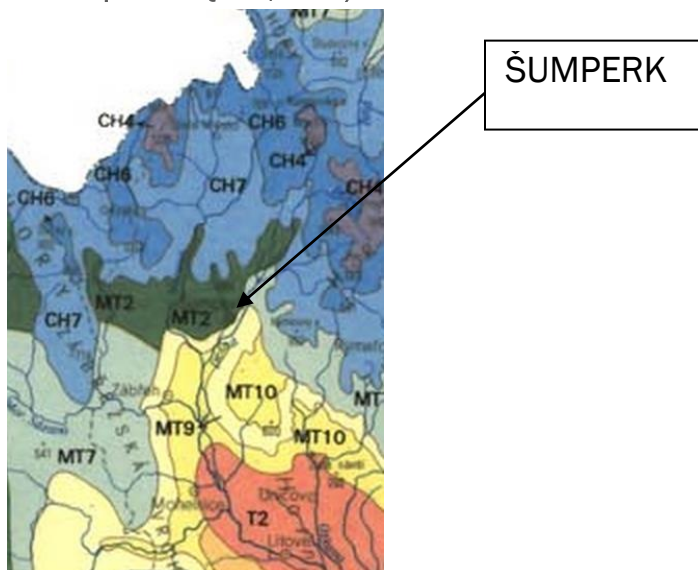
Druh pozemků	ha
Výměra celkem	2 788
Orná půda	806
Zahrady	152
Ovocné sady	4
Trvalé travní porosty	335
Zemědělská půda	1 317
Lesní půda	735
Vodní plochy	30
Zastavěné plochy	177
Ostatní plochy	615

Zdroj: ČSU, Městská a obecní statistika, www.vdb.czso.cz

11.2 Klima

Klimaticky, podle členění E. Quitta z roku 1971, náleží Šumperk do oblasti mírně teplé MT 2. Tato oblast je charakteristická krátkými, mírnými až mírně chladnými a mírně vlhkými léty, normálně dlouhými zimami s mírnými teplotami. Zimy bývají suché s normální dobou trvání sněhové pokrývky. Přechodná období bývají krátká s mírným jarem a mírným podzimem. Členění klimatických oblastí podle E. Quitta znázorňuje obrázek 20.

Obrázek 20: Poloha města Šumperka vzhledem ke klimatickým oblastem České republiky (členěné podle E. Quitta, 1971)

Zdroj: Quitt E. (1975): Mapa klimatických oblastí ČSR 1:500.000. Geografický ústav SAV, Brno (publikováno na: <http://www.ovocnarska-unie.cz/>)

11.3 Vodstvo

Jak již bylo několikrát zmíněno, významným vodním prvkem na katastrálním území města Šumperka je tok řeky Desná, která vzniká v Koutech nad Desnou soutokem dvou jiných řek, Divoké a Hučivé Desné a je levostranným přítokem řeky Moravy. Katastrální území města Šumperka tak patří do úmoří Černého moře. Přes město Šumperk také protéká pravostranný přítok řeky Desné, Bratrušovický potok. Část severovýchodní hranice katastru je tvořena údolím

Rejchartického potoka. Průměrný průtok řeky Desné je 4,08 m³/s. Ve městě Šumperk se na řece Desná nachází hlásný profil Šumperk. Průměrný roční stav vody je v tomto místě 87 cm a průměrný průtok 3,88 m³/s.

Nejvyšší zaznamenané stavy na hlásném profilu Šumperk byly:

8. 7. 1997 – 411 cm

6. 5. 1927 – 312 cm

20. 5. 1940 – 310 cm,

Přičemž limity pro stupně povodňové aktivity jsou: 170 cm (1. stupeň), 220 cm (2. stupeň), 260/336 cm (3. stupeň). Naopak sucho je vymezeno stavem vody 67 cm.

V jižní části katastru se také nachází největší vodní plocha stojatých vod, rybník Benátky, napájený vodou z řeky Desné. Jedná se o rybník v mimopstruhovém revíru se zákazem rybolovu ze strany od blízkého akvaparku a omezenou docházkou.

Z hlediska ochranných pásem vodních zdrojů je jedinou částí území spadající do oblasti ochranného pásma II. stupně jihovýchodní cíp katastru. V rámci něj je ještě vymezen úzký pruh pásma ochrany I. stupně, spojený s výskytem vodních zdrojů.

V jihozápadní části katastrálního území se nachází chráněná oblast přirozené akumulace vod (CHOPAV).

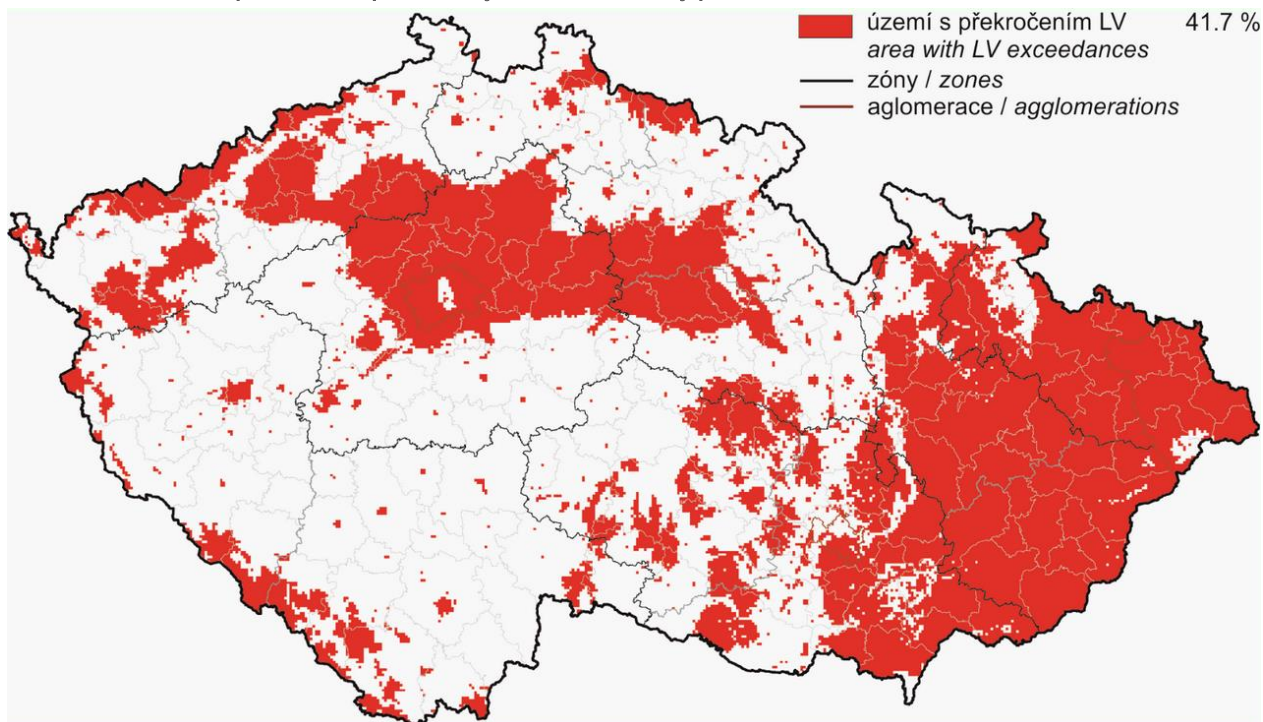
11.4 Znečištění ovzduší

Monitoring ovzduší je v Šumperku prováděn v areálu Městského úřadu, na ulici Rooseveltova. Kvalita ovzduší ve městě Šumperk není dlouhodobě příliš příznivá. Důvodem je vysoký výskyt polévatých částic. Naopak u oxidu siřičitého, oxidu dusičitého a ozonu stanovené imisní limity překračovány nejsou. Na znečištění ovzduší se ve městě podílí 1169 malých (pouze evidované dle legislativy) a 139 středních zdrojů.³⁶

Šumperk spadá i v rámci České republiky mezi tzv. oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO) – viz obrázek 21. To se odráží i v tom, že město si v roce 2005 nechalo zpracovat Program ke zlepšení kvality ovzduší města Šumperka.

³⁶ Ročenka města Šumperka 2012

Obrázek 21: Mapa oblastí s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví, ČR, 2012

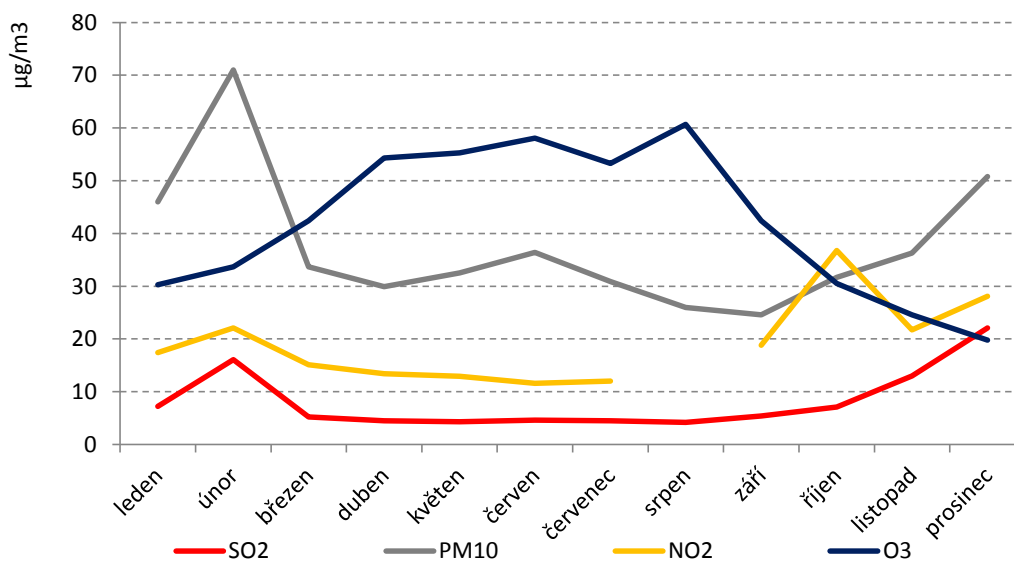
Zdroj: Český hydrometeorologický ústav; www.chmi.cz

Závažný problém v kvalitě ovzduší na území města Šumperka představuje výskyt vysokých koncentrací suspendovaných částic frakce PM₁₀. Výrazně vyššího počtu překročení denního imisního limitu PM₁₀ bylo dosaženo v souvislosti se zhoršenými rozptylovými podmínkami, kritické bývají obzvláště zimní měsíce. To dokumentuje i vývoj výskytu suspendovaných částic frakce PM₁₀ naměřených v Šumperku v roce 2012 (viz graf 30 a obrázek 22).

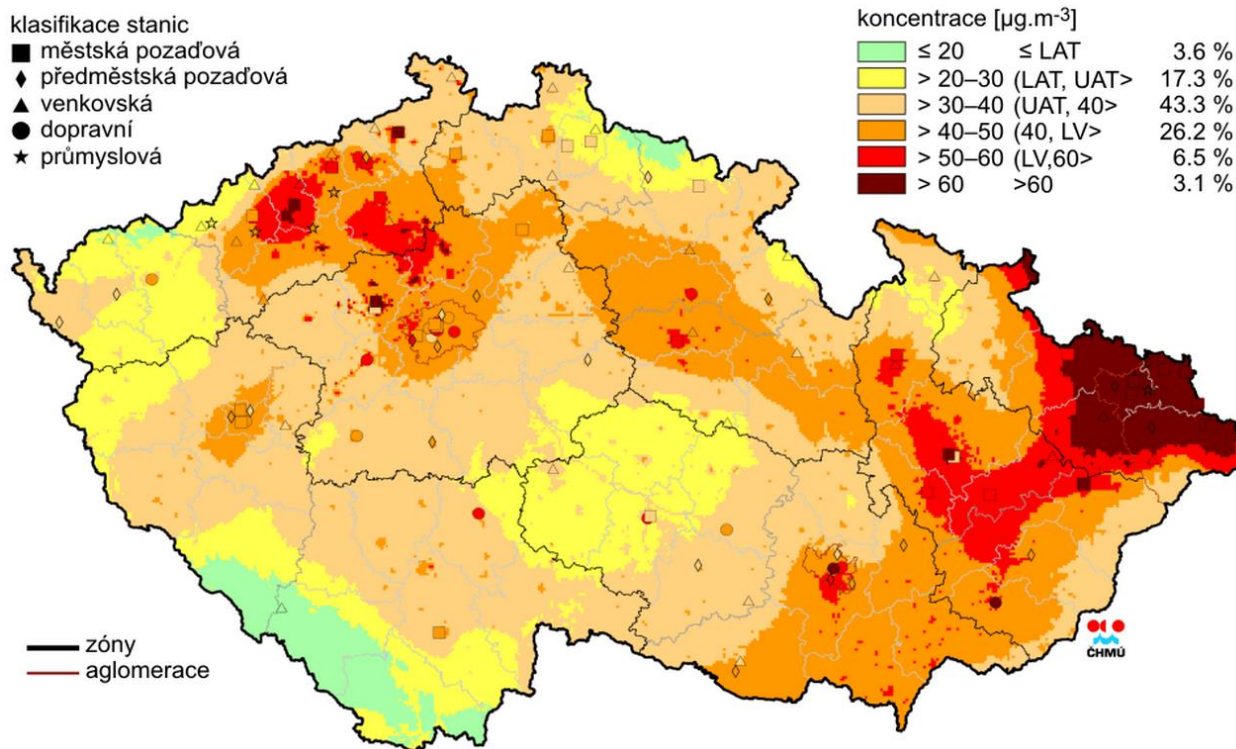
Částice PM₁₀ jsou částice obsažené ve vzduchu pocházející z přírodních (např. sopečná činnost, pyl nebo mořský aerosol) nebo z antropogenních zdrojů (např. spalování fosilních paliv ve stacionárních i mobilních zdrojích, otěry pneumatik, brzd a vozovek). Suspendované částice PM₁₀ mají významné zdravotní důsledky, které se projevují již při velmi nízkých koncentracích bez zřejmé spodní hranice bezpečné koncentrace. Zdravotní rizika částic ovlivňuje jejich koncentrace, velikost, tvar a chemické složení. Při akutním působení částic může dojít k podráždění sliznic dýchací soustavy, zvýšené produkci hlenu apod. Tyto změny mohou způsobit snížení imunity a zvýšení náchylnosti k onemocnění dýchací soustavy. Opakující se onemocnění mohou vést ke vzniku chronické bronchitidy a kardiovaskulárním potížím. Při akutním působení částic může dojít k zvýraznění symptomů u astmatiků a navýšení celkové nemocnosti a úmrtnosti populace. Dlouhodobé vystavení působení částic může vést ke vzniku chronické bronchitidy nebo ke zkrácení očekávané délky života.³⁷ Jejich zvýšená koncentrace ve městě je spojena s dopravní zátěží. Možnými opatřeními pro zlepšení situace jsou podpora výstavby cyklostezek a rozvoj služeb MHD, tedy snížení intenzity individuální automobilové dopravy ve městě.

³⁷ Zdroj: ČHMÚ, Znečištění ovzduší na území České republiky v roce 2011

Graf 30: Vývoj imisního znečištění vybranými látkami v průběhu roku 2012

Obrázek 22: Pole 36. nejvyšší 24hodinové koncentrace PM10, ČR, 2012

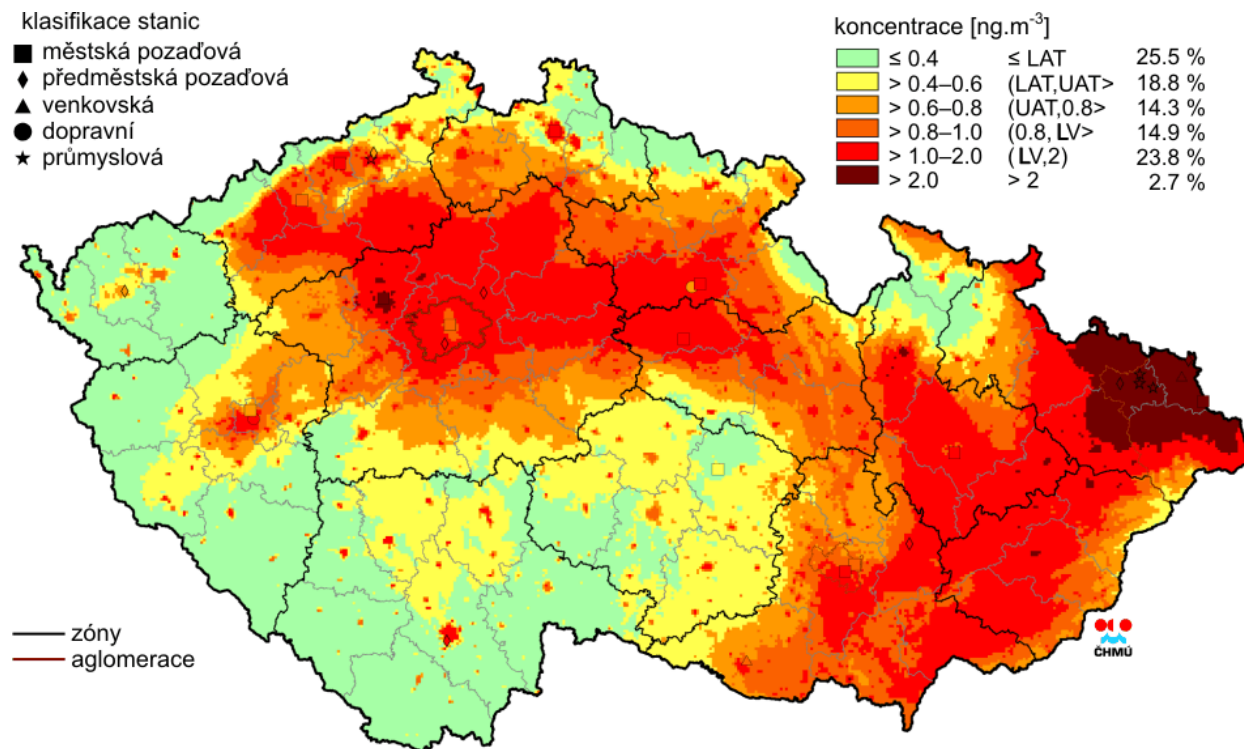

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav; www.chmi.cz

V kapitole věnované zdravotnictví je uvedeno, že v okrese Šumperk je nadprůměrným výskyt novotvarů u mužů i žen. Jednou z možných příčin může být právě zvýšená koncentrace benzo(a)pyrenu v ovzduší v Šumperku a jeho okolí. Jeho zdrojem jsou například nedokonalé spalování fosilních paliv jak ve stacionárních tak i v mobilních zdrojích, nebo některé technologie

jako je výroba koksu a železa. Ze stacionárních zdrojů jsou to především domácí topeniště, z mobilních zdrojů se jedná zejména o vznětové motory spalující naftu. Roční průměrnou koncentraci benzo(a)pyrenu v ovzduší v roce 2012 dokumentuje obrázek 23.

Obrázek 23: Pole roční průměrné koncentrace benzo(a)pyrenu v ovzduší v roce 2012

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav; www.chmi.cz

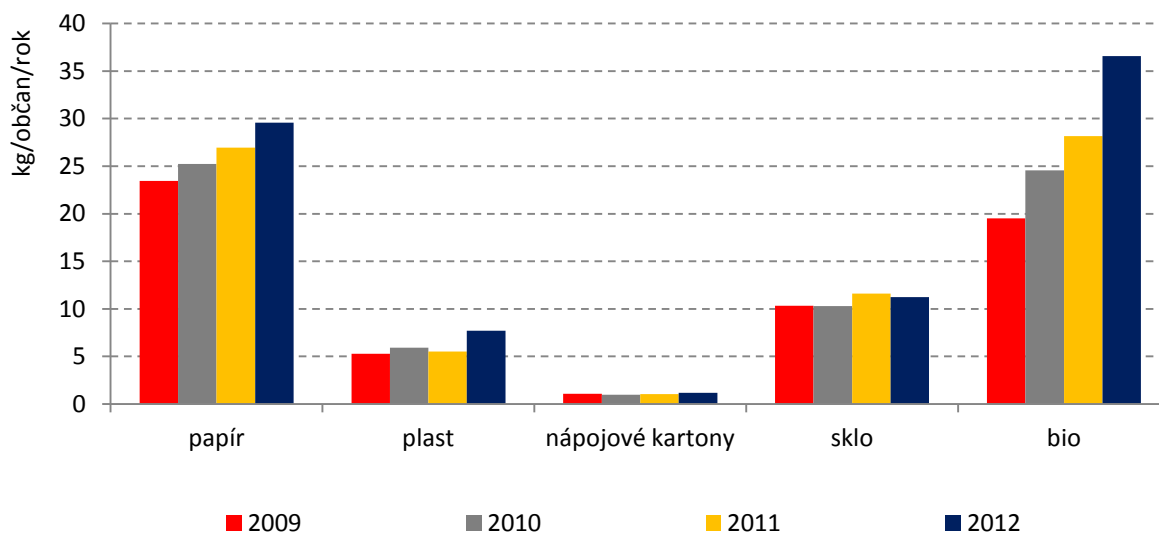
11.5 Odpady

Celková produkce komunálního odpadu ve městě Šumperk v roce 2012 byla 5 793 tuny, což je o 144 tun méně než v roce 2011. Objemného odpadu, který je svážen dvakrát ročně z veřejného prostranství a pravidelně ze sběrných dvorů, bylo v tomto roce vyprodukováno 1 250 tun. Odděleně jsou sbírány v Šumperku tyto složky: papír, plast, bioodpad, sklo bílé a barevné, nápojový karton, kovy a nebezpečné složky komunálního odpadu. Od roku 2011 byly nainstalovány i kontejnery na oděvy, obuv a hračky.³⁸

Svoz komunálního odpadu je zajišťován firmou Sita CZ, a.s. Ve městě jsou rozmístěny kontejnery na tříděný odpad, včetně speciálních kontejnerů na kartóny a kontejnery na bio-odpad. Podle údajů publikovaných na internetových stránkách města, objem tříděného odpadu stále roste. Vývoj v letech 2009–2012 dokumentuje následující graf.

³⁸ Ročenka města Šumperka 2012

Graf 31: Vývoj objemu tříděného odpadu v Šumperku v letech 2009-2012

Zdroj: MěÚ Šumperk, www.sumperk.cz

Ve městě se nacházejí dva sběrné dvory – na ulicích Anglická a Příčná, kam mohou občané odnášet ve všedních dnech ve vymezených hodinách i o víkendu následující typ odpadu: akumulátory a jiné baterie; objemný odpad; provozní náplně z automobilů; drobný stavební odpad z domácnosti; znehodnocené léky; znehodnocené chemikálie a jejich obaly; všechny druhy televizních přijímačů; spotřební elektronika; výpočetní technika; tiskárny, malé stolní kopírky; svítidla a zářivky; videokamery, digitální a analogové fotoaparáty, blesky; telefonní přístroje, mobilní telefony; elektronické hračky; velké i malé domácí spotřebiče a nářadí a nástroje.

11.6 Kontaminované lokality a brownfiledy

Na území katastru Šumperk se nacházejí tyto evidované kontaminované lokality (v obrázku níže označeny červenou barvou):

RWE GasNet, s.r.o. Žerotínova - Areál plynárny v Šumperku se nachází v údolní nivě řeky Desné na okraji průmyslové zóny v JZ části města. Provoz areálu byl od roku 1870 zaměřen na výrobu svítiplynu, která byla ukončena v roce 1966. V současnosti je provoz v areálu zaměřen na údržbu vozového parku SMP, a.s. Na lokalitě byla prokázána přítomnost masivní kontaminace zemin v prostoru bývalého dehtojemu, lokální až bodové znečištění v prostoru jímky s ojedinělou přítomností ložiska dehtu na úrovni hladiny podzemní vody. Tato lokalita leží v těsném sousedství pásma regionálního koridoru (Meandry Desné, Truska, Rapotín, Kamenitý kopec, Vikýřovice, Malínský kopec)

Severomoravská kasárna - Území kasáren se nachází v severní části města Šumperka. V kasárnách Šumperk byla na dílčích lokalitách prokázána poměrně silná kontaminace horninového prostředí i podzemní vody ropnými látkami (cca 1700m³ kontaminované zeminy, fáze na hladině podzemní vody) a chlorovanými uhlovodíky (znečištění TCE u bývalé prádelny).

Proběhla sanace (1990–1994) - odtěžení části kontaminovaných zemin s bodegradací on site a sanační čerpání.

V současné době je již areál z valné většiny revitalizován. V horní části areálu se nachází obchodní centrum (Kaufland a okolí). V rámci výstavby obchodního centra došlo k odtěžení kontaminované půdy. Pro zbývající dva objekty, které se nachází v rukou investora, je zpracován záměr.

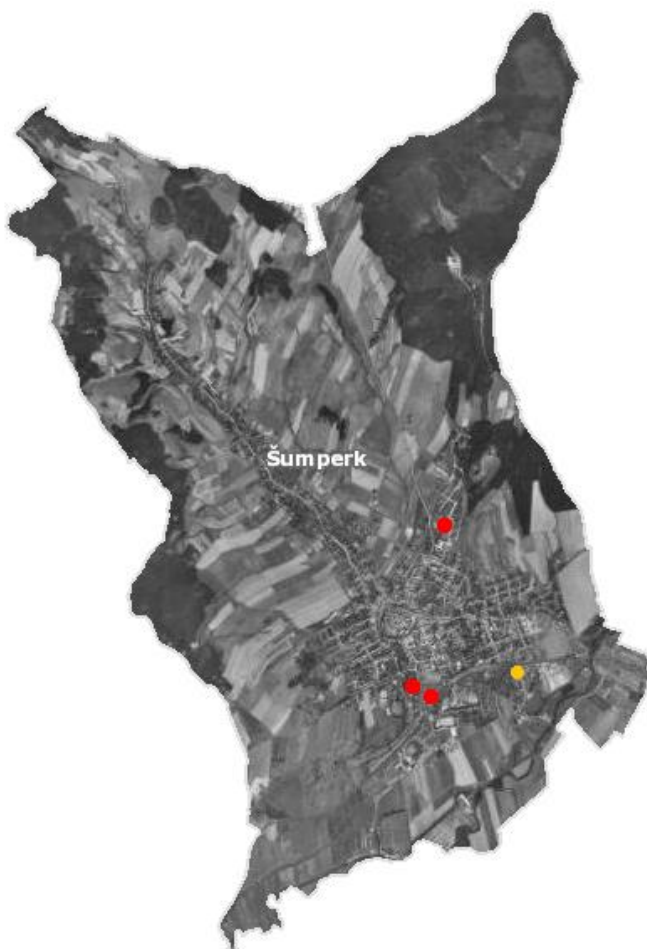
Uhelné sklady - obchod s palivem – Areál Uhelných skladů v Šumperku se nachází na jižním okraji průmyslové zóny a je určen ke skladovacím účelům. Zaujímá plochu cca 13550 m². Jeho provoz byl zahájen v 50. letech 20. století. Podle platného územního plánu - změna č. 3 z roku 2002 je území vedeno jako výrobní a skladovací a s tímto využitím se počítá i do budoucna. Z chráněných území se v blízkosti Areálu Uhelných skladů v Šumperku nachází CHOPAV Kwartér řeky Moravy. Asi 1300 m severovýchodně probíhá hranice ochranného pásma II. stupně jímacího území Luže, v opačném směru, tedy jihozápadně se ve vzdálenosti cca 4 km vyskytuje ochranné pásmo zdrojů minerálních vod Bludov. Zhruba 400 m od areálu provozovny protéká řeka Desná.³⁹

V národní databázi brownfieldů⁴⁰ je na katastru města Šumperka evidován jediný objekt, tím je **prodejna na Jesenické ulici**, označená jako objekt občanské vybavenosti (bývalá prodejna) v současné době bez využití. Na obrázku 24 je lokalita zaznačena žlutou barvou.

³⁹ Zdroj: Systém evidence kontaminovaných míst, www.sekm.cz, 2014

⁴⁰ Národní databáze brownfieldů, www.brownfieldy.cz

Obrázek 24: Umístění kontaminovaných lokalit ve městě Šumperku

Zdroj: www.kontaminace.cenia.cz, vlastní úpravy

11.7 Ochrana životního prostředí

Kromě výše zmíněných oblastí ochrany vodních zdrojů a přirození akumulace vod se na území katastru města Šumperka nenachází žádné jiné území ochrany životního prostředí.

11.8 Shrnutí

- Na katastrálním území obce Šumperk se nenachází žádná lokalita systému územní ochrany životního prostředí.
- V Šumperku existují 3 lokality evidované v systému evidence kontaminovaných míst a jedna lokalita evidovaná v národní databázi brownfieldů.
- Pozitivní vývoj v objemu a podílu tříděného odpadu.
- Šumperk spadá do území s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví v roce 2012.

12 Správa města

Město Šumperk vzniklo jako územní samosprávný celek v souladu s § 1 a § 2 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, v platném znění ke dni 23. 11. 1990. Dle § 1 a § 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, je Město Šumperk základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území města.

Nejvyšším orgánem v oblasti samostatného působení je zastupitelstvo města Šumperka, které je tvořeno 27 členy a schází se obvykle jedenkrát týdně. Členové zastupitelstva jsou voleni v komunálních volbách na čtyřleté období. Zastupitelstvo zřizuje dva výbory: finanční výbor a kontrolní výbor zastupitelstva města Šumperka.

Rada města Šumperka je výkonným orgánem v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu města. Rada má devět členů, kteří jsou voleni zastupitelstvem a schází se zhruba jedenkrát za tři týdny. Rada města zřizuje následujících 12 komisí:

- Komise majetkoprávní a bytového hospodářství,
- Komise architektury a regenerace městské památkové zóny,
- Komise strategického rozvoje a výstavby,
- Komise sociální,
- Komise životního prostředí,
- Komise pro prevenci kriminality a bezpečnost ve městě,
- Komise obchodu a živností,
- Komise dopravy a BESIP,
- Komise cestovního ruchu,
- Komise školství, kultury a letopisecká,
- Komise pro přidělování grantů a dotací,
- Komise energetická.

Funkci starosty v současné době vykonává Mgr. Zdeněk Brož, místostarostové jsou Ing. Marek Zapletal a Ing. Petr Suchomel.

Výkonnou funkci tajemníka městského úřadu vykonává PaedDr. Petr Holub. Tajemník městského úřadu plní funkce stanovené zákonem obcích a dalšími zvláštními předpisy, zejména zajišťuje výkon přenesené působnosti svěřené úřadu a plní úkoly statutárního orgánu zaměstnavatele vůči pracovnímu úřadu.

Odbory městského úřadu Šumperk jsou:

- Kancelář tajemníka,
- Bezpečnostní rada města,

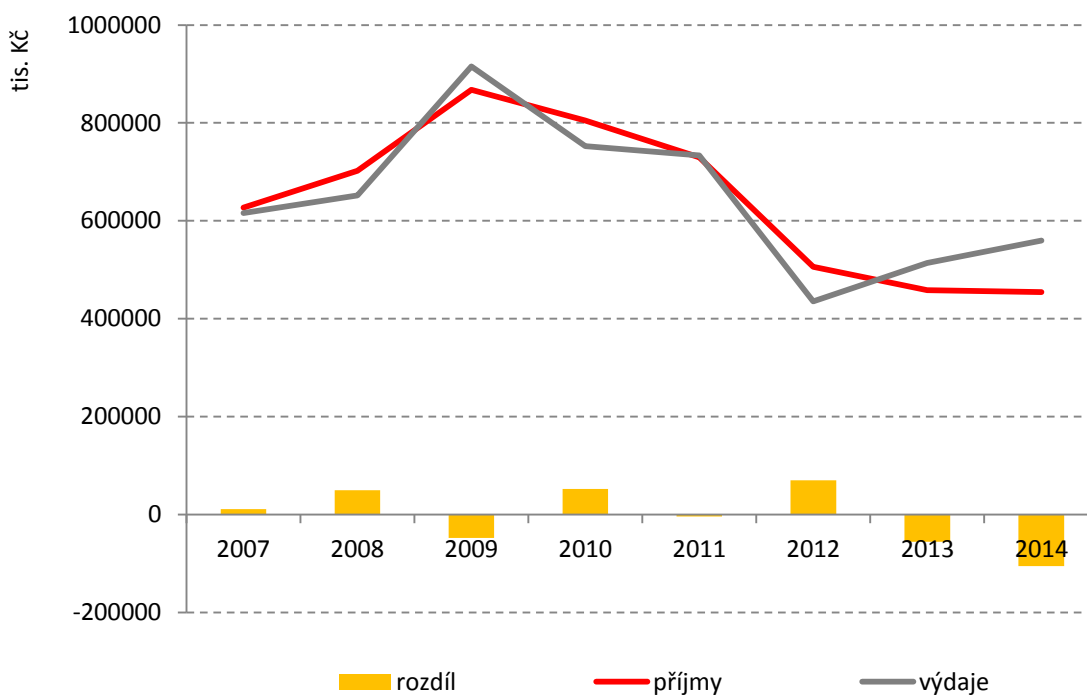
- Interní audit a kontrola,
- Odbor dopravy,
- Odbor finanční a plánovací,
- Odbor sociálních věcí,
- Odbor správní a vnitřních věcí,
- Odbor strategického rozvoje, územního plánování a investic,
- Odbor výstavby,
- Odbor školství, kultury a vnějších vztahů,
- Odbor živnostenský,
- Odbor životního prostředí.

12.1 Rozpočet města

Rozpočet Šumperka se ve sledovaném období 2007–2013 pohyboval v rozmezí 400 až 900 milionů. V roce 2009 došlo ke skokovému navýšení rozpočtu díky zvýšení kapitálových příjmů v tomto roce. Od roku 2009 pak rozpočet Šumperka postupně klesá. V roce 2013 byly plánované příjmy rozpočtu na úrovni 460 mil. Kč a výdaje kolem 515 mil. Kč. Plánovaný schodek rozpočtu tak dosáhl výšky zhruba 56 milionů Kč. V roce 2012 naopak město hospodařilo s přebytkem kolem 70 mil. Kč.

Vývoj výše rozpočtových příjmů a výdajů v letech 2007 až 2014 znázorňuje následující graf, přičemž pro roky 2007-2012 jsou použity skutečně dosažené hodnoty a pro rok 2013 a 2014 hodnoty plánované. Ve sledovaném období se s nejvyšším schodkem počítá právě pro rok 2014. Ten by měl dosáhnout hodnoty 105 mil. Kč.

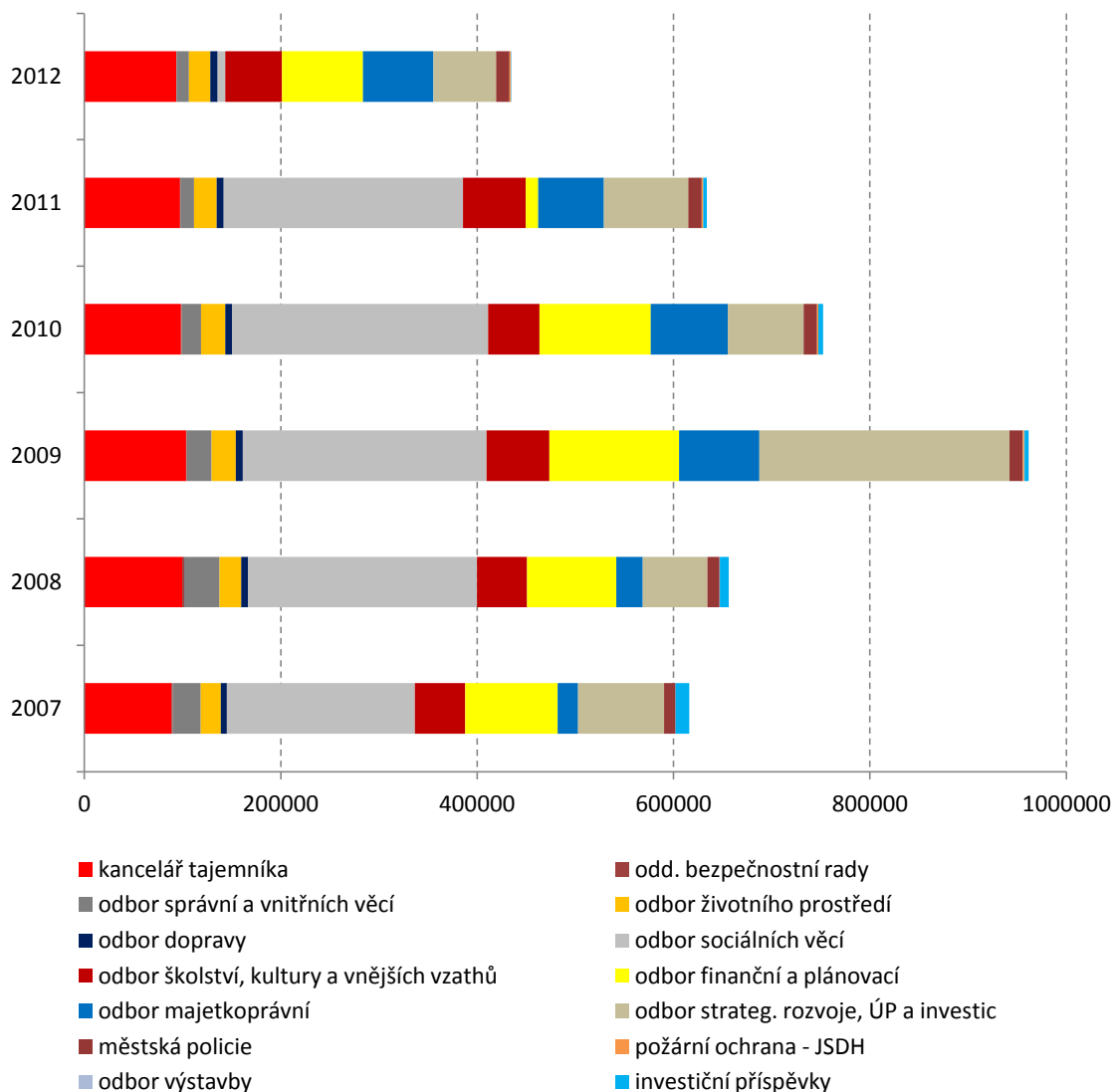
Graf 32: Vývoj rozpočtových příjmů a výdajů v Šumperku v letech 2007-2013

Zdroj: Ročenka Šumperk 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 a 2012

Ve struktuře rozpočtových výdajů došlo v roce 2012 k výrazné změně, kdy došlo k velkému poklesu výdajů na odbor sociálních věcí. Tento pokles souvisí se změnou systému placení sociálních dávek, kdy veškeré nepojistné dávky sociálního systému přešly z obcí na úřady práce.

Graf 33: Rozpočtové výdaje města Šumperka v letech 2007-2012

Zdroj: Ročenka Šumperk 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 a 2012

12.2 Investice města

Z projektů, s jejichž realizací se v blízké budoucnosti počítá, vybíráme ty, jejichž finanční rozpočet dosahuje 5 milionů a více:

- Cyklostezka Šumperk – Dolní Studénky,
- Parkoviště při ulici Finské,
- Komunikace Evaldova,
- Hasičská zbrojnice,

- Úřadovna Jesenická,
- Skatepark Benátky,
- ZŠ Sluneční p.o. (hřiště),
- Revitalizace Jiráskových sadů a přilehlého okolí v centru Šumperka,
- Energetické úspory ZŠ 8. Května,
- Optický kabel radnice – Jesenická,
- Regenerace panelového sídliště Prievidzská,
- Smetanovy sady.

V kategorii této finanční náročnosti se samozřejmě nachází zejména tvrdé, infrastruktuální projekty. V nižších cenových hladinách lze ale také najít měkké projekty, jako je tvorba strategických dokumentů či podpora sociálních služeb.

12.3 Regionální partnerství a Partnerská města

Město Šumperk není členem žádného euroregionu, ani sdružení měst a obcí či místní akční skupiny. Jak již bylo uvedeno v kapitole Cestovní ruch, město Šumperk a některé další subjekty ze Šumperka jsou členy sdružení cestovního ruchu Jeseníky. Naopak z hlediska bilaterálních partnerství s městy v České republice a zahraničí je město Šumperk velmi aktivní. Šumperk má 7 partnerských měst, která jsou uvedena níže v textu.

Bad Hersfeld (od roku 1994)

Hesenské lázeňské město Bad Hersfeld ve Spolkové republice Německo zvláště upozorňuje na ojedinělý památkový soubor gotických řemeslnických domů nebo zříceninu románského kláštera, která je každé léto dějištěm hudebního a divadelního festivalu „Bad-hersfeldské slavnosti“. Pojítkem Bad Hersfeldu se Šumperkem je Evropský dům setkávání, kulturní centrum německých obyvatel, pocházejících původně ze Šumperska.

Ebreichsdorf (od roku 2002)

Dolnorakouské město Ebreichsdorf leží na jih od Vídně na toku Piestingu. Vzniklo spojením čtyř trhových obcí, městský statut získalo ale docela nedávno až roku 2001. V minulosti Ebreichsdorf proslul jako sídlo továrny na výrobu plstěných klobouků, dnes je ovšem ponejvíce znám jako

centrum rekreace a sportu, a to především díky jezdeckému a golfovému areálu v blízkosti zdejšího zámku.

Maarsse (od roku 1994)

Nizozemské městečko Maarsse leží severně od Utrechtu na březích kanálu spojujícího Amsterdam s řekou Rýn. Je tradičním domovem obchodníků a lodníků, ale jeho současný hospodářský význam podtrhuje skutečnost, že v něm sídlí evropské středisko zákaznických služeb japonského elektronického koncernu Fujitsu. K turistickým pamětihodnostem města patří zámek Goudestein, sídlo vlastivědného muzea.

Mikulov (od roku 1998)

Jihomoravský Mikulov s panoramatem dietrichštejského zámku a Svatého Kopečka je městskou památkovou rezervací, známou i díky historii tamější židovské komunity, kterou připomíná malebný hřbitov a řada domů židovské městské čtvrti se synagogou. Se Šumperkem sdílí Mikulov kus poválečné historie, kdy byla obě města po nuceném odchodu části obyvatel během krátké doby početně dosídlena z vnitrozemí.

Nysa (od roku 1996)

Slezská Nysa na jihu Polska leží v blízkosti Jeseníků a Rychlebských hor. Město s barvitou historií vedlejšího sídla vratislavských biskupů oplývá bohatstvím památek a jeho jedinečnou atmosféru dotváří rozlehlá vodní nádrž o ploše 22 km², nazývaná Nysská riviéra. Město Nysa je centrem euroregionu „Neisse - Nisa - Nysa“, historicky první oficiálně stvrzené oblasti přeshraniční spolupráce ve střední a východní Evropě.

Polotsk (od roku 2000)

Polotsk ležící na řece Západní Dvině je jedním z nejstarobylejších měst severu Běloruska. Ve středověku se podobně jako Šumperk řídil městským právem magdeburského typu. Z města pocházel nejslavnější Bělorus Francisko Skaryna, všestranný renesanční učenec a kromě jiného i zakladatel královské zahrady Pražského hradu v letech 1535 - 1539.

Prievidza (od roku 2001)

Padesátitisícová metropole slovenské Horní Nitry je součástí Trenčínského kraje. Podobně jako v Šumperku je i v Prievidzi historicky doložen statut města jako královského majetku a zároveň silná tradice textilních a oděvních řemesel, jak dokazuje privilegium krejčovského cechu z roku 1545. K městu dnes rovněž patří množství ploch zeleně, ale i silný průmysl a tradičně bohatá a rozvětvená obchodní síť.⁴¹

12.4 Shrnutí

- Příjmy do rozpočtu od roku 2009 klesají.
- Na rok 2014 je plánován schodek rozpočtu převyšující 100 mil Kč.
- Město Šumperk není členem žádného euroregionu, místní akční skupiny ani sdružení obcí (pouze sdružení pro cestovní ruch Jeseníky).
- Město Šumperk udržuje partnerství s šesti zahraničními městy a jedním českým městem.

⁴¹ Zdroj: MěÚ Šumperk, www.sumperk.cz

SWOT ANALÝZA

13 SWOT analýza města Šumperka

13.1 Infrastruktura

Silné stránky

- Relativní blízkost hlavních silničních a železničních tahů ČR
- Fungující integrovaný systém hromadné dopravy
- Příznivá dělba přepravní práce, vysoký podíl cyklistické dopravy
- Existující koridory pro obchvatové komunikace
- Pravidelná sčítání intenzit dopravy umožňující pružně reagovat na změny hlavních přepravních proudů
- Obyvatelé města vnímají situaci v dopravě v oblasti bezpečnosti pěší dopravy a silničního provozu, v otázce dostupnosti z okolních obcí a průjezdnosti městem spíše pozitivně
- Dostačující kapacita skupinového vodovodu
- Kapacitní rezerva ČOV
- 98,5 % napojených bytů na kanalizaci
- Elektrovodní i plynovodní systémy s dostatečnou rezervou a ve vyhovujícím stavu
- Rezerva instalovaného výkonu zdrojů dálkového tepla
- Existující územní energetická koncepce

Slabé stránky

- Neexistující kapacitní příjezdová komunikace do města
- Chybějící intervalová osobní doprava v hlavních přepravních směrech
- Neexistence generelu či projektu úprav hlavních bezbariérových tras a pěších tahů
- Nedostatečná síť komunikací pro nemotorovou dopravu a jejich vzájemná nepropojenost
- Absence systematického rozvojového plánu dopravních systémů, zejména pro oblast statické dopravy
- Neuspokojivá situace s parkováním na většině sídlišť a ve středu města

Příležitosti

- Integrace všech druhů osobní dopravy při dokončení sjednocování intervalů na hlavních přepravních směrech může umožnit udržení příznivé bilance mezi individuální automobilovou dopravou a hromadnou dopravou ve městě
- Rozvíjející se systém cyklistických stezek a pruhů podél sběrných komunikací zajistí potřebnou segregaci této dopravy a zvýšení bezpečnosti.
- Dokončení čtyřpruhové komunikace z Mohelnice včetně napojení města zajistí snížení tranzitu zejména nákladní dopravy a snížení negativních vlivů dopravy v okolí stávajícího průtahu
- Elektrizace dalších železničních tratí, zejména ve směru do Koutů nad Desnou může přispět k minimalizaci přestupů, k snížení přeprahů při změně trakce v nákladní dopravě a snížení emisí z motorové trakce a ztraktivnění u osobní i nákladní dopravy

- Poloha města může při vhodném využití města jako základny pro letní i zimní turistiku (konečná pro cyklobusy, turistbusy, skibusy) znamenat rozvoj terciální sféry

Ohrožení

- V případě zastavení postupu výstavby rychlostní komunikace hrozí zbrzdění rozvoje města jako přirozeného centra regionu
- Neřešení výstavby potřebných kapacit pro statickou dopravu může vyvolat problémy s dostupností vozidel integrovaného záchranného systému, zejména v sídlištní zástavbě.
- Nedořešené bezbariérové úpravy a chybějící reliéfní dlažba na veřejných prostranstvích mohou snížit šanci na zapojení lidí s částečným postižením do plnohodnotného života
- Chybějící střednědobý nebo dlouhodobý plán dopravních investic může působit problémy při koordinaci jednotlivých akcí s dalšími investicemi do infrastruktury
- Pomalý postup realizace bezpečných cyklistických tras může znamenat negativní vliv na přerozdělení dopravních proudů.
- V případě absence investic zastarávání kanalizační a vodovodní sítě
- Vysoké ceny vodného a stočného

13.2 Vzdělávání, mládež a občanská společnost

Silné stránky

- Stabilizovaná síť mateřských, základních, středních a specializovaných škol
- Dostatečná kapacita míst v základních školách
- Dostatečná a rozmanitá nabídka středoškolského vzdělávání ve městě bez výraznější absence v některém oboru
- Přítomnost dvou vysokých škol ve městě (VŠB-TU Ostrava a ČZU Praha)
- Instituce poskytující kurzy celoživotního vzdělávání
- Kvalitní management škol a školských zařízení
- Stabilizace pracovníků ve školství (poměrně nízká fluktuační)
- Kvalifikované pedagogické sbory
- Vyhovující technický stav vzdělávací infrastruktury a materiálového vybavení
- Dostatečná kapacita jídelen pro zajištění stravování dětí, žáků a zaměstnanců škol zřizovaných městem
- Kvalitní a rozvíjející se Středisko ekologické výchovy na Švagrově (u Vernířovic), které je součástí SVČ Doris Šumperk
- Široká nabídka oborů ZUŠ a aktivit pro děti a mládež (SVČ Doris Šumperk, Městská knihovna Šumperk a Muzeum Šumperk)
- Kvalitní a dostatečně rozšířená dětská hřiště (při revitalizaci sídlišť).
- Ve městě existuje pestrá nabídka sportovních zařízení a klubů a dostatečná nabídka volnočasových aktivit pro děti a mládež
- Mladí lidé vykazují nejvyšší míru spokojenosti s životem ve městě - souvisí především s jejich kladným hodnocením možností a spektra volnočasových aktivit

Slabé stránky

- Město ztrácí mladou a kvalifikovanou populaci, a to především v důsledku nedostatku pracovních příležitostí
- Ve městě neexistuje střední škola, která by byla plně bezbariérová
- Špatná kvalita školních sportovních hřišť čtyř základních škol
- Nedostatek finančních prostředků pro další rekonstrukce do interiérů škol
- Nedostatek sportovních hřišť u základních škol
- Nedostatečná kapacita Městské knihovny
- Asymetrie ve spolupráci města s pracovišti obou vysokých škol

Příležitosti

- Změna v rozpočtovém určení daní může být impulsem k rozšiřování kapacit v MŠ
- Koordinace všech škol a školských zařízení (rada ředitelů)
- Podpora rozvoje vysokého školství

- Průběžná aktualizace kvalitních vzdělávacích programů. Zavedení alternativního vzdělávání (např. Waldorfská škola, firemní školky, lesní školky)
- Podpora spolupráce místních škol a podnikatelů k propojování oborů vzdělávání s potřebami trhu práce a usnadnění přechodu absolventů mezi školou a pracovním místem
- Efektivní využívání evropských fondů a národních dotačních programů, především se zaměřením na technické vzdělávání (a to již v předškolním věku), např. formou podpory výstavby zařízení, které přiblíží techniku dětem
- Kvalitní a veřejnosti přístupná venkovní sportoviště u škol
- Modernizace interiérů škol v rámci rekonstrukcí
- Revitalizace objektů a lokalit brownfieldů ve městě - využití pro vytvoření prostor volnočasových aktivit mládeže (např. skatepark, zkušebny apod.) Využití potenciálu v podobě dobrovolnických sil ve městě
- Péče o mimořádně rozumově nadané děti
- Existující prostory (bývalá Masarykova škola) pro rozvoj Městské knihovny a doplnění vzdělávacích aktivit ve městě (nabídnutí prostoru vysokým školám)

Ohrožení

- Možnost ukončení činnosti některých středních či vysokých škol
- Růst počtu dětí nenavštěvujících mateřské školy
- Přetrvávající nedostatek finančních prostředků na údržbu a opravy budov škol a školského zařízení
- Případné snížení finančních prostředků vložených do grantů zaměřených na školství, vzdělávání a volnočasové aktivity
- Demografický vývoj - odchod mladých lidí z města
- Nesystémové změny v legislativě
- Růst výskytu sociálně patologických jevů
- Rychlé stárnutí obyvatel - město je starší než jiná srovnatelná města a navíc stárne rychlejším tempem - negativní efekty na všechny aspekty rozvoje města

13.3 Bezpečnost ve městě

Silné stránky

- Město dlouhodobě zapojeno do programu prevence kriminality (má zpracovávánu Strategii prevence kriminality v Šumperku na léta 2012 - 2015)
- Existence Městské policie (již od r. 1992) zajištěné stabilním financováním
- Existence opatření pro mimořádné události a krizové situace (civilní ochrana), získané zkušenosti z činnosti civilní ochrany
- Existence jednotky sboru dobrovolných hasičů města, zařazení jednotky do kategorie II a získané zkušenosti z činnosti jednotky
- Ve městě je instalován kamerový dohlížecí systém
- V rámci Olomouckého kraje je v PO Šumperk nadprůměrná objasněnost trestných činů
- Existující síť poskytovatelů sociálních služeb pro osoby bez přístřeší

Slabé stránky

- Dlouhodobý nárůst počtu spáchaných přestupků na území města Šumperka
- Vysoký počet výherních automatů ve městě – občané výrazně nespokojeni (velký podíl občanů pohlíží na přílišné množství heren a výherních automatů jako na největší problém města), považují je za katalyzátor výskytu sociálně-patologických jevů
- Existence velkého počtu restauračních zařízení fungujících non-stop vede k nárůstu rušení veřejného pořádku (vč. rušení nočního klidu) a projevů vandalství především o pátečních a sobotních nocích; město navíc je v tomto smyslu spádové pro široké okolí
- I přes hrozící sankce přetrvávající praxe nalévání alkoholu mladistvým
- Nejbližší protialkoholní zachytná stanice až v Olomouci
- Financování Městské policie zajišťuje jen základní rámec pro činnost
- Financování civilní ochrany zajišťuje jen nevyhnutelný základní rámec podmínek pro činnost
- Nevyhovující stav hasičské zbrojnice

Příležitosti

- Omezení provozu výherních automatů ve městě
- Rozšíření stávajícího kamerového systému
- Podpora aktivit zaměřených na prevenci kriminality a sociálně patologických jevů
- Využití dostupných regulací (úprava otevíracích hodin restauračních zařízení, konzumace alkoholu na veřejnosti, atd.)
- Zvýšení dostupnosti volnočasových a sportovních aktivit pro děti a mládež z nízkopříjmových rodin posílí prevenci výskytu sociálně-patologických jevů
- Posílení vnímání významu městské policie veřejností, navázání vzájemné spolupráce
- Zajištění logistických podmínek pro jednotku sboru dobrovolných hasičů města
- Vzdělávání občanů o jejich úlohách v zajištění bezpečnosti ve městě

Ohrožení

- Nárůst výskytu sociálně-patologických jevů v souvislosti s rostoucím podílem sociálně znevýhodněných skupin (fenomén „dětí ulice“)
- Různé změny legislativy v oblasti bezpečnosti
- Pokles zájmu občanů o činnost v Jednotce dobrovolných hasičů města

13.4 Životní prostředí

Silné stránky

- Podíl veřejné zeleně ve městě i v jeho bezprostředním okolí (Městský les, vrch Háj, atd.)
- Atraktivní životní prostředí je obyvateli považováno za jednu z největších deviz života v Šumperku
- Rostoucí objem a podíl tříděného odpadu
- Dostatečná kapacita skládky odpadů
- V rezidenčních částech města nejsou evidovány brownfieldy (s výjimkou areálu bývalých kasáren – ta jsou ovšem již z velké části revitalizována)

Slabé stránky

- Šumperk spadá do území s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví v roce 2012 – především vysoké koncentrace suspendovaných částic PM10 (polévatý prach) a benzo(a)pyrenů
- V důsledku chybějícího obchvatu je město nadměrně zatíženo tranzitní dopravou; automobilová doprava je přitom hlavním zdrojem nadlimitní prašnosti ve městě
- Objektivní úbytek vzrostlé zeleně v centru města, a to především v důsledku historicky zanedbávané adekvátní údržby

Příležitosti

- Využití příměstských ploch lesů jako rekreační zóny pro obyvatele města i atraktivity pro návštěvníky, dobudování vhodné infrastruktury (znační cest, mapy, odpočívadla, atd.)
- Rozvoj image Šumperku jako „zdravého a zeleného“ města, které nabízí občanům i návštěvníkům hezké a klidné prostředí
- Potenciál rozvoje rekreační funkce dalších zelených ploch ve městě (např. areál Cihelny) – vč. jejich využití jako zázemí pro volnočasové aktivity
- Zavedení „kotlíkové dotace“ na výměnu neekologických zdrojů tepla v rodinných domech – ze strany Olomouckého kraje
- Podrobnější monitoring a analýza znečištění prachovými částicemi
- Zapojení města do integrovaného systému nakládání s odpady
- Zkvalitnění likvidace biologického odpadu
- Zvýšení informovanosti a osvěty občanů související s dopady spalování neekologických tuhých paliv

Ohrožení

- Další nárůst intenzit automobilové dopravy při chybějícím obchvatu (obzvláště s postupem budování čtyřpruhové komunikace I/44 směrem k Mohelnici je možné očekávat zvýšení intenzity tranzitní dopravy směrem na Polsko)
- Ohrožení povodní v okolí toku Desné (rychlý vznik povodně)
- Dostupnost dotačních titulů na revitalizaci veřejně zeleně může způsobit další radikální zásahy
- Poškozování příměstských lesů nevhodně se chovajícími návštěvníky (hrozba vandalismu, rozdělávání ohňů, pohazování odpadků apod.)

13.5 Kultura, sport a cestovní ruch

Silné stránky

- Poloha města v blízkosti atraktivního prostředí horského pásma Jeseníků
- Město je centrem kultury, kde se pořádají akce lokálního, regionálního, národního i mezinárodního významu
- Pestrá nabídka kulturních, sportovních a volnočasových akcí (oceňují také obyvatelé města)
- Fungující infocentrum pro návštěvníky města
- Ve městě funguje profesionální divadelní soubor (Šumperk je nejmenším městem se stálou divadelní scénou)
- Velké množství místní hudebních skupin a zájmových sdružení
- Vysoká návštěvnost kina OKO
- Atraktivita okolí města pro aktivní trávení volného času
- Fungující systém cyklobusů a skibusů do Jeseníků (přímé spoje na Ovčárnu pod Pradědem, Kouty, Červenohorské sedlo, atd.)
- Významná podpora města pro rozvoj sportování veřejnosti a činnost sportovních klubů
- Existující spolupráce a výměna informací mezi organizátory kulturních akcí
- Dostatečná infrastruktura pro konání širokého spektra kulturních a společenských akcí
- Existující Akční plán pro rozvoj cestovního ruchu v Šumperku s vytipovanými projekty
- Město rozpracovává témata pro atrakci návštěvníků – čarodějnické procesy, zpracované turistické okruhy s průvodci

Slabé stránky

- Spíše klesající trend návštěvnosti kulturních zařízení a knihoven ve městě
- Chybějící infrastruktura pro plné využití atraktivit v bezprostředním okolí město pro aktivní trávení volného času
- Pokles registrovaných členů sportovních organizací ve městě
- Ubytovací kapacity ve městě jsou spíše střední a nižší kvality, chybějí ubytovací kapacity vyššího standardu
- Chybějící ubytovací kapacity při velkých akcích
- Nedostatečná infrastruktura pro kongresovou turistiku
- Dlouhodobý pokles průměrné délky pobytu návštěvníku ve městě Šumperku (dle údajů ČSÚ)
- Chybějící stezky pro in-line bruslení, skatepark, bikepark a další zázemí pro volnočasové aktivity i další atraktivity pro mládež (např. kvalitní diskotéka)
- Městu chybí významné atraktivity, které by lákaly návštěvníky (důvod, proč by se návštěvníci hor měli v Šumperku zastavit – a ideálně i přenocovat)
- V základní i doplňkové infrastruktuře pro CR nejsou rozpracována regionální specifika (Šumperk nemá čím se v této oblasti odlišit – pouze „standardní“ nabídka služeb)
- Chybějící integrovaná nabídka služeb a atraktivit ve městě

- Zastarávající sportovní hala
- Nabídka služeb ve městě není dostatečně zapojená do produktů cestovního ruchu v Jeseníkách
- Městu chybí jasný profil a marketingová strategie vůči potenciálním návštěvníkům
- Město nemá jasně a systematicky vymezenou roli v rozvoji cestovního ruchu, chybí lidské kapacity (pracovníci, náplní jejichž práce by byl pouze rozvoj CR ve městě) i systematický marketing města (město se příliš spoléhá na aktivity Sdružení cestovního ruchu Jeseníky)
- Město nevyužívá potenciálu moderních technologií a sociálních sítí pro marketing
- Chátrající Dům kultury
- Nedostatečně uspokojovaná poptávka obyvatel města po divadelních představeních hostujících souborů (významná část občanů vyjíždí za těmito představeními do Zábřehu na Moravě)
- Nedostatečná informovanost občanů o kulturních a společenských akcích (zejména informovanost občanů okolních obcí) - nepoměr mezi bohatou kulturní nabídkou a artikulovaným vnímáním Šumperku jako „města, kde se nic neděje“
- Ve městě chybí pořádání velké sportovní akce (jako atraktivita pro návštěvníky)
- Nekoncepční podpora jednotlivých sportovních odvětví
- Omezený provoz Informačního centra v neděli a ve státní svátky

Příležitosti

- Průmyslová tradice města - tematická turistika (textilní výroba, papírnictví v okolí, čarodějnické procesy, Malá Vídeň)
- Vyšší míru využití moderních technologií pro zkvalitnění nabídky produktů a služeb v cestovním ruchu (viz mobilní aplikace jako průvodce po "malé Vídni")
- Zvýšení atraktivity města pro návštěvníky efektivnější propagací místních kulturních akcí
- Vyšší míra využití spádovosti města jako výchozího místa pro oblast Jeseníků, profilace města jako centra kultury pro návštěvníky regionu
- Vyšší využití potenciálu rozvinuté kultury ve městě pro podporu příjezdového cestovního ruchu
- Využití potenciálu kongresové turistiky
- Revitalizace objektů a lokalit brownfieldů ve městě – využití pro vytvoření prostor volnočasových aktivit mládeže (např. skatepark, zkušebny apod.)
- Posílení spolupráce s destinacemi v oblasti Jeseníků, zapojení atraktivit města do turistických „balíčků“ v regionu, společný destinační management
- Vznik platformy organizátorů kulturních a společenských akcí a jednotného kalendáře (zahrnující také okolí Šumperka)
- Podpora dalšího rozvoje etablovaných kulturních akcí s nadregionálním až mezinárodním významem
- Existující zázemí pro rozvoj nezávislé a „živé“ kultury
- Potenciál rozvoje filmové a poutní turistiky
- Německé historie jako potenciál pro rozvoj tematické turistiky („paměť krajiny“, atd.)
- Vznikají občanské iniciativy zaměřené na rozvoj města a jeho atraktivit – potenciál zahájení spolupráce s městem a využití potenciálu těchto iniciativních skupin
- Pořádání sportovních akcí na celostátní či mezinárodní úrovni

- Spolupráce města s informačním centrem v Olomouci (letáky, propagační materiály, pozvánky na akce atd.)

Ohrožení

- Návštěvnost turistů v posledních letech spíše klesá
- Šumperk ve stínu okolních destinací, není schopen nalézt své místo v nabídce regionu pro cestovní ruch
- „Úpadek“ mladé a živé kultury v souvislosti s odchodem mladých lidí z města
- Přesun místa konání významných kulturních akcí ze Šumperka do jiných měst (při ztrátě podpory a zázemí)
- Další pokles členské základny sportovních klubů – ztráta finanční podpory

13.6 Ekonomika

Silné stránky

- Nízká zátěž podnikatelů v cestovním ruchu místními poplatky
- Základní sazba daně z nemovitostí dlouhodobě nezvyšovaná a nízká
- Velmi nízký ukazatel dluhové služby města (pod 5%)
- Pozice města jako významného centra ekonomického rozvoje Olomouckého kraje
- Šumperk leží na důležité komunikaci pro tranzitní dopravu do/z Polska a na slezské magistrale I/11
- Lokalizace významných podniků poskytujících pracovní místa zejména v oblasti kovoprůmyslu a strojírenství (s unikátní výrobou v celoevropském měřítku a vysokým podílem výzkumu a vývoje)
- Přítomnost zahraničních investorů ve městě
- Existující systémová platforma pro komunikaci vedení města s významnými podnikatelskými subjekty – podnikatelské grémium
- Ve srovnání s podobnými městy mírně nadprůměrný počet velkých zaměstnavatelů (21 subjektů s více než 100 zaměstnanců - 2012)
- Nadprůměrný podíl obyvatel se středoškolským vzděláním s maturitou a vyššími stupni vzdělání v porovnání s průměrem České republiky
- Výrazně kladné saldo dojížděky za prací - město je centrem ekonomické aktivity okolního regionu
- Vysoký podíl investic v rámci rozpočtu

Slabé stránky

- Trend poklesu počtu ekonomických subjektů ve městě je rychlejší než v ČR jako celku (mezi roky 2012 – 2013 pokles aktivních podnikatelských subjektů o téměř 5 %, ČR – pouze necelá 3 %)
- Pokles počtu obyvatel způsobený především migračním úbytkem a rovněž díky vysokým cenám pozemků – město ztrácí především mladou a kvalifikovanou populaci
- Podprůměrná ekonomická aktivita – počet ekonomických subjektů na 1000 obyvatel výrazně nižší než u srovnatelných měst
- Mezery v komunikaci mezi významnými místními aktéry podporující rozvoj podnikatelského prostředí s přímými dopady na spokojenost místních podnikatelů, nevyrovnaný graf spokojenosti podnikatelů s komunikací a ekonomickým rozvojem města (malí spíše nespokojeni, velcí spíše spokojeni)
- Problematická komunikace mezi městem a vedením OHK
- Chybějící vysoce kvalifikované lidské zdroje (především v oboru strojírenství) – mladí a vzdělaní lidé opouštějí město
- Nadprůměrná míra nezaměstnanosti ve srovnání s Olomouckým krajem a ČR.
- Vysoký podíl dlouhodobě nezaměstnaných.
- Chybějící připravená průmyslová zóna.

- Zdrojem podstatné složky nedaňových příjmů města jsou herny a výherní automaty, jejichž provoz obyvatelé města vnímají spíše negativně (vzniká tak rozpor a otázka budoucího postoje města k tomuto zdroji příjmů)
- Město prozatím dostatečně nevyužívá potenciálu cestovního ruchu
- Vysoké ceny vodného a stočného

Příležitosti

- Posilování dostředivosti města Šumperka
- Město je administrativní centrum (okres, ORP) a spádovým centrem pro široké okolí (až na Jesenicko)
- Výstavba čtyřpruhové komunikace Mohelnice-Šumperk, která zatraktivní město pro další podnikání.
- Využití finančních prostředků strukturálních fondů EU v novém programovacím období 2014 - 2020.
- Posílení spolupráce města s podnikatelskou sférou.
- Posilování trendu návratu „rodáků“ – zpravidla vysoce kvalifikovaní lidé se vrací bydlet na Šumpersko, zpravidla ovšem pracují na dálku mimo region nebo dojíždějí – potenciál vysoce kvalifikované pracovní síly
- Jeseníky jsou stále atraktivnější pro cestovní ruch, a to především v zimní sezóně (např. areál Kouty nad Desnou) – Šumperk má potenciál zachytit turisty pro kombinované pobyty hory-město
- Město může být bránou pro turisty v regionu Jesenicka
- Rozvoj města není výrazně omezován územními limity

Ohrožení

- Nárůst migrace mladých věkových skupin do větších center osídlení.
- Systém vzájemné komunikace město – podnikatelé a podnikatelé – město nefunguje uspokojivě – nespokojenost především ze strany menších subjektů
- Dotazníkové šetření i další zdroje naznačují zhoršující se trend vnímání města Šumperka jako dobrého místa pro podnikání ze strany podnikatelských subjektů při srovnání s předchozím měřením (2005)
- Rychlé stárnutí obyvatel – město je starší než jiná srovnatelná města a navíc stárne rychlejším tempem – negativní efekty na všechny aspekty rozvoje města
- Zastavení výstavby dalších úseků kapacitního napojení na rychlostní silnici R35

NÁVRHOVÁ ČÁST STRATEGIE

14 Vize strategie

Strategická vize města je základním kamenem strategie – na základě znalosti socio-ekonomické reality formuluje, jak by město mělo vypadat v horizontu strategie (tedy přibližně v roce 2020). Jinými slovy, vymezuje „budoucí socio-ekonomickou realitu“, k níž by město mělo svými strategickými iniciativami směřovat. Úkol strategie je následně podrobně rozpracovat cestu k tomuto cíli. Vize je proto strukturována do konkrétních okruhů – priorit, v nichž se město musí angažovat, aby směřovalo k naplnění své vize. Tyto priority jsou dále členěny do dalších, podrobnějších úrovní (jako jsou opatření, aktivity a následně v rámci akčního plánu i projekty).

14.1 Základní východiska pro formulaci strategické vize.

Na základě realizovaných analytických prací a SWOT analýzy je možné formulovat několik základních východisek, která jsou relevantní pro přemýšlení o vizi rozvoje města v daném horizontu:

- Město Šumperk je největším poskytovatelem práce na sever od Olomouce. Ve městě jsou umístěny tradiční velké podniky, které, na rozdíl od řady podniků v jiných městech, udržely svou výrobu, zároveň jsou zde také umístěny nové investice. Některé podniky umístěné ve městě vykazují produkci, která je unikátní v evropském měřítku.
- I přesto je ovšem v Šumperku nadprůměrná míra nezaměstnanosti, a to jak v celorepublikovém, tak i krajském srovnání. Především v důsledku této skutečnosti město ztrácí mladé lidi, kteří odcházejí za prací. Mladí lidé typicky odcházejí na vysokou školu, po jejím absolvování se ovšem do města nevracejí. Město proto stárne rychleji, než je celorepublikový i krajský průměr.
- Na druhou stranu je ovšem možné zaznamenat velmi vysokou loajalitu občanů s městem. Občané města jsou v Šumperku evidentně spokojeni – míra spokojenosti je vyšší, než u srovnatelných měst (dle zkušenosti zpracovatele). Výraznou roli v této spokojenosti hraje pochopitelně geografická poloha města (především blízkost hor a příroda v okolí), občané ovšem oceňují rovněž kulturní a společenskou nabídku nebo stabilitu v rozvoji města. Tato skutečnost generuje silný potenciál návratu lidí, kteří dříve odešli za prací do větších měst, se založením rodiny (a možnostmi, které dnes poskytuje práce na dálku) ovšem přemýšlejí o návratu do města. Tento trend je již dnes možné kvalitativně zaznamenat, pro plné rozvinutí potenciálu je ovšem podmínkou, aby město poskytovalo vysoce kvalitní rezidenční služby, na které si lidé ve větších metropolích zvykli.
- Město vykazuje silný rozvojový potenciál v oblasti cestovního ruchu. Ten spočívá především v jeho specifické poloze „brány do Jeseníků“ i atraktivního okolí města, které je příležitostí pro aktivní trávení volného času. Město se může stát především centrem služeb pro návštěvníky hor, zároveň ovšem může být – byť v omezenější míře – i samo o sobě turistickým cílem, pokud bude dobře a systematicky rozvíjet své přednosti a unikáty (atraktivitu). Šumperk má rovněž oproti jiným městům výhodu, že do něj směřuje velké množství návštěvníků za kulturními akcemi, které se zde pořádají (jen festival Blues Alive navštíví až tisíce návštěvníků), město tak získává unikátní příležitost tyto návštěvníky

zaujmout a motivovat k návratu. Prozatím ovšem tento potenciál není pro rozvoj města dostatečně využit. Vzhledem ke své poloze disponuje město rovněž potenciálem pro rozvoj kongresové turistiky. Ani ten ovšem není prozatím naplňován.

- Město je zadlužené méně než jiná srovnatelná města, jeho rozvoj tak není nadměrně zatížen (omezen) nutností splácet úvěry.
- Město má mezi svými obyvateli stále image „zeleného města“. To představuje velmi silnou výhodu, se kterou je možné v komunikaci s obyvateli pracovat (image „zeleného města“ patří mezi nejvíce oceňované kvality města), zároveň ovšem i závazek – obyvatelé očekávají, že město bude nadále tuto funkci plnit.
- Město trpí vysokou tranzitní zátěží na silnici I/11, která vede středem města. Dostavění kapacitní komunikace ze směru Mohelnice sice představuje velmi významnou příležitost, která zlepší dostupnost města pro návštěvníky i investory, zároveň je ovšem nutné očekávat, že v důsledku toho zatížení města tranzitní dopravou ještě poroste.

14.2 Vize města:

V souladu s výše uvedenými východisky i vnímáním potenciálu města do budoucnosti byla formulovaná následující rozvojová vize:

Město Šumperk chce být v horizontu strategie:

- **Dynamickým městem, které svým obyvatelům poskytuje kvalitní rezidenční zázemí, dostatek příležitosti k jejich rozvoji a naslouchá jejich potřebám;**
- **Odpovědným městem, které systematicky rozvíjí stabilní partnerství se svými podnikateli a dlouhodobě buduje dobré podmínky pro podnikání**
- **Činorodým městem, které rozvíjí potenciál své polohy jako brány do Jeseníků a využívá každé příležitosti k rozšíření nabídky pro návštěvníky**
- **Sebevědomým městem, které slouží svému regionu – obyvatelům Šumperska.**

Město Šumperk bude vstřícným, kulturním a vzdělaným městem, kde se dobře dýchá obyvatelům, návštěvníkům i podnikatelům – nejen díky horám za zády.

Městem, odkud lidé neodcházejí a kam se naopak rádi vrací.

Městem, které roste.

14.3 Struktura strategie

Strategická vize je rozpracovaná do čtyř priorit, které se zaměřují na různé problémové okruhy, v jejichž rámci je nutné očekávat angažovanost města i dalších aktérů, má-li se město vyvíjet ve směru ke strategické vizi. Těmito prioritami jsou:

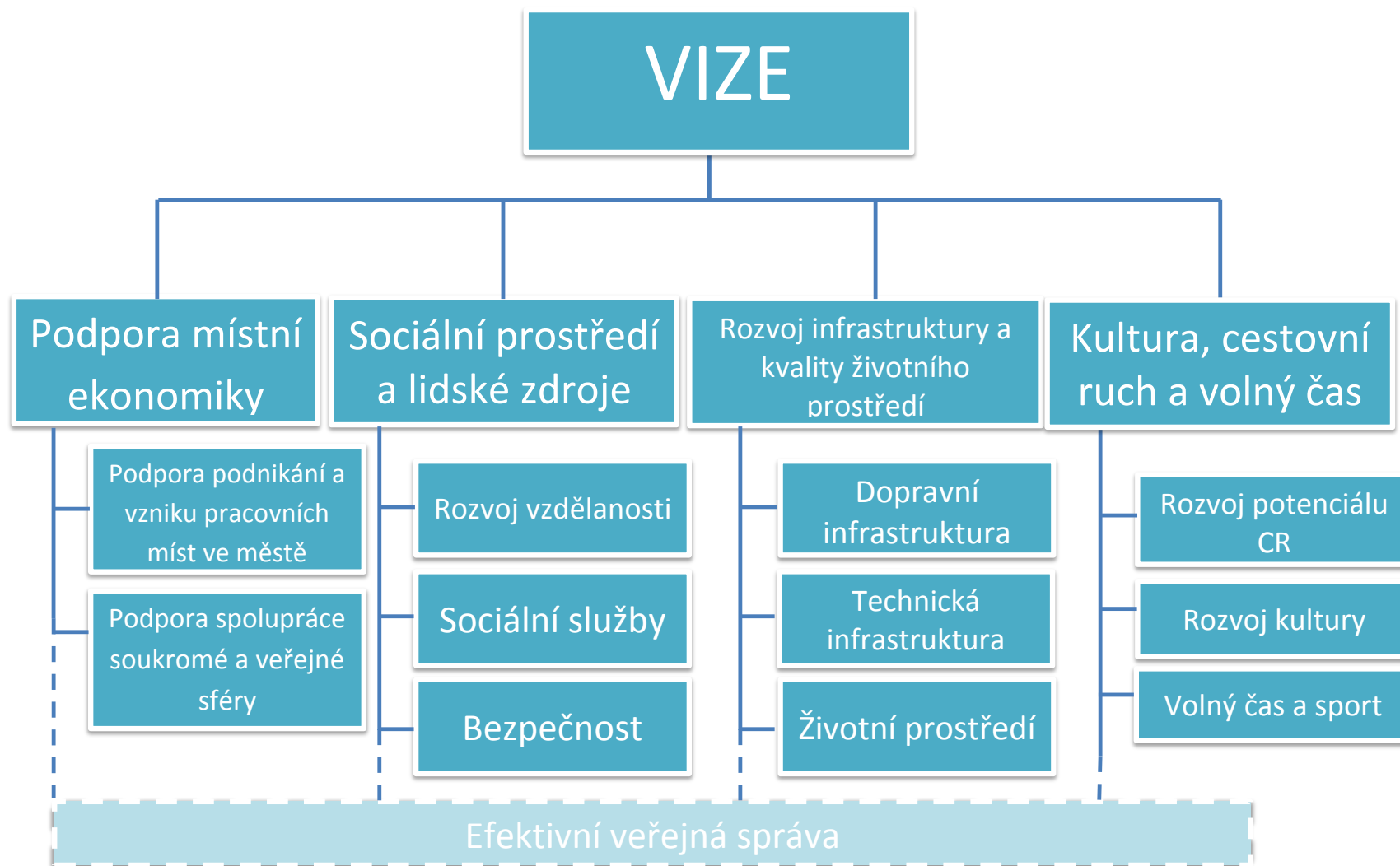
- Podpora místní ekonomiky
- Sociální prostředí a lidské zdroje
- Rozvoj infrastruktury a kvality životního prostředí
- Kultura, cestovní ruch a volný čas

Nad rámec toho je ještě formulovaná tzv. horizontální priorita. Její opatření a aktivity jsou průřezové – jsou podmínkou úspěšné realizace všech ostatních opatření a aktivit. Tuto průřezovou prioritou je Efektivní veřejná správa.

Priority jsou strukturovány do vyšší podrobnosti na úrovni opatření. Jednotlivá opatření tedy rozpracovávají priority – věnují se dílčím okruhům cílů jednotlivých priorit. Celkem je formulováno 14 opatření, z toho 11 je přiřazeno pod jednotlivé priority a tři mají horizontální charakter – jsou tedy přiřazeny k horizontální prioritě Efektivní veřejná správa.

Opatření jsou dále podrobně rozpracovaná do úrovně aktivit. Na úrovni aktivit jsou tedy definovány konkrétní výstupy, jejichž dosahování povede k naplňování cílů opatření a jim nadřazených priorit. Pojem „aktivita“ je vhodné brát jako společné označení pro množinu tematicky příbuzných projektů, jimiž je strategie realizována. Celkový seznam projektů v rámci jednotlivých priorit není součástí vlastní strategie, ale bude součástí akčních plánů, z nichž první vznikne po schválení strategie a následně budou aktualizovány v souladu s postupem realizace strategie v jejich jednotlivých letech. Celkem je formulováno 71 aktivit, z toho 11 je přiřazeno horizontálním opatřením.

Základní struktura priorit a opatření strategie je zpracována v schématu níže, jednotlivá opatření jsou následně v textu rozpracována na úroveň aktivit.

15 Priority strategie

15.1 Priorita 1: Podpora místní ekonomiky

Strategie usiluje o maximální využití nástrojů, které má město k dispozici pro podporu ekonomického rozvoje. Cílem priority je systematické budování stabilního podnikatelského prostředí a kvalitních (relevantních) veřejných služeb pro podnikatele a podnikatelské infrastruktury, jako podmínek pro udržení zaměstnavatelů ve městě a jejich rozvoj. V omezenějším rozsahu má město rovněž možnost stimulovat vznik a rozvoj nových podnikatelských záměrů, které budou generovat nová pracovní místa.

Opatření 1.1: Podpora podnikání a vzniku pracovních míst ve městě

Cíl opatření: Podporovat rozvoj podnikání ve městě a vznik nových pracovních míst prostřednictvím přímé podpory začínajících podnikatelů, rozvoje podnikatelské infrastruktury a atrakci investic.

Aktivity opatření:

- 1.1.1 Vytvoření pobídek pro přilákání investic / podnikatelských záměrů do města
- 1.1.2 Propagace ekonomického potenciálu a strategického profilu města
- 1.1.3 Selektivní podpora realizace podnikatelských záměrů osob zahajujících podnikání
- 1.1.4 Podpora malých a středních podniků ve vazbě na nosná ekonomická odvětví a cestovní ruch
- 1.1.5 Podpora rozvoje nabídky podnikatelské infrastruktury

Název aktivity
1.1.1 Vytvoření pobídek pro přilákání investic / podnikatelských záměrů do města
Výchozí situace
Přilákání nových investic či podnikatelských záměrů do města s sebou nese významné přímé a nepřímé důsledky. Jedním z hlavních přímých důsledků je vytvoření nových pracovních míst a tedy zlepšení nepříznivé situace v oblasti nezaměstnanosti. Zejména by bylo třeba přilákat investice s potenciálem pro vytvoření pracovních míst pro osoby vyučené (bez maturity i s maturitou), ale samozřejmě i pracovní místa pro osoby s jiným typem vzdělání jsou žádoucí. Dalším přímým efektem jsou pak příjmy z pronájmu či prodeje budov a pozemků pro provoz atd. Kromě těchto přímých důsledků s sebou přilákání investic nese i další synergie v mnoha podobách, např. Zvýšení poptávky po doprovodných službách, zvýšení atraktivity lokality pro další investory atd. Město Šumperk může svým postojem a individuálními opatřeními zvýšit svoji atraktivitu a potenciál přilákat na své území nové investory. Může využít různých pobídkových nástrojů a zároveň svojí intervencí ovlivnit, jaký typ investic bude na území města realizován, tak, aby tyto investice byly v souladu s přijatou strategií a byl maximalizován synergický efekt těchto investic a naopak minimalizovány případné negativní dopady (zejména na životní prostředí a kvalitu života ve městě).

<p>Aktivity naplňující opatření</p> <p>Příprava nabídky vhodných lokalit pro umístění nových investic (vyčlenění těchto lokalit v územním plánu, nabídka lokalit na území dnešních brownfieldů) Podpora realizace nových investic na obecních pozemcích Nabídka využívání dopravní a technické infrastruktury v majetku obce včetně jejich údržby ze strany obce Zlepšování přístupových komunikací a celkového okolí firem, zajištění vlakových a autobusových spojů pro zaměstnance podniků a revitalizace nevyužívaných ploch</p>
<p>Indikátory výstupu</p> <p>Počet nově přichozích investorů/nově vzniklých podnikatelských záměrů ve městě Počet nově vzniklých pracovních míst v souvislosti s přichozími investicemi a podnikatelskými záměry</p>
<p>Vazba na ostatní opatření</p> <p>1.1.2, 1.1.5, 1.2.2</p>

<p>Název aktivity</p> <p>1.1.2 Propagace ekonomického potenciálu a strategického profilu města</p>
<p>Výchozí situace</p> <p>Komunikace a vzájemná spolupráce mezi městem a podnikatelskými subjekty není v současné době na dostačující úrovni. Město přitom disponuje prostředky jak pomoci podnikatelským subjektům na svém území k propagaci a zviditelnění a to formou účasti a prezentace podnikatelských subjektů na konferencích, veletrzích, podnikatelských misích či společných projektech a navazování spolupráce se zahraničními partnery.</p>
<p>Aktivity naplňující opatření</p> <p>Účast podnikatelských subjektů na propagačních/networkingových akcích Prezentace podnikatelských subjektů a jejich činnosti na propagačních/networkingových akcích</p>
<p>Indikátory výstupu</p> <p>Počet realizovaných/navštívených akcí na podporu propagace a networkingu místních podnikatelských subjektů Počet podnikatelských subjektů účastnících se propagačních a networkingových akcí</p>
<p>Vazba na ostatní opatření</p> <p>1.1.1</p>

<p>Název aktivity</p> <p>1.1.3 Selektivní podpora realizace podnikatelských záměrů osob zahajujících podnikání</p>
<p>Výchozí situace</p> <p>Město Šumperk „bojuje“ s problémem odchodu mladých, často vzdělaných, lidí z města za prací a nadprůměrnou nezaměstnaností. Jednou z možností jak aktivně přistoupit k řešení těchto problémů je podpora nově vznikajícím firmám a začínajícím podnikatelům při realizaci jejich záměrů. Podpora však není myšlena plošně, pro všechny začínající podnikatele a firmy, ale selektivně s ohledem na oblast podnikání (preference podnikatelských aktivit v souladu se směřováním města dle strategie) a očekávané přínosy a vazby na ostatní aktivity ve městě a okolí.</p>
<p>Aktivity naplňující opatření</p> <p>Úleva na poplatcích (dočasná) pro nově přichozí investory, zvýhodněné nájemné, atd.</p>
<p>Indikátory výstupu</p> <p>Počet podpořených začínajících podnikatelů a firem</p>

Vazba na ostatní opatření

1.1.4, 1.1.5, 1.2.2

Název aktivity

1.1.4 Podpora malých a středních podniků ve vazbě na nosná ekonomická odvětví a cestovní ruch

Výchozí situace – vazba na analytickou část

Rozvoj a diverzifikace malého a středního podnikání jsou obecně považovány za znaky zdravé ekonomiky, protože minimalizují rizika vzniku strukturálních problémů v hospodářství a na trhu práce. Pro město je pak klíčové podporovat malé a střední podniky, jejichž oblast aktivit koresponduje s vytyčeným směrem rozvoje města, jako je například oblast cestovního ruchu.

Aktivity naplňující opatření

Úleva na poplatcích (dočasná) pro nově přichozí investory, zvýhodněné nájemné, atd.
Systematická podpora začleňování malých a středních podniků do sítí a komunikačních platform

Indikátory výstupu

Počet podpořených malých a středních podniků

Vazba na ostatní opatření

1.1.3

Název aktivity

1.1.5 Podpora rozvoje nabídky podnikatelské infrastruktury

Výchozí situace

Cílem aktivity je nalézt vhodné plochy pro rozvoj podnikatelských aktivit ve městě a jejich přípravu pro toto využití. Příprava těchto ploch umožní městu pružně reagovat na poptávku podnikatelských subjektů a aktivním přístupem tak zvýší své šance na přilákání nových podnikatelských aktivit do města.

Aktivity naplňující opatření

Vyhledání vhodných rozvojových ploch
Příprava nalezených ploch pro podnikání
Vyřešení majetkoprávní situace vytipovaných ploch

Indikátory výstupu

Počet a plocha lokalit připravených pro podnikání

Vazba na ostatní opatření

1.1.1, 1.1.3

Opatření 1.2: Podpora spolupráce soukromé a veřejné sféry

Cíl opatření: Zlepšit kvalitu podnikatelského prostředí ve městě prostřednictvím rozvoje systematické komunikace mezi veřejnou správou a podnikateli a podporou poskytování odpovídajících služeb.

Aktivity opatření:

- 1.2.1 Rozvoj systematické komunikace mezi podnikateli a správou města a budování stabilních partnerství

- 1.2.2 Podpora podnikatelských záměrů s potenciálem zmírňování dlouhodobé nezaměstnanosti ve městě
- 1.2.3 Rozvoj informačního a poradenského servisu pro investory a podnikatelské subjekty, podpora iniciativ typu „one stop shop“

Název aktivity
1.2.1 Rozvoj systematické komunikace mezi podnikateli a správou města a budování stabilních partnerství
Výchozí situace – vazba na analytickou část
Úroveň komunikace mezi městskou správou a samosprávou s místními podnikatelskými subjekty v současné době trpí neexistencí komunikační platformy, na které by se tyto aktéři mohli setkávat a vzájemně koordinovat svoji činnost pro zvýšení efektivity a hospodářského růstu města. Cílem této aktivity je iniciovat podporu a intenzivní komunikaci mezi městem a podnikatelskými subjekty. Usnadnění přístupu k informacím vytvoří podnikatelským subjektům kvalitnější zázemí pro rozvoj jejich aktivit, čímž chce město podpořit rozvoj podnikání a vznik nových pracovních míst. Město naopak od podnikatelských subjektů otevřenou komunikací získá cenné poznatky a připomínky, které bude moci dále zapracovat do svých plánů a aktivit na podporu rozvoje města. Vytvoření komunikační platformy a stabilních a partnerství povede nejen k usnadnění činnosti podnikatelským subjektům, ale také ke sladění potřeb obou stran za účelem posílení ekonomického rozvoje města a zvýšení kvality života ve městě.
Aktivity naplňující opatření
Kontaktování místního podnikatelského prostředí a potenciálních investorů ze strany města Nastavení systému vzájemné výměny informací a sjednocení postupu v záležitostech týkajících se ekonomiky města Vzájemně koordinovaný postup v záležitostech ovlivňujících ekonomiku města (příliv nových investic, pronikání na trhy mimo region, opatření města ve vztahu k místním podnikatelům)
Indikátory výstupu
Počet uskutečněných vzájemných jednání města a reprezentace podnikatelských subjektů Počet nově oslovených a přilákaných investorů Počet záležitostí řešených skrze komunikaci města a místních podnikatelů
Vazba na ostatní opatření
1.2.3, 4.1.7, H.2.1

Název aktivity
1.2.2 Podpora podnikatelských záměrů s potenciálem zmírňování dlouhodobé nezaměstnanosti ve městě
Výchozí situace
Nadprůměrná míra nezaměstnanosti v okrese Šumperk a zejména dlouhodobě nezaměstnaní uchazeči o práci jsou problémy, které město zatěžují a jejich řešení je jednou z prioritních oblastí. Ačkoliv nejvíce registrovaných uchazečů o zaměstnání patří mezi osoby vyučené bez maturity, pro které je na úřadu práce registrováno nejvíce volných pracovních míst, počet těchto míst je stále nedostatečný. Z toho důvodu je potřeba podporovat zejména takové podnikatelské záměry, které jsou v souladu s nabídkou kvalifikované pracovní síly a vytvořená pracovní místa tak mohou být obsazena obyvateli města a jeho zázemí. Podstatnou součástí této aktivity je konkrétní zjištění, jaké kapacity a jakého kvalifikačního profilu zaměstnanců jsou ve městě k dispozici a tedy na jaký typ podnikatelských záměrů musí město

<p>zacílit, aby se poptávka potkala s nabídkou pracovní síly na místním trhu práce. Tyto záměry pak město může preferovat a nabídnout například zvýhodnění či jinou podporu pro jejich realizaci.</p>
<p>Aktivity naplňující opatření</p> <p>Zpracování analytického dokumentu/materiálu specificky zkoumající a popisující potenciál a kvalifikaci dosažitelné pracovní síly ve městě (s ohledem na skupinu strukturálně nezaměstnaných uchazečů o práci)</p> <p>Vyhledání projektů/záměrů s potenciálem zaměstnat uchazeče o práci spadající do kategorie dlouhodobě nezaměstnaných a podpora těchto projektů/záměrů</p>
<p>Indikátory výstupu</p> <p>Analýza strukturální nezaměstnanosti ve městě</p> <p>Počet podpořených projektů/záměrů s potenciálem nabídky pracovních míst pro uchazeče ze skupiny dlouhodobě nezaměstnaných</p> <p>Počet uchazečů ze skupiny dlouhodobě nezaměstnaných, kteří získali práci v podpořených projektech/záměrech</p>
<p>Vazba na ostatní opatření</p> <p>1.1.1, 1.1.3</p>

<p>Název aktivity</p> <p>1.2.3 Rozvoj informačního a poradenského servisu pro investory a podnikatelské subjekty, podpora iniciativ typu „one stop shop“</p>
<p>Výchozí situace</p> <p>Město Šumperk se dlouhodobě snaží přilákat na své území nové investory a podnikatelské subjekty a zároveň si udržet ty stávající. Jednou z aktivit, která může v tomto směru pomoci a zlepšit komunikaci a spolupráci podnikatelských subjektů s městem a tím zatraktivnit město pro podnikatele je vytvoření informačního a poradenského servisu typu “one-stop-shop”.</p>
<p>Aktivity naplňující opatření</p> <p>Vznik informačního a poradenského centra pro investory a podnikatele</p> <p>Kontaktování místního podnikatelského prostředí a potenciálních investorů ze strany města</p>
<p>Indikátory výstupu</p> <p>Funkční informační a poradenský servis</p> <p>Počet podnikatelských subjektů využívajících služby informačního a poradenského servisu</p>
<p>Vazba na ostatní opatření</p> <p>1.2.1, H.2.3, H.2.4</p>

15.2 Priorita 2: Sociální prostředí a lidské zdroje

Cílem strategie je rozvoj veřejných služeb pro obyvatele města a kvality lidských zdrojů. Dostupnost veřejných služeb bezprostředně ovlivňuje atraktivitu města pro bydlení, zároveň má také přímou souvislost s atraktivitou města pro podnikání. Rozvoj podnikatelských iniciativ je totiž podmíněn kvalitními (a poptávce na pracovním trhu odpovídajícími) lidskými zdroji.

Opatření 2.1: Rozvoj vzdělanosti

Cíl opatření: Zvýšení kvality infrastruktury pro vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů a kvality vzdělávání na všech stupních (včetně celoživotního vzdělávání), a to především s ohledem na potřeby trhu práce.

Aktivity opatření:

- 2.1.1 Zlepšení kvality infrastruktury pro vzdělávání prostřednictvím rekonstrukcí školních hřišť, tělocvičen, šaten, vybavení učeben a zaváděním bezbariérové obsluhy budov
- 2.1.2 Podpora spolupráce mezi MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ a podnikatelskými subjekty
- 2.1.3 Rozvoj technického vzdělávání a podpora dostupnosti odborné literatury a poskytování informací ve vazbě na dostupné dotační tituly
- 2.1.4 Podpora spolupráce místních škol se školami v zahraničí a podpora výměny studentů/pedagogů a jejich odborných stáží
- 2.1.5 Podpora rozvoje terciálního vzdělávání
- 2.1.6 Rozvoj dalšího vzdělávání pracovníků v cestovním ruchu, školství, zdravotnictví, sociálních službách a pracovníků s mládeží
- 2.1.7 Propagace a podpora rozvoje nabídky celoživotního vzdělávání
- 2.1.8 Rozvoj vzdělávání v základních uměleckých školách a jazykových školách

Název aktivity

2.1.1 Zlepšení kvality infrastruktury pro vzdělávání prostřednictvím rekonstrukcí školních hřišť, tělocvičen, šaten, vybavení učeben a zaváděním bezbariérové obsluhy budov

Výchozí situace

Ve městě Šumperku je v současnosti v provozu 5 mateřských, 8 základních a 7 středních škol a dále zde má pobočku VŠB a ČZU. Kvalitativní zkušenosti zaměřené na sledování odvětví školství ve městech ČR potvrzují, že představitelé samosprávy vnímají jako klíčový faktor význam kvality vzdělávání a infrastruktury využívané pro školní výuku a spatřují v něm zásadní indikátor kvality života z pohledu místních obyvatel. Investice do údržby, rozvoje a modernizace infrastruktury pro vzdělávání jsou nezbytným předpokladem pro udržení a růst kvality poskytovaného vzdělání a tedy investicemi do budoucího rozvoje města skrze výchovu nejmladších věkových skupin obyvatel.

Aktivity naplňující opatření

Modernizace, obnova stávajících objektů

<p>Úpravy infrastruktury s ohledem na integraci marginalizovaných skupin společnosti (např. osoby s handicapem)</p> <p>Terénní úpravy školních pozemků, hřišť aj.</p> <p>Výstavba a rekonstrukce parkovacích ploch</p> <p>Investice směřující k energetickým úsporám</p>
<p>Indikátory výstupu</p> <p>Počet zrekonstruovaných škol a školských zařízení</p> <p>Počet zařízení s nově vzdělávacím účelem</p> <p>Plocha revitalizované infrastruktury využívané pro mateřské a základní školství</p>
<p>Vazba na ostatní opatření</p> <p>2.1.3</p>

<p>Název aktivity</p> <p>2.1.2 Podpora spolupráce mezi MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ a podnikatelskými subjekty</p>
<p>Výchozí situace</p> <p>Podpora rozvoje vzdělanostní společnosti a kvality vzdělávání v souladu s potřebami trhu práce je obecně přijímaným principem, zakotveným také v nadřazených strategických dokumentech. Produkce kvalitní a kvalifikované pracovní síly je jednou z možností zvýšení konkurenceschopnosti města, rozvoje MSP a přilákání a udržení investorů. Pro zajištění propojení nabídky vzdělávacích oborů s požadavky trhu práce a zajištění adekvátního obsahu a kvality výuky se jeví přímá spolupráce s podnikatelskými subjekty působícími ve městě a okolí jako ideální řešení. Ačkoliv podnikatelské subjekty cílí zejména na absolventy středních škol, jejich úroveň a připravenost pro získávání odborné kvalifikace je významným způsobem formována již během studia již během studia na základní škole a je tedy nezbytné podporovat spolupráci i mezi středními a základními školami. Podobně již v mateřských školách může být položen významný základ rozvoje specializovaných dovedností a kompetencí budoucích žáků a studentů, například prostřednictvím jazykové výuky.</p>
<p>Aktivity naplňující opatření</p> <p>Spolupráce škol s aktéry na trhu práce s možností uplatnění inovativních forem spolupráce</p> <p>Zvyšování adaptability absolventů všech typů škol a jejich uplatnitelnosti na trhu práce</p> <p>Rozvoj kariérového poradenství na školách</p> <p>Rozvoj evaluace/autoevaluace škol</p>
<p>Indikátory výstupu</p> <p>Počet nově vytvořených nebo inovovaných produktů (vzdělávacích programů)</p> <p>Počet podpořených osob</p> <p>Počet podpořených projektů spolupráce mezi MŠ, ZŠ, SŠ a VŠ</p> <p>Počet podpořených projektů spolupráce mezi SŠ a VŠ a podnikatelskými subjekty</p> <p>Počet žáků dotčených projekty spolupráce mezi MŠ a ZŠ, ZŠ a SŠ a SŠ a VŠ</p> <p>Počet studentů dotčených/podpořených projekty spolupráce mezi SŠ a VŠ a podnikatelskými subjekty</p>
<p>Vazba na ostatní opatření</p> <p>2.1.4, 2.1.7</p>

<p>Název aktivity</p> <p>2.1.3 Rozvoj technického vzdělávání a podpora dostupnosti odborné literatury a poskytování informací ve vazbě na dostupné dotační tituly</p>
<p>Výchozí situace</p>

Město Šumperk se pyšní dlouholetou tradicí průmyslové výroby s využitím unikátních technologií. Cílem aktivity je podpořit technického vzdělávání ve vazbě na existující průmysl ve městě tak, aby byli vychovávaní kompetentní absolventi schopní obsadit nabízená pracovní místa v těchto výrobcích
Aktivity naplňující opatření
Iniciace projektů na podporu technického vzdělávání Podpora odpovídajících úprav vzdělávacích programů zřizovaných škol, partnerství se SŠ a VŠ Osvěta, informační akce, účast na dnech otevřených dveří, atd... Budování infrastruktury – vyšší dostupnost literatury a informací (Knihovna)
Indikátory výstupu
Počet projektů, akcí, partnerství Projekt na podporu infrastruktury
Vazba na ostatní opatření
2.1.1, 2.1.5

Název aktivity
2.1.4 Podpora spolupráce místních škol se školami v zahraničí a podpora výměny studentů/pedagogů a jejich odborných stáží
Výchozí situace
Součástí kvalitního vzdělávání je kromě získání určitého množství odborných znalostí také rozšiřování kompetencí žáků a studentů v oblasti sociálních dovedností, jazykových kompetencí a obecného rozhledu. Tyto kompetence lze velmi dobře rozvíjet a upevňovat podporou vztahů a spolupráce se žáky a studenty ze zahraničních/partnerských škol. Tyto zkušenosti jsou v praktickém životě neocenitelné nejen pro žáky a studenty. Rozvoj mezinárodních vztahů je klíčový také pro pedagogické pracovníky, kteří tímto způsobem (kooperace se zahraničními partnery-pedagogy) mohou zvyšovat vlastní kvalifikaci a pedagogické dovednosti (sdílením zkušeností, rozvojem jazykových dovedností apod.)
Aktivity naplňující opatření
Navazování a rozvoj spolupráce vzdělávacích institucí se zahraničními partnery Programy vzájemné výměny žáků, studentů a pedagogických pracovníků Realizace zahraničních exkurzí
Indikátory výstupu
Počet nově uzavřených partnerských smluv mezi vzdělávacími institucemi z Šumperka a ze zahraničí Počet zahraničních exkurzí Počet žáků/studentů zapojených do výměnných pobytů
Vazba na ostatní opatření
2.1.2, 2.1.6

Název aktivity
2.1.5 Podpora rozvoje terciálního vzdělávání
Výchozí situace
Ve městě Šumperku mají své pobočky dvě vysoké školy: VSB - TU Ostrava (fakulta strojní a fakulta ekonomická) a Česká zemědělská univerzita v Praze (provozně ekonomická fakulta). Umístění terciálního vzdělávání má pozitivní vliv nejen na dostupnost tohoto typu vzdělání pro místní obyvatele, ale pozitivně ovlivňuje také profil a dostupnost kvalifikované pracovní síly (pro investory), poptávku po specializovaných službách, kulturních, sportovních a jiných volnočasových

aktivitách a obecně zpestřuje život ve městě. Další rozvoj terciálního vzdělávání je tedy žádoucí.

Aktivity naplňující opatření

Rozšiřování nabídky oborů terciálního vzdělávání
Aktivní přístup k nabídce zázemí pro umístění dalších zařízení terciálního vzdělávání ve městě, systematický rozvoj základní infrastruktury pro poskytování terciálního vzdělávání

Indikátory výstupu

Počet studentů zařízení terciálního vzdělávání ve městě
Počet oborů terciálního vzdělávání ve městě

Vazba na ostatní opatření

2.1.3, 2.1.7

Název aktivity

2.1.6 Rozvoj dalšího vzdělávání pracovníků v cestovním ruchu, školství, zdravotnictví, sociálních službách a pracovníků s mládeží

Výchozí situace

Nabídka kvalitních služeb v oblasti cestovního ruchu, školství, zdravotnictví, sociálních služeb a práce s mládeží je klíčovým faktorem hodnocení kvality života v určitém místě. Přímá souvislost mezi kvalitou poskytovaných služeb a kvalitou osob zaměstnaných v těchto službách, je těžko vyvratitelným faktem. Investice do rozvoje lidských zdrojů v těchto oblastech je možností, jak v relativně krátkém čase zvýšit kvalitu služeb v nich poskytovaných. Proto je strategické investovat do vzdělávání a rozvoje pracovníků a tím zvyšovat kvalitu života ve městě, které tak může konkurovat jiným městům a bojovat proti odlivu obyvatel.

Aktivity naplňující opatření

Vzdělávací a motivační aktivity
Realizace akcí typu tematických školení, workshopů, kurzů apod. pro zaměstnance v definovaných oborech
Podpora dalšího dlouhodobého vzdělávání zaměstnanců v definovaných oborech
Podpora spolupráce, výměny zkušeností a sdílení příkladů dobré praxe mezi zaměstnanci navzájem
Odborné praxe a zahraniční stáže zaměstnanců v definovaných oborech

Indikátory výstupu

Počet nově vytvořených / inovovaných produktů - akcí na zvýšení kvalifikace zaměstnanců v definovaných oborech
Počet proškolených zaměstnanců v definovaných oborech

Vazba na ostatní opatření

2.1.4, 2.3.1, 2.2.1

Název aktivity

2.1.7 Propagace a podpora rozvoje nabídky celoživotního vzdělávání

Výchozí situace

Podpora rozvoje celoživotního vzdělávání je jednou z možností, jak reagovat na nevhodnou situaci na trhu práce doprovázenou vyšší úrovní nezaměstnanosti. Kvalifikace pracovní síly v žádaných oborech na trhu práce je možností, jak snížit disproporce mezi nabídkou pracovní síly a poptávkou po ní. Celoživotní učení je tak možné přijmout jako jeden z rozhodujících faktorů konkurenceschopnosti města.

Zapojením se do programu celoživotního vzdělávání je také jednou z možností seberealizace starších či handicapovaných osob, která přispívá k lepší integraci a zamezuje sociální exkluzi –

tzv. univerzity třetího věku.
Aktivity naplňující opatření
Odborné vzdělávání zaměstnanců a zaměstnavatelů zaměřené na prohloubení, rozšíření, zvýšení, obnovení nebo udržení kvalifikace Klíčové (obecné) dovednosti, které zvyšují udržitelnost zaměstnání a zaměstnatelnost na trhu práce (ICT, jazyková příprava apod.) Tvorba podnikových vzdělávacích programů pro zaměstnance Aplikování různých forem vzdělávání zaměstnanců Realizace kurzů pro seniory, znevýhodněné skupiny obyvatelstva, handicapované
Indikátory výstupu
Počet realizovaných projektů Počet proškolených osob Počet organizací realizujících projekty s vazbou na celoživotní vzdělávání Počet nově vytvořených/inovovaných produktů
Vazba na ostatní opatření
2.1.2, 2.1.5, 2.1.8

Název aktivity
2.1.8 Rozvoj vzdělávání v základních uměleckých školách a jazykových školách
Výchozí situace
V rámci mimoškolního vzdělávání žáků a studentů, stejně jako celoživotního vzdělávání obyvatel město podporuje provoz zařízení zaměřených na hudební a jazykovou výuku. Rozvojem nabídky v této oblasti lze docílit zvyšování kompetencí a dovedností žáků a studentů stejně jako kvalifikace pracovní síly.
Aktivity naplňující opatření
Partnerství a iniciace projektů na rozvoj vzdělávání v základních uměleckých školách a jazykových školách Propagace, osvěta a zprostředkování informací o nabídce vzdělávání v základních uměleckých školách a jazykových školách ve městě
Indikátory výstupu
Počet realizovaných projektů zaměřených na rozvoj vzdělávání v základních uměleckých školách a jazykových školách Počet akcí zaměřených na propagaci či informování o nabídce vzdělávání v základních uměleckých školách a jazykových školách ve městě
Vazba na ostatní opatření
2.1.7

Opatření 2.2: Sociální služby

Cíl opatření: Zajištění kvalitní a relevantní nabídky sociálních a návazných služeb prostřednictvím implementace Komunitního plánu sociálních služeb města Šumperka a plánů navazujících.

Aktivity opatření:

2.2.1 Implementace a naplňování Komunitního plánu sociálních služeb města Šumperka na léta 2014 - 2018

Název aktivity
2.2.1 Implementace a naplňování Komunitního plánu sociálních služeb města Šumperku na léta 2014 - 2018
Výchozí situace
Město Šumperk má zpracován aktualizovaný Komunitní plán sociálních služeb na léta 2014 - 2018.
Aktivity naplňující opatření
Naplňování aktivit stanovených v Komunitním plánu sociálních služeb na léta 2014-2018
Indikátory výstupu
Viz Komunitní plán sociálních služeb města Šumperku na léta 2014 - 2018
Vazba na ostatní opatření
2.1.6, 3.1.6

Opatření 2.3: Bezpečnost

Cíl opatření: Posilování bezpečnosti obyvatel a prevence sociálně-patologických jevů.

Aktivity opatření:

- 2.3.1 Péče o bezpečnost občanů města
- 2.3.2 Rozvoj iniciativ a podpora projektů zaměřených na prevenci kriminality a sociálně patologických jevů
- 2.3.3 Modernizace a rozvoj systémů požární a civilní ochrany ve městě
- 2.3.4 Podpora informovanosti občanů a osvěta v problematice bezpečnosti
- 2.3.5 Podpora spolupráce mezi NNO a orgány města / Městskou policií na prevenci kriminality

Název aktivity
2.3.1 Péče o bezpečnost občanů města
Výchozí situace
Rezidenční a obslužná funkce města Šumperku, stejně jako snaha o přilákání co nejvyššího počtu návštěvníků, klade zvýšené nároky na estetické a funkční kvality veřejných prostranství a především na jejich bezpečnost. Cílem opatření je tedy kontinuální zvyšování bezpečnosti pobytu a pohybu na veřejných prostranstvích ve městě v jakoukoliv denní i noční dobu pro obyvatele i návštěvníky města.
Aktivity naplňující opatření
Údržba a čištění veřejných prostranství Eliminace rizikových bodů/prostorů ohrožujících bezpečnost Prevence výskytu sociálně nepříznivých jevů na veřejných prostranstvích Podpora spolupráce veřejných složek a občanů při ohlašování výskytu potenciálně nebezpečných/

nebezpečných jevů na veřejných prostranstvích
Indikátory výstupu
Počet projektů na zvýšení bezpečnosti občanů a návštěvníků města
Vazba na ostatní opatření
2.3.2, 2.3.3, 2.3.4, 2.3.5

Název aktivity
2.3.2 Rozvoj iniciativ a podpora projektů zaměřených na prevenci kriminality a sociálně patologických jevů
Výchozí situace
Město dlouhodobě aktivně přistupuje k prevenci kriminality (program prevence kriminality, Strategie prevence kriminality) za cílem snížení míry a závažnosti trestné činnosti, jejich příčin a následků a zvýšení pocitu bezpečí občanů. Podpora a rozvoj iniciativ a projektů zaměřených na prevenci kriminality a sociálně patologických jevů je způsob jak zvýšit pocit bezpečnosti i reálné ohrožení občanů a tím zvýšit kvalitu života ve městě. Cílem aktivity je podpořit eliminaci nežádoucích sociálních jevů a snížení úrovně kriminality prostřednictvím podpory sociálního začleňování osob ohrožených sociální exkluzí. Jako osoby potenciálně ohrožené vznikem sociálně patologického chování jsou označeni senioři (bezdomovectví), osoby ohrožené chudobou, osoby jiné než české národnosti, etnické menšiny a osoby zdravotně postižené.
Aktivity naplňující opatření
Podpora iniciace preventivních programů pro sociální začleňování osob, jež jsou ohroženy sociálně nežádoucími jevy Podpora psychologického poradenství pro osoby, jež jsou ohroženy sociálním vyloučením včetně školení pracovníků sociálních služeb
Indikátory výstupu
Počet iniciovaných preventivních programů pro sociální začleňování osob ohrožených sociálně nežádoucími jevy Počet konzultací pro osoby ohrožené sociálním vyloučením
Vazba na ostatní opatření
2.3.1, 2.3.5

Název aktivity
2.3.3 Modernizace a rozvoj systémů požární a civilní ochrany ve městě
Výchozí situace
Ve městě působí v současnosti Hasičský záchranný sbor a Sbor dobrovolných hasičů Šumperk – Temenice jako složky požární ochrany a městská policie zajišťující civilní ochranu. Služby těchto složek jsou pro zajištění bezpečnosti obyvatel a návštěvníků města nezbytné a je nutné průběžně modernizovat jejich a zlepšovat kvalitu jimi poskytovaných služeb.
Aktivity naplňující opatření
Modernizace technického vybavení složek požární a civilní ochrany ve městě Rozvoj systémů fungování složek požární a civilní ochrany ve městě Investice do rozvoje lidských zdrojů složek požární a civilní ochrany ve městě
Indikátory výstupu
Počet realizovaných projektů na modernizaci technického vybavení složek požární a civilní ochrany ve městě Počet realizovaných projektů na rozvoj systémů fungování složek požární a civilní ochrany ve městě

městě

Počet zaměstnanců/dobrovolníků ze složek požární a civilní ochrany ve městě, kteří prošli novým školením/výcvikem apod.

Vazba na ostatní opatření

2.3.1

Název aktivity

2.3.4 Podpora informovanosti občanů a osvěta v problematice bezpečnosti

Výchozí situace

Informační programy pro širokou veřejnost důležitou složkou prevence kriminality upozorňující na nebezpečí ohrožení různými formami trestné činnosti a o možnostech ochrany před ní. Cílem je zvýšení informovanosti veřejnosti a motivace k aktivnímu přístupu k zajištění vlastní bezpečnosti a ochraně majetku. Město také zvyšuje informovanost občanů o lokalitách nápadu trestné činnosti aktualizací a zveřejňováním mapy kriminality na internetových stránkách města.

Aktivity naplňující opatření

Realizace programů zaměřených na informovanost občanů v problematice bezpečnosti
 Realizace programů zaměřených na bezpečnost dětí a mládeže
 Rozvoj a aktualizace aplikace Mapa kriminality

Indikátory výstupu

Počet realizovaných programů na podporu informovanosti občanů a osvětu v problematice bezpečnosti
 Rozšíření a aktualizace aplikace Mapa kriminality

Vazba na ostatní opatření

2.3.1

Název aktivity

2.3.5 Podpora spolupráce mezi NNO a orgány města / Městskou policií na prevenci kriminality

Výchozí situace

Součinnost orgánů města s různými NNO je cestou jak zajistit co nejvyšší míru zacílení a efektivity programů a akcí pro prevenci kriminality. NNO často pracují s lidmi, kteří jsou nejvíce ohroženi vznikem sociálně patologického chování asociovaného s kriminální činností a také s lidmi, kteří naopak mají vyšší pravděpodobnost stát se oběťmi kriminálních činů.

Aktivity naplňující opatření

Společná příprava, konzultace a harmonizace projektů na prevenci kriminality mezi orgány města (včetně městské policie) a NNO

Indikátory výstupu

Počet realizovaných projektů na prevenci kriminality v součinnosti městských orgánů s NNO

Vazba na ostatní opatření

2.3.1, 2.3.2

15.3 Priorita 3: Rozvoj infrastruktury a kvality životního prostředí

Opatření 3.1: Dopravní infrastruktura

Cíl opatření: Zajistit kvalitní dopravní napojení města na páteřní systémy komunikačních sítí pro obyvatele i návštěvníky, v rámci města pak odstranění kolizních bodů sítě, dobudování bezpečného dopravního skeletu města se zajištěním preference udržitelné dopravy za podpory inteligentních systémů v dopravě.

Aktivity opatření:

- 3.1.1 Pravidelný sběr dat o kapacitách v dopravě, studie/modely, analýza a prognóza
- 3.1.2 Zajištění bezpečnosti a plynulosti silničního provozu
- 3.1.3 Vybudování ucelené a bezpečné sítě cyklistických tras, stezek a pruhů včetně infrastruktury pro půjčování /odkládání kol
- 3.1.4 Zvyšování kvality veřejné osobní dopravy
- 3.1.5 Řešení problémů statické dopravy
- 3.1.6 Bezbariérové bezpečné hlavní pěší tahy
- 3.1.7 Aktivní vnější dopravní politika města
- 3.1.8 Zavádění prvků telematiky a digitálních ukazatelů do systému řízení dopravy ve městě

Název aktivity
3.1.1 Pravidelný sběr dat o kapacitách v dopravě, studie/modely, analýza a prognóza
Výchozí situace
Město v současné době nerealizuje pravidelný sběr dat o kapacitách v dopravě a nemá tak zpracovány studie a prognózy vývoje dopravy ve městě. Bez těchto dat a materiálů nelze koncepčně a systematicky řešit a zlepšovat stav dopravy ve městě.
Aktivity naplňující opatření
Sběr dat o kapacitách v dopravě Vytvoření studie/modelu dopravní situace ve městě a prognózy vývoje do budoucna Diagnostika bezpečnosti a plynulosti silničního provozu ve městě
Indikátory výstupu
Realizovaný sběr dat o dopravní situaci ve městě Vytvořená studie/model dopravní zátěže města včetně prognózy do budoucna Realizovaná analýza dopravní propustnosti města
Vazba na ostatní opatření
3.1.2, 3.1.4, 3.1.7, 3.1.8

Název aktivity
3.1.2 Zajištění bezpečnosti a plynulosti silničního provozu
Výchozí situace

<p>Bezpečnost a plynulost silničního provozu ve městě souvisí s nejen se samotnou intenzitou dopravy, ale také dopravní infrastrukturou a typem bariér. Ve vazbě na předchozí aktivitu je cílem opatření vytipovat místa, která jsou z hlediska bezpečnosti a plynulosti silničního provozu nejkritičtější a mohou způsobovat zhoršenou situaci a naopak místa, která by vhodnou úpravou mohla zvýšit plynulost silničního provozu ve městě. Pro tato konkrétní místa pak bude vypracován návrh na jejich úpravu pro zvýšení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu.</p>
<p>Aktivity naplňující opatření</p> <p>Vytipování kritických míst z hlediska bezpečnosti a plynulosti silničního provozu ve městě Vytipování míst, která by mohla ulehčit dopravě a zvýšit plynulost silniční dopravy Realizace projektů na úpravu dopravní infrastruktury pro zvýšení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu ve městě – oprava/modernizace/rekonstrukce místních komunikací Odstraňování bodových závad na místních komunikacích</p>
<p>Indikátory výstupu</p> <p>Počet připravených projektů na úpravu dopravní infrastruktury pro zvýšení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu ve městě Plocha nových a rekonstruovaných místních komunikací Délka nových a rekonstruovaných místních komunikací</p>
<p>Vazba na ostatní opatření</p> <p>3.1.1, 3.1.3, 3.1.5, 3.1.7, 3.1.8</p>

<p>Název aktivity</p> <p>3.1.3 Vybudování ucelené a bezpečné sítě cyklistických tras, stezek a pruhů včetně infrastruktury pro půjčování /odkládání kol</p>
<p>Výchozí situace</p> <p>Podpora cyklistické dopravy je spojena s více faktory/cíly: ulehčení motorizované dopravy, podpora image města jako příjemného místa pro život a bydlení, podpora turistického ruchu ve městě (cykloturistika je velmi vyhledávanou formou turismu) atd. Infrastruktura pro cyklistickou dopravu by měla být budována, rozšiřována a modernizována tak, aby vytvářela ucelený, logicky propojený systém, který umožní bezpečnou přepravu cyklistů v rámci města i za jeho hranice po síti vzájemně na sebe navazujících tras/stezek/pruhů.</p>
<p>Aktivity naplňující opatření</p> <p>Budování nových cyklistických tras, stezek a pruhů Rekonstrukce a modernizace stávajících cyklistických tras, stezek a pruhů Budování doprovodné infrastruktury Rekonstrukce a modernizace stávající doprovodné infrastruktury</p>
<p>Indikátory výstupu</p> <p>Délka nově vybudovaných cyklistických tras, stezek a pruhů Délka rekonstruovaných a modernizovaných cyklistických tras, stezek a pruhů Počet nově vybudovaných prvků doprovodné infrastruktury Počet rekonstruovaných a modernizovaných prvků stávající doprovodné infrastruktury</p>
<p>Vazba na ostatní opatření</p> <p>3.1.2</p>

<p>Název aktivity</p> <p>3.1.4 Zvyšování kvality veřejné osobní dopravy</p>
<p>Výchozí situace</p> <p>Šumperk jakožto centrum dojížděky za prací, vzděláním a službami má vysoké nároky na kvalitní,</p>

kapacitně dostačující, dopravní spojení jak IAD, tak také veřejnou dopravou. Cílem opatření je zajištění rychlého, kvalitního a kapacitně dostačujícího napojení města na systém veřejné dopravy pomocí optimalizace a racionalizace dopravních linek a jejich přizpůsobení reálné poptávce. Pro udržení či zvýšení atraktivity hromadné veřejné dopravy je také potřeba investovat do revitalizace související infrastruktury (zastávky, železnice apod.)

Aktivity naplňující opatření

Optimalizace linek veřejné dopravy s ohledem na návaznost spojů
Revitalizace a modernizace autobusových a železničních zastávek s důrazem na aspekt bezbariérovosti

Indikátory výstupu

Počet linek obsluhujících město v rámci systému IDS OK
Počet spojů vlakové dopravy obsluhujících město (osobní a spěšné vlaky a rychlíky) ve všedních dnech
Počet revitalizovaných objektů infrastruktury veřejné hromadné dopravy
Počet nově zrealizovaných bezbariérových prvků v rámci systémů veřejné dopravy

Vazba na ostatní opatření

3.1.1

Název aktivity

3.1.5 Řešení problémů statické dopravy

Výchozí situace

Doprava v klidu, zahrnující zastavení, stání a zejména parkování vozidel, je obecně stanovena místní úpravou silničního provozu. Díky stále se zvyšujícímu počtu automobilů (růst počtu aut na osobu), vysoké tranzitní zátěži města a centralitě Šumperku ve smyslu dojížděky za prací a službami je vyvíjen stále větší nárok na kvalitu a kapacitu statické dopravy.

Aktivity naplňující opatření

Dopravně inženýrská opatření zaměřená na snížení dopadů nedostačujících kapacit pro dopravu v klidu, realizace prověřovacích studií
Výstavba nových parkovacích stání v blízkosti centra
Zřizování a rozšiřování odstavných ploch systému „Park and Ride“, „Bike and Ride“ a „Kiss and Ride“ u železničních a autobusových zastávek

Indikátory výstupu

Počet realizovaných dopravně inženýrských opatření
Počet pořízených ověřovacích/územních studií
Počet nově vybudovaných parkovacích stání
Plocha nově vybudovaných parkovacích stání

Vazba na ostatní opatření

3.1.2

Název aktivity

3.1.6 Bezbariérové bezpečné hlavní pěší tahy

Výchozí situace

Město Šumperk díky své velikosti umožňuje svým obyvatelům do značné míry realizovat pohyb po městě pěší chůzí. Výhody pěší chůze jako způsobu přepravy po městě jsou zřejmé – minimální ekologická zátěž, bezpečnost, pozitivní vliv na zdraví atd. Ale i pěší přeprava klade nároky na budování a údržbu infrastruktury, aby byla zajištěna její co nejvyšší bezpečnost a dostupnost (tedy bezbariérovost).

Aktivity naplňující opatření
Průběžná údržba a revitalizace infrastruktury pro pěší, tedy zejména chodníků, pěší zóny, přechodů pro chodce atd. Vytvoření komplexní analýzy současného stavu bezbariérových tras a návrhu možných řešení bezbariérové úpravy chodníků
Indikátory výstupu
Délka opravené/udržované infrastruktury pro pěší Počet nově zrealizovaných bezbariérových prvků
Vazba na ostatní opatření
2.2.1

Název aktivity
3.1.7 Aktivní vnější dopravní politika města
Výchozí situace
Město Šumperk leží na důležitém a dopravně vytiženém tahu I/44, který navazuje na R 35 v Mohelnici a spojuje jej s centrem Olomouckého kraje. Na této komunikaci v současnosti probíhají velké úpravy v podobě obchvatů obcí a rozšiřování komunikace na čtyři pruhy. Město Šumperk však v současnosti není dostatečně kapacitně napojeno, vzhledem k chybějícímu propojení s Mohelnicí rychlostní komunikací a je dlouhodobým cílem města tuto situaci změnit a toto propojení realizovat.
Aktivity naplňující opatření
Aktivní jednání s krajskou a státní správou o zlepšení dopravní dostupnosti města
Indikátory výstupu
Počet účastí na jednáních krajské a státní správy o projektech budoucích dopravních komunikací na Šumpersku
Vazba na ostatní opatření
3.1.1, 3.1.2

Název aktivity
3.1.8 Zavádění prvků telematiky a digitálních ukazatelů do systému řízení dopravy ve městě
Výchozí situace
S rozvojem nových technologií dochází v oblasti dopravy ke stále častějšímu využívání analýzy dat v reálném čase a úpravě dopravních opatření v reakci na tyto informace. Tímto způsobem lze zajistit plynulejší, prostupnější a bezpečnější dopravu ve městě. Přínosy zavádění prvků telematiky jsou snížení počtu nehod, snižování kongesce a zvyšování výkonnosti dopravního systému, řízení poptávky po cestování, zlepšování životního prostředí, zvyšování pohodlí atd.
Aktivity naplňující opatření
Ohodnocení potenciálu dopravní telematiky pro řešení dopravy ve městě Zavádění prvků telematiky jako jsou: Systém řízení městského provozu, řízení hromadné dopravy (dle krátkodobé poptávky), informace a navádění zprostředkované proměnným značením, informace o hromadné dopravě v reálném čase a řízení poptávky
Indikátory výstupu
Zpracování koncepce využití dopravní telematiky pro řešení dopravy ve městě Počet nově zavedených prvků telematiky do systému řízení dopravy ve městě Počet nových digitálních ukazatelů pro řízení dopravy ve městě
Vazba na ostatní opatření

3.1.1, 3.1.2

Opatření 3.2: Rozvoj technické infrastruktury

Cíl opatření: Zajistit kvalitní, spolehlivý a dostatečně kapacitní stav jednotlivých služeb technické infrastruktury.

Aktivity opatření:

- 3.2.1 Rozvoj a obnova jednotlivých složek technické infrastruktury
- 3.2.2 Rozšiřování technické infrastruktury pro rozvojové plochy města
- 3.2.3 Opravy a rozvoj kanalizačního a vodovodního systému města
- 3.2.4 Podpora plošné revitalizace území a související infrastruktury ve stávající souvislé zástavbě

Název aktivity
3.2.1 Rozvoj a obnova jednotlivých složek technické infrastruktury
Výchozí situace
Zajištění bezproblémového napojení domácností, podniků a provozů na technickou infrastrukturu patří bezesporu k základním službám, které město svým poskytuje pro zajištění vysoké úrovně a kvality života a podnikání ve městě. Jedná se nejen o rozvoj nových napojení, ale také o údržbu a obnovu stávající technické infrastruktury.
Aktivity naplňující opatření
Připravit projekty údržby a obnovy konkrétních úseků technické infrastruktury včetně realizace stanovených záměrů Připravit projekty pro údržbu a modernizaci souvisejících objektů a zařízení technické infrastruktury včetně realizace stanovených záměrů Údržba, rekonstrukce či výstavba nových částí technické infrastruktury ve městě Šumperk
Indikátory výstupu
Délka opravených úseků technických sítí Délka nově vybudovaných úseků technických sítí Počet nově připojených obyvatel na technické sítě
Vazba na ostatní opatření
3.2.2, 3.2.3

Název aktivity
3.2.2 Rozšiřování technické infrastruktury pro rozvojové plochy města
Výchozí situace
Město Šumperk disponuje ve svém územním plánu rozvojovými plochami určenými pro průmyslové i rezidenční využití. Připravenost těchto ploch a jejich napojení na síť technické infrastruktury je důležité pro zajištění jejich využití v budoucnosti. Město takto může přilákat podnikatele stejně tak jako obyvatele hledající kvalitní rezidenční lokalitu.
Aktivity naplňující opatření
Připravit projekty pro doplnění a obnovu stávající sítě technické infrastruktury včetně realizace

stanovených záměrů na pozemcích určených jako rozvojové plochy města
Indikátory výstupu
Počet nově vzniklých přípojek na technické sítě Počet pozemků nově připojených na technické sítě Délka nově vystavěných či obnovených technických sítí
Vazba na ostatní opatření
3.2.1

Název aktivity
3.2.3 Opravy a rozvoj kanalizačního a vodovodního systému města
Výchozí situace
Ve městě existuje fungující systém skupinového vodovodu, na který je napojeno 94,5 % bytů ve městě a komplexní systémem jednotné kanalizace s centrálním čištěním odpadních vod (viz. kap.10). Jednotlivé úseky kanalizačního a vodovodního systému jsou však v rozdílném technickém stavu a zejména zastaralé úseky je třeba rekonstruovat. Průběžná údržba a obnova jednotlivých zastarávajících úseků je nezbytnou součástí péče o zachování fungujícího zásobování vodou a odkanalizování ve městě.
Aktivity naplňující opatření
Údržba, rekonstrukce či výstavba nových částí vodovodního a kanalizačního systému města Šumperk
Indikátory výstupu
Délka opravených úseků vodovodního systému Délka nově vybudovaných úseků vodovodního systému Podíl obyvatel napojených na vodovodní systém Délka opravených úseků kanalizační sítě Délka nově vybudovaných úseků kanalizační sítě Podíl obyvatel připojených na kanalizační síť
Vazba na ostatní opatření
3.2.1, 3.2.4

Název aktivity
3.2.4 Podpora plošné revitalizace území a související infrastruktury ve stávající souvislé zástavbě
Výchozí situace
V Šumperku dochází k postupné revitalizaci sídlištních komplexů. V rámci tohoto procesu je třeba zajistit provázanost s revitalizací technických sítí v těchto oblastech tak, aby práce na jednotlivých sítích byli vzájemně koordinované, logicky a časově navázané a také aby co nejméně zatěžovali bydlící obyvatelstvo.
Aktivity naplňující opatření
Realizace projektů revitalizace Koordinace činností vlastníků a provozovatelů sítí, vlastníků pozemků, atd.
Indikátory výstupu
Počet projektů plošné revitalizace území a související infrastruktury
Vazba na ostatní opatření
3.2.3

Opatření 3.3: Životní prostředí

Cíl opatření: Zvýšení současných kvalit města směrem k rozvoji zdravého a vitálního města, které akcentuje principy odpovědnosti k městskému prostředí a udržitelnosti jeho kvalit.

Aktivity opatření:

- 3.3.1 Snižování prašnosti a emisí benzo(a)pyrenu a obecně znečištění města motorovou dopravou, včetně zvyšování efektivity (vypovídací hodnoty) monitoringu znečištění ovzduší
- 3.3.2 Podpora iniciativ na snižování emisí produkovaných lokálními zdroji spalováním neekologických tuhých paliv
- 3.3.3 Zvyšování efektivity odpadového hospodářství (vč. likvidace biologického odpadu) a zapojení města do integrovaného systému nakládání s komunálními odpady
- 3.3.4 Údržba a rozvoj ploch veřejné zeleně na území města
- 3.3.5 Podpora osvěty a vzdělávání v oblasti ochrany životního prostředí
- 3.3.6 Snižování energetické náročnosti budov a využívání obnovitelných zdrojů energie
- 3.3.7 Zvyšování kvality a estetické hodnoty veřejných prostor

Název aktivity
3.3.1 Snižování prašnosti a emisí benzo(a)pyrenu a obecně znečištění města motorovou dopravou, včetně zvyšování efektivity (vypovídací hodnoty) monitoringu znečištění ovzduší
Výchozí situace
<p>Město Šumperk spadá mezi tzv. oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO). Zařazení do OZKO je zapříčiněno překročením denního imisního limitu pro suspendované částice PM10.</p> <p>Šumperk trpí zvýšenou prašností zejména v důsledku intenzivního dopravního provozu. Prašnost z automobilové dopravy patří obecně mezi nejvýznamnější zdroje imisní zátěže suspendovaných částic. Jedním z hlavních důvodů je skutečnost, že nečistoty deponované na povrchu komunikace jsou postupně rozmělněny projíždějícími automobily a následně vynášeny do ovzduší vlivem turbulentního stříhu za jedoucím vozidlem.</p> <p>Dalšími zdroji prachových částic jsou například větrná eroze, zemědělství a průmysl či skládky. Klíčová opatření souvisí s výše uvedenými aktivitami zaměřenými na snížení intenzity motorové dopravy ve městě a omezení primárních zdrojů prašnosti. Dále má město možnost snižovat primární a sekundární prašnost ve městě využitím dalších dostupných metod, které jsou zaměřeny na likvidaci či odclonění prachových částic odpadů.</p> <p>Dalším aspektem opatření je zvýšení efektivity monitoringu znečištění ovzduší vzhledem k nevhodné aktuální poloze stanice v blízkosti hlavního silničního průtahu městem.</p>
Aktivity naplňující opatření
<p>Výsadba a regenerace izolační zeleně oddělující obytnou zástavbu od průmyslových staveb či komerčních areálů nebo frekventovaných dopravních koridorů,</p> <p>Pořízení strojů na úklid zpevněných cest nebo silničních komunikací za účelem snížení prašnosti (např. samosběrné nebo kropící vozy),</p> <p>Pořízení dalších technických zařízení ke snižování prašnosti z plošných zdrojů (dle povahy procesu např. vodní clony, skrápění, odprašovací nebo mlžící zařízení).</p> <p>Zvážení přesunu či kalibrace měřicí stanice pro zvýšení efektivity monitoringu znečištění ovzduší.</p>

Indikátory výstupu
Intenzita prašnosti ve městě Počet nově pořízených strojů a technických zařízení za účelem snižování prašnosti
Vazba na ostatní opatření
3.3.2, 3.3.4

Název aktivity
3.3.2 Podpora iniciativ na snižování emisí produkovaných lokálními zdroji spalováním neekologických tuhých paliv
Výchozí situace
Stav ovzduší v Šumperku viz 3.3.1. Původcem znečištění není pouze doprava, ale také nevhodné spalování v domácnostech. Vzhledem ke geomorfologické poloze Šumperku a z ní plynoucím špatným rozptylovým podmínkám pak dochází k zhoršování kvality ovzduší a to zejména v zimních měsících během tzv. topné sezóny. V kompetenci města je šíření osvěty a informovanosti o důsledcích neekologického spalování a podpora výměny zdrojů tepla.
Aktivity naplňující opatření
Podpora zavádění finančních nástrojů na výměnu zdrojů tepla (na úrovni kraje), vč. politické podpory Osvětové akce, využívání všech nástrojů pro komunikaci s občany o problematice a dopadech neekologického spalování tuhých paliv
Indikátory výstupu
Počet osvětových akcí na podporu ekologického spalování domácností Zavedení finančních nástrojů na výměnu zdrojů tepla
Vazba na ostatní opatření
3.3.1, 3.3.5

Název aktivity
3.3.3 Zvyšování efektivity odpadového hospodářství (vč. likvidace biologického odpadu) a zapojení města do integrovaného systému nakládání s komunálními odpady
Výchozí situace
V souvislosti s osvětou a instalací různých typů sběrných kontejnerů v posledních letech stoupá produkce tříděného odpadu ve městě. Tento pozitivní trend je třeba dále podporovat a zlepšovat systém sběru a svozu komunálního a tříděného odpadu pro naplňování principů trvale udržitelného rozvoje. Zvláště je pak důležité zaměřit se na třídění a likvidaci biologického odpadu jakožto složky, která je v podmínkách ČR sbírána a likvidována samostatně relativně krátkou dobu a občané si zatím teprve zvykají na tento typ tříděného odpadu. V České republice zároveň probíhá Výzkum a vývoj integrovaného systému nakládání s odpady, do kterého by se město v rámci své snahy o zvyšování efektivity odpadového hospodářství mělo zapojit.
Aktivity naplňující opatření
Analýza současného stavu systému sběru a optimalizace množství a rozmístění sběrných míst Osvěta obyvatel v oblasti nakládání s odpady a propagace třídění odpadů – spolupráce se školami Zapojení města do integrovaného systému nakládání s odpady
Indikátory výstupu
Objem sebraného tříděného odpadu

Počet sběrných míst tříděného odpadu
Zapojení města do integrovaného systému nakládání s odpady (ano x ne)
Vazba na ostatní opatření
3.3.5

Název aktivity
3.3.4 Údržba a rozvoj ploch veřejné zeleně na území města
Výchozí situace
Rozvoj a údržba ploch veřejné zeleně je nejen důležitým faktorem snižování prašnosti ve městě a zlepšování vlhkostních poměrů, ale hraje také stěžejní roli v estetice města a dotváří jeho atmosféru. Kvalitní městská zeleň poskytuje občanům města místo k aktivnímu i pasivnímu odpočinku, často je místem setkávání a trávení volného času. Z dotazníkového šetření vyplývá, že stav městské zeleně je pro obyvatele města velmi důležitým faktorem ovlivňujícím jejich subjektivně vnímanou kvalitu života.
Aktivity naplňující opatření
Údržba a rozvoj stávajících ploch veřejné zeleně Údržba a rozvoj mobiliáře instalovaného na plochách veřejné zeleně Vytipování nových lokalit pro rozšíření ploch veřejné zeleně Rozšíření ploch veřejné zeleně
Indikátory výstupu
Plocha udržovaných ploch veřejné zeleně Plocha nově vytvořených ploch veřejné zeleně Počet prvků nově instalovaného mobiliáře na plochách veřejné zeleně Počet renovovaných/udržovaných prvků mobiliáře na plochách veřejné zeleně
Vazba na ostatní opatření
3.3.1, 3.3.7, 4.3.4

Název aktivity
3.3.5 Podpora osvěty a vzdělávání v oblasti ochrany životního prostředí
Výchozí situace
Toto opatření vychází z předpokladu, že nejúčinnější obranou před problémem je jeho prevence a tedy v problematice životního prostředí je to důraz na předcházení rizik pomocí šíření znalostí a zkušeností s ochranou životního prostředí. Stejně tak v oblasti sociální a zdravotní, je vzdělávání a osvěta formou předcházení budoucích problémů. Toto opatření je cíleno jak na žáky a studenty, tak na generace v již produktivním i post produktivním věku. Strategie bude spočívat v podpoře vzdělávání projektů a programů zaměřených na osvětu v rámci školního vzdělávání, volnočasových aktivit mládeže, veřejných kulturních a společenských akcí pořádaných ve městě atd. Dále budou podpořeny projekty zaměřené na aktivizaci a přímé zapojení obyvatel do aktivit spojených s ochranou životního prostředí, ochranou zdraví, prevencí sociálních problémů a podporou sociální mobility (princip learning by doing).
Aktivity naplňující opatření
Přednášky a prezentace s tématikou ochrany životního prostředí, zdraví, mobility a sociální tématikou (školy, veřejné instituce, centra mládeže, seniorské kluby atd.) Realizace akcí zapojujících obyvatele města do ochrany životního prostředí, ochrany zdraví, prevence sociálních problémů a podpory sociální mobility Workshopy v přírodě pro nejmladší věkové kategorie (podpora vytvoření vazby k přírodě)
Indikátory výstupu

Počet realizovaných akcí na podporu vzdělávání, výchovy a osvěty v definovaných oblastech

Počet účastníků akcí na podporu vzdělávání, výchovy a osvěty v definovaných oblastech

Vazba na ostatní opatření

3.3.2, 3.3.3

Název aktivity

3.3.6 Snižování energetické náročnosti budov a využívání obnovitelných zdrojů energie

Výchozí situace

Jedním z významných trendů posledních let v oblasti úspory a efektivního využívání energií je snižování energetické náročnosti budov. Vzhledem k poměrně nedávnému boomu tohoto přístupu však zatím nebyla tato opatření, mající zásadní dopad na udržitelný rozvoj a ochranu životního prostředí, zatím realizována. Z tohoto důvodu je potřeba realizovat a podporovat aktivity v tomto směru, jak na veřejných budovách, tak na obytných domech, s ohledem na zachování kulturního a historického architektonického odkazu.

Aktivity naplňující opatření

Snižování spotřeby energie zlepšením tepelně technických vlastností obvodových konstrukcí budov (zateplení obvodových plášťů, vodorovných a střešních konstrukcí)

Výměna či rekonstrukce otvorových výplní

Aplikace technologií na využití odpadního tepla

Indikátory výstupu

Plocha zateplení konstrukce (výplně otvorů + obvodové zdivo + střechy)

Počet podpořených projektů zaměřených na zvýšení kapacit pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů

Počet podpořených projektů zaměřených na úspory energie

Počet instalovaných zařízení využívajících odpadní teplo

Vazba na ostatní opatření

Název aktivity

3.3.7 Zvyšování kvality a estetické hodnoty veřejných prostor

Výchozí situace

Zvyšováním kvality veřejných prostor a jejich estetické hodnoty chce město zvýšit svoji atraktivitu pro návštěvníky i obyvatele a zvýšit kvalitu života ve městě. Vzhledem k rozsahu a funkční pestrosti veřejných prostor ve městě je kladen velký důraz na vytvoření celkové koncepce a zajištění realizace jednotlivých projektů v souladu s touto koncepcí tak, aby nebyl narušován estetický a pohledový ráz města. Zároveň se jedná o problematiku, do které lze zapojit občany města při rozhodování o vzhledu a funkci veřejných prostor (například hlasováním o návrzích/variantách řešení úpravy veřejných prostor, poskytnutím prostoru pro vlastní návrhy, instalací prvků vytvořených obyvateli města/studenty)

Aktivity naplňující opatření

Údržba a čištění veřejných prostor

Revitalizace sídlištních prostor

Vytvoření koncepce pro úpravu veřejných prostor (zmapování veřejných prostorů ve městě, prioritní veřejné prostory, postup úprav, jednotný vizuální styl apod.)

Příprava projektů na úpravu/regeneraci veřejných prostor

Zapojení veřejnosti do přípravy projektů a rozhodování o variantách řešení

Realizace projektů zvyšujících kvalitu a estetickou hodnotu veřejných prostor

Indikátory výstupu
Počet akcí/projektů pro zapojení obyvatel města do řešení problematiky veřejných prostor Počet projektů revitalizace zaměřených na zvýšení kvality veřejných prostor Plocha revitalizovaných veřejných prostranství
Vazba na ostatní opatření
3.3.4

15.4 Priorita 4: Kultura, cestovní ruch a volný čas

Podstatou strategie v oblasti kultury a cestovního ruchu je rozvoj kvality a diverzifikace služeb. Tím by mělo dojít ke zlepšení jak infrastruktury tak i služeb CR, což je podmínkou pro to, aby Šumperk získal postavení první volby města, které nutno navštívit pro turisty, kteří tráví vícedenní pobyty v Jeseníkách. Kulturní a volnočasová nabídka je pak zároveň zaměřena dovnitř města a posiluje tradiční atraktivitu a témata a zároveň je jednou z podmínek kvality života ve městě.

Opatření 4.1: Rozvoj potenciálu cestovního ruchu

Cíl opatření: Rozvinout potenciál města v oblasti cestovního ruchu prostřednictvím zvyšování kvality základní i doplňkové infrastruktury v cestovním ruchu, promyšleného rozvoje atraktivit a nosných témat, systematického destinačního managementu a pro-aktivního marketingu města jako turistického cíle.

Aktivity opatření:

- 4.1.1 Podpora zvyšování kvalitativních parametrů základní infrastruktury pro cestovní ruch
- 4.1.2 Podpora budování a rozvoje atraktivit a doplňkové infrastruktury cestovního ruchu, systematický rozvoj tematického cestovního ruchu
- 4.1.3 Podpora rozvoje kapacit pro kongresovou turistiku
- 4.1.4 Využití moderních technologií pro zkvalitnění nabídky turistických produktů a služeb
- 4.1.5 Budování kapacit a struktur pro efektivní řízení a proaktivní marketing města a jeho okolí jako destinace CR a jejich provázání s destinačním managementem oblasti Jeseníků
- 4.1.6 Systematický sběr dat a informací o návštěvnicích města a jejich potřebách a očekáváních
- 4.1.7 Podpora systematické spolupráce veřejných subjektů a poskytovatelů služeb CR a vytváření ucelené nabídky ve formě produktů CR (s důrazem na nabídku kultury a dalších služeb)

Název aktivity

4.1.1 Podpora zvyšování kvalitativních parametrů základní infrastruktury pro cestovní ruch

Výchozí situace

Podle analýzy ubytovacích a stravovacích zařízení ve městě Šumperku je kapacita těchto zařízení spíše nízká. Také kvalita nabízených služeb v této oblasti a pro náročnější klientelu je problematická. Aktivita je zaměřena na zvýšení atraktivity Šumperku jako turistické destinace rozšířením a zkvalitněním nabídky základní infrastruktury a služeb pro turisty. Nároky českých i zahraničních návštěvníků na kvalitu poskytovaných služeb rostou a nedostatky v této oblasti mohou být rozhodujícím faktorem, proč se návštěvníci nezdrží v oblasti déle (pokud již přijedou). Zlepšením a rozšířením služeb pro turisty tak chce město společně s podnikateli v cestovním

<p>ruchu zvýšit počet příjezdů návštěvníků a prodloužit průměrnou délku jejich pobytu ve městě.</p>
<p>Aktivity naplňující opatření</p> <p>Podpora a částečně iniciace výstavby, rekonstrukce a modernizace ubytovacích zařízení, vč. jejich vybavení, rekonstrukce a modernizace stravovacích zařízení, vč. jejich vybavení Rozvoj doprovodné infrastruktury, navázané na základní infrastrukturu</p>
<p>Indikátory výstupu</p> <p>Počet nových a zrekonstruovaných ubytovacích zařízení Počet nově vybudovaných nebo zrekonstruovaných lůžek Kapacita levného ubytování typu kempu Počet nových a zrekonstruovaných stravovacích zařízení</p>
<p>Vazba na ostatní opatření</p> <p>4.1.2, 4.1.3</p>

<p>Název aktivity</p> <p>4.1.2 Podpora budování a rozvoje atraktivit a doplňkové infrastruktury cestovního ruchu, systematický rozvoj tematického cestovního ruchu</p>
<p>Výchozí situace</p> <p>Trendy v oblasti cestovního ruchu ukazují, že poptávka po turistických produktech se diverzifikuje a návštěvníci často cíleně jezdí za určitým specifickým typem destinace, který odpovídá jejich zálibám a životnímu stylu. Proto jsou čím dál oblíbenější specifické formy cestovního ruchu jako je cykloturistika, agroturistika, gastroturistika či tematická turistika související obvykle se specifickým historickým vývojem turistické oblasti. Město Šumperk přitom může nabídnout specifika ve formě vhodného terénu pro cykloturistiku s množstvím již vybudovaných cyklostezek, průmyslovou tradicí, historií spjatou s čarodějnickými procesy atd.</p>
<p>Aktivity naplňující opatření</p> <p>Podpora produktů cestovního ruchu zaměřených na některou ze specifických forem cestovního ruchu Podpora rozvoje a budování infrastruktury potřebné pro rozvoj specifických forem cestovního ruchu Propagace nabídky specifických forem cestovního ruchu ve městě Šumperku</p>
<p>Indikátory výstupu</p> <p>Počet nově vytvořených produktů cestovního ruchu zaměřených na některou ze specifických forem cestovního ruchu Počet nově vybudovaných prvků infrastruktury potřebné pro rozvoj specifických forem cestovního ruchu</p>
<p>Vazba na ostatní opatření</p> <p>4.1.1</p>

<p>Název aktivity</p> <p>4.1.3 Podpora rozvoje kapacit pro kongresovou turistiku</p>
<p>Výchozí situace</p> <p>U této aktivity platí totéž, jako u aktivity 4.1.1 s tím, že město pocítuje specifický nedostatek v nabídce ubytovacích kapacit a služeb pro kongresovou turistiku, která má ve městě potenciál k rozvoji vzhledem k jeho poloze v blízkosti Jeseníků a možnostem uspokojit nároky na kulturní a společenské aktivity v kombinaci s přírodními atraktivitami.</p>
<p>Aktivity naplňující opatření</p>

Podpora iniciativ podnikatelů v oblasti rozvoje infrastruktury pro kongresovou turistiku
Podpora rozvoje služeb souvisejících s kongresovou turistikou
Indikátory výstupu
Kapacita ubytování vhodného pro kongresovou turistiku
Počet uskutečněných návštěv za účelem kongresové turistiky
Vazba na ostatní opatření
4.1.1

Název aktivity
4.1.4 Využití moderních technologií pro zkvalitnění nabídky turistických produktů a služeb
Výchozí situace
Město se již v současnosti snaží využívat moderních technologií pro zkvalitnění nabídky turistických produktů a služeb, Příkladem je mobilní aplikace prohlídky města. Tento trend vývoje je stále více žádaný a město Šumperk rozvojem využívání moderních technologií může výrazně zvýšit svoji atraktivitu.
Aktivity naplňující opatření
Rozvoj mobilních aplikací pro provádění turistů po města a okolí
Rozvoj aplikací rezervačních systémů (ubytování, vstupenky)
Využití funkcí GPS pro rozšíření nabídky aktivit (geocaching, vlastní šifrovací hra apod.)
Indikátory výstupu
Počet aplikací moderních technologií využívaných v cestovním ruchu
Počet stažení mobilních aplikací uživateli
Vazba na ostatní opatření
4.2.4

Název aktivity
4.1.5 Budování kapacit a struktur pro efektivní řízení a proaktivní marketing města a jeho okolí jako destinace CR a jejich provázání s destinačním managementem oblasti Jeseníků
Výchozí situace
Město Šumperk v současné době nedisponuje orgánem, který by se specificky zabýval destinačním managementem a systematicky řídil cestovní ruch ve městě, budoval image Šumperku v tomto směru a propojoval jednotlivé aktéry pro využití synergického efektu společné propagace a tvorby společných produktů cestovního ruchu.
Město je zapojeno do sdružení cestovního ruchu Jeseníky, jehož cílem je rozvoj kvality služeb cestovního ruchu v oblasti celé oblasti Jeseníků a pro potřeby rozvoje CR ve městě má tak příliš široký záběr.
Současnou situaci v oblasti destinačního managementu tedy charakterizuje nedostatečná personální kapacit, nejednoznačné vymezení centrálního subjektu zodpovědného za koordinaci řízení destinace a absence hlubší spolupráce mezi klíčovými subjekty v cestovním ruchu, především potom mezi soukromým a veřejným sektorem. Ve městě prozatím nebyla ustavena platforma, která by zahrnula všechny klíčové aktéry a umožnila tak přistupovat k řízení cestovního ruchu ve městě systematicky, jednotně a koncepčně. Mezi nepříznivé důsledky tohoto stavu patří především nedostatečná provázanost jednotlivých atraktivit ve městě, roztříštěnost nejen marketingové komunikace ale obecně vnímání profilu města jako turistické destinace a absence nabídky komplexnějších produktů v cestovním ruchu, které by mohly být v této podobě nabízeny cílové skupině prostřednictvím jasných distribučních kanálů.
Aktivity naplňující opatření

Vytvoření personální kapacity pro destinační management Školení, studijní návštěvy a stáže Implementace systémových opatření pro posílení organizační kapacity
Indikátory výstupu
Existující organizace cestovního ruchu, na jejichž aktivitách se město a jeho příspěvkové organizace podílejí Počet pracovníků zapojených do efektivního managementu destinace
Vazba na ostatní opatření
4.1.6, 4.1.7

Název aktivity
4.1.6 Systematický sběr dat a informací o návštěvnicích města a jejich potřebách a očekáváních
Výchozí situace
V oblasti strategického plánování rozvoje cestovního ruchu je nezbytné mít datovou základnu, která poskytne informace o vývoji situace a na jejímž základě bude možné dále rozvíjet, rozšiřovat či naopak specializovat nabídku cestovního ruchu ve městě, tak aby se co nejvíce blížila poptávce a reagovala na změny v tomto dynamickém odvětví.
Aktivity naplňující opatření
Systematický sběr podkladových dat o kapacitách a návštěvnosti turistických zařízení Systematický sběr podkladových dat o návštěvnosti kulturních stánků a historických památek a jiných atraktivit Systematický sběr dat o potřebách a očekáváních návštěvníků přijíždějících do města
Indikátory výstupu
Realizovaný sběr podkladových dat o kapacitách a návštěvnosti turistických zařízení v definovaných časových periodách Realizovaný sběr podkladových dat o návštěvnosti kulturních stánků a historických památek a jiných atraktivit v definovaných časových periodách Realizovaný průzkum potřeb a očekávání návštěvníků v definovaných časových periodách
Vazba na ostatní opatření
4.1.5

Název aktivity
4.1.7 Podpora systematické spolupráce veřejných subjektů a poskytovatelů služeb CR a vytváření ucelené nabídky ve formě produktů CR (s důrazem na nabídku kultury a dalších služeb)
Výchozí situace
Viz 4.1.5
Aktivity naplňující opatření
Aktivní oslovování a spolupráce destinačního managementu města s veřejnými subjekty a poskytovateli služeb CR
Indikátory výstupu
Počet nově vytvořených produktů CR ve spolupráci veřejných subjektů s poskytovateli služeb CR
Vazba na ostatní opatření
1.2.1, 4.1.5

Opatření 4.2: Rozvoj kultury a jejího atrakčního potenciálu pro cestovní ruch

Cíl opatření: Rozvoj infrastruktury pro kulturu i kulturní nabídky prostřednictvím podpory formálních institucí i neformálních iniciativ, podpora propojování kulturní nabídky s nabídkou města v oblasti cestovního ruchu.

Aktivity opatření:

- 4.2.1 Modernizace a rozvoj infrastruktury pro kulturu
- 4.2.2 Podpora rozvoje kulturních institucí a diverzity kulturní nabídky ve městě, vč. rozvoje nových kulturních událostí a živé (nezávislé) kulturní scény
- 4.2.3 Podpora rozvoje kulturních událostí nadregionálního významu se silným atrakčním potenciálem
- 4.2.4 Vybudování a rozvoj jednotného informačního a rezervačního systému

Název aktivity
4.2.1 Modernizace a rozvoj infrastruktury pro kulturu
Výchozí situace
Cílem investic do rozvoje infrastruktury pro kulturu ve městě Šumperku je rozšiřovat a zvyšovat kvalitu pořádaných kulturních akcí ve městě a tím přispívat nejen ke zvýšení spokojenosti vlastních obyvatel města, ale i jeho návštěvníků a zvýšit atraktivitu města jako destinace cestovního ruchu.
Aktivity naplňující opatření
Investice do fyzické infrastruktury kulturních zařízení Investice do vnitřního vybavení kulturních zařízení
Indikátory výstupu
Počet zrekonstruovaných, nebo zmodernizovaných kulturních zařízení Celková výše investovaných prostředků do modernizace kulturních zařízení
Vazba na ostatní opatření
4.2.2, 4.2.3

Název aktivity
4.2.2 Podpora rozvoje kulturních institucí a diverzity kulturní nabídky ve městě, vč. rozvoje nových kulturních událostí a živé (nezávislé) kulturní scény
Výchozí situace
Zatímco předchozí aktivita je zaměřena na podporu „tvrdých“ podmínek pro rozvoj kulturního dění ve městě Šumperku, tato aktivita je zaměřena na „měkké“ podmínky, tedy na podporu samotné náplně kulturních akcí. Tyto dvě aktivity jdou spolu ruku v ruce a jejich realizací může město dosáhnout dalšího rozvoje kultury a zvýšit svoji atraktivitu pro vlastní obyvatele i pro návštěvníky a turisty. Pro mladší věkové kategorie pak je atraktivní zejména živá kultura a nezávislá, alternativní kulturní scéna.
Aktivity naplňující opatření
Finanční či organizační podpora kulturních institucí, programů a akcí a společenských událostí Propagace kulturních programů a akcí a společenských událostí Iniciace či podpora rozvoje nových typů kulturních programů, akcí a aktivit Materiální i nemateriální podpora nezávislé kultury

Indikátory výstupu
Počet podpořených kulturních programů a akcí a společenských událostí Počet nově vzniklých kulturních programů a akcí a společenských událostí
Vazba na ostatní opatření
4.2.1, 4.2.3

Název aktivity
4.2.3 Podpora rozvoje kulturních událostí nadregionálního významu se silným atrakčním potenciálem
Výchozí situace
Město Šumperk se dlouhodobě snaží zvýšit svoji atraktivitu pro návštěvníky, a to jak na krátkodobé, tak na dlouhodobé pobyty. Jednou z cest, jak tohoto zvýšení dosáhnout je pořádání kulturních akcí nadregionálního významu, které do města mají potenciál přilákat větší množství návštěvníků a v kombinaci s dalšími atraktivitami ve městě zajistit pokud možno prodloužení jejich pobytu ve městě. Při systematickém budování akce nadregionálního významu spočívá role samosprávy především v koordinaci činnosti partnerů a v její propagaci a komunikaci navenek.
Aktivity naplňující opatření
Koordinace partnerů při identifikaci klíčové akce nadregionálního významu a definice strategie jejího rozvoje Podpora rozvoje akce nadregionálního významu Propagace a komunikace, vymezení pozice akce v systému propagace destinace Materiální i nemateriální podpora pořádání kulturních akcí nadregionálního významu
Indikátory výstupu
Počet podpořených kulturních akcí nadregionálního významu Počet návštěvníků (prodáných vstupenek) na kulturní akce nadregionálního významu.
Vazba na ostatní opatření
4.2.1, 4.2.2, 4.3.5

Název aktivity
4.2.4 Vybudování a rozvoj jednotného informačního a rezervačního systému
Výchozí situace
Tato aktivita souvisí s aktivitou 4.1.4 ve smyslu možnosti využití moderních technologií a aplikací k vytvoření jednotného informačního a rezervačního systému, který ulehčí orientaci v nabídce kulturních akcí a rezervace vstupenek pro obyvatele i návštěvníky města a bude efektivním nástrojem propagace konaných akcí.
Aktivity naplňující opatření
Vybudování a rozvoj jednotného informačního a rezervačního systému
Indikátory výstupu
Spuštění jednotného informačního a rezervačního systému
Vazba na ostatní opatření
4.1.4

Opatření 4.3: Rozvoj možností pro aktivní trávení volného času a jejich propojení s nabídkou pro cestovní ruch

Cíl opatření: Rozvoj infrastruktury pro sport a volný čas, včetně budování chybějící infrastruktury a podpora nabídky volnočasových aktivit.

Aktivity opatření:

- 4.3.1 Modernizace, rozvoj a údržba infrastruktury pro sportování a volnočasové aktivity ve městě a jeho okolí
- 4.3.2 Využití potenciálů příměstských ploch i prozatím nevyužitých zelených ploch ve městě pro aktivní trávení volného času, vč. budování nezbytné doprovodné infrastruktury
- 4.3.3 Podpora činnosti sportovních a zájmových klubů a kroužků a spolkového a komunitního života obecně
- 4.3.4 Podpora využívání veřejných prostor pro volnočasové a sportovní aktivity
- 4.3.5 Podpora vzniku a rozvoje sportovních akcí nadregionálního / mezinárodního významu
- 4.3.6 Systematizace a podpora efektivního využití stávající sportovní / volnočasové infrastruktury
- 4.3.7 Podpora vzniku (příp. iniciace) a propagace sportovních a volnočasových aktivit pro širokou veřejnost, osvěta v oblasti zdravého životního stylu

Název aktivity
4.3.1 Modernizace, rozvoj a údržba infrastruktury pro sportování a volnočasové aktivity ve městě a jeho okolí
Výchozí situace
V Šumperku působí velké množství sportovních klubů a zařízení pro volnočasové aktivity. Jejich činnost je velmi důležitá z hlediska subjektivní realizace obyvatel města a jeho zázemí i jeho objektivní propagace a prezentace. Je zřejmé, že zajištění rozvoje a modernizace těchto zařízení je klíčové pro zajištění vysoké kvality života ve městě a jeho atraktivitu.
Aktivity naplňující opatření
Investice do hřišť (včetně dětských), sportovišť a sportovních objektů (včetně bazénů a koupališť) Investice do zařízení určených pro volnočasové aktivity
Indikátory výstupu
Počet zrekonstruovaných, nebo zmodernizovaných sportovních či volnočasových zařízení Celková výše investovaných prostředků do modernizace sportovních či volnočasových zařízení
Vazba na ostatní opatření
4.3.2, 4.3.6

Název aktivity
4.3.2 Využití potenciálů příměstských ploch i prozatím nevyužitých zelených ploch ve městě pro aktivní trávení volného času, vč. budování nezbytné doprovodné infrastruktury
Výchozí situace

Město Šumperk leží v atraktivní podhorské lokalitě s vysokým potenciálem příměstských ploch pro sportování, a to jako pro obyvatele města, tak pro jeho návštěvníky (např. Kotel, Městské lesy, propojení se systémem turistických tras, hippotrazy, atd.). Podobně se i ve městě nachází plochy, které jsou doposud nevyužívané a zanedbané a které mají potenciál pro rozvoj s volnočasovým využitím (např. areál Cihelny, řešení problematiky bývalého Sanatoria, atd.).

Aktivity naplňující opatření

Iniciace a realizace projektů pro systematické využívání příměstských i městských ploch, investiční projekty

Indikátory výstupu

Plocha nově využívaných příměstských ploch

Plocha revitalizovaných příměstských ploch

Plocha nově zpřístupněných ploch pro trávení volného času v intravilánu města

Vazba na ostatní opatření

4.3.1, 4.3.4

Název aktivity

4.3.3 Podpora činnosti sportovních a zájmových klubů a kroužků a spolkového a komunitního života obecně

Výchozí situace

Pro kvalitní trávení volného času jsou, kromě technického zázemí, klíčové i organizace zabývající se volnočasovými aktivitami. Zajištění a podpora jejich fungování je pro organizaci kvalitně tráveného volného času ve městě nezbytná. Cílem opatření je tak podpora sportovních a volnočasových organizací jak formou přímé finanční podpory, tak také podporou nepřímou (výhodný nájem prostor, propagace, vstřícný přístup při organizaci aktivit apod.), podporou vzdělávání a růstu kvalifikace lidských zdrojů v těchto organizacích, zastřešováním aktivit ze strany města a propojováním a zprostředkováním spolupráce jednotlivých organizací atd.

Aktivity naplňující opatření

Alokace finančních prostředků pro sportovní a volnočasové organizace

Propagace aktivit sportovních a volnočasových organizací

Podpora vzdělávání a kvalifikace pracovníků ve sportovních a volnočasových organizacích

Mediace spolupráce sportovních a volnočasových organizací

Podpora stávajících a vznik nových klubů zaměřených na spolkový a komunitní život

Indikátory výstupu

Počet podpořených organizací zabývajících se volnočasovými aktivitami

Počet podpořených akcí se zaměřením na aktivní trávení volného času

Počet zrealizovaných forem propagace sportovních a volnočasových organizací

Vazba na ostatní opatření

4.3.7

Název aktivity

4.3.4 Podpora využívání veřejných prostor pro volnočasové a sportovní aktivity

Výchozí situace

Pro oživení atmosféry ve městě a podporu komunitního života je dobré prostorově neizolovat jednotlivé skupiny a zájmové činnosti. V případě, kdy je to možné a technicky řešitelné, je využití veřejných prostor pro volnočasovou a sportovní činnost zpestřením a vítanou příležitostí k setkání obyvatel města z různých věkových, zájmových a sociálních skupin a jejich přirozené interakci. Poskytnutí veřejných prostor pro volnočasové a sportovní aktivity s sebou nenesou vysoké náklady

a má potenciál velmi příznivě ovlivnit atmosféru ve městě.
Aktivity naplňující opatření
Podpora a iniciace využívání veřejných prostor pro volnočasové a sportovní aktivity Propagace aktivit sportovních a volnočasových organizací
Indikátory výstupu
Počet volnočasových a sportovních aktivit pořádaných na veřejných prostorech
Vazba na ostatní opatření
3.3.4, 4.3.2

Název aktivity
4.3.5 Podpora vzniku a rozvoje sportovních akcí nadregionálního / mezinárodního významu
Výchozí situace
Podobně jako v případě podpory kulturních akcí nadregionálního významu i prestižní sportovní akce mají potenciál přilákat do města návštěvníky a ovlivňovat image města ve směru vytyčeném vizí strategie. Zároveň jsou podobné akce motivací zejména pro děti a mládež, aby se věnovali sportovním aktivitám na co nejvyšší úrovni.
Aktivity naplňující opatření
Vytipování atraktivních sportovních disciplín, které mají potenciál přitáhnout obyvatele a návštěvníky Materiální i nemateriální podpora místním sportovním klubům v postupu do vyšších soutěží a pořádání zápasů/utkánek ve městě
Indikátory výstupu
Počet konaných akcí nadregionálního/mezinárodního významu
Vazba na ostatní opatření
4.2.3

Název aktivity
4.3.6 Systematizace a podpora efektivního využití stávající sportovní / volnočasové infrastruktury
Výchozí situace
Investice do budování sportovní infrastruktury jsou zpravidla velmi vysoké. Budováním nových prostor zároveň často dochází k opuštění, degradaci a chátrání prostor starých a vzniku brownfieldů. Spíše než budování nové infrastruktury, jejíž vznik je spojen s nezbytným nárůstem provozních nákladů, bude upřednostňována maximalizace využití stávající infrastruktury pro sport a volnočasové aktivity ve městě. Součástí těchto aktivit bude i odpovídající marketing – šíření informací o možnostech využití stávající sportovní a volnočasové infrastruktury mezi obyvateli města. Součástí opatření je také zlepšení způsobu organizace využívání infrastruktury pro sport a volnočasové aktivity v majetku města
Aktivity naplňující opatření
Propagace využití sportovní a volnočasové infrastruktury a vyhledávání nových, inovativních norem jejich využití
Indikátory výstupu
Obsazenost stávající sportovní infrastruktury Počet kroužků a klubů využívající sportovní infrastrukturu
Vazba na ostatní opatření

4.3.1

Název aktivity

4.3.7 Podpora vzniku (příp. iniciace) a propagace sportovních a volnočasových aktivit pro širokou veřejnost, osvěta v oblasti zdravého životního stylu

Výchozí situace

Město si klade za cíl zlepšit možnosti trávení volného času pro všechny skupiny svých obyvatel. Vybudování či rekonstrukce infrastruktury je však pouze prvním nezbytným krokem. Stejně důležitá je také propagace nabízených možností trávení volného času a aktivizace obyvatel k zapojení se do těchto aktivit. Cílem opatření je podpora zapojení široké veřejnosti do sportovních aktivit, zdravého životního stylu a volnočasových aktivit zlepšením propagace a informovanosti občanů města o těchto aktivitách a možnostech, jak se do nich aktivně či pasivně zapojit.

Aktivity naplňující opatření

Podpora projektů zaměřených na propagaci sportovních a volnočasových aktivit a aktivní trávení volného času

Indikátory výstupu

Počet účastníků volnočasových a sportovních aktivit
 Počet propagačních akcí zaměřených na sportovní, volnočasovou aktivitu
 Počet akcí se zaměřením na osvětu v oblasti zdravého životního stylu

Vazba na ostatní opatření

4.3.3

15.5 Horizontální priorita: Efektivní veřejná správa

Podmínkou úspěšné realizace všech předchozích opatření a aktivit je efektivní fungování veřejné správy ve městě. Podpora zvyšování efektivity, transparentnosti a přívětivosti veřejné správy je tedy horizontálním cílem, které se prolíná všemi ostatními částmi strategie.

Opatření H.1 Zavádění a rozvoj principů „good governance“

Cíl opatření: Zvýšení kvality služeb, které veřejná správa poskytuje občanům, podnikatelům i návštěvníkům města prostřednictvím zvyšování kvality lidských zdrojů, zavádění moderních technologií a racionalizace činností úřadu.

Aktivity opatření:

- H.1.1 Zvyšování kvality lidských zdrojů ve veřejné správě
- H.1.2 Zvyšování kvality a efektivity poskytovaných veřejných služeb
- H.1.3 Zvyšování efektivity a podpora racionalizace fungování úřadu a jeho vnitřních procesů
- H.1.4 Rozvoj elektronizace veřejné správy, vč. potřebné IT infrastruktury a zajištění její udržitelnosti

Název aktivity
H.1.1 Zvyšování kvality lidských zdrojů ve veřejné správě
Výchozí situace
Městský úřad by měl v rámci zkvalitňování profesionální úrovně svých zaměstnanců zajišťovat prakticky nepřetržitý vzdělávací proces. Vzdělávání se tak dostává do kategorie strategických rozhodovacích procesů organizace. Vzdělávání pro řadové zaměstnance veřejné správy však není vždy plně koordinováno, což má vliv na efektivnost vynaložených finančních prostředků. Koordinovanou organizací různých druhů školení podle aktuálních potřeb odborů městského úřadu či samotných zaměstnanců může město přispět ke zkvalitnění výkonu samosprávy.
Aktivity naplňující opatření
Vytvoření individuálních plánů vzdělávání pro jednotlivé zaměstnance ve veřejné správě Realizace vzdělávacích akcí pro zaměstnance ve veřejné správě
Indikátory výstupu
Počet realizovaných vzdělávacích akcí pro zaměstnance státní správy Počet nově proškolených zaměstnanců státní správy
Vazba na ostatní opatření
H.1.2, H.1.3

Název aktivity
H.1.2 Zvyšování kvality a efektivity poskytovaných veřejných služeb
Výchozí situace
Zkvalitňování a zefektivňování činnosti veřejné správy a poskytovatelů veřejných služeb je nezbytnou součástí pozitivní změny a snahy o rozvoj území a zvyšování kvality života ve městě. Cílem opatření je zvýšení kvality poskytovaných veřejných služeb prostřednictvím zvýšení kvality

právního prostředí, snížení byrokratické zátěže a větší otevřenosti veřejné správy a služeb veřejnosti. Růst kvality služeb je kromě systémového nastavení také závislý na personálním obsazení funkcí a snaze jednotlivců o poskytování co možná nejkvalitnějších služeb. Zvyšování kvality služeb tak jde ruku v ruce se zvyšováním kvality lidských zdrojů (viz aktivita H.1.1)
Aktivity naplňující opatření
Viz H.1.1
Indikátory výstupu
Počet realizovaných projektů na zvýšení kvality a efektivity veřejných služeb
Vazba na ostatní opatření
H.1.1, H.2.3, H.2.4

Název aktivity
H.1.3 Zvyšování efektivity a podpora racionalizace fungování úřadu a jeho vnitřních procesů
Výchozí situace
Tato aktivita je zaměřena a priori dovnitř úřadu, ačkoliv má zřejmé dopady na vnější působení veřejné správy a jde tak ruku v ruce s aktivitami H.1.1 a H.1.2. Jejím cílem je zefektivnit a zracionalizovat procesy probíhající uvnitř úřadu, zlepšit komunikaci, odstranit duplicity, zprůhlednit procesy atd. a tím zkvalitnit a zpříjemnit práci zaměstnancům a uvolnit jim tak kapacity pro intenzivnější a otevřenější komunikaci a spolupráci s občany města.
Aktivity naplňující opatření
Viz H.1.1 Zvyšování kvality a efektivity vnitřních procesů a efektivity řízení úřadu
Indikátory výstupu
Počet realizovaných projektů na zvýšení efektivity a podporu racionalizace fungování úřadu a jeho vnitřních procesů
Vazba na ostatní opatření
H.1.1, H.1.4

Název aktivity
H.1.4 Rozvoj elektronizace veřejné správy, vč. potřebné IT infrastruktury a zajištění její udržitelnosti
Výchozí situace
Bez IT technologií si lze v dnešní době efektivní veřejnou správu jen těžko představit. Technologie se vyvíjí velmi rychle a pro udržení kroku s vývojem je třeba neustále obnovovat, modernizovat a aktualizovat hardwarové i softwarové vybavení veřejné správy.
Aktivity naplňující opatření
Investice do rozvoje elektronizace veřejné správy Údržba a aktualizace stávajících IT systémů ve veřejné správě Podpora zavádění moderních technologií do procesů výkonu veřejné správy
Indikátory výstupu
Počet nově zavedených IT technologií do procesů výkonu veřejné správy Počet modernizovaných/aktualizovaných IT systémů využívaných veřejnou správou
Vazba na ostatní opatření
H.1.3

Opateřní H.2 Posílení komunikace s občany a transparentního výkonu veřejné správy

Cíl opatření: Zvýšení kvality komunikace mezi občany / podnikateli a veřejnou správou a dostupnosti informací, vč. zvyšování transparentnosti úřadu.

Aktivity opatření:

- H.2.1 Podpora systematické otevřené komunikace mezi veřejností a veřejnou správou a zapojení veřejnosti do rozvoje města
- H.2.2 Posílení elektronizace služeb ve vztahu k veřejnosti
- H.2.3 Podpora rozvoje iniciativ typu „one-stop-shop“ pro zvýšení komfortu občanů i podnikatelských subjektů při styku s úřadem v samostatné i přenesené působnosti
- H.2.4 Posílení transparentnosti úřadu (rozklikávací rozpočet, zveřejňování smluv a faktur, informace o poskytnutých dotacích, atd.)

Název aktivity
H.2.1 Podpora systematické otevřené komunikace mezi veřejností a veřejnou správou a zapojení veřejnosti do rozvoje města
Výchozí situace
Pro rozvoj města a jeho zázemí se nezbytná fungující komunikace mezi městem a jeho obyvateli, veřejnoprávními a soukromými subjekty. Město přistupuje k řízení rozvoje území ve své správě na základě odborných expertíz. Nezbytnost těchto kroků, včetně odborných a věcných souvislostí, nemusejí být při pohledu zvnějšku úřadu na první pohled zřejmé. Pro jejich pochopení je nezbytné maximální možnou měrou o nich informovat laickou i odbornou veřejnost, zejména prostřednictvím mediálních kampaní „pozitivního typu“ (tisk, televize, rozhlas, internet). Dále bude nezbytné intenzivně komunikovat s místními obyvateli a dotčenými subjekty zejména v případě komplexních a kontroverzních témat.
Aktivity naplňující opatření
Vytvoření speciálního plánu mediální komunikace a komunikace s laickou i odbornou veřejností (využití příkladů dobré praxe a přenosu know-how) Posílení vystoupení komunálních politiků v médiích s cílem vysvětlovat a prezentovat kroky podniknuté na úseku rozvoje území města Generování zpětné vazby formou průzkumů mezi obyvateli města Otevřená diskuse s obyvateli města a subjekty dotčenými rozvojem města Periodická analýza mediálního obrazu města
Indikátory výstupu
Vytvořená koncepce mediální komunikace (komunikační strategie) Počet průzkumů mezi obyvateli města Počet analýz mediálního obrazu města Počet nových forem prezentace města Počet uskutečněných setkání s laickou a odbornou veřejností
Vazba na ostatní opatření
1.2.1, H.2.2, H.2.4, H.3.2

Název aktivity
H.2.2 Posílení elektronizace služeb ve vztahu k veřejnosti
<p>Výchozí situace</p> <p>Rozvoj a využívání ICT technologií pro komunikaci mezi úřadem a obyvateli města je v posledních letech rozvíjející se přístup, jehož cílem je oboustranně ulehčit a zefektivnit služby poskytované občanům ze strany města. Cílem e-governance je rychlejší, spolehlivější a levnější poskytování služeb veřejné správy nejširší veřejnosti a zajištění větší otevřenosti veřejné správy ve vztahu ke svým uživatelům.</p> <p>S nástupem nových technologií a rozšiřováním základny uživatelů internetu je možné některé činnosti řešit pouze elektronickou podobou bez nutnosti fyzického kontaktu občana a úředníka. V současné době je potřeba postupy e-governance využívat simultánně s klasickými metodami, aby nedocházelo k znevýhodňování obyvatel, kteří nemohou nebo nechtějí využívat moderní technologie a internet pro komunikaci s úřady.</p>
<p>Aktivita naplňující opatření</p> <p>Zavádění a rozvoj postupů elektronické správy do organizace městského úřadu Podpora projektů e-inclusion, tedy začleňování občanů do informační společnosti (odstranění překážek k informačním a komunikačním prostředkům pro občany a to zejména pro ty, kteří jsou ve společnosti sociálně znevýhodněni, indisponováni nebo digitálně vyloučeni ze společnosti)</p>
<p>Indikátory výstupu</p> <p>Počet nově zavedených aplikací e-governance Podíl služeb řešitelných pomocí elektronické správy Počet projektů e-inclusion Počet účastníků projektů e-inclusion</p>
<p>Vazba na ostatní opatření</p> <p>H.2.1, H.2.3</p>
H.2.3 Podpora rozvoje iniciativ typu „one-stop-shop“ pro zvýšení komfortu občanů i podnikatelských subjektů při styku s úřadem v samostatné i přenesené působnosti
<p>Výchozí situace</p> <p>Městský úřad města Šumperk v současnosti fyzicky operuje ve čtyřech různých budovách, což klade zvýšené nároky na orientaci a hlavně čas občanů, kteří potřebují na úřadě něco vyřídit a musí-li se v rámci této činnosti přesouvat mezi jednotlivými budovami. Z dlouhodobého hlediska město tedy uvažuje, jak by bylo možné usnadnit občanům vyřizování záležitostí a zkrátit potřebný čas na minimum. Jako možnost, kromě rozvoje elektronické správy (viz H.2.2) se jeví zřízení služby typu „one-stop-shop“, kdy občané mají možnost vše potřebné zařídit na jednom místě, pouze v rámci přesunu mezi přepážkami. Tato služba by byla velmi přínosná i pro podnikatele ve městě a usnadnila by jim vyřizování nutných formalit.</p>
<p>Aktivita naplňující opatření</p> <p>Vznik služby typu „one-stop-shop“</p>
<p>Indikátory výstupu</p> <p>Funkční služba typu „one-stop-shop“</p>
<p>Vazba na ostatní opatření</p> <p>1.2.3, H.1.2. H.2.1</p>

Název aktivity
H.2.4 Posílení transparentnosti úřadu (rozklíčovací rozpočet, zveřejňování smluv a faktur, informace o poskytnutých dotacích, atd.)
Výchozí situace
Z výsledků dotazníkového šetření je zřejmé, že obyvatelé města jsou spokojeni se stabilitou ve vedení města a mají k němu důvěru. Tuto důvěru je však třeba nadále posilovat a otevřený vztah k obyvatelům města rozvíjet prostřednictvím zvyšování transparentnosti úřadu a tím jeho přibližování k občanům. Transparentnost úřadu lze zvýšit zavedením opatření, jako je rozklíčovací rozpočet, zveřejňování smluv a faktur, informace o poskytnutých dotacích, atd.)
Aktivity naplňující opatření
Zavedení opatření pro zvýšení transparentnosti úřadu
Indikátory výstupu
Počet zavedených opatření pro zvýšení transparentnosti úřadu
Vazba na ostatní opatření
1.2.3, H.1.2, H.2.1

Opatření H.3 Posílení spolupráce dovnitř i navenek města

Cíl opatření: Zlepšení fungování a zvyšování kvality spolupráce se subjekty, s nimiž veřejná správa při výkonu své funkce přichází do styku, zlepšení koordinace společných aktivit.

Aktivity opatření:

- H.3.1 Rozvoj spolupráce města s krajem a obcemi v území ORP
- H.3.2 Podpora místních neformálních iniciativ a rozvoje občanské společnosti
- H.3.3 Rozvoj meziobecní a mezinárodní spolupráce

Název aktivity
H.3.1 Rozvoj spolupráce města s krajem a obcemi v území ORP
Výchozí situace
Je přirozenou vlastností samospráv obcí a měst v sousedství, že si konkurují a v případě spolupráce mají v první řadě na zřeteli vlastní prospěch. Zároveň tak je ale zřejmé, že v mnoha (lze říci, že ve všech stěžejních) oblastech rozvoje je spolupráce nutná, nevyhnutelná a nakonec i prospěšná. Společný postup v otázkách rozvoje města, obcí v jeho zázemí či naopak hierarchicky vyšších jednotek (ORP, kraje) je nezbytný pro zajištění rozvoje v oblastech, jejich strategický význam dosahuje úrovně regionální, nadregionální i celostátní.
Aktivity naplňující opatření
Vytvoření platformy pro pravidelná a dostatečně častá jednání a spolupráci obcí v rámci ORP Šumperk mezi sebou
Vytvoření platformy pro pravidelná a dostatečně častá jednání a spolupráci obcí v rámci ORP Šumperk se zástupci Olomouckého kraje
Realizace projektů/akcí ve spolupráci s Olomouckým krajem
Realizace projektů/akcí ve spolupráci s obcemi v území ORP
Indikátory výstupu
Počet realizovaných jednání mezi městem Šumperk a Olomouckým krajem

Počet realizovaných jednání mezi městem Šumperk a obcemi v rámci ORP Šumperk

Počet projektů/akcí realizovaných ve spolupráci s Olomouckým krajem

Počet projektů/akcí realizovaných ve spolupráci s obcemi v území ORP

Vazba na ostatní opatření

H.3.2, H.3.3

Název aktivity

H.3.2 Podpora místních neformálních iniciativ a rozvoje občanské společnosti

Výchozí situace

Je obecně platným principem, že nejlépe lidé přijímají změny a vývoj, který je dán autochtonně, zdola, tedy který sami občané ve městě iniciují. Nositeli těchto iniciativ bývají zejména organizace, sdružující občany na dobrovolnické bázi, jako jsou nevládní neziskové organizace, zájmová sdružení apod. Podporou a rozvojem místních iniciativ chce město zlepšit úroveň komunikace a spolupráce mezi ním a těmito iniciativami a podpořit rozvoj města „zdola“, aktivitou jeho občanů. Takto iniciované aktivity a změny ve městě mají vyšší šanci být pozitivně přijímány a občané města je tzv. „berou za své“, čímž výrazně zvyšují šanci na jejich úspěch a dosažení vytyčených cílů.

Aktivity naplňující opatření

Materiální podpora místních iniciativ

Nemateriální podpora místních iniciativ

Propagace činnosti místních iniciativ

Indikátory výstupu

Počet místních iniciativ podpořených městem

Počet akcí realizovaných místními iniciativami, podpořených městem

Vazba na ostatní opatření

H.2.1, H.3.1

Název aktivity

H.3.3 Rozvoj meziobecní a mezinárodní spolupráce

Výchozí situace

Město Šumperk má v současnosti navázanou spolupráci s šesti zahraničními a jedním tuzemským městem. Partnerství se zahraničními i tuzemskými městy je důležité z hlediska prezentace a hlavně výměny zkušeností. Intenzivní spoluprací, získáváním inspirace a předáváním příkladů dobré praxe mezi městem Šumperk a jeho partnerskými městy chce město zlepšovat své řízení a zavádět do něj přístupy dobré praxe. Zároveň lze touto spoluprací oživit a zpestřit nabídku zejména kulturních akcí a být prostředníkem pro navazování kontaktů institucí a organizací z Šumperku s protějšky v partnerských městech (školská zařízení, neziskové organizace, zájmová sdružení).

Aktivity naplňující opatření

Rozšíření a zintenzivnění kontaktů a spolupráce s partnerskými městy

Organizace setkávání zastupitelů města a jeho občanů s protějšky z partnerských měst

Mediace navazování spolupráce a kontaktů mezi institucemi a organizacemi z Šumperku a partnerských měst

Podpora výměnných pobytů mezi žáky a studenty z Šumperku s žáky a studenty z partnerských měst

Indikátory výstupu

Počet akcí konaných ve spolupráci s partnerskými městy

Počet žáků a studentů, kteří absolvovali pobyt v partnerském městě Počet žáků a studentů z partnerských měst, kteří absolvovali pobyt v Šumperku Počet nově navázaných partnerství mezi organizacemi a institucemi z Šumperku a z partnerských měst

Vazba na ostatní opatření

H.3.1

Šumperk

Živá brána Jeseníků

STRATEGIE ROZVOJE MĚSTA ŠUMPERKA

2014 – 2020

Příloha č. 1: Výsledky dotazníkového
šetření mezi obyvateli

Zpracovatel: Haskoning DHV Czech
Republic, spol. s r.o.

Červen 2014
Verze 1.0

Obsah

1	Výsledky dotazníkového šetření mezi obyvateli města Šumperka	3
1.1	Metodika sběru a struktura respondentů DŠ	3
1.2	Výsledky odpovědí na jednotlivé otázky DŠ	5
1.2.1	Jak jste spokojen (a) s městem Šumperk, jako s místem, kde žijete?	5
1.2.2	Co považujete za nejzávažnější problém města Šumperka? Co je třeba řešit v první řadě? 7	
1.2.3	Co považujete naproti tomu za největší přednost- výhodu pro život v Šumperku?.....	11
1.2.4	Šumperk v roce 2020 si představujete jako:	14
1.2.5	Představte si, že k Vám přijela návštěva, která nikdy v Šumperku nebyla. Co byste jí ve městě rozhodně ukázal(a)?	16
1.2.6	Čím byste se nechtěl(a) rozhodně chlubit?.....	17
1.2.7	Jak se dopravujete do zaměstnání, do školy?	18
1.2.8	Myslíte si, že je dopravní situace ve městě problematická?	21
1.2.9	Prosím, označte míru své spokojenosti s dopravním systémem ve městě dle těchto kategorií: 24	
1.2.10	Je podle Vás město dostatečně pokryto zdravotnickými službami?	26
1.2.11	Pokud máte zdravotní problém, víte, kam máte zajít?.....	29
1.2.12	Jaký je Váš vztah k užívání sociálních služeb ve městě Šumperk?.....	31
1.2.13	Existuje sociální služba, kterou nemůžete využívat (vy nebo osoba, o kterou pečujete), i když byste chtěl(a)?.....	33
1.2.14	Oznámkujete, jaká je podle Vás v Šumperku nabídka a kapacita zařízení pro tyto skupiny obyvatel:	35
1.2.15	Jak jste celkově spokojen(a) s péčí města o čistotu, úklid a pořádek?	37
1.2.16	Domníváte se, že péče o zeleň se v našem městě za poslední dva roky zlepšila?.....	42
1.2.17	Oznámkujte prosím kvalitu životního prostředí ve městě dle těchto kategorií:.....	44
1.2.18	Jak jste spokojeni s kapacitou vzdělávacích zařízení ve městě?	45
1.2.19	Jak jste spokojeni u mateřských škol s následujícím:.....	47

1.2.20	Jak jste spokojeni u základních škol s následujícím:	50
1.2.21	Máte přímou zkušenost se středními školami ve městě?	53
1.2.22	Je podle Vás v Šumperku dostatečná nabídka pro trávení volného času pro děti a mládež?	55
1.2.23	Navštívil(a) jste v posledním roce Šumperku níže uvedená zařízení/akce? Pokud ano, kolikrát jste prosím ochoten(na) investovat do vstupu na takové akce?	57
1.2.24	Jak podle Vašeho názoru v Šumperku fungují následující kulturní instituce?	59
1.2.25	Je nějaká akce, program či kulturní událost, která Vám v Šumperku schází nebo je nedostatečně zastoupen(a)?	61
1.2.26	Dojíždíte za kulturou do jiného města/obce?	62
1.2.27	Vyhovuje vám nabídka sportovišť ve městě?	65
1.2.28	Postrádáte v Šumperku nějaká sportoviště? Pokud ano, jaká?	67
1.2.29	Dojíždíte za nějakým sportem do jiného města/obce?	68
1.2.30	Jaké typy prodejen jsou ve městě nedostatečně zastoupeny?	71
1.2.31	Jaké typy služeb ve městě jsou nedostatečně zastoupeny?	72
1.2.32	Za jakými typy obchodů a služeb musíte dojíždět do okolních měst?	73
1.3	Shrnutí hlavních závěrů	74

1 Výsledky dotazníkového šetření mezi obyvateli města Šumperka

1.1 Metodika sběru a struktura respondentů DŠ

V rámci analytické fáze zpracování aktualizace Strategického plánu rozvoje města Šumperka na roky 2014–2020 proběhlo rozsáhlé dotazníkové šetření (DŠ) mezi obyvateli města Šumperka, jehož cílem bylo zjistit aktuální přístup a názory občanů k situaci ve městě Šumperku a spokojenost se službami, které jsou ve městě poskytovány. Výsledky dotazníkového šetření jsou jedním z klíčových vstupů pro návrhovou část zpracovávaného dokumentu.

Dotazníkové šetření probíhalo třemi různými způsoby, díky čemuž byly v konečném součtu získány odpovědi od celkem 534 respondentů. Největší podíl z nich – 68 % využilo možnosti vyplnit formulář v elektronické podobě na internetu. O jeho existenci a přístupu k němu informoval městský úřad občany Šumperka na svých internetových stránkách a v Šumperském zpravodaji.

Druhá významná skupina respondentů byli občané, kteří byli osloveni na ulici proškolenými tazateli – studenty místního gymnázia, kteří s nimi dotazníkový arch vyplnili. Celkem bylo tímto způsobem osloveno 136 občanů – respondentů (25 %). Vzhledem k časové náročnosti vyplnění dotazníku bylo u metody přímého dotazování využito zkrácení dotazníku na 2/3 původní délky při rovnoměrném zachování distribuce vynechaných odpovědí. Každá otázka tak byla v konečném důsledku odpovězena 90ti respondenty.

Nejméně častou využívanou možností zúčastnit se dotazníkového šetření bylo vyplnění dotazníkových archů, které byly distribuovány a volně k dispozici na podatelkách městského úřadu (na ul. Jesenická a náměstí Míru) a v obou pobočkách knihovny. Tímto způsobem bylo vybráno celkem 34 vyplněných dotazníkových archů.

Vzhledem k použitým metodám sběru nebylo možné použít kvótní výběr respondentů. Vzorek respondentů tak demograficky neodpovídá struktuře obyvatel města. U každé otázky, kde jsou základní demografické a socioekonomické charakteristiky respondentů relevantní však bude k těmto determinantům přihlíženo a budou komentovány.

Struktura respondentů podle pohlaví je následující: z celkového množství respondentů je 244 mužů a 282 žen. Šest respondentů své pohlaví nevedlo.

Věková struktura respondentů je následující:

Věková kategorie	Počet respondentů	Podíl respondentů (%)
15 - 20 let	26	5,0
21 - 30 let	109	20,8
31 - 40 let	121	23,0
41 - 50 let	87	16,6
51 - 60 let	89	17,0
60 a více let	93	17,7

Z celkového počtu respondentů, kteří uvedli svoji věkovou kategorii (tj. 525 respondentů), byl nejvyšší podíl respondentů ve věku 31 - 40 let – 23 %. Naopak nejméně odpovědí bylo získáno od respondentů ve věkové skupině 15 - 20 let – 5 %.

Z hlediska nejvyššího dosaženého vzdělání byla struktura respondentů následující. Téměř polovičním podílem byli zastoupeni respondenti s vysokoškolským či vyšším odborným vzděláním (49 %), druhou největší skupinou byli respondenti se středoškolským vzděláním s maturitou (38 %), následovali vyučení respondenti bez maturity (9 %) a nejméně zastoupenou skupinou byli respondenti se základním vzděláním (4 %). U skupiny respondentů se základním vzděláním je třeba mít na paměti při interpretaci výsledků šetření, že se z velké míry (46 %) jedná o studenty středních škol, kteří ještě nedokončili středoškolské vzdělání, ale s největší pravděpodobností v budoucnu budou spadat do kategorie občanů s vyšším stupněm vzdělání.

Socioekonomický status respondentů dotazníkového šetření je uveden v následující tabulce. Pro účely vyhodnocené dotazníkového šetření při zachování přehlednosti, byly kategorie s frekvencí výskytu menší než pět respondentů sloučeny do kategorie „jiné“. Tato kategorie vzhledem k nízkému počtu respondentů a její vnitřní různorodosti nebude při vyhodnocování jednotlivých otázek samostatně uváděna.

Socioekonomický status	Počet respondentů	Podíl respondentů (%)
zaměstnanec na plný nebo částečný pracovní úvazek	288	54,7
důchodce, důchodkyně	89	16,9
OSVČ, podnikatel(ka) (zaměstnavatel)	54	10,2
studující	50	9,5
v domácnosti, mateřská / rodičovská dovolená	25	4,7
nezaměstnaný(ná)	10	1,9
jiné:	5	0,9
- péče o osobu v domácím prostředí	1	
- pečující o ZTP/P dítě	1	
- pracující důchodce	2	
- samoplátce důchodového pojištění-žena v domácnosti	1	
- částečný invalidní důchodce	1	

Celkem 188 respondentů z celkového počtu 534 žije v domácnosti s jedním či více nezaopatřenými dětmi, nejčastěji (v polovině případů) se dvěma dětmi.

U jednotlivých otázek se liší počet respondentů, kteří na danou otázku uvedli odpověď. U každé otázky je tedy počet odpovědí respondentů uveden.

Následující podkapitoly uvádí výsledky odpovědí na jednotlivé otázky, přičemž poslední číslo v názvu podkapitoly souhlasí s číslem otázky v dotazníkovém šetření.

1.2 Výsledek odpovědí na jednotlivé otázky DŠ

1.2.1 Jak jste spokojen (a) s městem Šumperk, jako s místem, kde žijete?

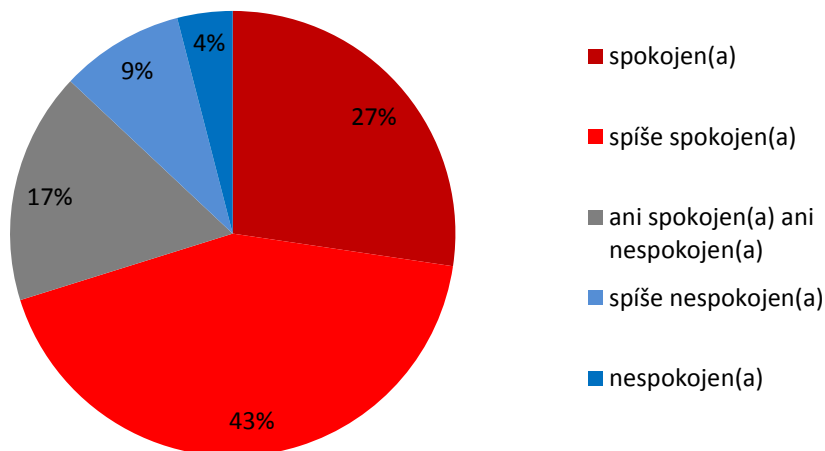
Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále:

1. Jak jste spokojen(a) s městem Šumperkem, jako s místem, kde žijete? (Vyberte prosím pouze 1 možnost)

- Spokojen(a)
- Spíše spokojen(a)
- Ani spokojen(a) ani nespokojen(a)
- Spíše nespokojen(a)
- Nespokojen(a)

Celkový počet respondentů, kteří uvedli odpověď na tuto otázku, je 523. Převážná většina respondentů, 80 %, se vyjádřila v kladném slova smyslu, tedy že jsou s životem ve městě spokojeni, či spíše spokojeni. Neutrální variantu odpovědi zvolilo 17 % respondentů a zbývajících 13 % vyjádřilo s životem ve městě Šumperku větší či menší míru nespokojenosti (viz následující graf).

Struktura odpovědí respondentů na otázku č. 1 (n=523)

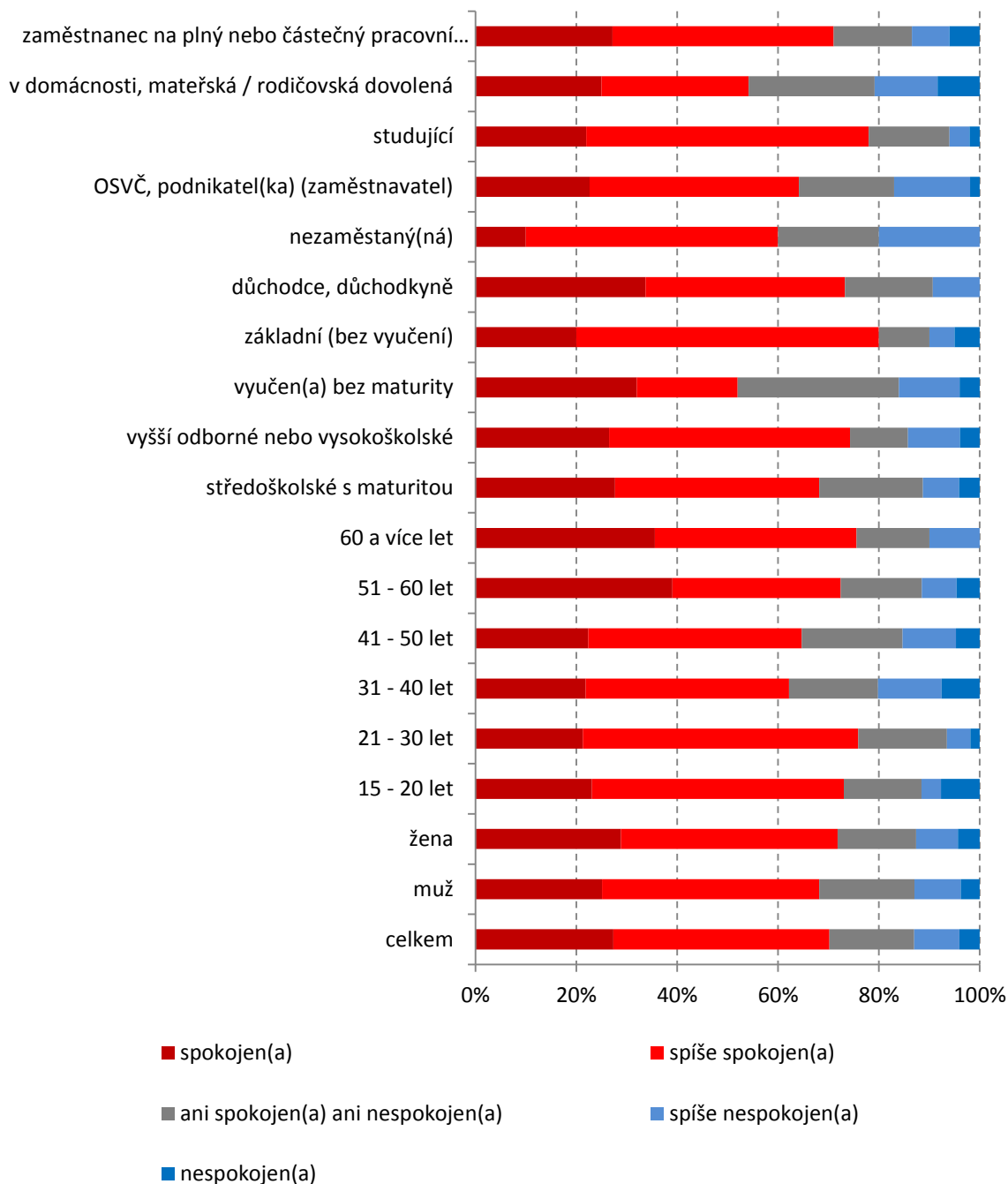

Rozdíly v odpovědích respondentů na základě pohlaví, věku, vzdělání a pracovního zařazení:

- Mezi muži a ženami není významný rozdíl v míře spokojenosti/nespokojenosti s městem Šumperkem jako městem k životu.
- Nejvyšší míru spokojenosti vykazuje věková skupina 21 - 30 let, což je pro město příznivé vzhledem k hrozbě odchodu mladých lidí. Naopak nejméně spokojeni jsou respondenti ve věkové skupině 31 - 40 let.

- S životem ve městě jsou nejvíce spokojeni lidé se základním vzděláním bez maturity (až 80 % pozitivních odpovědí), která se skládá ze 46 % ze studentů středních škol. Naopak nejméně jsou spokojeni lidé vyučení.
- S vyšší mírou spokojenosti mladších věkových skupin koreluje i vyšší míra spokojenosti studentů s životem ve městě Šumperku. Nejméně spokojeni jsou rodiče na mateřské dovolené a nezaměstnaní.

Struktura odpovědí na otázku č. 1 podle pohlaví, věku, vzdělání a typu socioekonomické aktivity

1.2.2 Co považujete za nejzávažnější problém města Šumperka? Co je třeba řešit v první řadě?

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále:

2. Co považujete za nejzávažnější problém města Šumperka? Co je potřeba v Šumperku vyřešit v první řadě?

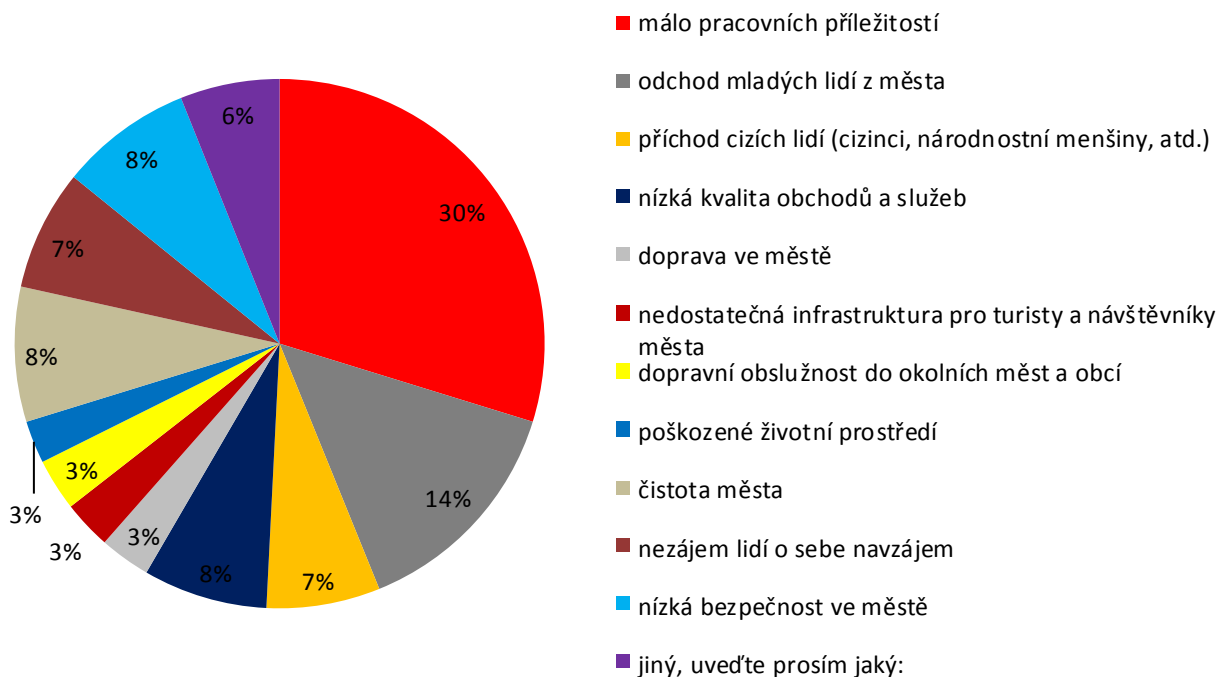
(Vyberte prosím max. 3 možnosti)

☐ Málo pracovních příležitostí	☐ Dopravní obslužnost do okolních měst a obcí
☐ Odchod mladých lidí z města	☐ Poškozené životní prostředí
☐ Příchod cizích lidí (cizinci, národnostní menšiny, atd.)	☐ Čistota města
☐ Nízká kvalita obchodů a služeb	☐ Nezájem lidí o sebe navzájem
☐ Doprava ve městě	☐ Nízká bezpečnost ve městě
☐ Nedostatečná infrastruktura pro turisty a návštěvníky města	☐ jiný, uveďte prosím jaký

Celkem na tuto otázku odpovědělo 521 respondentů. Tito respondenti označili celkem 1 384 možností, tzn. v průměru 2,7 označených odpovědí na jednoho respondenta.

Za nejzávažnější problém města Šumperka považují respondenti malý počet pracovních příležitostí. Tato odpověď byla uvedena celkem 412 krát, tedy jako jednu z možností ji označilo 79 % všech dotázaných. Druhou nejčastěji označovanou možností byl odchod mladých lidí z města. Tuto odpověď jako jednu z možností zvolilo 195 respondentů (tedy 37 %). Třetím nejčastěji zmiňovaným problémem byla čistota města (114 respondentů, 22 %).

Struktura odpovědi respondentů na otázku č. 2 (n=1384)

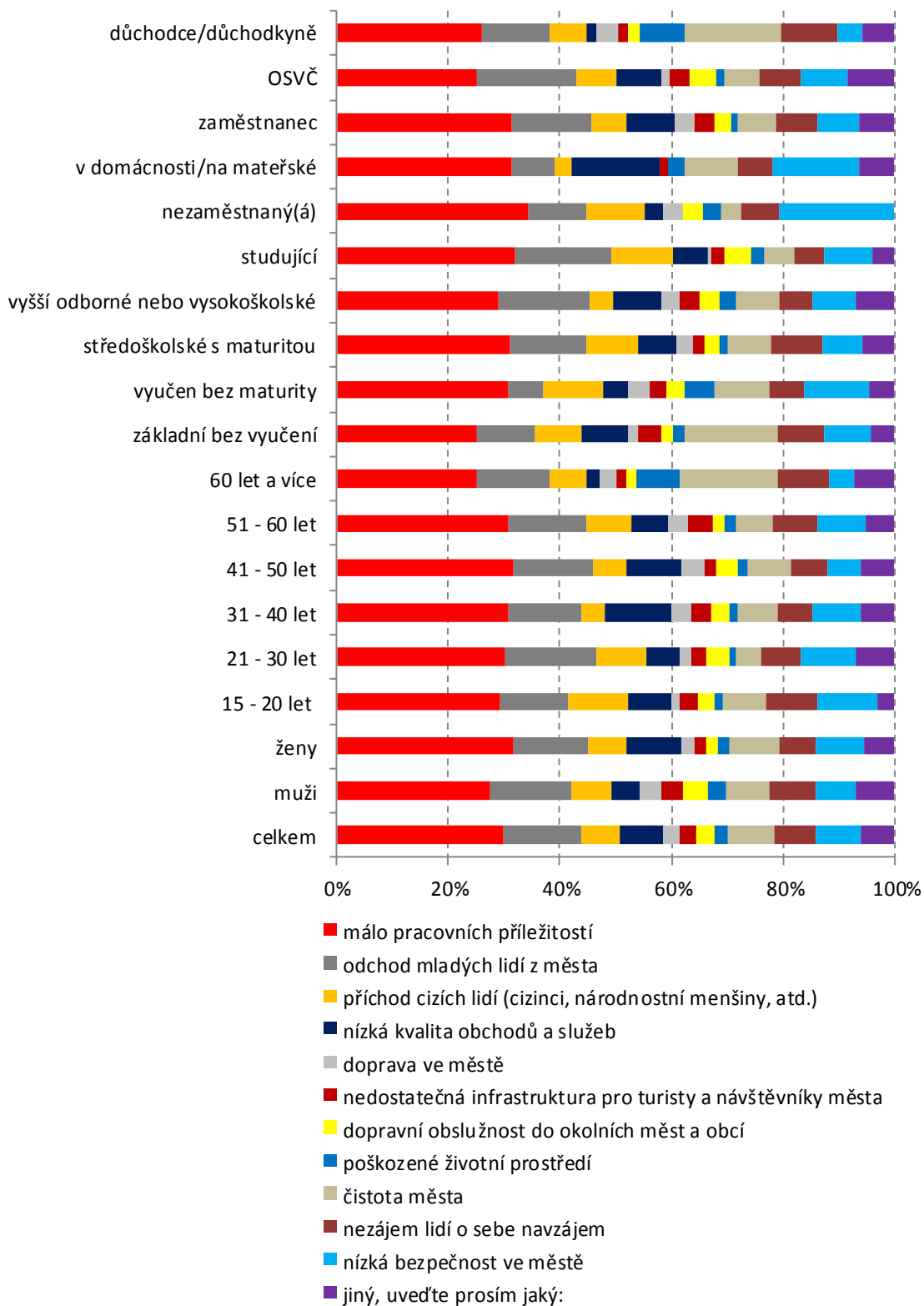
Rozdíly v odpovědích respondentů na základě pohlaví, věku, vzdělání a pracovního zařazení:

- V rozdílech odpovědí mezi muži a ženami si lze všimnout vyššího podílu kategorie *nízká kvalita obchodů a služeb* u žen, což souvisí zejména s tím, že ženy častěji v domácnosti obstarávají různé nákupy a využívají osobních služeb.
- U nejmladší věkové kategorie stojí za povšimnutí vyšší podíl dvou kategorií, které spolu mohou souviset. Těmito kategoriemi jsou *příchod cizích lidí (cizinci, národnostní menšiny)* a *nízká bezpečnost ve městě*. Lze se dohadovat, jestli právě cizinci a etnické menšiny nejsou v očích mladých lidí zdrojem kriminality a pocitu nebezpečí ve městě. Zajímavé je, že *odchod mladých lidí z města* považují mladí lidé za menší problém, než ostatní věkové skupiny.
- Pro nejstarší věkovou kategorii respondentů je význam *malého počtu pracovních příležitostí* nižší než u ostatních věkových kategorií (ale přesto významný), naopak poměrně významně akcentují respondenti ve věku 60 a více let problém *čistoty ve městě*.
- *Čistotu města* považují za druhý nejzávažnější problém města lidé se základním vzděláním bez vyučení. U ostatních vzdělanostních kategorií respondentů již takto výrazně pociťována jako problém není.
- Problém *bezpečnosti ve městě* je výrazně pociťován ze strany respondentů bez zaměstnání (přes 20 % odpovědí v této kategorii). Tito respondenti jako největší problém přirozeně nejvíce pociťují *málo pracovních příležitostí* (cca 35 % odpovědí).

- Respondenti v domácnosti či na mateřské/rodičovské dovolené ve vyšší míře pocítují jako prvořadě problémy *nízkou kvalitou obchodů a služeb a nízkou bezpečnost ve městě*.

Odpovědí z kategorie *jiné* se sešlo celkem 84. Mezi nimi jednoznačně dominovaly stížnosti na množství heren a výherních automatů ve městě a s nimi asociovanou zvýšenou kriminalitu. Odpovědí tohoto typu byla celá čtvrtina. Druhým nejčastěji zmiňovaným problémem bylo vedení města a radnice (ať již z hlediska kvality práce, komunikace s obyvateli či obviněním z korupce). V tomto smyslu se vyjádřilo 10 respondentů. Dalších 5 respondentů uvedlo jako výrazně pocítovaný problém údržbu zeleně, respektive konkrétně kácení vzrostlých stromů.

Struktura odpovědí na otázku č. 2 podle pohlaví, věku, vzdělání a typu socioekonomické aktivity

1.2.3 Co považujete naproti tomu za největší přednost- výhodu pro život v Šumperku?

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále:

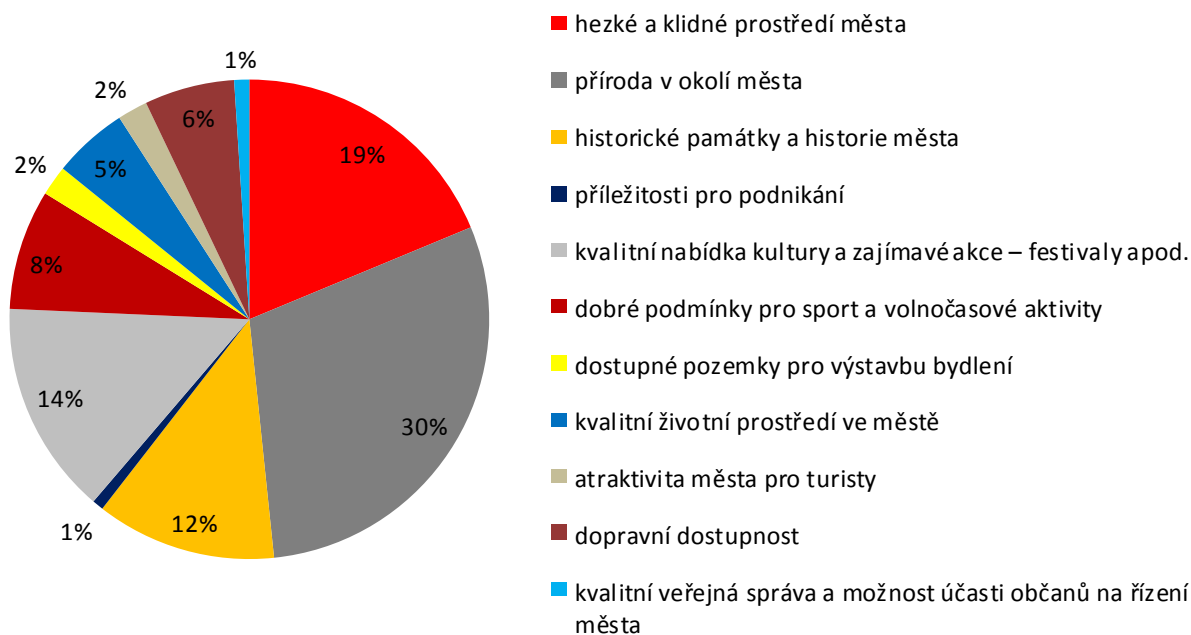
3. Co považujete naproti tomu za největší přednost – výhodu pro život v Šumperku?

(Vyberte prosím max. 3 možnosti)

☐	Hezké a klidné prostředí města	☐	Kvalitní životní prostředí ve městě
☐	Příroda v okolí města	☐	Atraktivita města pro turisty
☐	Historické památky a historie města	☐	Dopravní dostupnost
☐	Příležitosti pro podnikání	☐	Kvalitní veřejná správa a možnost účasti občanů na řízení města
☐	Kvalitní nabídka kultury a zajímavé akce – festivaly apod.	☐	jiná, uveďte prosím jaká
☐	Dobré podmínky pro sport a volnočasové aktivity		
☐	Dostupné pozemky pro výstavbu bydlení		

K otázce č. 3 se vyjádřilo celkem 170 respondentů, kteří označili ve svých odpovědích 395 možností. Na jednoho respondenta tak v průměru připadá 2,3 odpovědi. Nízký počet respondentů odpovídajících na tuto otázku je důsledkem chyby v elektronickém dotazníku, kdy tyto odpovědi respondentů nebyly správně zaznamenány a proto byly špatně vyplněné dotazníky pro účely vyhodnocení této otázky odstraněny. 170 respondentů je však relevantní počet pro vyhodnocení této otázky, přičemž je potřeba vzít v úvahu, že ve věkové struktuře respondentů jsou u této otázky více zastoupeni lidé ve věku 60 let a více.

Struktura odpovědi respondentů na otázku č. 3 (n=395)

V celkovém množství odpovědí převládá s 30 % možnost *příroda v okolí města*, kterou respondenti považují za jednu z největších výhod pro život v Šumperku. Tuto možnost zvolilo ve svých odpovědích

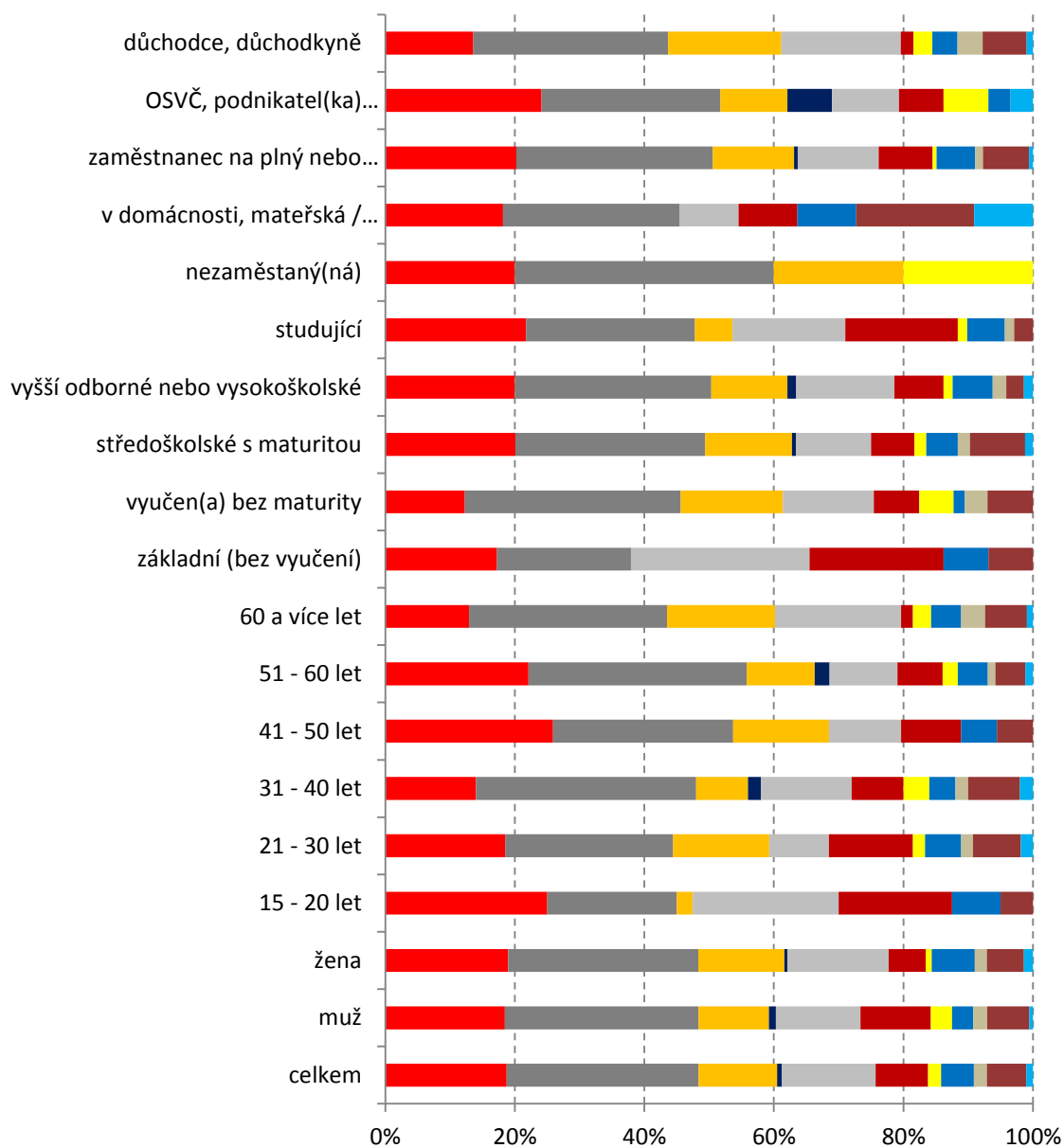
69 % respondentů. Druhou nejčastěji zmiňovanou odpovědí bylo *hezké a klidné prostředí města, třetí pak historické památky a historie města.*

Naopak nejméně jsou respondenty zmiňovány možnosti *příležitosti pro podnikání a kvalitní veřejná správa a možnost účasti občanů na řízení města.*

Rozdíly v odpovědích respondentů na základě pohlaví, věku, vzdělání a pracovního zařazení:

- Rozdíly v odpovědích mezi muži a ženami nejsou příliš výrazné. Muži o něco více akcentují dobrou *dopravní dostupnost města* a nabídku *volnočasových a sportovních aktivit*, ženy si více váží *kvalitního životního prostředí a nabídky kulturních akcí.*
- U nejmladší věkové kategorie respondentů ve věku 15 – 20 let je patrný menší důraz na *historické památky a historii města*, naopak více jsou akcentovány *volnočasové aktivity, sport a kultura.*
- Ve věkové skupině 41 – 50 let nebyly vůbec zaznamenány odpovědi *příležitosti pro podnikání, atraktivita města pro turisty a kvalitní veřejná správa a možnost účasti občanů na řízení města.*
- U struktury odpovědí podle vzdělání se nejvíce liší od průměrných hodnot odpovědi respondentů se základním vzděláním. Ti zcela opomíjí *historické památky a historii města, příležitosti pro podnikání, atraktivitu města pro turisty a kvalitní veřejná správa a možnost účasti občanů na řízení města.* Za nejvýznamnější považují *kvalitní nabídku kulturních a zajímavých akcí, dopravní dostupnost a přírodu v okolí města.*
- Ve struktuře respondentů podle socioekonomické aktivity „vybočují“ od průměru respondenti z kategorie nezaměstnaných. Zde se projevuje nízký počet dotázaných v této kategorii – pouze 2 respondenti a celkem tedy 5 zvolených možností. Podobná situace je u kategorie respondentů „jiný“.

Struktura odpovědi respondentů na otázku č. 3 podle pohlaví, věku, vzdělání a typu socioekonomické

- hezké a klidné prostředí města
- příroda v okolí města
- historické památky a historie města
- příležitosti pro podnikání
- kvalitní nabídka kultury a zajímavé akce – festivaly apod.
- dobré podmínky pro sport a volnočasové aktivity
- dostupné pozemky pro výstavbu bydlení
- kvalitní životní prostředí ve městě
- atraktivita města pro turisty
- dopravní dostupnost
- kvalitní veřejná správa a možnost účasti občanů na řízení města

1.2.4 Šumperk v roce 2020 si představujete jako:

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále:

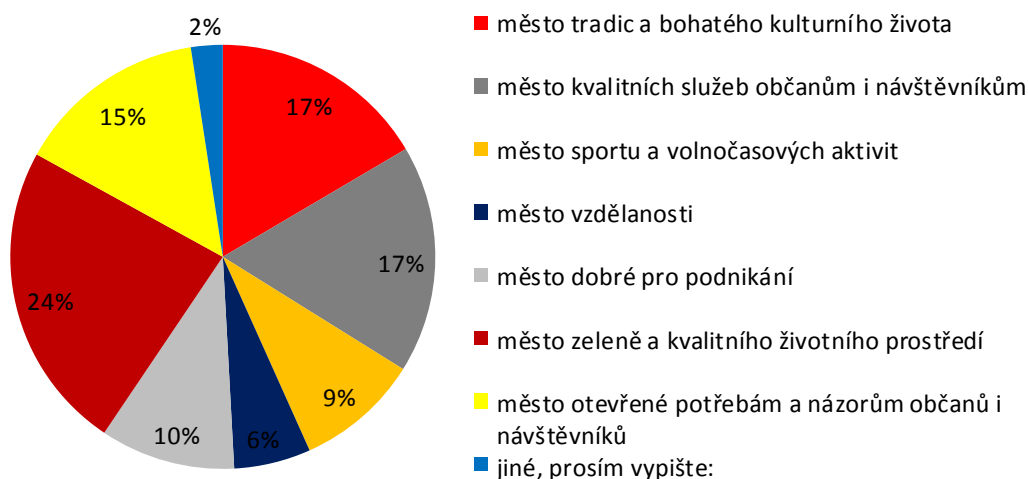
4. Šumperk v roce 2020 si představujete jako:

(Vyberte prosím max. 3 možnosti)

☐	Město tradic a bohatého kulturního života	☐	Město zeleně a kvalitního životního prostředí
☐	Město kvalitních služeb občanům i návštěvníkům	☐	Město otevřené potřebám a názorům občanů i návštěvníků
☐	Město sportu a volnočasových aktivit	☐	jiné, prosím vypište
☐	Město vzdělanosti		
☐	Město dobré pro podnikání		

Na otázku č. 4 odpovědělo celkem 531 dotázaných. Ti uvedli dohromady 1284 odpovědí, tedy v průměru 2,4 odpovědi na jednoho respondenta.

Struktura odpovědí respondentů na otázku č. 4

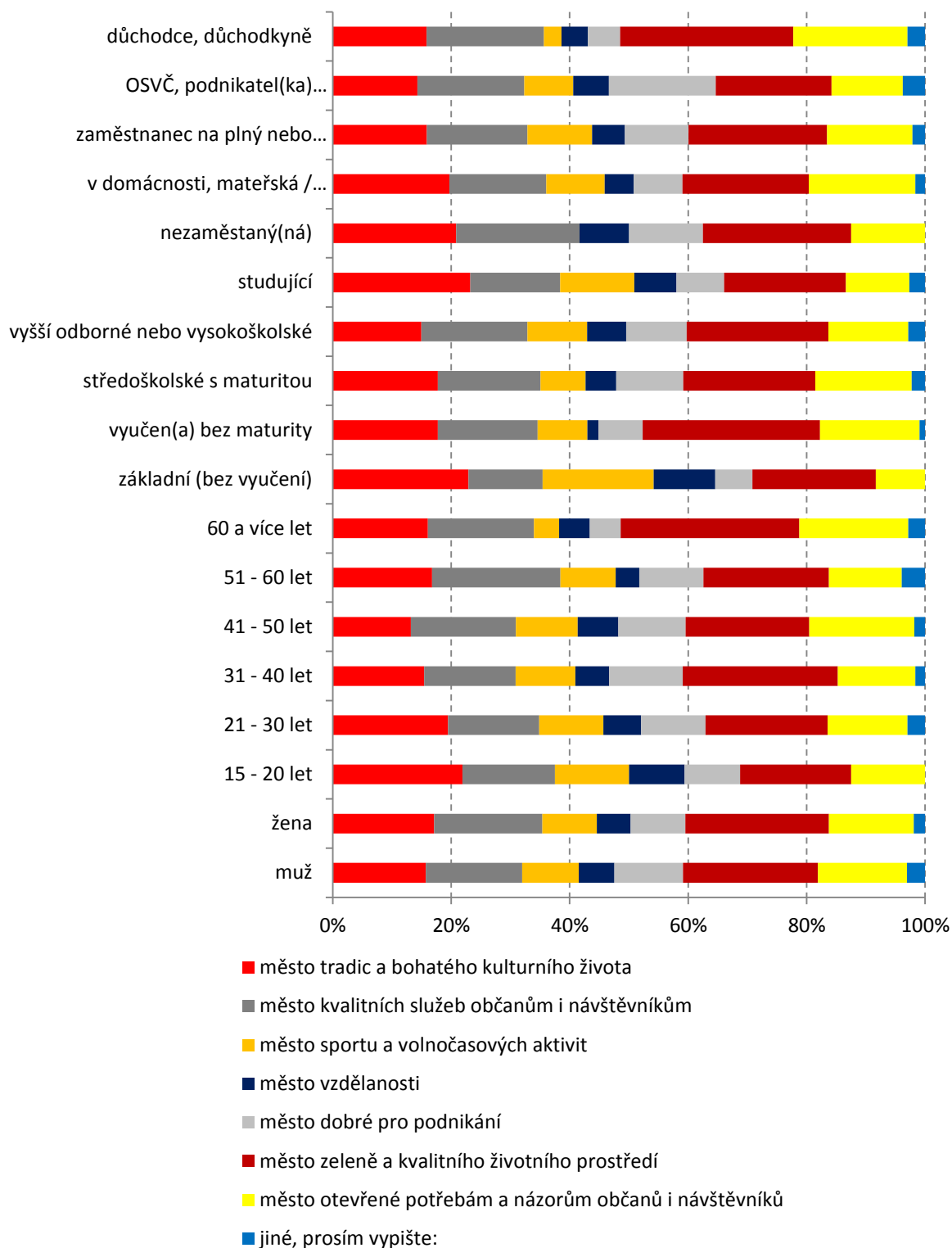
Nejčastěji zaznamenanou odpovědí na otázku č. 4, jak si respondenti představují město Šumperk v roce 2020, bylo *město zeleně a kvalitního životního prostředí*. Další dvě se stejným podílem zaznamenaných odpovědí byli *město tradic a bohatého kulturního života* a *město kvalitních služeb občanům i návštěvníkům*.

Rozdíly v odpovědích respondentů na základě jejich pohlaví, věku, vzdělání a pracovního zařazení nejsou příliš výrazné.

- U nejvyšší věkové kategorie respondentů a tedy u kategorie „důchodci“ lze zaznamenat zvýšený zájem o kvalitu vnějšího prostředí města (*kvalita zeleně a životního prostředí*).
- U respondentů s nejnižším dosaženým stupněm vzdělání je zajímavý nadprůměrný podíl odpovědí z kategorie *město vzdělanosti*, ale lze se domnívat, že se zde projevuje téměř

poloviční podíl mladých lidí se zatím nedokončeným středoškolským vzděláním, protože v této věkové skupině je také nadprůměrný podíl odpovědí této kategorie.

Struktura odpovědi respondentů na otázku č. 4 podle pohlaví, věku, vzdělání a typu socioekonomické aktivity

1.2.5 Představte si, že k Vám přijela návštěva, která nikdy v Šumperku nebyla. Co byste jí ve městě rozhodně ukázal(a)?

Respondenti se měli možnost k této otázce volně vyjádřit, přičemž maximální počet míst nebo objektů byl tři.

Celkem se k této otázce vyjádřilo 482 respondentů, kteří dohromady uvedli 1109 odpovědí. Vůbec nejčastěji byla zmiňována *radnice s vyhlídkovou věží a okolním náměstím*. Tuto odpověď uvedlo celkem 157 respondentů. Druhou nejčastější odpovědí byla *prohlídka historického centra města* (kam ale patří i výše zmíněná radnice). Tuto možnost uvedlo 147 respondentů. Třetí nejčastěji uváděnou atraktivitou města byla *rozhledna Háj*, kterou by návštěvě ukázalo 112 respondentů.

V následující tabulce jsou uvedeny odpovědi respondentů, které se vyskytly s frekvencí 10 a více.

Odpověď	Počet respondentů
Radnice s vyhlídkovou věží a náměstím Míru	157
Historické centrum města s památkami	147
Rozhledna Háj	112
Geschaderův dům s expozicí čarodějnických procesů	98
Hlavní třída	65
Příroda v okolí města	62
Divadlo	60
Muzeum (Vlastivědné muzeum a přilehlý park)	58
Kostely	48
Pěší zóna	39
Sady a parky	37
Městské skály	20
Restaurace (U Švába, Taverna)	24
Kulturní zařízení a akce	16
Tyršův stadion	11
Sanatorium	10

1.2.6 Čím byste se nechtěl(a) rozhodně chlubit?

I u této otázky byli respondenti vyzváni, aby uvedli maximálně tři odpovědi. Celkem na otázku odpovědělo 450 respondentů, kteří dohromady uvedli 801 odpovědí. Vůbec nejčastěji se respondenti stydí za provoz velkého množství *heren a hracích automatů ve městě*. Tuto odpověď uvedlo 90 respondentů. Druhým širokým okruhem byl *stav budov ve městě*, u kterých se respondenti nechtějí chlubit jejich chátrajícím stavem. Respondenti buď uváděli obecně stav budov ve městě anebo konkrétní budovy či lokality. Z těch vůbec nejčastěji jmenovali budovu sanatoria (77 respondentů), chátrající dům za poštou na ulici Generála Svobody (32 respondentů), 25 respondentů uvedlo obchodní dům a 18 respondentů uvedlo chátrající památku bývalé manufaktury.

Dalším okruhem odpovědí pak byl *výskyt sociálně nepřizpůsobivých občanů* (72 respondentů) a *nepořádek ve městě* (58 respondentů - nevyhovující stav chodníků, v zimě neudržované, nepořádek v okolí města, lesů a u kontejnerů, zanesené potoky, psí výkaly, posprejované zdi).

Odpovědi s výskytem 10 respondentů a vyšším jsou uvedeny v následující tabulce.

Odpověď	Počet respondentů
Herny	90
Chátrající budova Sanatoria	77
Sociálně nepřizpůsobiví spoluobčané	72
Nepořádek v ulicích	58
Znečištěné sídliště Prievidzská, Temenice	47
Parky	46
Chátrající domy za poštou, ul. Gen. Svobody	32
Chátrající domy a budovy ve městě	30
Autobusové nádraží	26
Obchodní dům	25
Nedostatek kulturního vyžití	20
Chátrající památka bývalé manufaktury	18
Sídliště	18
Asijské obchody	17
Stav zimního stadionu	16
Hlavní třída	16
Nezaměstnanost	13
Stav Domu kultury	12
Náměstí Míru s radnicí	11
Stav bazénu	10

1.2.7 Jak se dopravujete do zaměstnání, do školy?

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále:

7. Jak se dopravujete do zaměstnání, do školy?

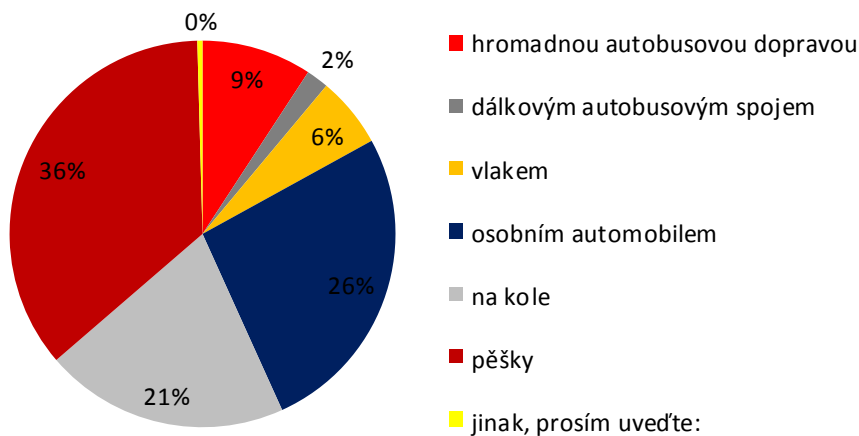
(Vyberte prosím max. 2 možnosti)

☐	hromadnou autobusovou dopravou	☐	na kole
☐	dálkovým autobusovým spojem	☐	pěšky
☐	vlakem	☐	jinak:
☐	osobním automobilem		

Na tuto otázku odpovědělo celkem 476 respondentů, kteří dohromady zaškrtnuli 705 odpovědí (průměrně tedy každý respondent uvedl 1,5 odpovědi).

Více než 52 % respondentů jako jednu z možností uvedlo, že se dopravují do práce či do školy pěšky, nejčastěji pak v kombinaci s použitím osobního vozidla nebo kola. Struktura odpovědí respondentů je uvedena v následujícím grafu.

Struktura odpovědí na otázku č. 7 (n= 694)

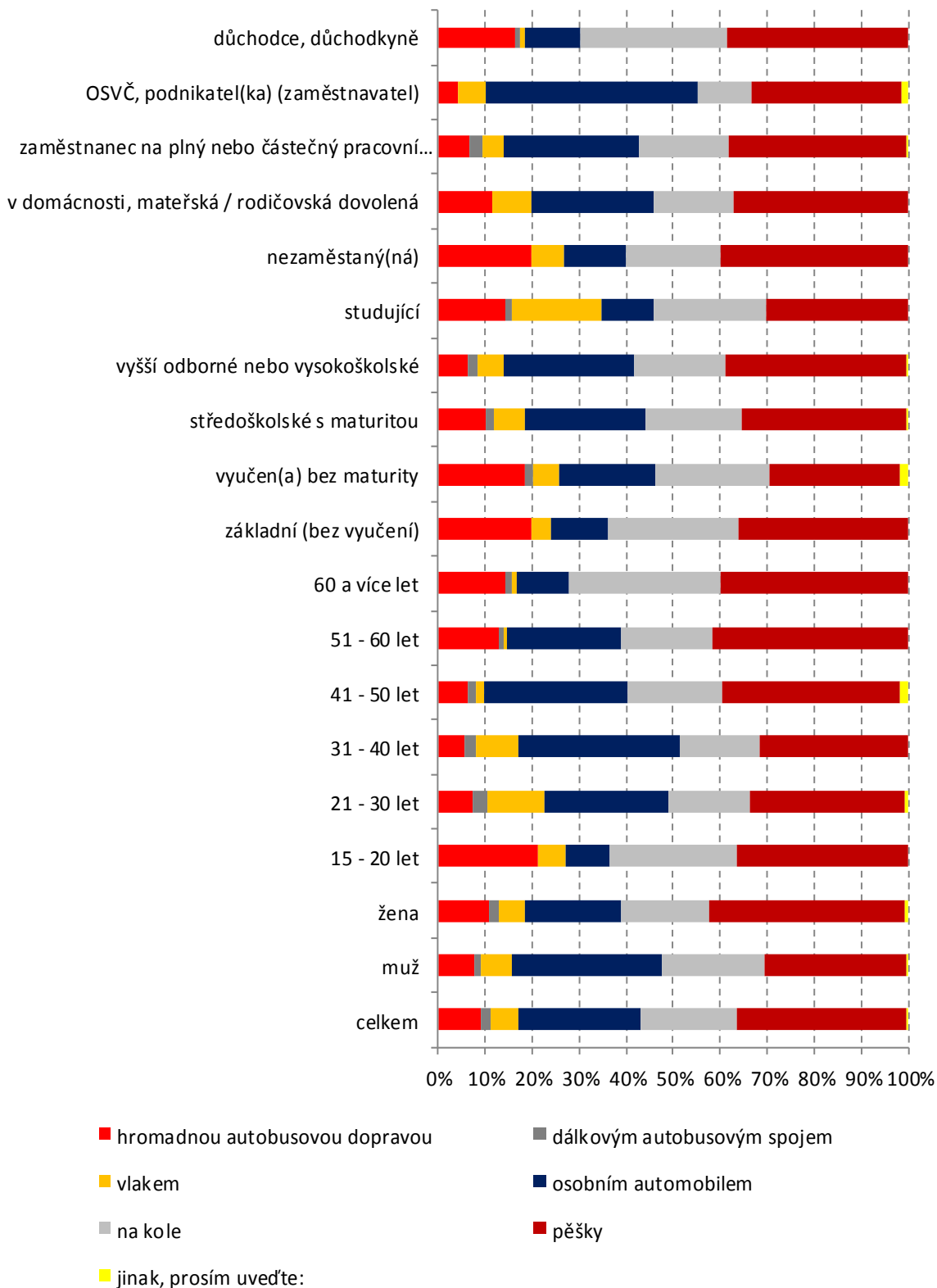
Možnost *jinak* využili pouze tři respondenti, jeden uvedl jako dopravní prostředek koloběžku, druhý taxi a třetí autobus placený a organizovaný zaměstnavatelem.

Rozdíly v odpovědích respondentů na základě pohlaví, věku, vzdělání a pracovního zařazení:

- Ženy vykazují vyšší podíl *pěší dopravy* oproti mužům, kteří zhruba ve stejné míře využívají *pěší dopravu* a *dopravu osobním automobilem*.
- Ze všech věkových skupin využívají *hromadnou autobusovou dopravu* nejvíce respondenti ve věku 15 až 20 let. Tato skupina se také vyznačuje nejvyšším podílem *dálkové autobusové dopravy* ze všech věkových skupin. Projevuje se zde tedy potřeba dojíždět do středních škol v rámci města i mimo město a zároveň nízký podíl *individuální automobilové dopravy* související s věkem a možnostmi respondentů. V této věkové skupině je vůbec nejčastějším typem dopravy po městě *doprava pěší*.

- Nejvyšší podíl *pěší dopravy* po městě uváděli respondenti v nejstarší věkové kategorii 60 let a více, což je poměrně překvapivé, protože lze očekávat nižší mobilitu u těchto respondentů a tedy relativně vyšší podíl *městské hromadné dopravy*. Tento předpoklad se ale nepotvrdil, i když oproti středním věkovým kategoriím (21 až 50 let) je tento podíl zhruba dvojnásobný – 13 %.
- U struktury respondentů podle vzdělání je patrná přímá úměra mezi stupněm vzdělání a podílem *osobní automobilové dopravy* a naopak nepřímá úměra s podílem *hromadné autobusové dopravy*. Lze předpokládat, že souvislost je dána rozdílem v nákladech na tyto druhy dopravy a tedy ochotou a schopností investovat do každé jednotlivé z nich.
- Z hlediska socioekonomické aktivity respondentů je významný rozdíl ve využívání *osobního automobilu* u OSVČ, u kterých tento způsob dopravy představuje 45 % odpovědí a je to nejčastější způsob dopravy.
- *Dálkové autobusové spojení* využívají nejvíce zaměstnanci, ačkoliv celkově se jedná o vůbec nejméně využívaný způsob dopravy.
- U skupiny studujících respondentů je nadprůměrný podíl dopravy realizované *vlakem*, oproti jiným skupinám. Vzhledem k nejvyššímu podílu této dopravy u skupiny ve věku 21 až 30 let lze předpokládat, že se jedná zejména o studenty dojíždějící za vysokoškolským vzděláním.

Struktura odpovědi respondentů na otázku č. 7 podle pohlaví, věku, vzdělání a typu socioekonomické aktivity

1.2.8 Myslíte si, že je dopravní situace ve městě problematická?

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále:

8. Myslíte si, že je dopravní situace ve městě problematická?

- ano
 ne

8a. Pokud jste odpověděl(a) v předchozí otázce „ano“, uveďte prosím, ve kterých konkrétních lokalitách je dopravní situace problematická? (Pokud jste odpověděl(a) „ne“, přejděte k otázce č. 9)

.....

.....

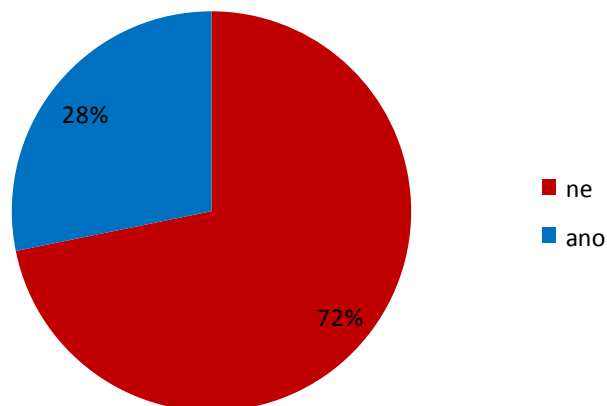
.....

.....

Respondenti byli v otázce č. 8 dotázáni na jejich názor na problematičnost dopravní situace ve městě a případné lokality, které jsou postiženy nevhodnou situací.

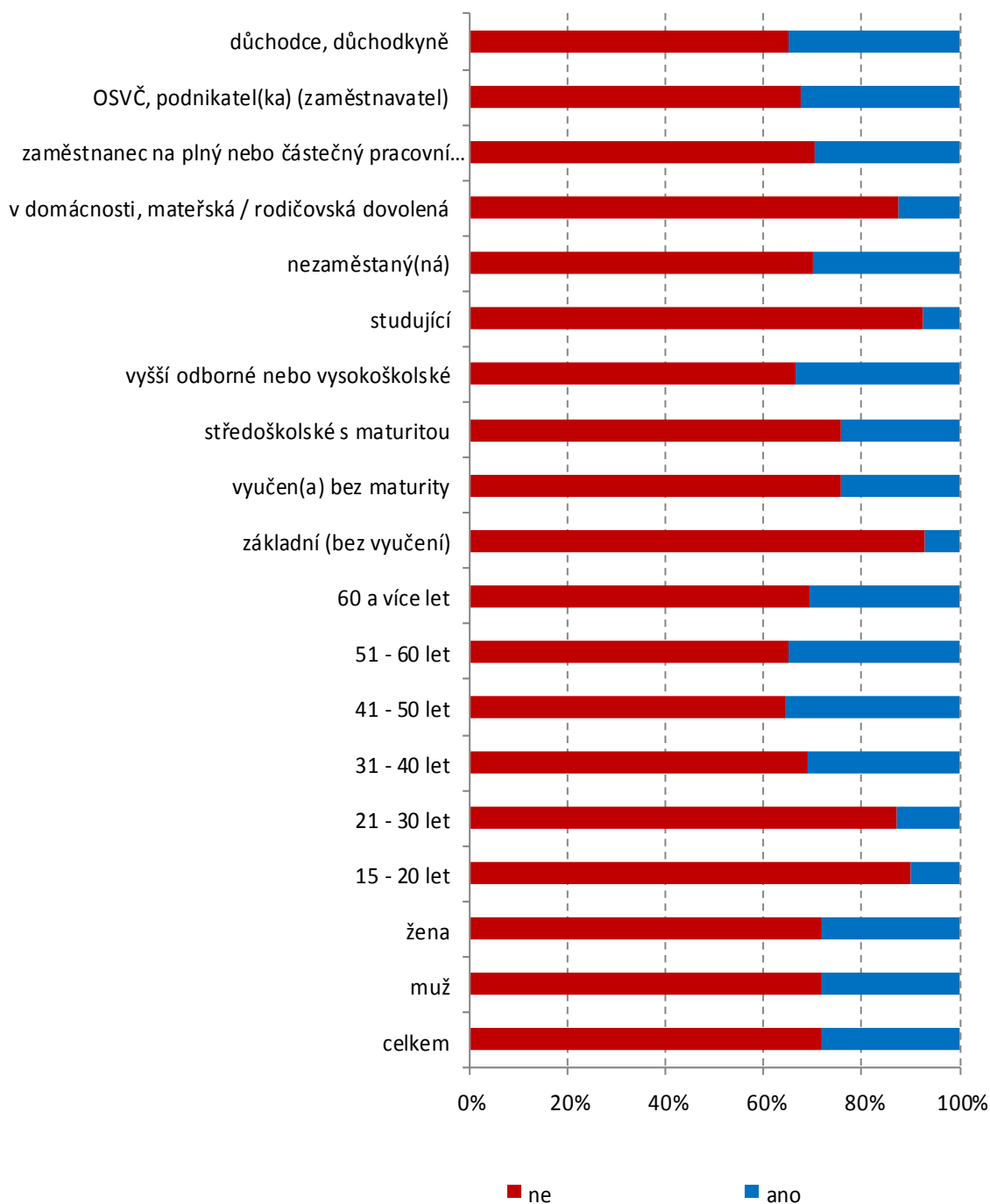
Celkem se k otázce vyjádřilo 486 respondentů, z nichž 137 uvedlo možnost „ano“ a 349 možnost „ne“. Téměř tři čtvrtiny respondentů tak nepovažují dopravní situaci ve městě za problematickou.

Struktura odpovědí na otázku č. 8 (n= 486)

Z hlediska struktury respondentů není rozdíl mezi muži a ženami. Nejméně kritičtí jsou vůči situaci v dopravě mladí lidé – studenti a respondenti v domácnosti.

Struktura odpovědi respondentů na otázku č. 8 podle pohlaví, věku, vzdělání a typu pracovního zařazení

Ze 137 respondentů, kteří považují situaci v dopravě za problematickou, jich 133 uvedlo odpověď i na podotázku 8a. Z uvedených odpovědí jich velký podíl neurčilo konkrétní lokality, ale spíše obecně pojmenovávalo dopravní problémy, které město tíží. Vůbec nejčastěji (21 respondentů) byl akcentován problém *městské hromadné dopravy*, zejména její intenzity a návaznosti na vlaková

spojení Českých drah. Opakovala se také stížnost na propojení Temenice městskou hromadnou dopravou se středem města a hlavním nádražím.

Dvacet respondentů vyjadřovalo nespokojenost s *infrastrukturou pro cyklisty*, s délkou a propojením cyklotras ve městě a poměrně často také s neumožněním obousměrného průjezdu jednosměrkami pro cyklisty (např. ul. Husitská).

Třetím velkým tématem bylo *parkování ve městě* – zejména nedostatek parkovacích míst na sídlištích, v centru města i v okrajových částech a nevhodné umístění některých parkovacích míst, ztěžujících přehlednost a průjezdnost komunikací.

Co se týče konkrétně zmiňovaných ulic, křižovatek a průtahů, nejčastěji byla jako problematická označena ulice Jesenická (18 respondentů). Zde se také respondenti v několika případech vyjadřovali k nevhodnému nastavení semaforů při průjezdu touto komunikací. Obecně byla dopravní situace shledána problematickou i na dalším z hlavních průtahů městem – na ulici Lidické. (6 respondentů)

Druhým nejčastěji zmiňovaným místem byla křižovatka ulic Dr.E.Beneše a M.R.Štefánika u hotelu Grand a křížení ulice Lidická s vlakovým přejezdem. Za další nepřehlednou křižovatku byla označena křižovatka ul. Zábřežská a Vančurova poblíž nemocnice.

1.2.9 Prosím, označte míru své spokojenosti s dopravním systémem ve městě dle těchto kategorií:

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále kategorií a odpovědí:

9. Prosím označte míru své spokojenosti s dopravním systémem ve městě dle těchto kategorií: (u každé kategorie prosím v tabulce zatrhněte pouze jednu možnost dle míry Vaší (ne)spokojenosti)

	Spokojen(a)	Spíše spokojen(a)	Nevím, nedokážu posoudit	Spíše nespokojen(a)	Nespokojen(a)
Průjezdnost městem					
Dostupnost z okolních obcí					
Problémy s bezpečností silničního provozu					
Parkování v centru města					
Parkování v místě bydliště					
Parkování na sídlištích					
Průjezdnost cyklistickou dopravou					
Bezpečnost pěší dopravy					
Hygiena prostorů při komunikacích – hluk, čistota ovzduší					
Prostupnost města pro osoby s omezenou možností pohybu					

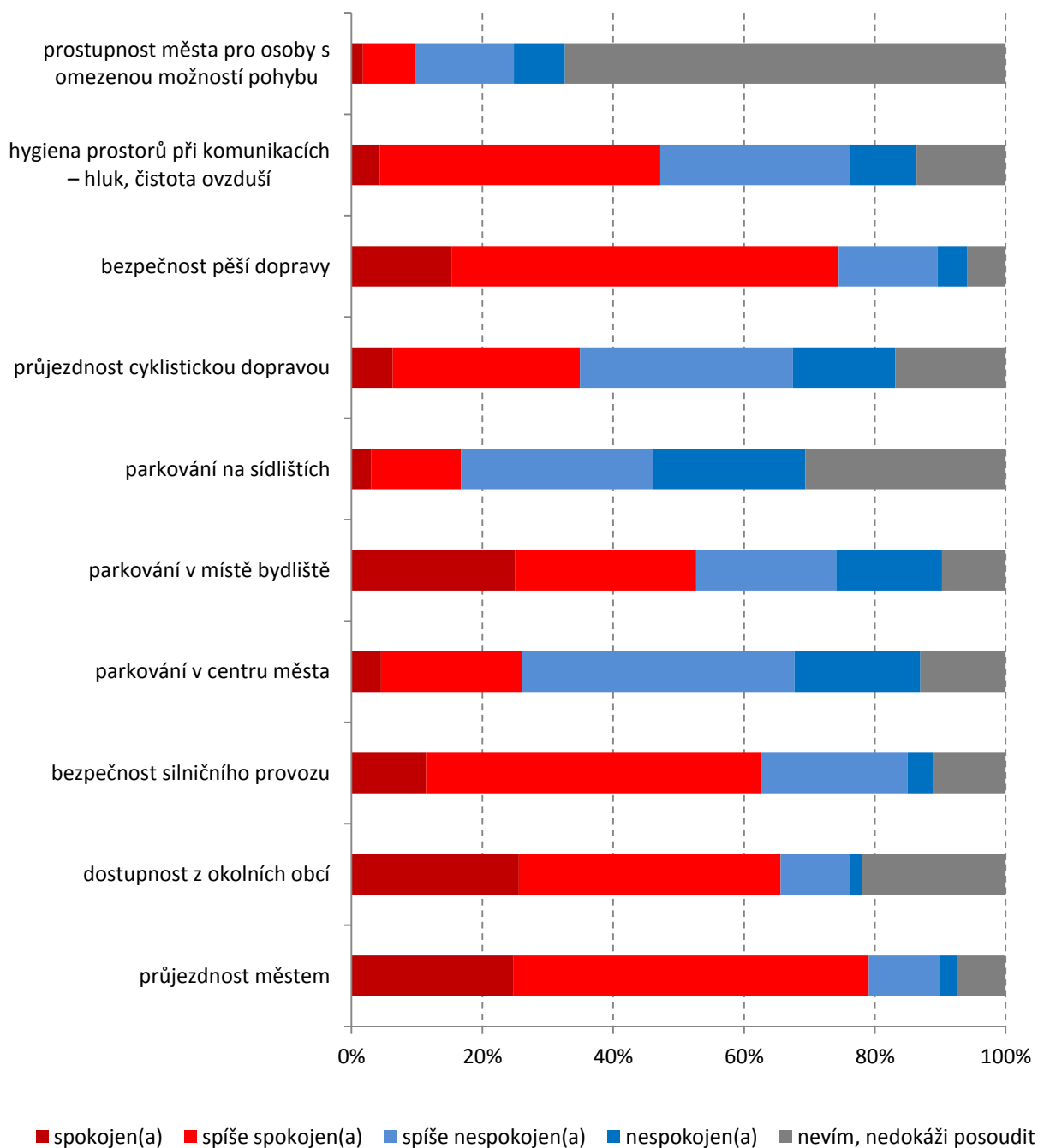
Na jednotlivé kategorie odpovědělo 460 až 468 respondentů. Vůbec nejlépe byly hodnoceny kategorie *prostupnost města* a *dostupnost z okolních obcí*. Tyto kategorie získaly (pokud nebereme v potaz odpovědi *nevím, nedokážu posoudit*) více než 90 % kladných odpovědí.

Třetí nejpříznivěji hodnocenou kategorií byla *bezpečnost pěší dopravy*.

Naopak nejvíce kritiky získala kategorie *parkování na sídlištích*, přičemž na nedostatek parkovacích míst na sídlištích si stěžovali respondenti již v předchozí otázce. Také *parkování v centru města* se projevilo jako spíše negativně hodnocené.

Druhou nejhůře hodnocenou kategorií je *prostupnost města pro osoby s omezenou možností pohybu*. Až 70 % odpovědí bylo negativních, ale u této otázky je také patrný vysoký podíl respondentů, kteří se k otázce nedokázali jednoznačně vyjádřit.

Struktura odpovědi respondentů na otázku č. 9 podle pohlaví, věku, vzdělání a typu socioekonomické aktivity

1.2.10 Je podle Vás město dostatečně pokryto zdravotnickými službami?

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále:

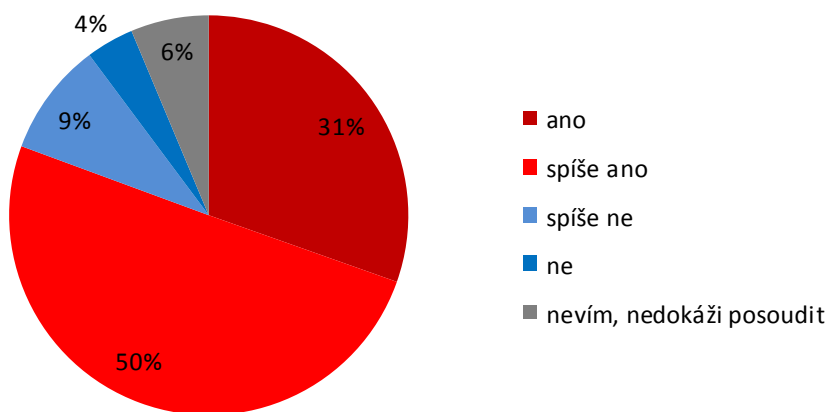
10. Je podle Vás město dostatečně pokryto zdravotnickými službami?

(Vyberte prosím pouze 1 možnost)

☐	Ano	☐	Spíše ne
☐	Spíše ano	☐	Ne
☐	Nevím, nedokážu posoudit		

Na otázku č. 10 odpovědělo celkem 490 respondentů. Za dostatečné považuje pokrytí města zdravotnickými službami 31 % respondentů, za spíše dostatečné pak celá polovina respondentů. Za spíše nedostatečné jej označilo 9 % a nedostatečné 4 % respondentů. Šest procent respondentů nedokázalo na tuto otázku odpovědět.

Struktura odpovědí na otázku č. 10 (n= 490)

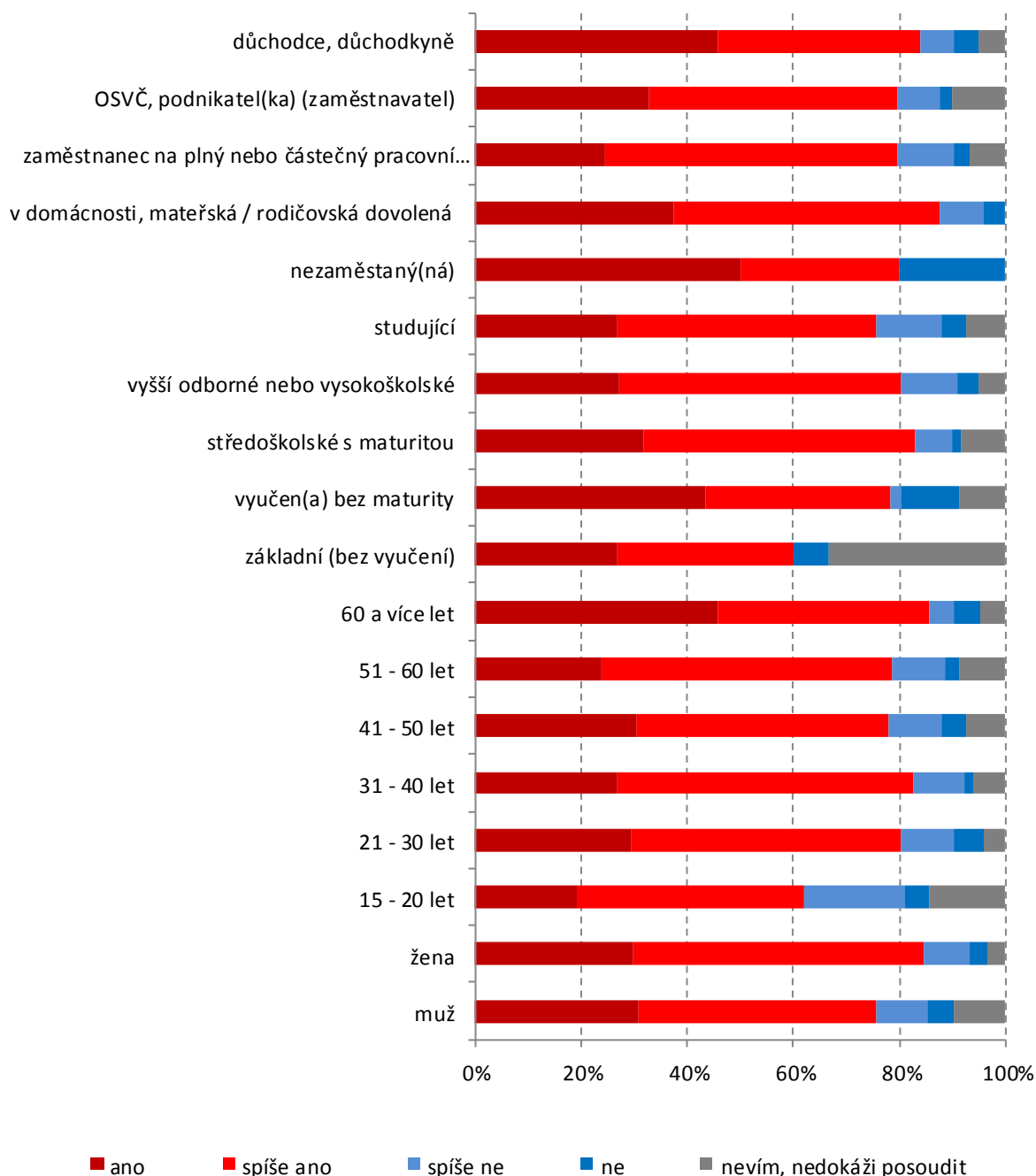

Rozdíly v odpovědích respondentů na základě pohlaví, věku, vzdělání a pracovního zařazení:

- Respondentky – ženy vykazují vyšší podíl odpovědí *spíše ano* oproti mužům a nižší podíl odpovědí *nevím, nedokážu posoudit*.
- Z hlediska struktury respondentů podle věku je patrný největší rozdíl od průměrných hodnot u nejmladší věkové skupiny. Přirozeně je u této skupiny zaznamenán vyšší podíl odpovědí *nevím, nedokážu posoudit* vzhledem k očekávané nižší zkušenosti s tímto typem služeb. Zároveň je u této skupiny zaznamenán nejvyšší relativní podíl negativních odpovědí.
- Rozdíly odpovědí respondentů na základě vzdělání vykazují zejména respondenti se základním vzděláním. Je zde vysoký podíl odpovědí *nevím, nedokážu posoudit* (zhruba třetina odpovědí), což opět souvisí s vysokým podílem středoškolských studentů v této kategorii.
- Nejvyšší podíl spokojených odpovědí uvedli respondenti se středoškolským vzděláním s maturitou.

- Respondenti ze skupiny důchodců, u kterých lze předpokládat relativně nejvyšší zkušenost se zdravotními službami, vykazují vyšší míru spokojenosti než je průměr všech respondentů a vykazují vůbec nejvyšší podíl jednoznačně kladných odpovědí.

Struktura odpovědi respondentů na otázku č. 10 podle pohlaví, věku, vzdělání a typu pracovního zařazení

Respondenti, kteří uvedli negativní odpověď (*ne* nebo *spíše ne*) byli dále dotázáni v podotázce 10a, v jaké oblasti zdravotnické péče spatřují nedostatky:

10a. Pokud NE (tj. pokud jste zaškrtl(a) odpověď „spíše ne“ nebo „ne“), v jaké oblasti zdravotnické péče spatřujete prosím nedostatky? Označte prosím jednu nebo obě možnosti u Vámi vybraných kategorií, dle vaší zkušenosti.

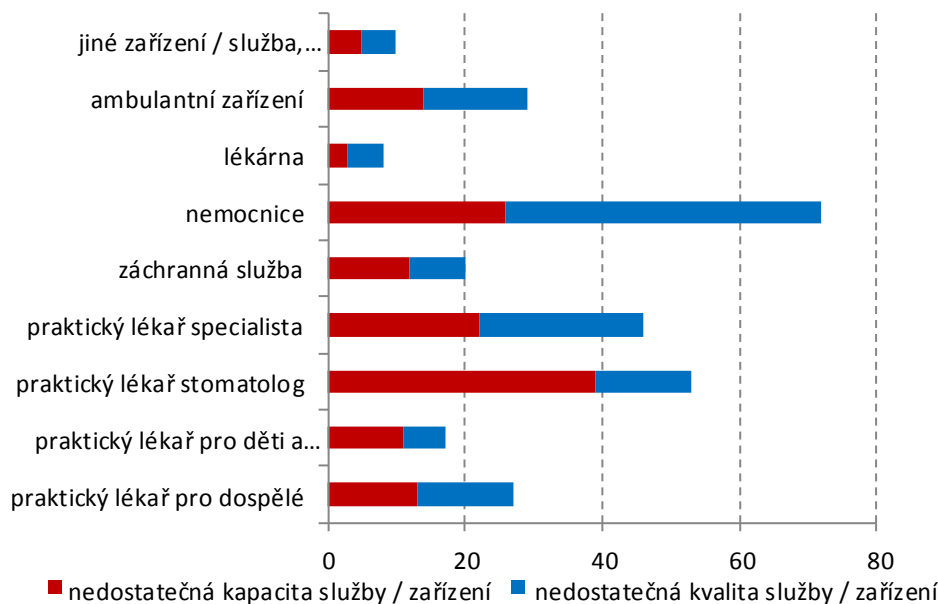
(Pokud jste zaškrtl(a) „rozhodně ano“ či „spíše ano“, pokračujte prosím k otázce č. 11)

	Nedostatečná kvalita služby/ zařízení	Nedostatečná kapacita služby/ zařízení
Praktický lékař pro dospělé		
Praktický lékař pro děti a dorost		
Praktický lékař stomatolog		
Praktický lékař specialista		
Záchranná služba		
Nemocnice		
Lékárna		
Ambulantní zařízení		
Jiné, uveďte jaké		

U této podotázky nejčastěji respondenti zmiňovali *nemocnici* (50 respondentů) – zhruba dvě třetiny z nich pak není spokojeno s kvalitou služeb či zařízení a jedna třetina s kapacitou služeb či zařízení.

Druhé nejčastější zařízení je *ordinace praktického lékaře stomatologa* – z 42 respondentů jich 39 uvedlo nespokojenost s kapacitou služby a 14 její kvalitou (11 respondentů tedy není spokojeno ani s kapacitou, ani s kvalitou).

Strukturu odpovědí respondentů na podotázku 10a

Respondenti, kteří zvolili možnost *jiné*, pak dále specifikovali, s pokrytím jaké služby nejsou spokojeni. Tři respondenti z celkem devíti uvedli dostupnost *ORL* a dva uvedli služby *rehabilitace*.

1.2.11 Pokud máte zdravotní problém, víte, kam máte zajít?

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále:

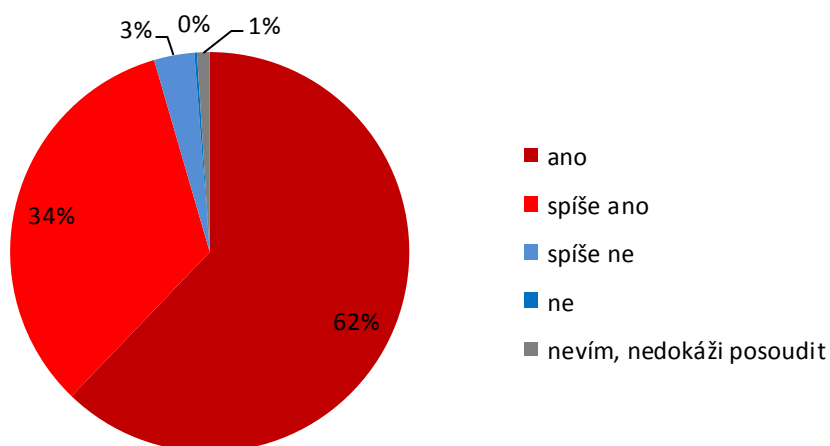
11. Pokud máte zdravotní problém, víte, kam máte zajít?

(Vyberte prosím pouze 1 možnost)

☐ Ano	☐ Spíše ne
☐ Spíše ano	☐ Ne
☐ Nevím, nedokážu posoudit	

Ze 489 respondentů, kteří odpověděli na otázku č. 11, jich 62 % s jistotou ví, kam má zajít, když má zdravotní problém a dalších 34 % to ví s menší jistotou. Pouze 3 % respondentů si není jisto, kam se obrátit se svými zdravotními problémy.

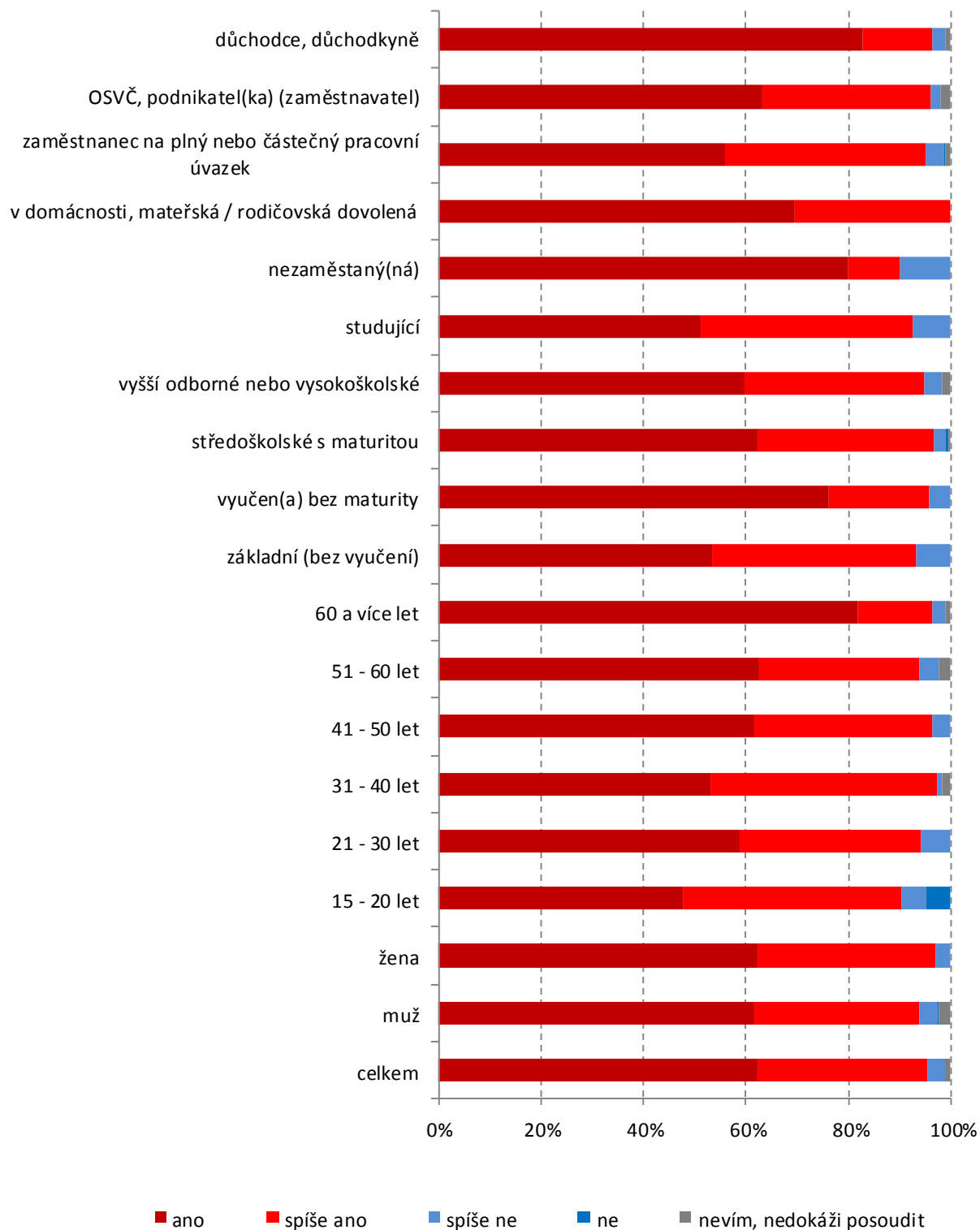
Struktura odpovědí na otázku č. 11 (n= 489)

Rozdíly v odpovědích respondentů na základě pohlaví, věku, vzdělání a pracovního zařazení:

- Nejlepší informovanost o tom, kam zajít v případě zdravotních problémů, mají lidé nejstarší věkové skupiny, tedy zejména důchodci a důchodkyně.
- Nejvyšší podíl jednoznačně negativních odpovědí uvedli nejmladší respondenti ve věku 15 až 20 let, u kterých lze předpokládat nejmenší zkušenosti se zdravotnickými službami.

Struktura odpovědi respondentů na otázku č. 11 podle pohlaví, věku, vzdělání a typu socioekonomické aktivity

1.2.12 Jaký je Váš vztah k užívání sociálních služeb ve městě Šumperk?

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále:

12. Jaký je Váš vztah k užívání sociálních služeb ve městě Šumperk?

(Vyberte prosím pouze 1 možnost)

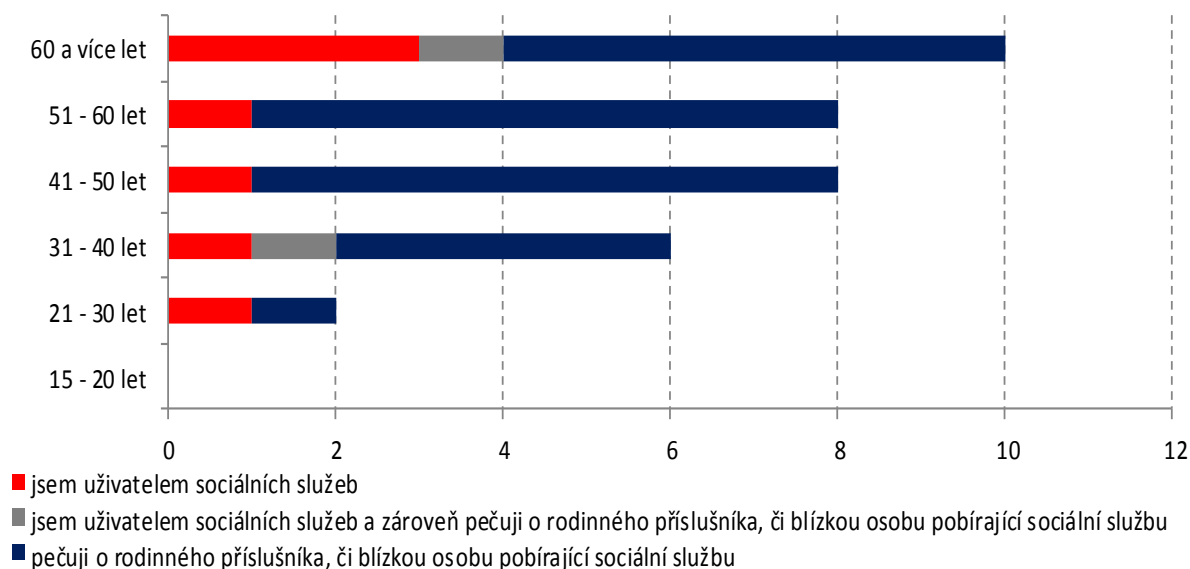
- Jsem uživatelem sociálních služeb.
- Pečuji o rodinného příslušníka, či blízkou osobu pobírající sociální službu.
- Jsem uživatelem sociálních služeb a zároveň pečuji o rodinného příslušníka, či blízkou osobu pobírající sociální službu.
- Nevyužívám žádné sociální služby, ani nepečuji o osobu pobírající sociální službu.

Celkový počet respondentů, kteří odpověděli na tuto otázku, je 490. Z tohoto počtu 455 respondentů nevyužívá žádné sociální služby ani nepečují o osobu pobírající sociální službu

Struktura odpovědí na otázku č. 12 (n= 490)

Respondentů, kteří jsou uživateli sociálních služeb nebo pečují o osobu pobírající sociální službu, bylo 35. Jejich věková struktura je následující:

Tito respondenti byli dále dotázáni, jakou službu a s jakou frekvencí užívají. Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále kategorií a odpovědí:

12a. Pokud jste Vy nebo Váš rodinný příslušník uživatelem sociálních služeb, uveďte prosím, jakou službu užíváte a jak často? Uveďte jednu či více odpovědí.

(Pokud nevyužíváte sociální služby ani nepečujete o osobu pobírající soc. službu, přejděte prosím na otázku č. 13.)

	Jak často užíváte službu vy nebo osoba, o kterou pečujete?						
	Nepřetržitě 24hod. denně	Každý den	Několikrát do týdne	Jednou za týden	Několikrát za měsíc	Dle potřeby několikrát v průběhu roku	Jinak, uveďte prosím
Pečovatelská služba							
Domov pro seniory							
Domov pro osoby se zdravotním postižením							
Osobní asistence							
Raná péče							
Tísňová péče							
Denní/ týdenní stacionář							
Terapeutické dílny							
Nízkoprahové denní centrum							
Azylový dům, noclehárna							
Jiné, uveďte jaké							

Zhruba třetina respondentů (13 respondentů) uvedla, že využívá služeb *pečovatelské služby*, po třech uživateli mezi respondenty pak měli *domov pro osoby se zdravotním postižením* a *služby osobní asistence*. Frekvence využívání sociálních služeb respondenty DŠ je uvedena v následující tabulce.

Frekvence, s jakou respondenti využívají sociální služby

	počet respondentů využívajících službu	nepřetržitě- tě 24 hodin denně	každý den	několikrát do týdne	jednou za týden	několikrát za měsíc	dle potřeby několikrát v průběhu roku
pečovatelská služba	13	1	3	3	1	2	3
domov pro seniory	1						1
domov pro osoby se zdravotním postižením	3					1	2
osobní asistence	3			1			2
raná péče	1						1
tísňová péče	1						1
denní/ týdenní stacionář	2					1	1
terapeutické dílny	2					1	1
nízkoprahové denní centrum	1						1
azylový dům, noclehárna							

1.2.13 Existuje sociální služba, kterou nemůžete využívat (vy nebo osoba, o kterou pečujete), i když byste chtěl(a)?

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále:

13. Existuje sociální služba, kterou nemůžete využívat (vy nebo osoba, o kterou pečujete), i když byste chtěl(a)?

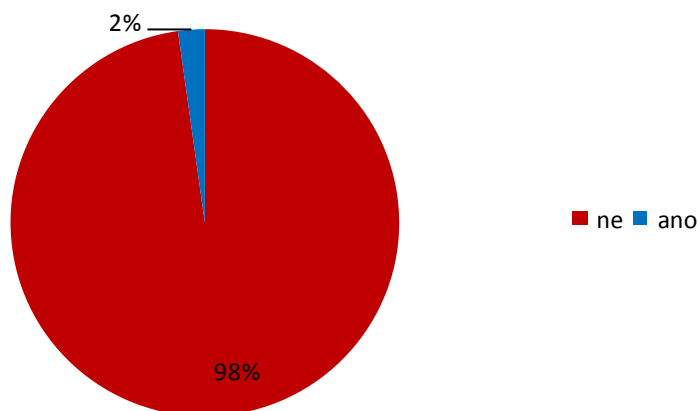
- Ano. Uveďte prosím jaká:.....
- Ne

13a. Pokud jste na předchozí otázku odpověděl(a) „ano“, co Vám brání ve využívání sociální služby, kterou byste chtěl(a) užívat? (Vyberte prosím pouze 1 možnost, v případě, že jste na předchozí otázku odpověděl(a) „ne“, přejděte prosím na otázku č. 14)

- Kapacitní důvody (služba je obsazena – jsem v pořadníku)
- Finanční důvody (služba je placená, nemohu si ji dovolit)
- Časové důvody (služba je poskytována v čase, který mi nevyhovuje)
- Dopravní problémy (nevyhovující doprava k organizaci)
- Nesplňuji kritéria pro poskytnutí této služby
- Jiný důvod, uveďte prosím jaký:.....

Na otázku č. 13 odpovědělo celkem 452 respondentů, z nichž převážná většina (98 %) uvedla zápornou odpověď.

Struktura odpovědí na otázku č. 13 (n= 452)

10 respondentů, kteří uvedli zápornou odpověď, specifikovalo, kterou službu nemohou využívat. Tři z nich uvedli *denní stacionář*, dva *službu dovozu stravy a léků* a dva *chráněné bydlení*. Dále byli respondenti dotázáni, co jim brání ve využívání uvedené sociální služby. Kombinace služby a důvodu, proč ji respondenti nemohou využívat uvádí následující tabulka. Každý respondent je v ní zastoupen jedním řádkem.

Sociální služba	Důvod bránící využívání
denní stacionář pro omezeně mobilní pacienty s fyzioterapií	v Šumperku taková služba neexistuje
domov pro osoby se zdravotním postižením, tísňová péče, týdenní/denní stacionář	nevím o takové službě v Šumperku a okolí pro děti těžce postižené, absolutně nesamostatné
dovoz obědů a léků	dopravní problémy (nevyhovující doprava k organizaci)
chráněné bydlení (bezbariérové) pro osoby s těžkým mentálním postižením	kapacitní důvody, finanční také, ale je to spíš o špatném státním systému financování
chráněné bydlení pro občany postižené Autismem.	kapacitní důvody (služba je obsazena – jsem v pořadníku)
penzion pro seniory v centru města	neschopnost samosprávy prosadit tuto stavbu
porodné	nesplňují kritéria pro poskytnutí této služby
rehabilitační péče	kapacitní důvody (služba je obsazena – jsem v pořadníku)
rozvoz bezlepkové stravy připravené odborným pracovníkem	
stacionář pro psychicky nemocné mladé lidi v produktivním věku	neexistuje

1.2.14 Oznamujete, jaká je podle Vás v Šumperku nabídka a kapacita zařízení pro tyto skupiny obyvatel:

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále kategorií a odpovědí:

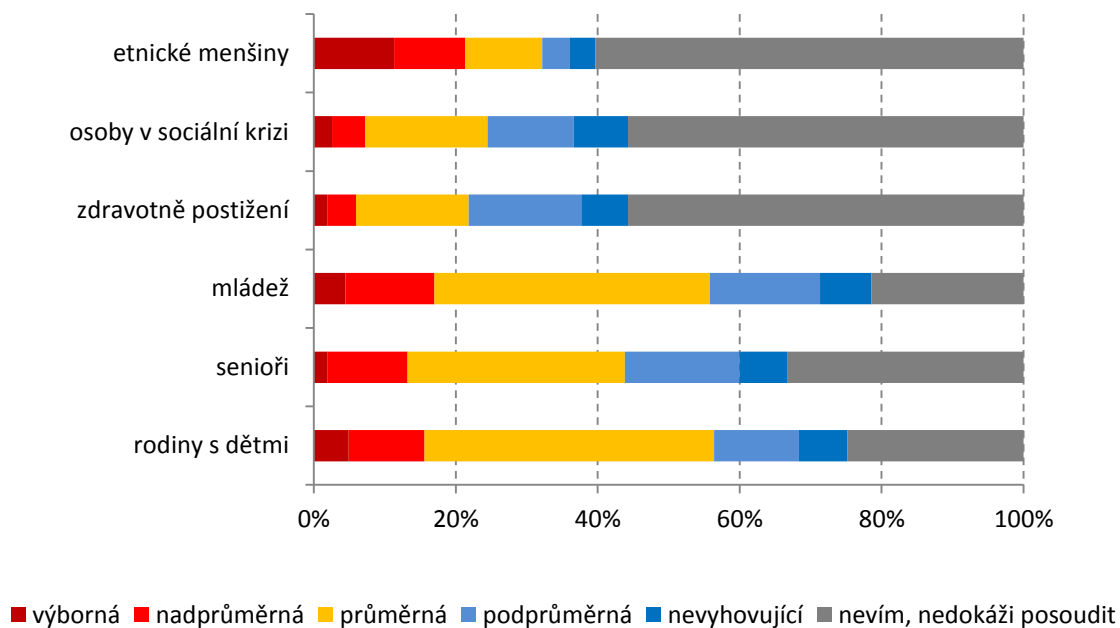
14. Oznamujete, jaká je podle Vás v Šumperku nabídka a kapacita zařízení pro tyto skupiny obyvatel: (u každé kategorie prosím v tabulce zatrhněte pouze jednu možnost dle Vaší zkušenosti)

	Výborná	Nadprůměrná	Průměrná	Podprůměrná	Nevyhovující	Nevím, nedokážu posoudit
Rodiny s dětmi						
Senioři						
Mládež						
Zdravotně postižení						
Osoby v sociální krizi						
Etnické menšiny						

K jednotlivým kategoriím se vyjádřilo 468 až 477 respondentů. Tři kategorie – *etnické menšiny*, *osoby v sociální krizi* a *zdravotně postižení* zaznamenaly vysoký podíl odpovědí „nevím, nedokážu posoudit“. Je zřejmé, že významná část respondentů s touto tematikou nemá osobní zkušenost a nezajímá se o ni, a proto na ni nedokáže relevantně odpovědět. Z respondentů, kteří se vyjádřili k zařízení pro *etnické menšiny*, je výrazný podíl těch, kteří označili možnost „výborná“ a „nadprůměrná“. Lze se domnívat (a je to na zvážení), že tyto postoje jsou do značné míry projevem antagonismu vůči etnickým menšinám (zejména Romům) a pocitu, že jakákoliv péče o ně je víc než dostačující, spíše než odrazem reálné kapacity zařízení pro tuto skupinu obyvatelstva města. U druhých dvou kategorií naopak převažovalo hodnocení „podprůměrná“ a „nevhovující“.

U kategorií *mládež*, *senioři* a *rodiny s dětmi* již byl menší podíl respondentů, kteří označili odpověď „nevím, nedokážu posoudit“. Největší podíl respondentů oznamovalo kapacitu zařízení pro tyto skupiny obyvatel za „průměrnou“, jinak převažovaly odpovědi hodnotící kapacitu negativně.

Struktura odpovědí na otázku č. 14 (n= 468 až 477)

1.2.15 Jak jste celkově spokojen(a) s péčí města o čistotu, úklid a pořádek?

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále:

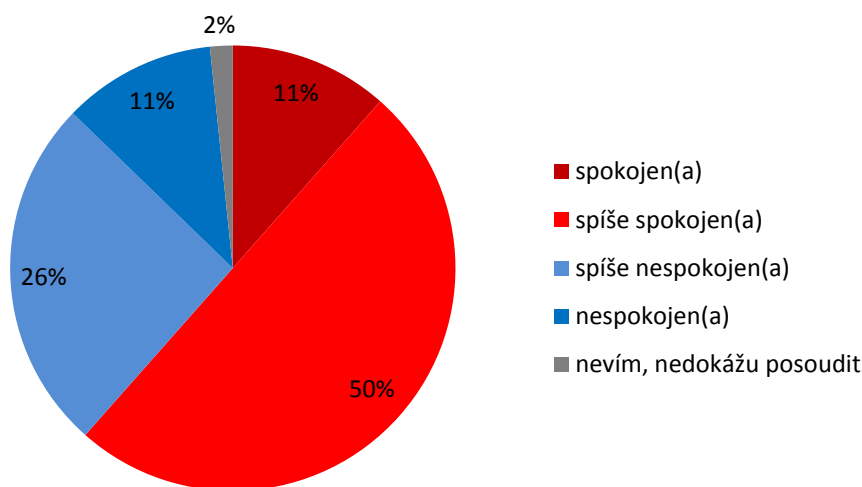
15. Jak jste celkově spokojen(a) s péčí města o čistotu, úklid a pořádek?

(Vyberte prosím pouze 1 možnost)

☐	Spokojen(a)	☐	Svíše nespokojen(a)
☐	Svíše spokojen(a)	☐	Nespokojen(a)
☐	Nevím, nedokážu posoudit		

K otázce č. 15 se vyjádřilo celkem 486 respondentů. Struktura jejich odpovědí je patrná z grafu uvedeného níže. Převažují respondenti svíše spokojení a spokojení nad svíše nespokojenými a nespokojenými.

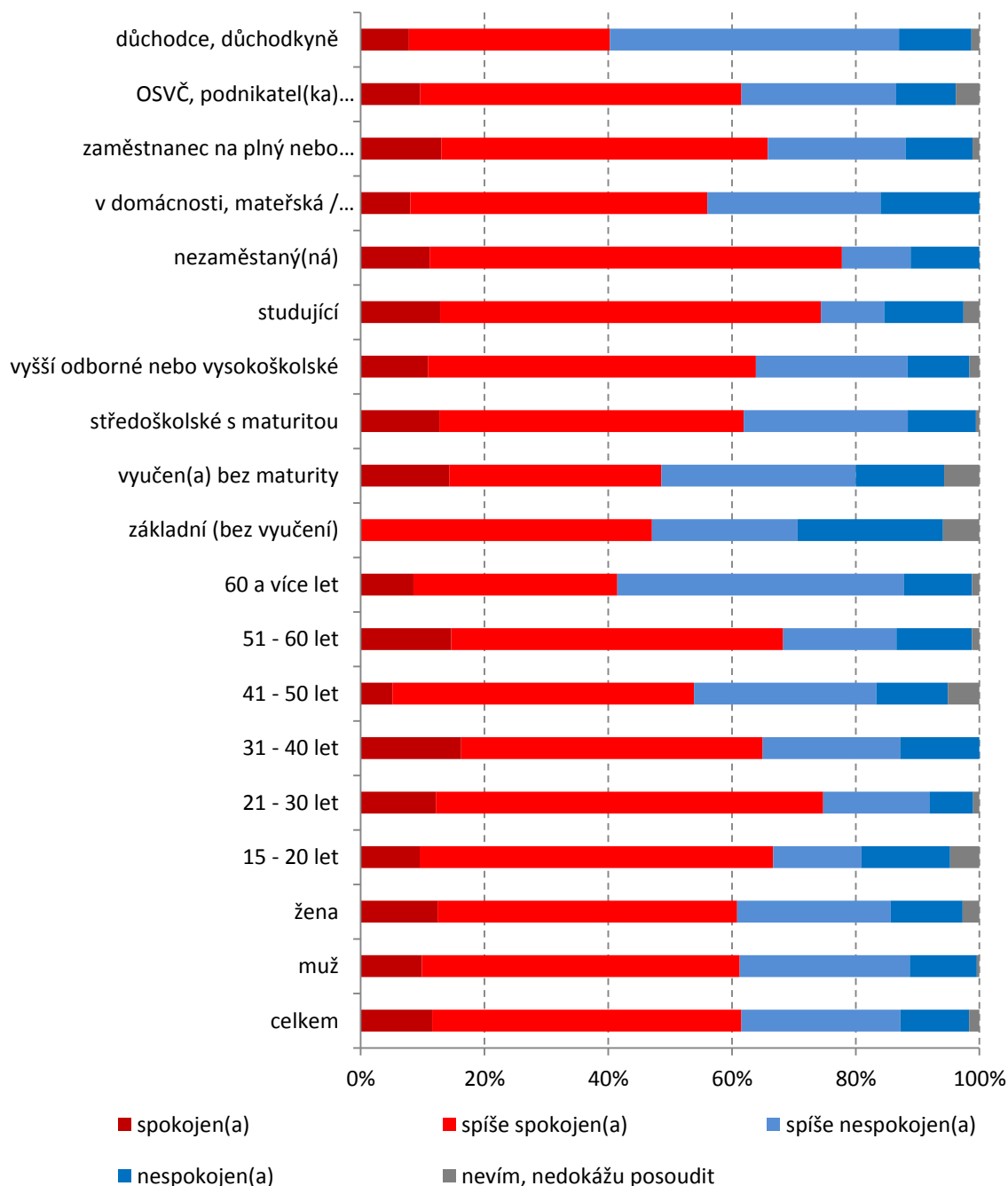
Struktura odpovědí na otázku č. 15 (n= 486)

Rozdíly v odpovědích respondentů na základě pohlaví, věku, vzdělání a pracovního zařazení:

- Rozdíl ve struktuře odpovědí žen a mužů není významný.
- S čistotou města jsou nejvíce spokojeni respondenti ve věku 21 až 30 let. Naopak nejkritičtější jsou respondenti ve věku 60 let a více, u nichž převažuje nespokojenost (57 % odpovědí *nespokojen(a)* a *svíše nespokojen(a)*).
- Existuje přímá úměra mezi výší dosaženého vzdělání a spokojeností s udržováním čistoty ve městě.
- Z hlediska socioekonomické aktivity respondentů je patrná nejvyšší míra nespokojenosti u těch respondentů, kteří potenciálně tráví nejvíce času pobytem na veřejných prostranstvích ve městě a "pomalejším" pohybem po městě, tedy důchodce a důchodkyně a muži a ženy v domácnosti či na mateřské/rodičovské dovolené. U těchto respondentů lze očekávat, že si tohoto aspektu kvality prostředí ve městě všímají s vyšší intenzitou

Struktura odpovědi respondentů na otázku č. 15 podle pohlaví, věku, vzdělání a typu socioekonomické aktivity

Nespokojení respondenti měli dále možnost úžeji specifikovat, s jakým konkrétním aspektem čistoty ve městě jsou nespokojeni. Respondenti měli možnost odpovídat na tuto podotázku v následující škále:

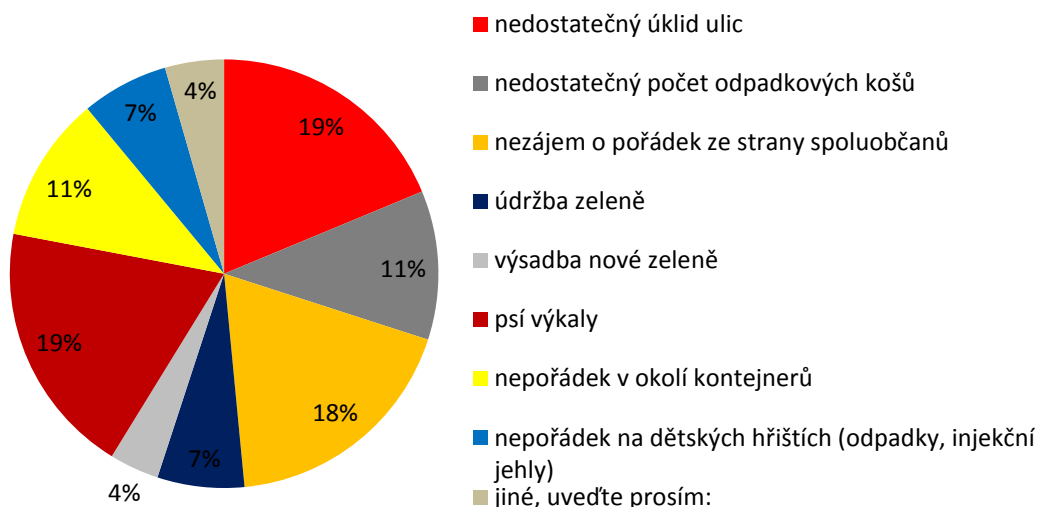
15a. Pokud jste NEspokojen(a) (na předchozí otázku jste odpověděl(a) „spíše nespokojen(a)“ či „nespokojen(a)“), uveďte prosím, jaké jsou podle Vás problémy s čistotou města? Vyberte prosím max. 2 možnosti.

(Pokud jste na předchozí otázku odpověděl(a) „spokojen(a)“, „spíše spokojen(a)“ či „nevím, nedokážu posoudit“, přejděte na otázku č. 16)

☐ Nedostatečný úklid ulic	☐ Psí výkaly
☐ Nedostatečný počet odpadkových košů	☐ Nepořádek v okolí kontejnerů
☐ Nezájem o pořádek ze strany spoluobčanů	☐ Nepořádek na dětských hřištích (odpadky, injekční jehly)
☐ Údržba veřejné zeleně	☐ jiné.....
☐ Výsadba nové zeleně	

Na podotázku 15a odpovědělo 180 respondentů, kteří uvedli celkem 427 odpovědí (tj. 2,4 odpovědi na jednoho respondenta). Tři nejčastěji zmiňované problémy jsou: *nedostatečný úklid ulic*, *psí výkaly* (oba problémy po 19 % odpovědí respondentů) a *nezájem o pořádek ze strany spoluobčanů* s 18 % podílem na odpovědích respondentů.

Struktura odpovědí na otázku č. 15a (n= 427)

Rozdíly v odpovědích respondentů na základě pohlaví, věku, vzdělání a pracovního zařazení:

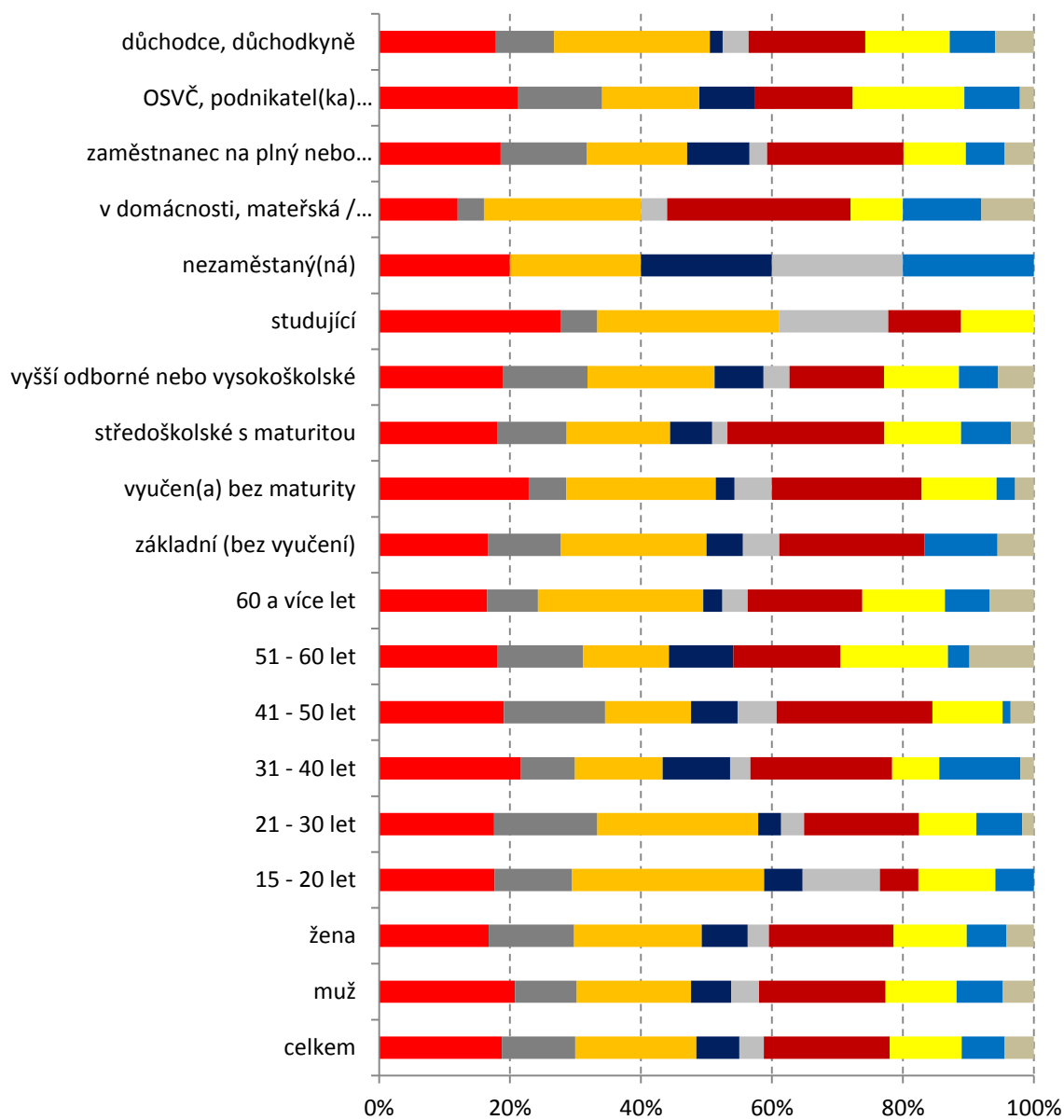
- Rozdíl ve struktuře odpovědí žen a mužů není významný.
- Nejmladší věková skupina respondentů uvedla nadprůměrný podíl odpovědí z kategorie *výsadba nové zeleně*. Největším problémem je pro tuto skupinu *nezájem o pořádek ze strany spoluobčanů*.
- Ve středních věkových skupinách (31 – 40 let a 41 – 50 let) je výrazněji akcentován problém velkého množství *psích výkalů*.

- Respondenti s dokončeným základním vzděláním vůbec neřeší problém *nepořádku kolem kontejnerů*, naopak častěji zmiňují *nepořádek na dětských hřištích*.
- Skupina respondentů z řad studentů jako problém nevidí *nepořádek na dětských hřištích* ani *údržbu zeleně*, přičemž ale za problematickou vnímají *výsadbu nové zeleně*.
- Skupina respondentů z řad nezaměstnaných rovnoměrně po 20 % odpovědí uvedla problematiku *nedostatečného úklidu ulic, nezájmu o pořádek ze strany spoluobčanů, údržbu zeleně, výsadbu nové zeleně a nepořádek na dětských hřištích*.
- *Nepořádek na dětských hřištích* také vnímají silněji respondenti v domácnosti či na mateřské/rodičovské dovolené. Pro tuto skupinu jsou otázky *údržby a výsadby zeleně* podprůměrně zastoupeny.

V kategorii *jiné* respondenti uvedli následující odpovědi:

Uvedené odpovědi z kategorie „jiné“
absence sáčků na psí exkrementy a odpadkových košů pro tyto potřeby
černé skládky v lesích
měla by být zavedena efektivní kontrola úklidových firem, ale ty jsou pořád stejné že?
množí se místa, která připomínají začínající skládku
na sídlišti Lidická (věžáky U Benátek), na sídlišti Blanická, Javoříčko, Česká čtvrť také žijí občané, pro ně se neudělalo nic
nedostatečný úklid chodníků - uklízí se pouze hlavní třída
nedostatečný úklid sídlištní zeleně
někvalitní stav chodníků v sídlištní a obchodní zástavbě Temenice, pokud jsou chod. po rekonstr.(ZD)nerovnosti např. k nemocnici
nepořádek v okolí prodejen a nádraží, u laviček v parcích
nepořádek (papírky, nedopalky) na trávě u chodníků
neuklízí se cyklistické pruhy na kruhových objezdech-všech
odpadky v různých prostorách, např. svahy u podjezdu u Prametu, okolí Tulinky, ruiny Gen. Svobody atd.
preciznost a kvalita prací když už k nim dojde (včetně nové výstavby a rekonstrukcí)
proč nepracují nezaměstnaní jako v N. Malíně?
při jízdě na kole v krajním pásu, špína, kamínky, které způsobují časté píchnutí duší u kola-nejvíce směr Koruna-Policie,J.z Pod.
špatná revitalizace parků a ostatní zeleně, zeleň je vytlačovaná ze středu města, zbytečné kácení a vyholování stromů
vše výše uvedené
všude nepořádek
výše uvedené body 1,2,3,4,6,7,

Struktura odpovědi respondentů na otázku č. 15a podle pohlaví, věku, vzdělání a typu socioekonomické aktivity

- nedostatečný úklid ulic
- nedostatečný počet odpadkových košů
- nezájem o pořádek ze strany spoluobčanů
- údržba zeleně
- výsadba nové zeleně
- psí výkaly
- nepořádek v okolí kontejnerů
- nepořádek na dětských hřištích (odpadky, injekční jehly)
- jiné, uveďte prosím:

1.2.16 Domníváte se, že péče o zeleň se v našem městě za poslední dva roky zlepšila?

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále:

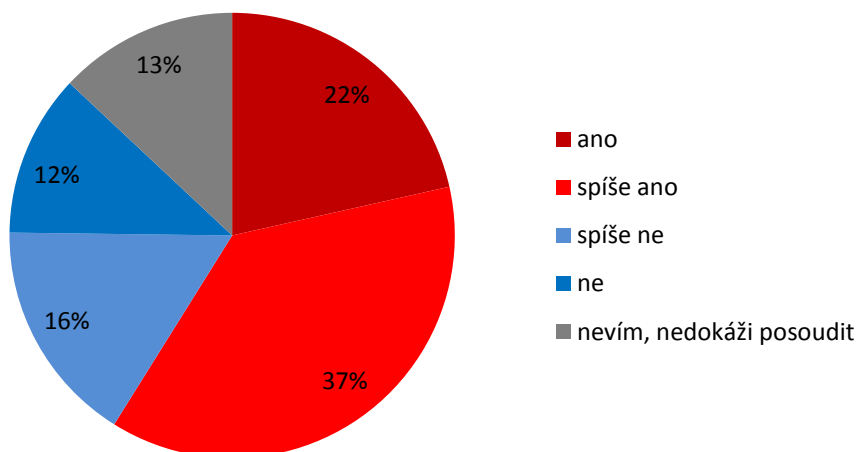
16. Domníváte se, že péče o zeleň se v našem městě za poslední dva roky zlepšila?

(Vyberte prosím pouze 1 možnost)

☐ Ano	☐ Spíše ne
☐ Spíše ano	☐ Ne
☐ Nevím, nedokážu posoudit	

K otázce č. 16 se vyjádřilo celkem 484 respondentů. Z nich nejvyšší podíl (37 %) uvedla odpověď *spíše ano*, druhou nejčastější odpovědí byla možnost *ano*. Poměr kladných a záporných odpovědí je 2:1. Podíl respondentů, kteří nedokázali zlepšení/zhoršení péče o zeleň v posledních dvou letech posoudit je 13 %.

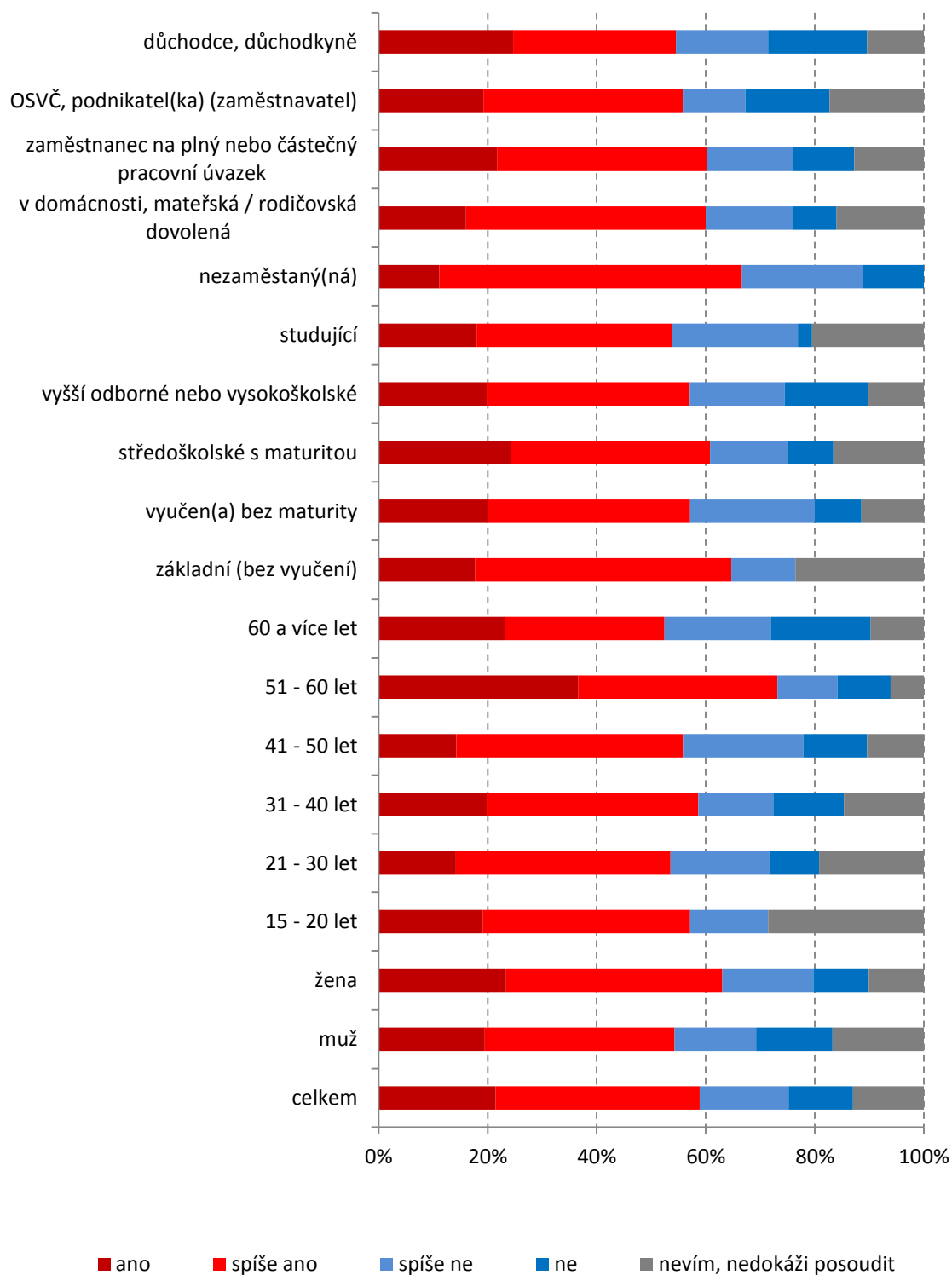
Struktura odpovědí na otázku č. 16 (n= 484)

Rozdíly v odpovědích respondentů na základě pohlaví, věku, vzdělání a pracovního zařazení:

- Ženy vnímají zlepšení péče o zeleň mírně pozitivněji než muži.
- Nejpozitivněji vidí zlepšení péče o zeleň respondenti z věkové skupiny 51 až 60 let.
- Otázka péče o zeleň je obecně méně zajímavá pro mladé lidi (studující), u kterých je patrný vyšší podíl odpovědí *nevím, nedokážu posoudit*.
- Naopak pozornost tomuto tématu věnují zejména osoby starší – v důchodovém věku, kteří jsou také relativně nejkritičtější skupinou respondentů k tomuto tématu.

Struktura odpovědi respondentů na otázku č. 16 podle pohlaví, věku, vzdělání a typu socioekonomické aktivity

1.2.17 Označte prosím kvalitu životního prostředí ve městě dle těchto kategorií:

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále kategorií a odpovědí:

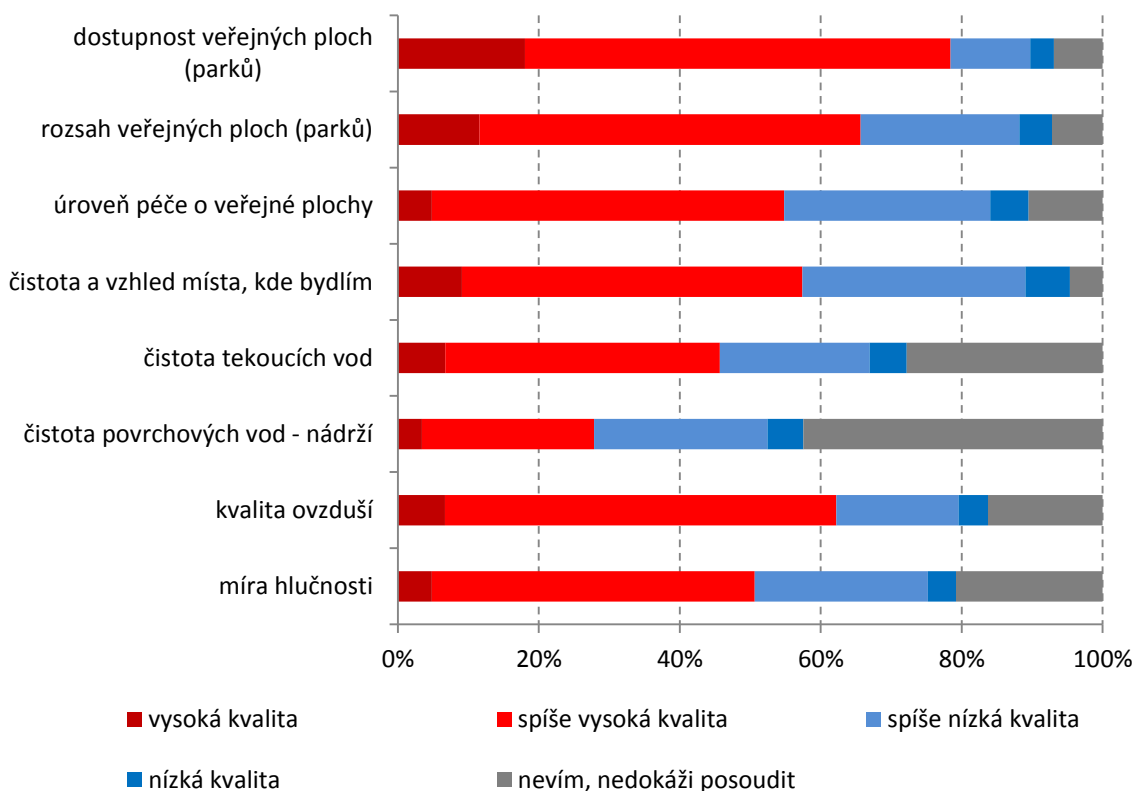
17. Označte prosím kvalitu životního prostředí ve městě dle těchto kategorií:

(u každé kategorie prosím v tabulce zatrhněte pouze jednu možnost dle Vaší zkušenosti)

	Vysoká kvalita	Spíše vysoká kvalita	Nevím, nedokáži posoudit	Spíše nízká kvalita	Nízká kvalita
Míra hlučnosti					
Kvalita ovzduší					
Čistota povrchových vod - nádrží					
Čistota tekoucích vod					
Čistota a vzhled místa, kde bydlím					
Úroveň péče o veřejné plochy					
Rozsah veřejných ploch (parků)					
Dostupnost veřejných ploch (parků)					

Celkem označovalo kvalitu jednotlivých kategorií životního prostředí 471 až 477 respondentů. Nejlépe hodnocenou kategorií je *dostupnost veřejných ploch*, naopak nejkritičtěji hodnotili respondenti *čistotu povrchových vod*.

Struktura odpovědí na otázku č. 17 (n= 471 - 477)

1.2.18 Jak jste spokojeni s kapacitou vzdělávacích zařízení ve městě?

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále:

18. Jak jste spokojeni s kapacitou vzdělávacích zařízení ve městě?

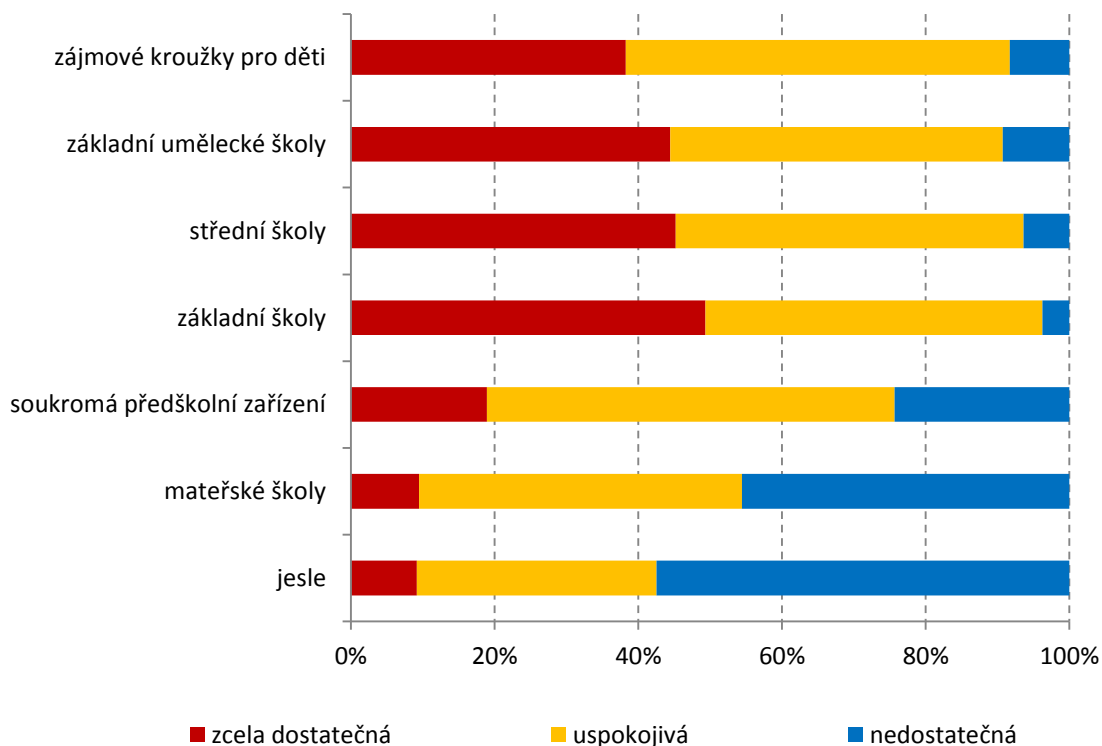
(Prosím, vyplňte pouze, pokud vy sami, dítě či příbuzný navštěvuje dané zařízení – v opačném případě ponechejte volné. U každé kategorie prosím v tabulce zatrhněte pouze jednu možnost dle Vaší zkušenosti.)

	Zcela dostatečná	Uspokojivá	Nedostatečná	Nevím, nedokážu posoudit
Jesle				
Mateřské školy				
Soukromá předškolní zařízení				
Základní školy				
Střední školy				
Základní umělecká škola				
Zájmové kroužky pro děti				

Na tuto otázku odpovědělo 74 - 252 respondentů (ne všichni odpovídali na všechny uvedené kategorie zařízení).

Při vyhodnocení se ukázalo, že respondenti hodnotí nejlépe kapacitu základních a středních škol. Velmi slušně také dopadla kapacita základních uměleckých škol a zájmových kroužků pro děti. Na opačné straně spektra spokojenosti respondentů s kapacitou zařízení jsou jesle a mateřské školy ve městě.

Struktura odpovědí respondentů na otázku č. 18 (n=160 - 165)

Z grafu je patrné, že respondenti, kteří odpověděli na tuto otázku, považují kapacity vzdělávacích zařízení v Šumperku u větší míry za *uspokojivou*. Samotný fakt, že na tuto otázku odpovídalo tak málo respondentů ale také může značit, že pro většinu toto téma není relevantní, že nad ním nikdy nepřemýšleli, což může souviset s tím, že kapacita těchto zařízení ve městě není problém, který by obyvatelé ve svém běžném životě museli řešit.

Rozdíly v odpovědích respondentů na základě pohlaví, věku, vzdělání a pracovního zařazení:

- Ve struktuře respondentů, kteří zvolili některou z konkrétních odpovědí na tuto otázku, dominují respondenti ve věku 30 až 41 let. Lze předpokládat, že se jedná ve velké míře o rodiče nezletilých dětí, kteří mají zkušenost s umístováním dětí do vzdělávacích a volnočasových zařízení. U této kategorie je poměr odpovědí u všech kategorií zařízení stejný.

1.2.19 Jak jste spokojeni u mateřských škol s následujícím:

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále kategorií a odpovědí:

19. Jak jste spokojeni u mateřských škol s následujícím:

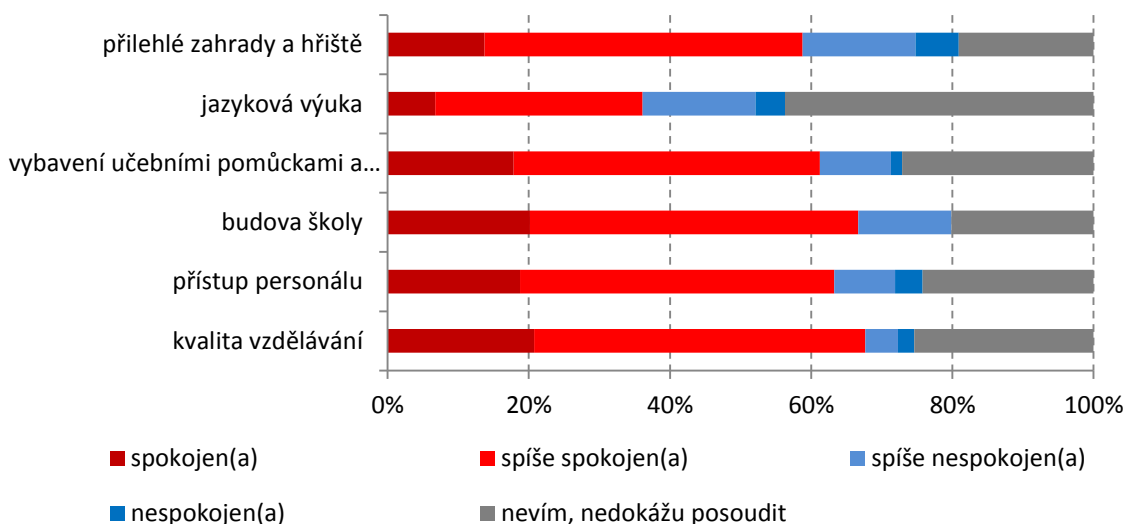
(Prosím, vyplňte pouze, pokud vaše dítě či příbuzný navštěvuje mateřskou školu – v opačném případě ponechejte volné. U každé kategorie prosím v tabulce zatrhněte pouze jednu možnost dle Vaší zkušenosti.)

	Spokojen(a)	Spíše spokojen(a)	Nevím, nedokážu posoudit	Spíše nespokojen(a)	Nespokojen(a)
Kvalita vzdělávání					
Přístup personálu					
Budova školy					
Vybavení učebními pomůckami a dalšími předměty					
Jazyková výuka					
Přílehlé zahrady, hřiště					

Na otázku č. 19 odpovědělo celkem 118 až 130 respondentů (ne všichni respondenti označili odpověď u všech kategorií), průměrně 23 % z nich ale označilo možnost *nevím, nedokážu posoudit*. Konkrétním způsobem se tak k otázce vyjádřilo 93 až 97 respondentů. Z jejich odpovědí je patrné, že převažuje *spokojenost* (cca 28 %) či *mírná spokojenost* (63 %) se službami, zázemím a personálem pracujícím v mateřských školách ve městě. Respondenti často zvolili jeden typ odpovědi, který pak aplikovali na všechny kategorie.

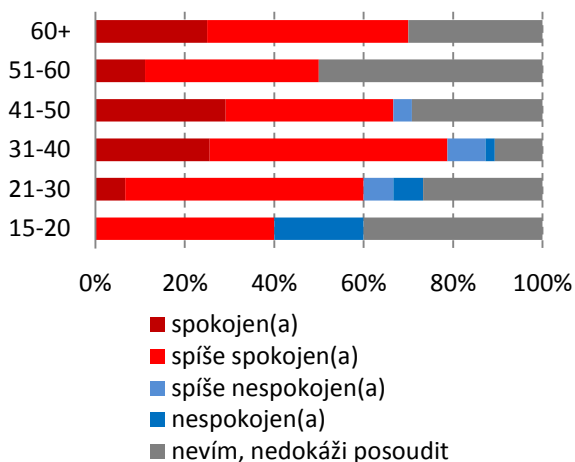
Z hodnocených kategorií nejvíce vyčnívá *jazyková výuka*, ke které se nedokázalo relevantně vyjádřit cca 43 % respondentů, a nespokojené odpovědi tvořili zhruba třetinu všech konkrétních odpovědí. Nejlépe hodnocena byla kategorie *budova školy*.

Struktura odpovědí respondentů na otázku č. 19 (n=118 – 130)

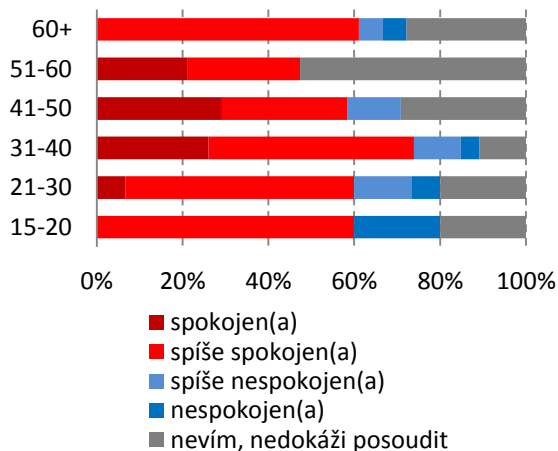

Následující grafy prezentují rozdíly v odpovědích respondentů k jednotlivým kategoriím podle věkových skupin respondentů:

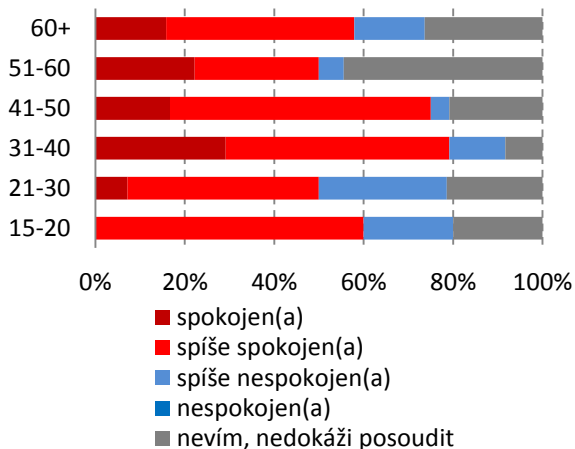
kvalita vzdělávání (n=129)

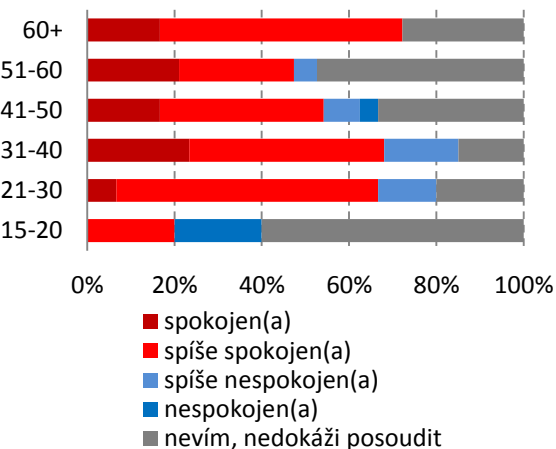
přístup personálu (n=127)

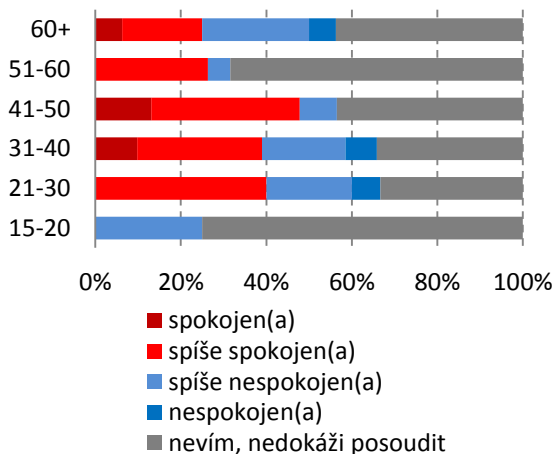
budova školy (n=128)

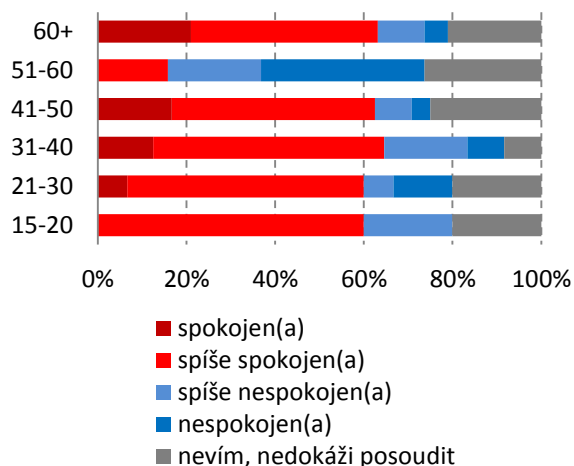
vybavení učebními pomůckami (n=128)

jazyková výuka (n=118)

přilehlé zahrady a hřiště (n=130)

Jednou z nejkritičtějších věkových skupin respondentů jsou respondenti ve věkové skupině 15 -20 let. Je třeba vzít v potaz, že v této skupině odpovídalo ale pouze 5 respondentů a reprezentativnost odpovědí je tak velmi nízká.

V odpovědích je nejvíce zastoupena věková skupina 31 – 40 letých (cca 47 respondentů), což je skupina, u které lze předpokládat nejvyšší míru zkušenosti s mateřskými školami, protože respondenti jsou ve věku rodičů, jejichž děti navštěvují mateřské školy. Jejich struktura odpovědí se do značné míry shoduje s celkovou strukturou odpovědí respondentů, bez rozlišení podle věku ani jiných charakteristik.

Obecně nejvyšší podíl odpovědí „nevím, nedokáži posoudit“ je ve skupině respondentů ve věku 50-61 let (18 až 19 respondentů) a 15 až 20 let.

1.2.20 Jak jste spokojeni u základních škol s následujícím:

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále kategorií a odpovědí:

20. Jak jste spokojeni u základních škol s následujícím:

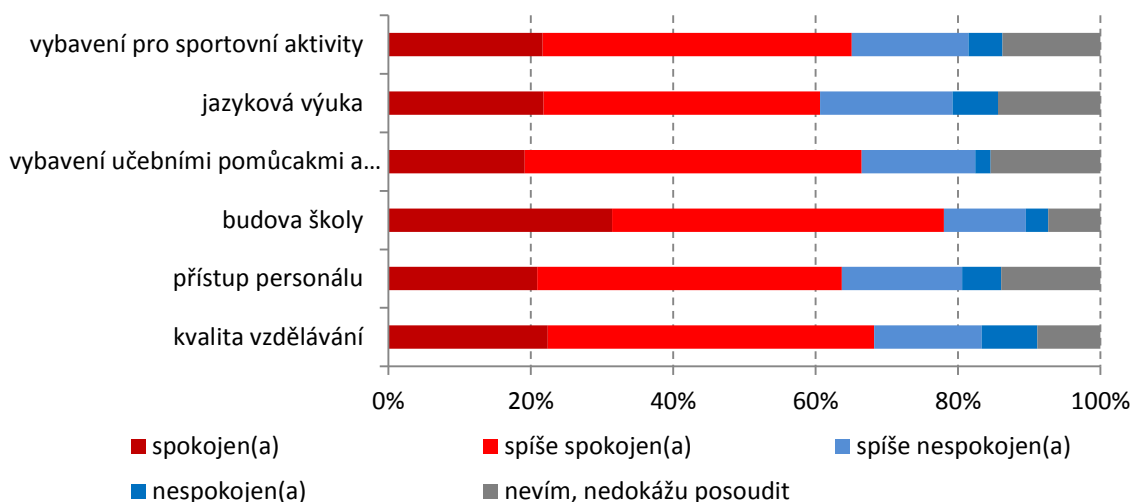
(Prosím, vyplňte pouze, pokud vaše dítě či příbuzný navštěvuje základní školu – v opačném případě ponechejte volné. U každé kategorie prosím v tabulce zatrhněte pouze jednu možnost dle Vaší zkušenosti.)

	Spokojen(a)	Spíše spokojen(a)	Nevím, nedokážu posoudit	Spíše nespokojen(a)	Nespokojen(a)
Kvalita vzdělávání					
Přístup personálu					
Budova školy					
Vybavení učebními pomůckami a dalšími předměty					
Jazyková výuka					
Vybavení pro sportovní aktivity					

Ke spokojenosti s kvalitou služeb, vybavení a personálu základních škol se vyjádřilo 186 – 190 respondentů. Způsob vyplňování je shodný jako u předchozí otázky a mezi jednotlivými kategoriemi tak nelze zaznamenat výrazný rozdíl. Také u základních škol převažuje mezi respondenty *spokojenost* – spokojených respondentů je 23 %, *spíše spokojených* pak dokonce 46 %, celkem tedy podíl kladných odpovědí dosahuje 69 %. Zhruba 9 % respondentů uvedlo, že *nedokáže posoudit* jednotlivé kategorie, a zbylých 22 % respondentů uvedlo jednu z negativních (nespokojených) možností vyjádření. Mezi nimi pak převažovali *spíše nespokojení* nad *nespokojenými*.

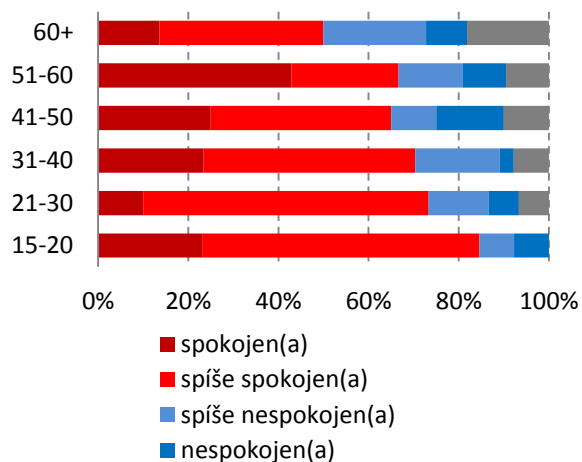
V rámci relativně malých rozdílů mezi kategoriemi dopadlo nejlépe hodnocení *budovy školy*, nejhůře pak *jazyková výuka*.

Struktura odpovědí respondentů na otázku č. 20 (n=186 – 190)

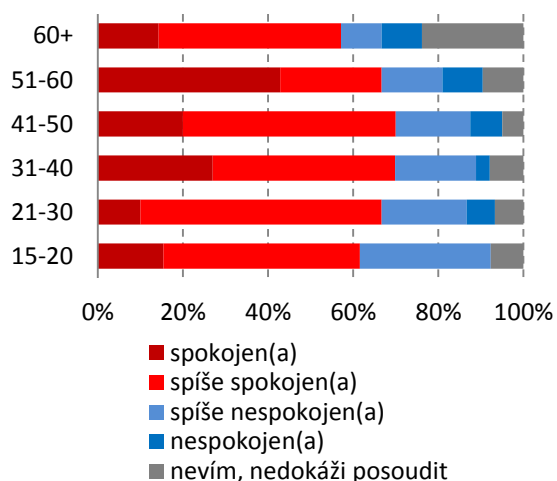

Následující grafy prezentují rozdíly v odpovědích respondentů k jednotlivým kategoriím podle věkových skupin respondentů:

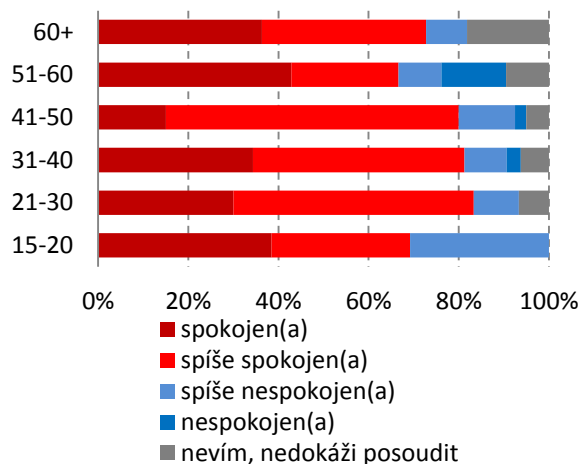
kvalita vzdělání (n=190)

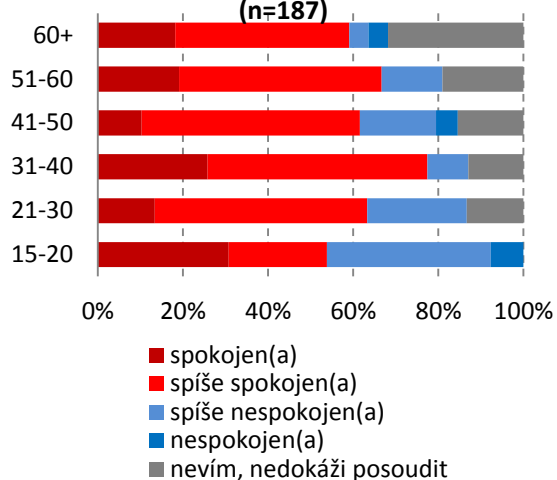
přístup personálu (n=188)

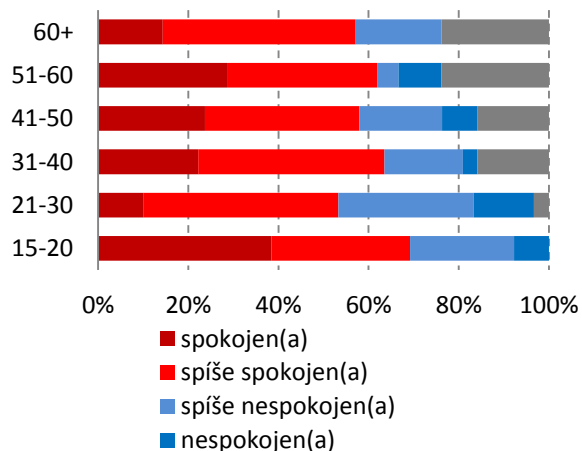
budova školy (n=190)

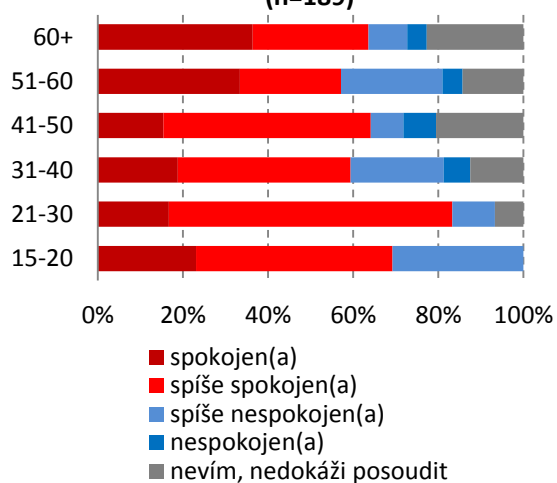
vybavení učebními pomůckami (n=187)

jazyková výuka (n=186)

vybavení pro sportovní aktivity (n=189)

Při hodnocení rozdílů mezi jednotlivými kategoriemi respondentů je patrné, že u hodnocení základních škol je skupinou, která má nejvyšší podíl odpovědí „nevím, nedokážu posoudit“, skupina ve věku 60 a více let. Mezi věkem respondentů a podílem těchto odpovědí existuje přímá úměra.

S *kvalitou vzdělávání* na základních školách jsou nejvíce spokojeni respondenti z nejmladší věkové kategorie a s rostoucím věkem podíl spokojených odpovědí respondentů klesá.

S *přístupem personálu* jsou relativně nejvíce spokojeni respondenti ve věku 51 – 60 let, kteří mají v rámci svých kladných odpovědí nejvyšší podíl jednoznačně „spokojených“ odpovědí.

Budovy základních škol hodnotí nejhůře respondenti ve věkových kategoriích 15 až 20 let a 51 až 60 let. Naopak nejlépe tuto kategorii. Naopak nejlépe je hodnotí respondenti ve věku 21 – 30 let.

Vybavení škol učebními pomůckami hodnotí nejkritičtěji dvě nejmladší věkové kategorie, nejkladněji pak respondenti ve věkové skupině 31 – 40 let.

Vůči *jazkové výuce* na základních školách jsou nejkritičtější respondenti ve věku 21 až 30 let. Nejpozitivněji ji vnímají respondenti ve dvou nejstarších věkových kategoriích.

Poslední hodnocenou kategorií bylo *vybavení pro sportovní aktivity*. I při hodnocení této kategorie byla nejspokojenější skupinou skupina respondentů ve věku 21 až 30 let. Také respondenti ve věku 60 let a více mají vysoký podíl spokojených odpovědí, z nichž je téměř 60 % odpovědí jednoznačně spokojených.

1.2.21 Máte přímou zkušenost se středními školami ve městě?

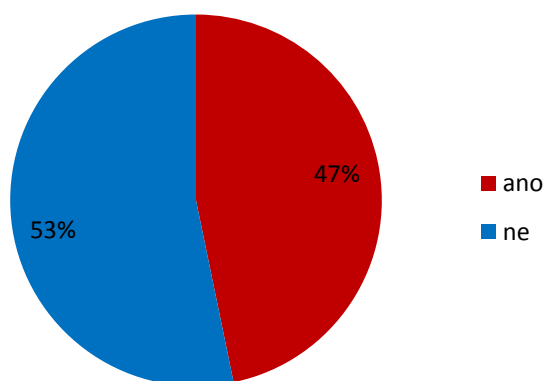
Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále:

21. Máte přímou zkušenost se středními školami ve městě? (tzn. já, mé dítě či příbuzný navštěvují toto zařízení)
Pokud ano, uveďte prosím, se kterou střední školou (školami) máte bezprostřední zkušenost:

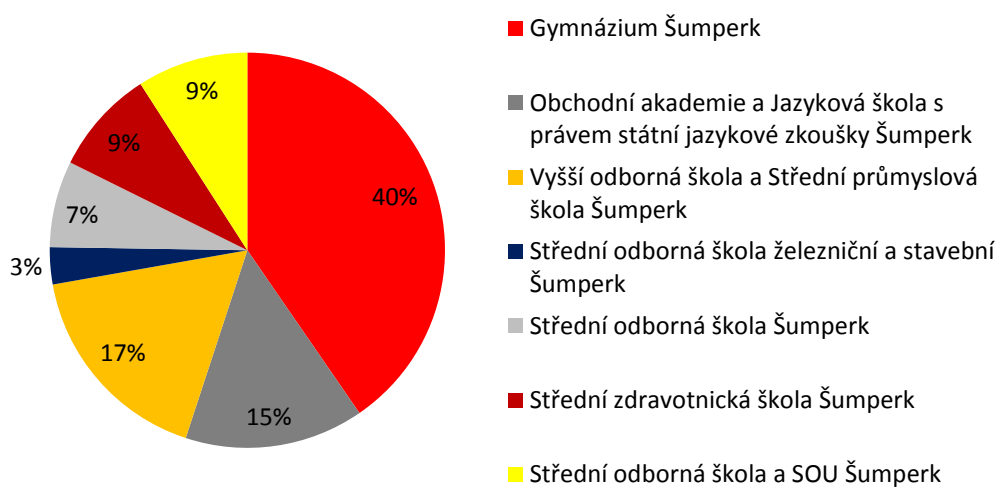
- ano, se školou/školami
- ne

Z 385 respondentů, kteří na tuto otázku uvedli odpověď, jich 180 má zkušenost s některou ze středních škol ve městě a 205 tuto zkušenost nemá.

Struktura odpovědí respondentů na otázku č. 21 (n=385)

Respondenti, kteří odpověděli *ano*, dále uváděli, se kterou školou či školami mají zkušenost. Následující tabulka přináší přehled jejich odpovědí.

Respondenti, kteří označili, že mají zkušenost s některou z šumperských středních škol, pak měli v podotázce 21a možnost dále ohodnotit jednotlivé aspekty (viz tabulka níže)

21a. Jak jste spokojeni u středních škol s následujícím

(Prosím, vyplňte pouze, pokud jste na předchozí otázku odpověděl(a) kladně, v opačném případě ponechtejте volně.

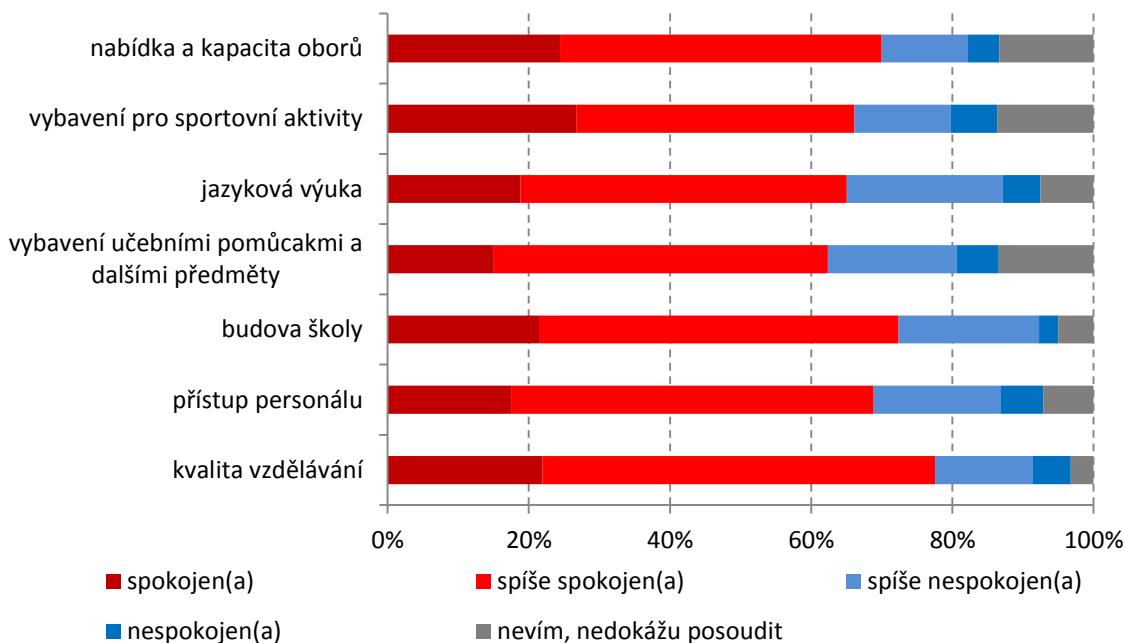
U každé kategorie prosím v tabulce zatrhněte pouze jednu možnost dle Vaší zkušenosti):

	Spokojen(a)	Spíše spokojen(a)	Nevím, nedokážu posoudit	Spíše nespokojen(a)	Nespokojen(a)
Kvalita vzdělávání					
Přístup personálu					
Budova školy					
Vybavení učebními pomůckami a dalšími předměty					
Jazyková výuka					
Vybavení pro sportovní aktivity					
Nabídka a kapacita jednotlivých oborů					

Na podotázku č. 21a odpovědělo 180 – 187 respondentů. U všech kategorií převažovalo kladné hodnocení nad hodnocením záporným. Při srovnání s ostatními typy škol (mateřskými a základními) tak střední školy dopadly v hodnocení respondentů lépe než školy základní, ale hůře než školy mateřské.

Z hodnocených kritérií nejlépe dopadla *kvalita vzdělávání* a stav *budovy školy*, nejméně spokojeni pak byli respondenti s *vybavením učebními pomůckami a dalšími předměty*.

Struktura odpovědí respondentů na otázku č. 21a (n=184 – 187)

1.2.22 Je podle Vás v Šumperku dostatečná nabídka pro trávení volného času pro děti a mládež?

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále:

22. Je podle vás v Šumperku dostatečná nabídka pro trávení volného času pro děti a mládež?

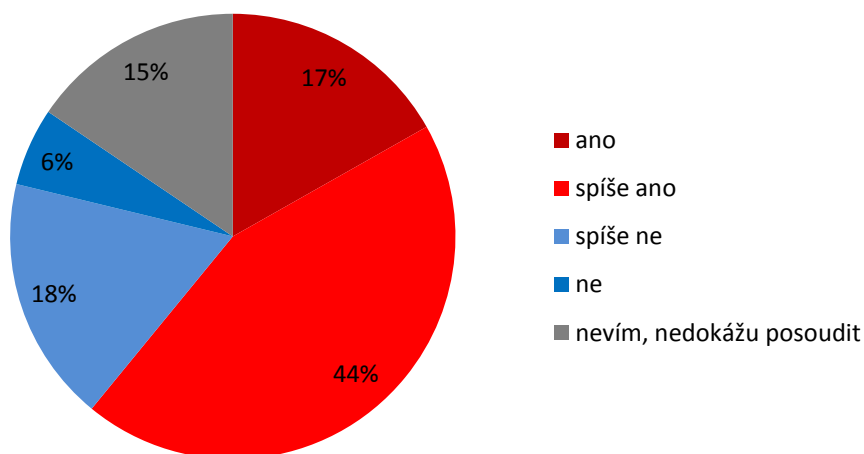
(Vyberte prosím pouze 1 možnost)

☐	Ano	☐	Nevím, nedokážu posoudit
☐	Spíše ano	☐	Spíše ne

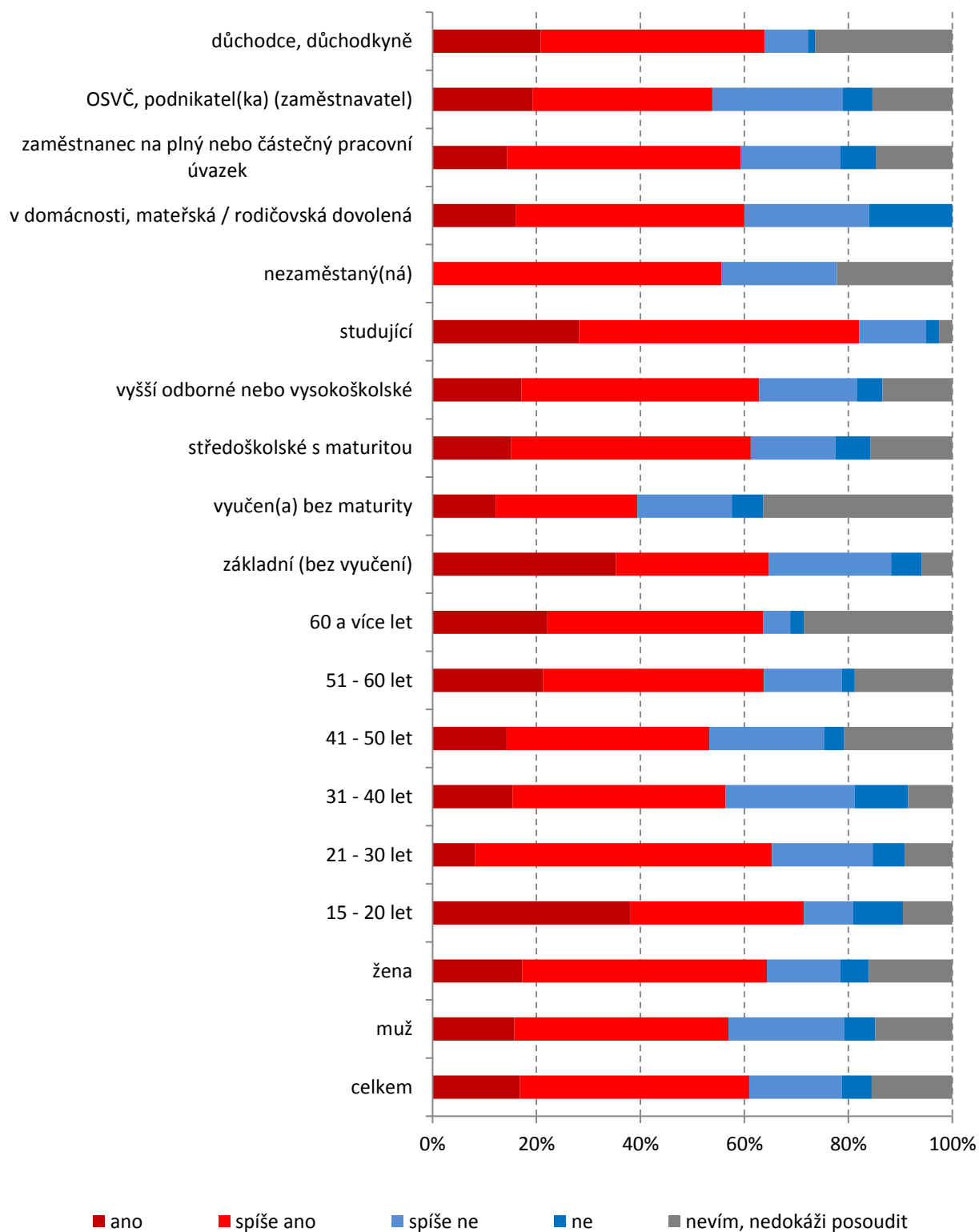
Celkem na otázku č. 22 odpovědělo 476 respondentů. Struktura jejich odpovědí je znázorněna v následujícím koláčovém grafu. Z něj je patrné, že převažují kladné odpovědi, 17 % respondentů si myslí, že je nabídka pro trávení volného času dětí a mládeže dostatečná a 44 % si myslí, že je spíše dostatečná.

Za spíše nedostatečnou považuje nabídku 18 % respondentů a za nedostatečnou 6 %. Za nedostatečnou považují nabídku zejména lidé ve věku 31 až 40 let, obvykle z řad zaměstnanců.

Struktura odpovědí respondentů na otázku č. 22 (n=476)

Struktura odpovědi respondentů na otázku č. 22 podle pohlaví, věku, vzdělání a typu socioekonomické aktivity

1.2.23 Navštívil(a) jste v posledním roce Šumperku níže uvedená zařízení/akce? Pokud ano, kolikrát jste prosím ochoten(na) investovat do vstupu na takové akce?

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále kategorií a odpovědí:

KULTURA

23. Navštívil(a) jste v posledním roce v Šumperku níže uvedená zařízení/ akce? Pokud ANO kolikrát a kolik jste prosím ochoten(na) investovat do vstupu na takové akce (Zaokrouhlo na 50 Kč)?

(Vyplňte prosím v každém řádku odpověď, zda jste dané zařízení / instituci v posledním roce navštívil(a). Pokud jste odpověděl(a) „Ano“, vyplňte prosím vedlejší sloupce, v opačném případě ponechte prázdné)

	Ano/ne	Počet návštěv v daném roce	Ochota investovat do jednoho vstupu v Kč za osobu (zaokrouhlo na 50 Kč)
Divadlo	☐ Ano ☐ Ne		
Galerii	☐ Ano ☐ Ne		
Muzeum	☐ Ano ☐ Ne		
Kino	☐ Ano ☐ Ne		
Koncerty vážné hudby	☐ Ano ☐ Ne		
Knihovny	☐ Ano ☐ Ne	Nevyplňuje se	Nevyplňuje se
Kulturní dům nebo jím pořádané pořady?	☐ Ano ☐ Ne		
Kulturní akci na veřejném prostranství	☐ Ano ☐ Ne		

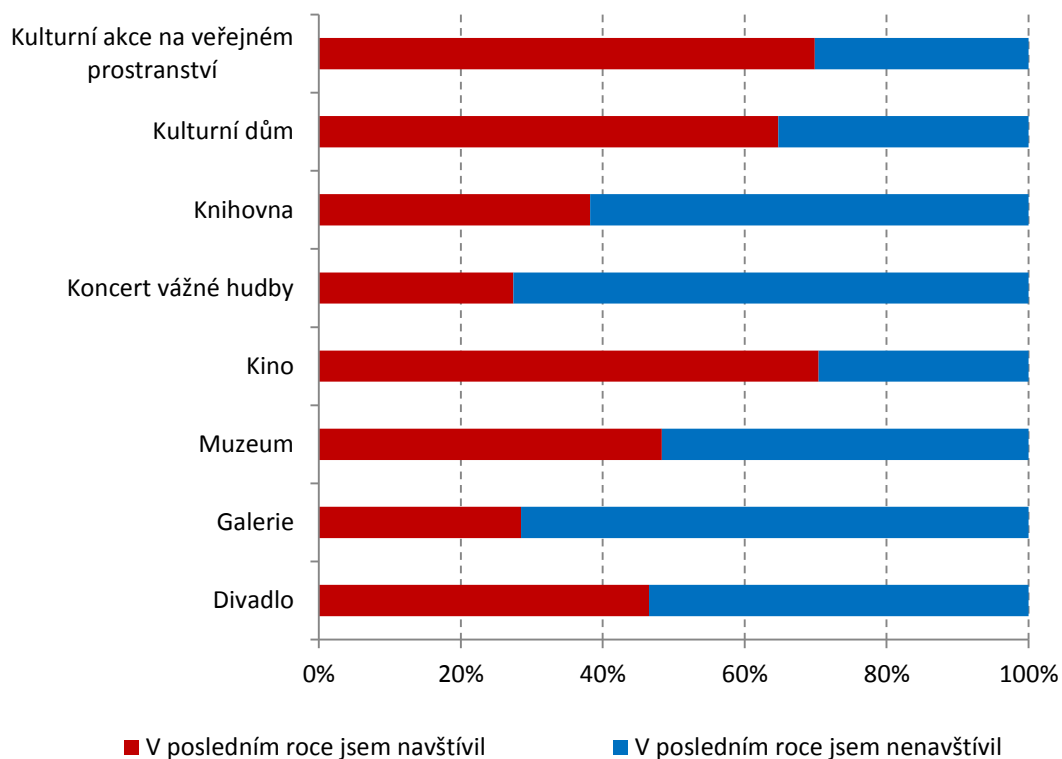
Na otázku č. 23 a její kategorie odpovědělo celkem 467 až 478 respondentů. Nejvyšší podíl respondentů v minulém roce navštívil kino (70 % respondentů) a kulturní akce na veřejném prostranství (71 %). Naopak nejmenší podíl, 27 % respondentů, navštívilo v minulém roce koncert vážné hudby a pouze 29 % respondentů navštívilo galerii.

Respondenti dále uváděli počet návštěv jednotlivých zařízení a finanční obnos, jaký jsou ochotni investovat do jejich návštěvy.

Nejvyšší počet uskutečněných návštěv v minulém roce zaznamenalo v absolutních číslech kino, na druhém místě pak kulturní dům. Průměrný počet návštěv kina na jednoho návštěvníka/respondenta je 3,7 návštěvy za minulý rok. Naopak nejmenší průměrnou návštěvnost za uplynulý rok zaznamenaly kulturní akce na veřejném prostranství – 2,3 návštěvy v uplynulém roce.

Nejvíce jsou respondenti ochotni zaplatit za akce pořádané kulturním domem – průměrně až 200 Kč. Až 150 Kč jsou respondenti ochotni zaplatit za koncert vážné hudby. Naopak nejméně (do 50 Kč) jsou respondenti v průměru ochotni zaplatit za návštěvu muzea či galerie. Za kulturní akce na veřejném prostranství jsou respondenti ochotni zaplatit až 100 Kč, pokud se vstupné vybírá. Ovšem nezanedbatelné množství respondentů uvedlo, že u těchto akcí očekávají vstupné zadarmo (celkem 26 respondentů).

Struktura odpovědí respondentů na otázku č. 23

Počet návštěv	Divadlo	Galerie	Muzeum	Kino	Koncert vážné hudby	Kulturní dům	Kulturní akce na veřejném prostranství
1	59	37	78	52	43	59	84
2	64	41	67	83	30	91	131
3	27	20	30	61	18	49	43
4 až 5	43	10	26	68	22	58	38
6 až 8	11	4	4	27	4	11	2
9 a více	2	13	10	25	4	11	4
Průměrný počet návštěv	2,7	3,1	2,5	3,6	2,7	3,0	2,3

Cena jedné návštěvy	Divadlo	Galerie	Muzeum	Kino	Koncert vážné hudby	Kulturní dům	Kulturní akce na veřejném prostranství
Do 100 Kč	59	95	175	156	35	55	174
101 - 200 Kč	95	11	15	135	45	110	41
201 - 300 Kč	31	3	2	7	18	54	19
301 - 400 Kč	5	-	1	1	3	12	4
401 - 500 Kč	5	-	-	2	8	21	3
Přes 500 Kč	-	-	-	-	-	6	1
Průměrná max. cena	150	50	50	100	150	200	100

1.2.24 Jak podle Vašeho názoru v Šumperku fungují následující kulturní instituce?

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále kategorií a odpovědí:

24. Jak podle vašeho názoru v Šumperku fungují následující kulturní instituce?

(u každé kategorie prosím v tabulce zatrhněte pouze jednu možnost dle Vaší zkušenosti)

	Výborně	Nadprůměrně	Průměrně	Podprůměrně	Nevyhovujícím způsobem	Nevím, nedokážu posoudit
Divadla						
Koncerty vážné hudby						
Taneční zábavy, plesy, diskotéky, tančírny						
Koncerty moderní hudby (tj. jiné než vážné hudby)						
Kluby, klubová scéna pro mladé						
Kina						
Galerie, výstavní síně						
Muzea						
Knihovny						
Open air akce – slavnosti pod „širým nebem“, festivaly						
Kulturně-historické památky						
Jiné, uveďte jaké.....						

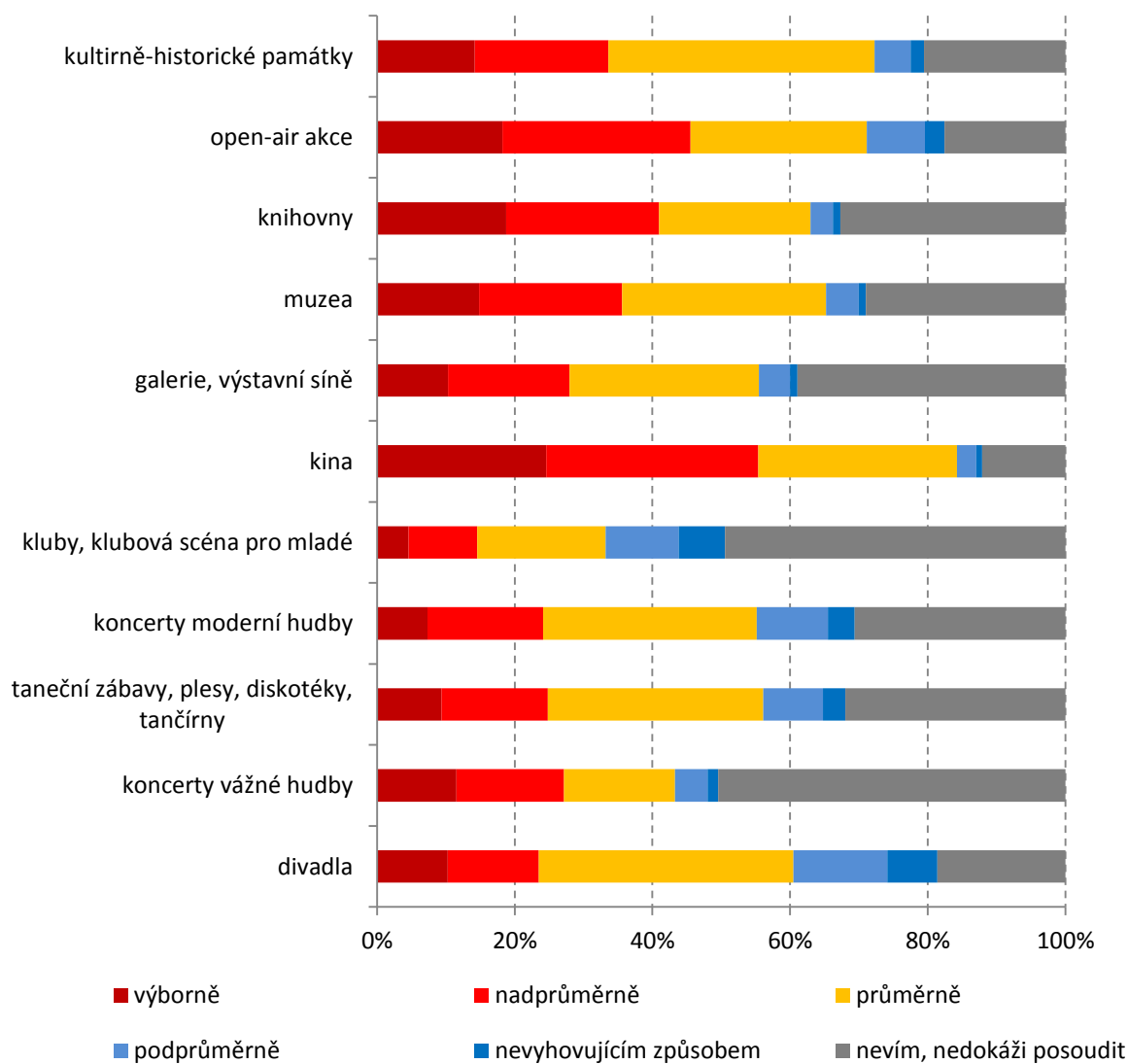
458 až 466 respondentů ohodnotilo fungování kulturních institucí v Šumperku. Nejlepší hodnocení získali od respondentů *kina* a *knihovny*, u kterých více než 60 % respondentů uvedlo některou z konkrétních hodnotících odpovědí, zvolilo možnost „výborně“ či „nadprůměrně“. Z tohoto pohledu nejhůře dopadla v hodnocení respondentů kategorie *kluby, klubová scéna pro mladé*. Druhá nejvíce kritizovaná instituce bylo *divadlo*.

Zajímavé je také sledovat, které instituce mají nejvyšší podíl odpovědí „nevím, nedokážu posoudit“. Tyto instituce (*galerie, kluby, koncerty vážné hudby*) jsou v minoritním zájmu respondentů, kteří s nimi mají nejmenší osobní zkušenost.

17 respondentů využilo možnost zhodnotit *jiné* kulturní instituce. Jejich odpovědi jsou zaznamenány v následující tabulce.

akce	počet respondentů	hodnocení
Besedy a přednášky v knihovně	2	výborně, nadprůměrně
Biograf laska	1	výborně
BluesAlive	1	výborně
Církev	1	výborně
H-club	3	výborně, nadprůměrně, průměrně
Koncerty Klasica Viva (Kláštevní hudební slavnosti), ŠDS a koncerty ZUŠ	1	výborně
Mezinárodní folklorní festival	2	výborně
Slavnosti města	2	Výborně, průměrně
Vánoční trhy	1	nevím, nedokážu posoudit
Venkovní akce.	1	nadprůměrně

Struktura odpovědí respondentů na otázku č. 24

1.2.25 Je nějaká akce, program či kulturní událost, která Vám v Šumperku schází nebo je nedostatečně zastoupen(a)?

Respondenti byli vyzváni, aby uvedli maximálně 3 odpovědi na tuto otázku a vyjádřili se svými vlastními slovy. K otázce se vyjádřilo celkem 147 respondentů, kteří dohromady uvedli 241 odpovědí.

Z těchto odpovědí jsou níže v tabulce uvedeny všechny, které se opakovali s frekvencí 5 a vyšší.

Typ akce	Počet respondentů
Koncert (různého typu – obvykle pop, známí zpěváci)	35
Divadlo – představení hostujících divadel	26
Open-air akce a festivaly	15
Vánoční slavnosti	13
Akce pro děti	9
Taneční zábavy a plesy	9
Divadlo	7
Hudební klub	7
Letní kino	6
Opera a opereta	6
Koncert folk a country	6
Přednášky, besedy, vzdělávací akce	5

Nejčastěji by respondenti uvítali ve městě více koncertů populární hudby a vystoupení slavných zpěváků, ale také koncerty různých jiných žánrů. V této souvislosti se také často objevovala preference konání těchto koncertů pod širým nebem.

Druhou nejčastěji zmiňovanou akcí byla divadelní přetavení. Dohromady je respondenti uvedli 33 krát, z toho 26 krát specificky uváděli respondenti hostování profesionálních divadelních spolků z jiných měst.

Třetí nejčastější požadavek na konání kulturních akcí se týkal festivalů a open-air akcí.

1.2.26 Dojíždíte za kulturou do jiného města/obce?

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále:

26. Dojíždíte za kulturou do jiného města/ obce?

- Ano
 Ne

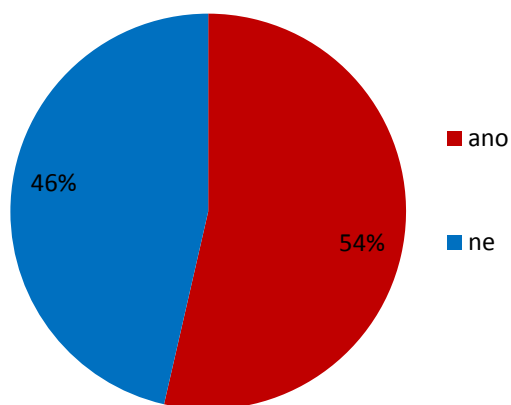
26a. Pokud jste odpověděl(a) na předchozí otázku „ano“, specifikujte prosím kam a za jakou kulturní aktivitou dojíždíte. (Pokud jste odpověděl(a) „ne“, pokračujte na otázku č. 27.)

Aktivita/ kulturní zařízení	Místo/místa

Celkový počet respondentů, kteří odpověděli na otázku č. 26 je 474. Větší podíl (54 %) z nich uvedlo, že za kulturou dojíždí do jiného města či obce. Tito respondenti byli dále vyzváni, aby uvedli kam, a za jakým typem akce, obvykle dojíždějí.

Jejich odpovědi jsou uvedeny v následujícím grafu a tabulce

Struktura odpovědí respondentů na otázku č. 26 (n=474)

	Výstavy a galerie	Divadlo	Balet	Open Air akce a festivaly	Koncerty	Vážná hudba a opera	Kino	Muzeum	taneční zábavy a plesy	jiné	celkem
Olomouc	10	43	2	4	28	8	9	4		21	129
Praha	10	45	2	1	34	5	4	2		24	127
Brno	5	22	1	1	16	5	2	1		14	67
Zábřeh n. M.		26		1	13			1	2	21	64
Ostrava	1	3		2	2					8	16
Velké Losiny		2			1				1	5	9
Hradec Králové	1	1		1		1				2	6
Rapotín					1			1	2	2	6
Mohelnice				1					2	1	4
Vídeň	1	1			1					1	4
Bludov		1								2	3
Bludov									3		3
Bratislava		2				1					3
Hanušovice									1	2	3
Zlín					2	1					3
Benešov				2							2
Bouzov				2							2
Králíky										2	2
Náměšť n. H.				2							2
Nový Malín									2		2
Prostějov					2						2
Staré Město p. S.										2	2
Brníčko				1							1
Dobřichovice										1	1
Hradec n. M.				1							1
Jeseník										1	1
Kroměříž								1			1
Lanškroun										1	1
Londýn										1	1
Oskava									1		1
Plzeň										1	1
Přerov					1						1
Slavkov u B.					1						1
Sudkov									1		1
Třebíč				1							1
Uherský Brod					1						1
Uničov					1						1
Žamberk				1							1
celkem	28	146	5	21	104	21	15	10	15	112	477

Respondenti uvedli celkem 477 odpovědí na dotaz kam a za jakou kulturní akcí vyjždí do jiných města a obcí. Jednoznačně nejvíce respondenti jezdí do krajského města Olomouce a do hlavního města Prahy. Zhruba o polovinu méně často jezdí respondenti za kulturou do Zábřehu na Moravě a do Brna.

Respondenti nejvíce vyjždí za divadelní a hudební produkcí. Vůbec nejčastější uváděnou kombinací byla návštěva Prahy za účelem zhlédnutí divadelního představení – tuto kombinaci uvedlo 45 respondentů. Jen o dva respondenty méně uvedlo, že jezdí za divadlem do Olomouce.

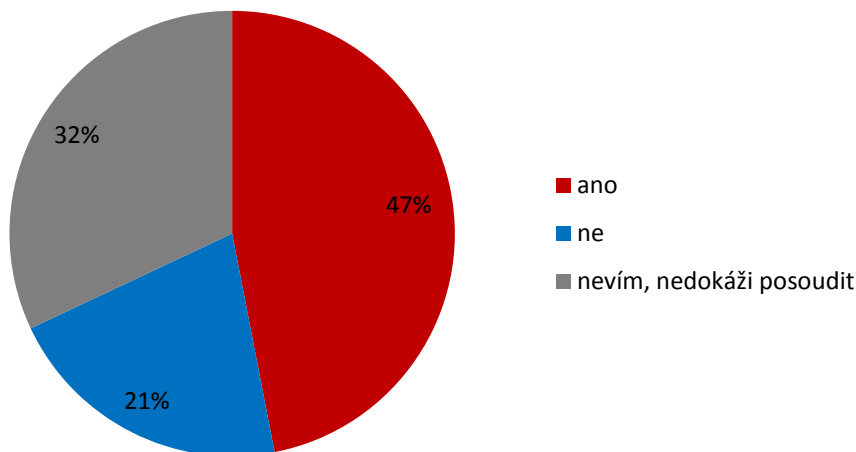
1.2.27 Vyhovuje vám nabídka sportovišť ve městě?

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále:

27. Vyhovuje vám nabídka sportovišť ve městě?

- Ano
- Ne
- Nevím, nedokážu posoudit

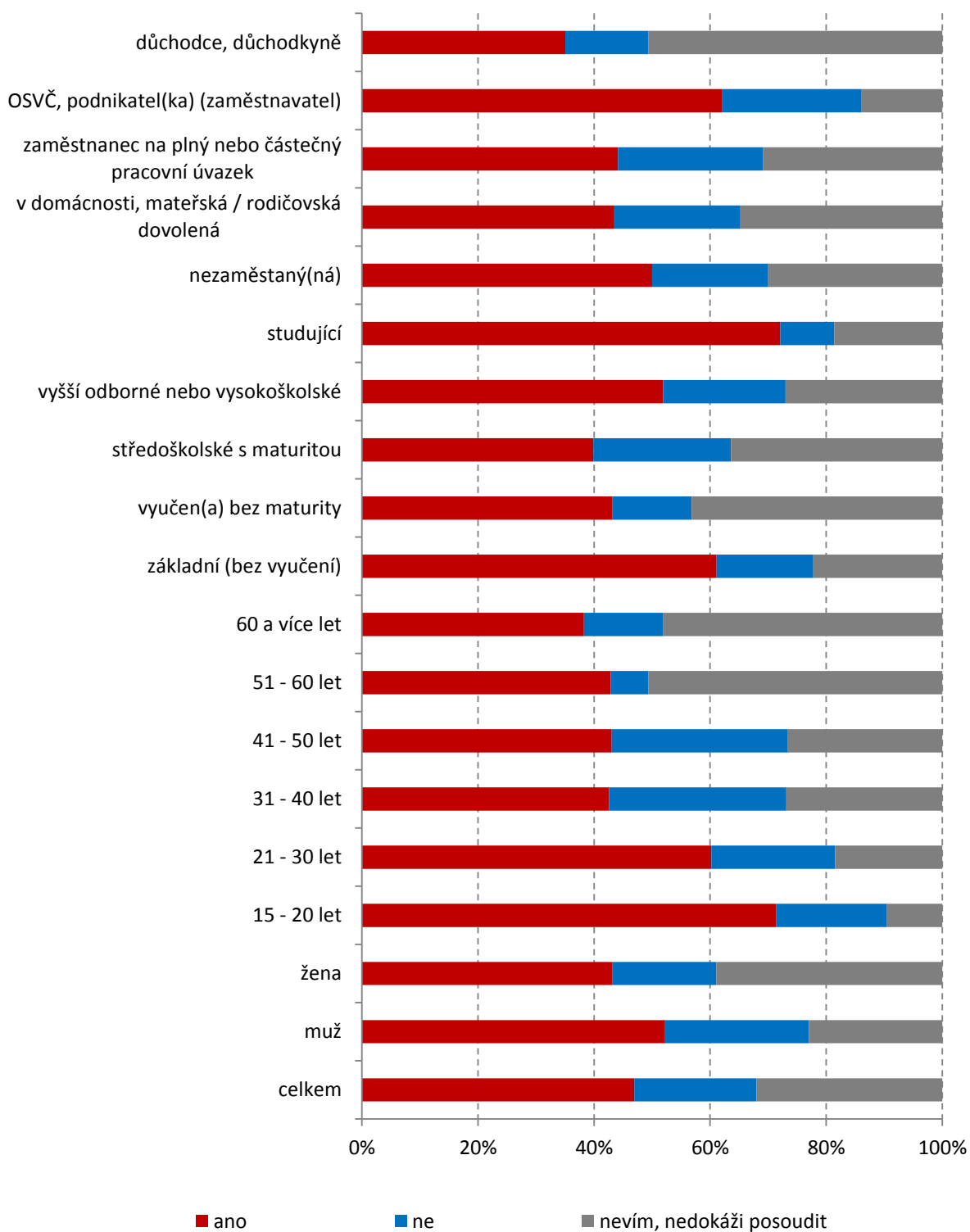
K otázce č. 27 se vyjádřilo celkem 475 respondentů, z nich 47 % odpovědělo kladně, 21 % záporně a poměrně vysoký podíl respondentů – 32 % nedokázal nabídku sportovišť ohodnotit. Tento vysoký podíl respondentů s nejednoznačným názorem je důsledkem vysokého podílu respondentů ve vyšším a důchodovém věku, kteří sportovní zařízení ve městě využívají s nižší intenzitou.

Rozdíly v odpovědích respondentů na základě pohlaví, věku, vzdělání a pracovního zařazení:

- Rozdíl mezi muži a ženami, pokud odhlédneme od nerozhodných odpovědí, ukazuje, že ženy jsou mírně spokojenější s nabídkou sportovišť ve městě.
- Podíl nerozhodných odpovědí je nepřímo úměrný věku respondentů. Nejméně spokojeni jsou respondenti ve věku 41 až 60 let.
- Respondenti ze skupiny „studujících“ uvádějí až 90 % kladných odpovědí (pokud porovnáваме pouze odpovědi ano a ne)

Struktura odpovědi respondentů na otázku č. 27 podle pohlaví, věku, vzdělání a typu socioekonomické aktivity

1.2.28 Postrádáte v Šumperku nějaká sportoviště? Pokud ano, jaká?

Respondenti byli vyzváni, aby uvedli maximálně tři odpovědi na otázku č. 28. Celkem se k otázce vyjádřilo 142 respondentů, kteří uvedli dohromady 232 odpovědí. Ty jsou uvedeny v následující tabulce a zachycují všechny odpovědi s frekvencí 5 a vyšší.

Nejvíce žádaný a chybějící typ sportovního zařízení je dle respondentů areál či dráha pro *in-line bruslení*. Druhý nejčastější typ sportoviště chybějící respondentům je *skatepark*.

Respondenti, kteří uváděli *krytý bazén* a *zimní stadion* obvykle poukazovali na nízkou kvalitu služeb a stav současného sportoviště tohoto typu ve městě.

Typ sportoviště	Počet respondentů
Dráha pro in-line bruslení	28
Areál typu skatepark (pro freestyleové sporty)	24
Hřiště pro badminton/squash/ricochet	22
Multifunkční sportovní hala/krytá hřiště	21
Krytý bazén	15
Venkovní hřiště pro míčové sporty	12
Kluziště	11
Dětské hřiště	10
Areál pro běžkaře/udržované běžkařské stopy	8
Hřiště pro seniory	8
Zimní stadion	8
Golf	7
Aquacentrum	7
Dopravní hřiště	6
Multifunkční venkovní hřiště/posilovna	6
Cyklostezky/cyklotrasy	6

1.2.29 Dojždíte za nějakým sportem do jiného města/obce?

Respondenti měli možnost odpovídat na tuto otázku v následující škále:

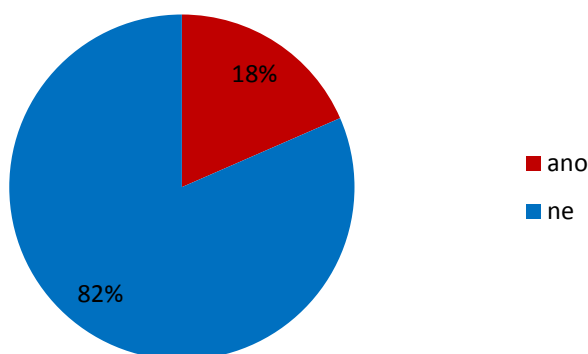
29. Dojždíte za nějakým sportem do jiného města/ obce?

- Ano
 Ne

29a. Pokud jste odpověděl(a) na předchozí otázku „ano“, specifikujte prosím kam a za jakou sportovní aktivitou dojždíte. (Pokud jste odpověděl(a) „ne“, pokračujte na otázku č. 30)

Aktivita/sportovní zařízení	Místo/místa

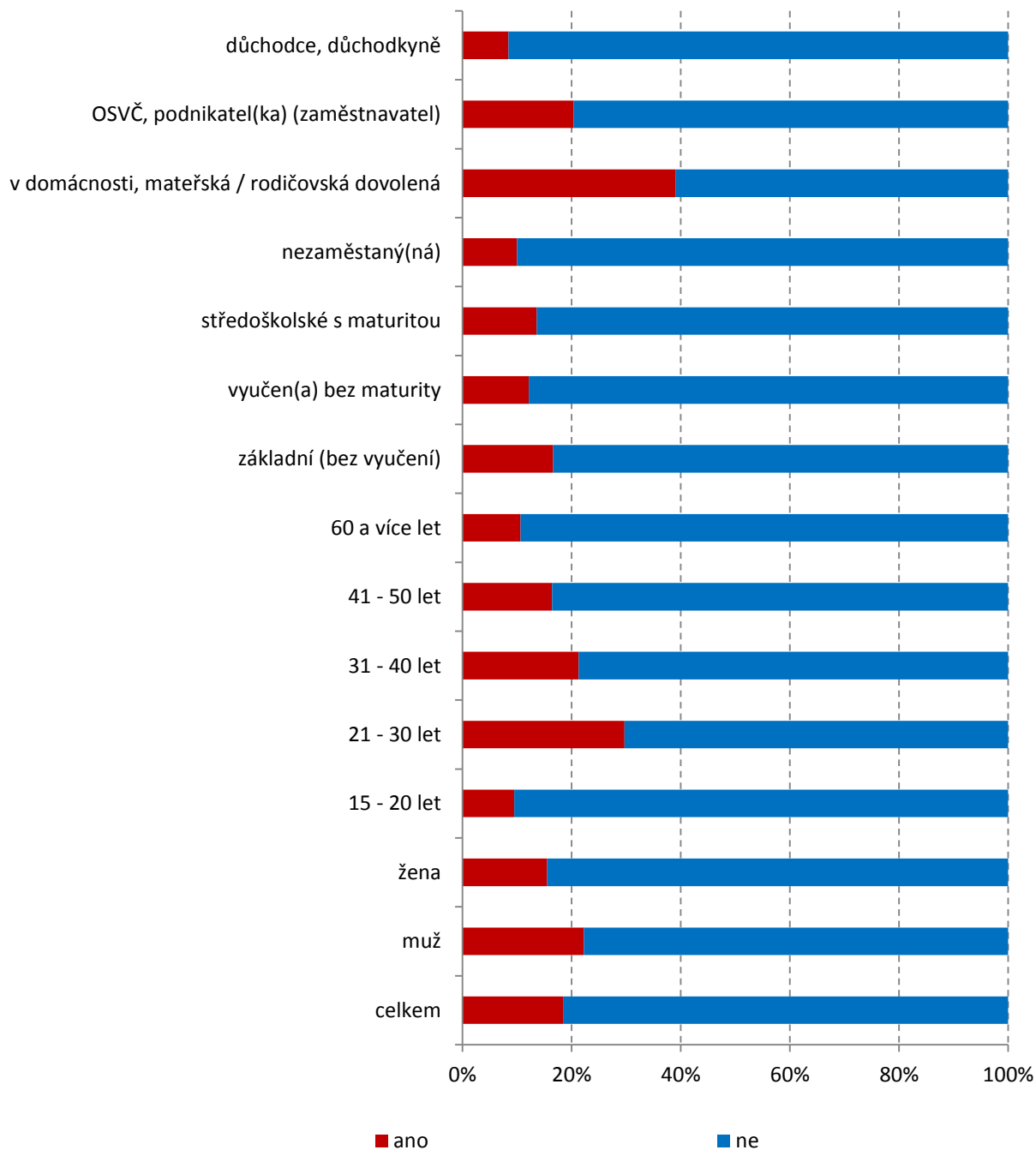
Ze 446 respondentů, kteří odpověděli na otázku č. 29 jich 18 % odpovědělo kladně, a 82 % záporně.

Rozdíly v odpovědích respondentů na základě pohlaví, věku, vzdělání a pracovního zařazení:

- Za sportovními aktivitami mimo město Šumperk dojždí více muži než ženy.
- Existuje nepřímá úměra mezi věkem respondentů a jejich potřebou dojždět za sportem do jiného města/obce (s výjimkou nejnižší věkové skupiny, u které lze předpokládat nedostatek prostředků a omezené možnosti využívat častě sportoviště mimo domovské město)
- Zajímavý je nadprůměrný podíl respondentů vyjíždějících za sportem, ve skupině respondentů v domácnosti či na mateřské/rodičovské dovolené.

Struktura odpovědi respondentů na otázku č. 29 podle pohlaví, věku, vzdělání a typu pracovního zařazení

Respondenti, kteří odpověděli *ano*, měli dále možnost specifikovat kam a za jakou sportovní aktivitou jezdí. Nejčastější destinací byla města Olomouc, Zábřeh na Moravě a Rapotín.

Aktivitou, za kterou respondenti nejčastěji dojíždí je ježdění na kolečkových bruslích (in-line), dále jsou to squash a plavecké aktivity. Následující tabulka uvádí kombinace odpovědí respondentů na podotázku 29a. Celkem bylo zaznamenáno 109 odpovědí od 78 respondentů.

	badminton	bazén/plaván/aquapark	sauna	bojové sporty	běžky a lyže	squash	tenis	in-line brusle	fotbal/kopaná	stolní tenis	golf	motokros/motokáry	fitness/posilovna/aerobik	rybaření	skatepark	laser game	jiné	celkem
Olomouc	2	2	1			1	2	3	1		5		1		1		1	20
Zábřeh n. M.		5	1			4	1	6	2									19
Rapotín	2							3					1				2	8
Velké Losiny		1	1			2	1		1									6
Loučná n. D.						4									1			5
Brno		1						1					1		1			4
Mohelnice				1								2	1					4
Postřelmov						1	1	2										4
Praha						2										1		3
Vikýřovice								2					1					3
Bludov		1															1	2
Dolní Studýnky										2								2
Hněvkov								2										2
Bruntál		1																1
Jindřichov									1									1
Moravská Třebová												1						1
Rožnov p. R.											1							1
Vernířovice																	1	1
Zlín		1																1
jiné		2	1	1	12	2	1										2	21
celkem	4	14	4	2	12	16	6	19	5	2	6	3	3	2	2	2	7	109

1.2.30 Jaké typy prodejen jsou ve městě nedostatečně zastoupeny?

Respondenti měli možnost vlastními slovy a v neomezeném množství vypsát typy prodejen, které jim ve městě Šumperku schází. Celkem se k této otázce vyjádřilo 283 respondentů. Z nichž 100 respondentů uvedlo ve své odpovědi mimo jiné nedostatečné zastoupení *hobby marketů*, prodejen pro kutily, zahrádkáře apod., nejčastěji přirovnávaných k prodejnám Obi či Baumax. Zároveň byla u tohoto požadavku akcentována otevírací doba prodejny – zejména o víkendech.

Druhou nejčastější odpovědí na otázku č. 30 byly prodejny s *oblečením*. V odpovědích rezonoval důraz na kvalitu a pestrost nabídky, zejména v kontrastu s nabídkou vietnamských prodejen.

Třetí nejčastější odpovědí byla prodejna typu *mléčný bar*, tedy nabídka pečiva, lahůdek, potravin a občerstvení s možností přímé konzumace.

Patnáct respondentů uvedlo prodejnu potravin, přičemž byla zdůrazňována její poloha v centru města, respektive na hlavní třídě. Stejněmu počtu respondentů pak ve městě chybí prodejny s obuví.

Respondenti dále uváděli nespokojenost se zánikem malých kamenných specializovaných prodejen v centru města (12 respondentů) a přivítali by i prodejny s českým, regionálním či lokálním zbožím – zejména s produkty regionálního zemědělství.

Odpovědi respondentů, které byly uvedeny s frekvencí 5 a vyšší jsou uvedeny v následující tabulce.

Typ prodejny	Počet respondentů
Hobby market	100
Oblečení (značkové prodejny, oblečení pro specifické věkové skupiny obyvatelstva)	67
Mléčný bar	23
Potraviny	15
Obuv	15
Specializované kamenné obchody	12
Regionální/české zboží	12
Ovoce a zelenina	11
Nábytek	10
Sportovní potřeby	10
Nákupní centrum	9
Zdravá výživa, biopotraviny, potravinové doplňky	7
Řetězec rychlého občerstvení (McDonald, KFC)	7
Non-stop market - Tesco	6
Výtvarné a modelářské potřeby	6
Dětské oblečení a obuv	5
Knihkupectví	5

1.2.31 Jaké typy služeb ve městě jsou nedostatečně zastoupeny?

Na otázku č. 31 odpovědělo celkem 104 respondentů. Odpovědi některých respondentů se kryli s jinými již odpovězenými otázkami v předchozí části dotazníku (dotaz na sociální služby, zdravotnické služby či sportovní a kulturní zařízení). Tyto odpovědi tak byly z vyhodnocení odfiltrovány.

Nejčastěji, ve 23 případech, chybí respondentům v Šumperku zařízení poskytující *drobné opravy* – ať se jedná o opravy oděvů, obuvi, domácích potřeb či drobné elektroniky.

Druhou nejčastější odpovědí respondentů pak byla *čistírna*, tuto odpověď uvedlo 9 respondentů.

Respondenti také ve svých odpovědích uváděli stravovací zařízení s tím, že by uvítali lepší kvalitu restaurací, kaváren a cukráren ve městě, případně prodej rychlého občerstvení. Rychlé občerstvení se přitom již ve vyšší míře objevilo v odpovědích respondentů na předchozí otázku.

Odpovědi respondentů, které byly uvedeny s frekvencí 5 a vyšší jsou uvedeny v následující tabulce.

Typ služby	Počet respondentů
Opravna (obuvi, deštníků, oděvů, spotřebičů atd.)	23
Čistírna	9
Restaurace	7
Kavárna a cukrárna	5

1.2.32 Za jakými typy obchodů a služeb musíte dojet do okolních měst?

Za obchodem a službami obyvatelé města Šumperka nejčastěji dojíždí do Olomouce. Zejména se jedná o nákupy oděvů a obuvi a dále o návštěvu některého z hobby marketů či nákupních center. Druhým střediskem s nejvyšším atrakčním potenciálem je Brno, kam respondenti dojíždí podobně jako do Olomouce za nákupy oblečení a obuvi, do hobby marketů a nákupních center a také za nákupy nábytku. Lze předpokládat, že lákadlem je zejména návštěva obchodního řetězce IKEA v Brně.

Nutnost či potřeba dojet za nákupy oblečení, obuvi a zboží pro domácnost, dílnu a zahradu je v souladu s výsledky předchozí otázky č. 30, kde právě obchody s tímto zbožím označovali respondenti za ty, které jim ve městě nejvíce schází.

Celkem se k otázce č. 32 vyjádřilo 206 respondentů a jejich odpovědi jsou zaznamenány v následující tabulce.

	Hobby market	Nákupní centra	Vybavení domu	Elektrotechnika	Oděvy	Potraviny	Lékařské služby	Sportovní potřeby	Gastronomie (restaurace, fastfoody, cukrárna)	Sportovní vyzítí	Specializované obchody (rybářské, hudebniny, střelecké potřeby, krejčovství, hračky, knihkupectví, autoservis, tankování CNG)	celkem
Olomouc	15	13	5	2	24	1	2	4	2	1	1	70
Brno	2	5	3	1	9			1	1			22
Praha					7		2		1			10
Zábřeh				1	1			2		1	1	6
Ostrava		1	2		2							5
jiné	49	16	28	4	54	7	2	8	8	5	13	194
celkem	66	35	38	8	97	8	6	15	12	7	15	307

1.3 Shrnutí hlavních závěrů

Obyvatelé města Šumperka hodnotí kvalitu života ve městě spíše kladně a tři čtvrtiny z nich tvrdí, že jsou s životem v Šumperku spíše spokojeni či spokojeni. Obzvláště mladí lidé (studenti) vykazují vysokou míru spokojenosti s životem ve městě. Ta souvisí s jejich kladným hodnocením možností a spektra volnočasových aktivit, ať se jedná o sportovní vyžití či nabídku kulturních akcí.

Velmi důležitým tématem pro obyvatele města je kvalita životního prostředí ve městě a jeho okolí. Toto téma rezonuje v tom, čeho si obyvatelé nejvíce cení na životě ve městě (tj. přírody v okolí města a hezkého a klidného prostředí města), i jak si představují město v roce 2020 (jako město zeleně a kvalitního životního prostředí). Nevzhledná zákoutí, neopravené chátrající budovy a podobně jsou také tím, za co se občané města nejvíce stydí. S čistotou a úklidem ve městě je již spokojeno méně obyvatel. Naopak hrdí jsou na historické centrum města s jeho budovami a na okolní přírodu.

Jako problém vidí obyvatelé města velký počet heren a míst, která provozují výherní automaty. Tato místa jsou pro obyvatele katalyzátory výskytu sociálně patologických jevů a mají vliv i na vizuální atraktivitu města.

Dalším akcentovaným problémem je nedostatek pracovních příležitostí ve městě, ale zdá se že, tento problém není pocíťován jako hlavní priorita, ačkoliv podíl nezaměstnaných obyvatel v populaci města v posledních letech roste.

Pohyb obyvatel po městě je realizován zejména pěší chůzí, dále osobním automobilem a na kole. Městskou hromadnou dopravou jezdí pravidelně zhruba 10 % obyvatel. Může to souviset i s deklarovanou nízkou kvalitou poskytovaných služeb MHD, související zejména se špatnou návazností na spoje Českých drah a nevhodně nastavenou frekvencí a trasami jednotlivých spojů. Na cenu služeb MHD si naopak obyvatelé města nestěžují.

Jinak je situace v dopravě považována za uspokojivou, a pokud obyvatelé vnímají problémy v dopravě, pak se jedná, kromě výše uvedeného MHD, zejména o nedostatečnou infrastrukturu pro cyklisty a pro dopravu v klidu.

Velice dobře dopadlo u obyvatel města Šumperka hodnocení zdravotních a sociálních služeb. I s nabídkou a kvalitou vzdělávacích zařízení ve městě převažuje spokojenost. Ukázalo se, že obyvatelé města mají povědomí spíše o infrastrukturálním stavu a vybavení vzdělávacích zařízení, ale kvalitu poskytovaných služeb a vzdělávání již neumí ve stejné míře ohodnotit.

Z okolních měst a obcí, kam obyvatelé nejčastěji vyjíždějí saturovat své potřeby, jsou to především krajské město Olomouc (zejména pro naplnění spotřebního koše a uspokojení potřeb sportovního a kulturního vyžití), blízký Zábřeh na Moravě (kultura a sport) a Brno (kultura).